

**T.C.
YENİ YÜZYIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİYASET BİLİM VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM
DALI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**24.DÖNEM TBMM'DE GRUBU OLAN SİYASİ
PARTİLERİN SOSYAL POLİTİKA
YAKLAŞIMLARI**

Kadriye Esra AYGÜN

125130269

TEZ DANIŞMANI

Prof.Dr.Yaşar HACISALİHOĞLU

İstanbul 2014

**T.C.
YENİ YÜZYIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİYASET BİLİM VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM
DALI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**24.DÖNEM TBMM'DE GRUBU OLAN SİYASİ
PARTİLERİN SOSYAL POLİTİKA
YAKLAŞIMLARI**

**Kadriye Esra AYGÜN
125130269**

**TEZ DANIŞMANI
Prof.Dr.Yaşar HACİSALİHOĞLU**

İstanbul 2014

T.C.
YENİ YÜZYIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİYASET BİLİM VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM
DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

24.DÖNEM TBMM'DE GRUBU OLAN SİYASİ
PARTİLERİN SOSYAL POLİTİKA
YAKLAŞIMLARI

Kadriye Esra AYGÜN

125130269

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : ...../...../ 2014

Tez Savunulduğu Tarih : ...../...../ 2014

Tez Oy Birliği / Oy Çokluğu İle Kabul Edilmiştir.

Unvan ve Ad Soyad

İmza

Tez Danışmanı : Prof.Dr.Yaşar HACISALİHOĞLU

Jüri Üyeleri :Yrd.Doç.Dr Mehmet BARDAKÇI

:Yrd.Doç.Dr Tülay YILDIRIM

İstanbul 2014

ÖZET

24.Dönem TBMM’de Grubu Olan Siyasi Partilerin Sosyal Politika

Yaklaşımları

Kadriye Esra AYGÜN

Tüm vatandaşlar için ve en önemlisi dezavantajlı gruplar olarak nitelendirilen çocuk, kadın, yaşlı, engelliler ve gençlerin bakımı ve korunmasına duyulan ihtiyaçtan ortaya çıkan; sosyal adalet ve eşitliği sağlamaya yönelik hizmetlerin bütünü olarak nitelenen sosyal politika uygulamaları günümüz devletlerinin en önemli çalışma alanlarından birisidir. Devletin varlığı onu yücelten insan topluluğunun mutluluk ve huzuruna bağlıdır. İnsan haklarının ön planda olduğu demokratik bir toplumun gerekleri dezavantajlı grupların haklarının iyileştirilmesini gerektirmektedir. Sosyal devlet kavramının önem kazandığı 21. yüzyılda, devletleri yöneten iktidar partileri, yasama görevi içerisinde önemli vazifeleri olan muhalefet partileri sosyal politika programları ile bu işlevi yürütmeye çalışmaktadırlar. Araştırma konumuz çerçevesinde devlet, sosyal devlet, sosyal politika kavramlarına değinilerek Cumhuriyetin ilanından günümüze kadar olan süreçte sosyal politikalara ilişkin değerlendirmeler yapılmıştır. 24. Dönem TBMM’de grubu olan Hükümeti temsil eden AK Parti’nin kanun tasarıları, muhalefet partisi konumunda olan CHP, MHP, Nisan 2014’e kadar BDP ve bu tarihten sonra HDP’nin sosyal politika alanındaki kanun teklifleri ele alınarak partilerin sosyal politika yaklaşımları karşılaştırılmaya çalışılmıştır.24. Dönem TBMM’de tüm siyasi parti grupları ve milletvekilleri tarafından sosyal politikaya ilişkin verilen önerilerin detaylı listesi oluşturularak hükümetin ve partilerin çalışmaları değerlendirilmiştir. Toplumsal ihtiyaçlardan, AB uyum süreci ve çağdaş toplumların refah düzeyine ulaşabilmemiz için de sosyal politika alanındaki çalışmalara önem verilmesi gerektiği bilinciyle, Tezimizle 24. Dönem TBMM’de sosyal politikaları belirleyen hukuksal metin ve çalışmalar irdelenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Devlet, Sosyal Politika, 24.Dönem TBMM, Siyasi Parti Programı, Kanun Önerisi

ABSTRACT

The most important issue for all the citizens is that; social policy applications, which arise due to the necessity for the care and protection of children women as well as elder, disabled and young people which are defined disadvantageous groups and which are described as the integral of the services for providing social justice and equity, is one of the most important fields of study of today' s states. The existence of the state depends on the happiness and piece of the community which sublimates it. Requirements of a democratic society in which human rights are at the forefront requires the amelioration of the rights of disadvantageous groups. In the 21st century which the social state concept has become crucial, ruling parties which govern the states and opposition parties which have significant duties within the mission of legislation try to execute this function through social policy programs. Within the scope of the subject of our research the concepts of state, social state and social policy have been dwelled on and evaluations have been made on social policies during the process starting from the proclamation of republic until today. Draft laws of AKP which represents the government having a group in 24th period Grand National Assembly of Turkey, and legislative proposals of CHP, MHP, and BDP until April 2014 And HDP after then, which are all opposition parties have been handled and parties social policy aspects have been tried to be compared. A detailed list of proposals introduced by all political parties and parliamentarians in 24th period Grand National Assembly of Turkey has been issued and the works executed by the government and political parties have been evaluated. Based on the conscious that works in the field of social policy should be attached importance in order to be able to reach EU harmonization process, from the social needs, level of welfare of contemporary communities, with our thesis; legal texts and works which determine the social policies in 24th period Grand National Assembly of Turkey have been attempted to be examined.

Key words: Social State, Social Polic, 24th Period TGNA, Political Party Program, Legislative Proposal

TEŐEKKÜR

Bu çalışmanın belirlenmesinde ve tamamlanmasında destek ve yardımlarını asla esirgemeyen ve isimlerini her zaman saygıyla anacağım; sayın danışman hocam Prof. Dr. Yaşar HACISALİHOĞLU'na ,sayın değerli hocam Prof.Dr.M.Refik KORKUSUZ'a,sayın jüri üyesi hocalarım Yrd. Doç. Dr Mehmet BARDAKÇI ve Yrd. Doç. Dr Tülay YILDIRIM 'a őükranlarımı sunarım.

Ayrıca; bu çalıőmam boyunca benden hiçbir zaman desteğini esirgemeyen ve kıymeti hiçbir maddi değerle ölçülemez sevgili eőim Mehmet AYGÜN'e, çocuklarıma, anneme, aileme, değerli bölüm arkadaşlarıma teşekkürü borç bilirim.

Ve BABAMA.....

Kadriye Esra AYGÜN

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1-2014 Yılı İtibariyle Avrupa Birliği Üye Devletler.....	13
Tablo 2: Türkiye Avrupa Birliği İlişkileri Kronolojisi	21
Tablo 3: Sosyal Politika ve İstihdam Faslına Ait Uyum Süreci Kapsamında Türkiye’de Yürütölen Projeler	28
Tablo 4 TBMM 24.Dönem Yasama Yılları Çalışma Süreleri.....	64
Tablo 5 : Partiler Düzeyinde Milletvekili Dağılımı	65
Tablo 6 : 24.DönemTBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üye Bilgileri.....	66
Tablo 7 :24.Dönem AK Parti’nin Kanun Tasarı ve Teklifleri.....	156
Tablo 8 : 24.Dönem CHP’nin Kanun Teklifleri.....	169
Tablo 9 : 24.Dönem MHP’nin Kanun Teklifleri.....	225
Tablo 10 : 24.Dönem BDP’nin Kanun Teklifleri	245
Tablo 11 : 24.Dönem HDP’nin Kanun Teklifleri.....	256

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
AKParti	: Adalet ve Kalkınma Partisi
AET	: Avrupa Ekonomik Topluluğu
AT	: Avrupa Topluluğu
BDP	: Barış ve Demokrasi Partisi
CHP	: Cumhuriyet Halk Partisi
GSMH	: Gayri Safi Milli Hasıla
HDP	: Hakların Demokratik Partisi
IMF	: Uluslararası Para Fonu
MHP	: Milliyetçi Hareket Partisi
OECD	: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
SYDGM	: Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğu
SYDTF	: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Teşvik Fonu
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclis

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1 : Sosyal Politikaların Kapsamının Zaman İçindeki Gelişimi.....10

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖNSÖZ	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
TABLOLAR LİSTESİ	vi
KISALTMALAR	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ	viii
İÇİNDEKİLER	ix
1. BÖLÜM: SOSYAL POLİTİKA KAVRAMI VE DEVLETLEŞME SÜREÇLERİ	1
1.1. Devlet Kavramı ve Tarihsel Gelişimi	1
1.2. Sosyal Devlet Formunu Ortaya Çıkaran Tarihsel Süreç	2
1.3. Sosyal Devletin Yükselişi	4
1.4. Sosyal Devletin Çöküşü	5
1.5. Sosyal Politika Kavramı	7
2. BÖLÜM AVRUPA BİRLİĞİ SOSYAL POLİTİKASI VE TÜRKİYE'NİN UYUM SÜRECİNE KATILIMI	11
2.1. Avrupa Birliğinin Tarihçesi	11
2.2. Avrupa Birliğinin Kurumları	14
2.3. Diğer Kurum, Organ ve Ajanslar	16
2.4. Avrupa Birliği Sosyal Politikası'nın Gelişimi	17
2.5. Avrupa Birliği Sosyal Politikasını Oluşturan Temel Değerler	17
2.6. 1972-1986 Sosyal Politikasının Yükselişi	18
2.7. Avrupa Tek Senedive Harmonizasyon Dönemi (1986-1992)	19
2.8. Maastricht Anlaşması, İstihdam Odaklı Dönem ve Avrupa İstihdam Stratejisi-(1992-2000)	19
2.9. Lizbon Stratejisi	20

2.10 Türkiye'nin AB Üyelik Süreci ve Sosyal Politikalarına Katılımı ---	21
3. BÖLÜM: GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE TÜRKİYE SİYASETİNDE SOSYAL POLİTİKALAR -----	29
3.1. Osmanlı'dan Genç Cumhuriyete Sosyal Devlet Anlayışı ve Sosyal Politika Uygulamaları -----	29
3.2 Genç Cumhuriyet'ten Günümüze Sosyal Politikaların Gelişimi -----	37
3.2.1 Atatürk Döneminde Sosyal Politikalar ve Sosyal Devlet Anlayışı -	37
3.2.2 Genç Cumhuriyetten 1961 Darbesine Sosyal Politikalar ve Sosyal Devlet Anlayışı -----	46
3.2.3 1961'den 1982' ye Sosyal Devlet Anlayışı-----	49
3.3 Günümüzde Türkiye Siyasetinde Sosyal Politikalar-----	54
3.4 Genel Türkiye Siyasetinde Sosyal Politikalar -----	57
4 BÖLÜM: 24. DÖNEM TBMM'DE GRUBU OLAN PARTİLERİN SOSYAL POLİTİKA ANLAYIŞLARI VE MECLİS ÖNERİLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ -----	62
4.1 Adalet ve Kalkınma Partisinin Sosyal Politika Anlayışı ve Buna Yönelik Meclis Önerileri -----	70
4.2. Cumhuriyet Halk Partisi Sosyal Politika Anlayışı ve Buna Yönelik Meclis Önerileri-----	83
4.3. Milliyetçi Hareket Partisinin Sosyal Politika Anlayışı ve Buna Yönelik Meclis Önerileri-----	91
4.4. Barış ve Demokrasi Partisinin Sosyal Politika Anlayışı ve Buna Yönelik Meclis Önerileri-----	97
4.5. Halkların Demokratik Partisi'nin (HDP) Sosyal Politika Anlayışı ve Buna Yönelik Meclis Önerileri-----	106
5. BÖLÜM: İKTİDARDAN MUHALEFETE SOSYAL POLİTİKA ANLAYIŞI: AK PARTİ VE CHP'NİN SOSYAL POLİTİKALAR ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ -----	113
5.1 Cumhuriyet Halk Partisinin Sosyal Politika Anlayışı-----	114

5.2	Adalet ve Kalkınma Partisinin Sosyal Politika Anlayışı -----	126
SONUÇ	-----	143
KAYNAKÇA	-----	148
EKLER	-----	156

1. BÖLÜM: SOSYAL POLİTİKA KAVRAMI VE DEVLETLEŞME SÜREÇLERİ

1.1. Devlet Kavramı ve Tarihsel Gelişimi

Devlet anlamından ziyade dünya tarihinde aslında işlevinden mütevellit bir karşılık bulmaktadır. Bu da öncelik topluluklar toplum bilincine erişmesine ve daha sonra bir ihtiyaç dâhilinde bir üst otoritenin korumacı mahiyette tesis edilmesini talepte bulunmasıyla doğrudan alakalıdır. Zira insan doğasında hep bir düzenleme ihtiyacı yatmaktadır. İnsan doğasındaki mevcut tutum ve davranışlar öncelikle bireylerin bireyler ile düzenini daha sonra bireyin toplum karşısındaki ifade etmektedir ve yine insanlığın tutum ve davranışlarındaki değişim ve gelişime paralel olarak da devlet ihtiyacının niteliği ve bizatihi devletin mahiyeti değişecektir.

Tarihsel süreç içerisinde örneğin Hobbes devleti tanımlarken herkesin herkesle olan savaşını sona erdiren bir mekanizma tabirini kullanmıştır. Platon devletlerin varlık sebeplerini birlikte yaşamının bir zorunluluğu olarak görmüştür. Bu durum Aristo tarafından “doğal” olarak nitelendirilmiştir. Ve daha sonraları J.JackRossue ise devleti Toplum Sözleşmesi’nin nihai bir sonucu olarak temellendirmiştir. Tarihi araştırmalarla devletin, insanlık tarihi boyunca çok eski çağlardan bu yana insanlara tesis edilmiş bir düzen altında bir arada yaşama olanağı verdiği sonucunu getirmektedir.

Devletin kuruluş amacı, doğal yaşama dönemindeki hakların güvence altına alınma isteğidir.¹ Tarihsel araştırmalar sonucu ortaya konan teori varsayımlar bize devlet sisteminden önce yani insanlar devletleşemediği zamanlardan önce doğal bir düzenin hüküm sürdüğünü göstermektedir. Otoritelerce tanımlanan bu “doğal” düzen zamanında insanların hak ve özgürlüklerini sınırlandıran herhangi bir sistemin varlığına rastlanmamıştır. Devletleşme süreci ise doğal ve sınırsız özgür insanların bir sebeple kendi hak ve özgürlüklerinin bir başka üst otoriteye devri gereksinimiyle ortaya çıkmaya başlamıştır. Bir bakıma belki de doğal düzen formunda insanların sahip olduğu

---

1Ayferi Göze, **Libereral, Marxiste, Faşist ve Sosyal Devlet**, 3. bs. İstanbul: Beta Yay., 1995, s. 3-4

sınırsız hak ve özgürlüklerin korunması ihtiyacı bir düzen gereksinimidir bu durum da kendini devlet gibi bir sistemin tesis edilmesi yönünde hareket etmeye yönlendirmiştir.

Bizim aradığımız ise modern devlet kavramıdır. Tabii bu da bizi 500 yıl önce Westphalia 'ya götürecektir.1648 Westphalia antlaşmasıyla devletin egemen özelliği kazanılmış Papa'nın elinden taç giyen krallıklar yerini egemen devletlere bırakmaya başlamıştır. Konumuz dâhilinde sosyal politika ve sosyal devletin günümüzdeki yansımaları ise insanlığın gördüğü ikinci büyük yıkım II. Dünya Savaşı ardından yenedünya düzeninin ekonomiye yön verdiği noktalardan karşımıza çıkacaktır.

1.2. Sosyal Devlet Formunu Ortaya Çıkaran Tarihsel Süreç

Westphalia ile egemenliğini kazanan devletin tarihsel süreç içerisinde zamanla birey ve toplum temelli her türlü alanda hukuki düzenlemeler ve uygulamaları tesis ettiğini görebilmekteyiz. Toplumdan tarafında talep edilen uygulamalar ki bunlar yer yer kendini bir devrim olarak göstermiştir, devlet yöneticilerini daha müdahaleci olmaya itmiştir.²Doğal düzen formundan çıkıştan sonra ilk olarak yalnızca bir takım düzenlemeleri ele alan devlet sistemi sanayi devrimi itibariyle bizatihi üretimin ana referans noktasında bulunmuştur. Toplumların giderek değişen ve gelişen algılarıyla birlikte te devletin bireyi ve toplumu çerçeve alan tüm yaşam alanlarında bir müdahale zorunluluğu duymasına itmiştir. İşte buradan itibaren devlet kendi bünyesinde bir sorumluluk duymaya başlamış ve sosyal devlet anlayışının ilk fikriyatı bu sebeple ortaya çıkmaya başlamıştır.

Modern yüzyılda ise bir arada yaşama arzusu, toplumun ve bireyin beklenti düzeyleri küreselleşmenin de şiddetiyle bir beklenti algısını hat safhaya çıkarmaktadır. Bu sebeple de yalnızca birey ve toplum düzeyli değil devlet yönünden de karşılıklı bir sorumluluk unsuru meydana gelmiştir.

Eski çağlara geri dönersek devlet kavramının ilk işlevleri arasında halkı yabancı istilaya karşı korumak ve bunun yanında belki muğlak bir düzeyde de ilkel adalet

---

²Nur Serter, **Devlet Görevlerindeki Gelişmelerin Sonucu Olarak Sosyal Devlet**, İstanbul: İÜ İktisat Fakültesi Yayınları. 1994, s.39

anlayışının tesisi gibi uygulamaların olduğu görülebilmektedir. Feodalizmin çatırdama başladığı dönemden itibaren hatta daha öncesinde Magna Carta referansını temel alırsak eğer, üretim imkânlarının artmasıyla birlikte devletin yükümlülük anlayışına ek olarak yetki algısının oluştuğu ortadadır. Üretim imkânlarının gelişimi refahı getirmekte bu durum da devleti vergi unsurunda yetkili kılmakta ve ücret-fiyat paylarından ortak toplum hizmetlerine kadar (kısmi de olsa) sorumlu bırakmıştır.

Merkantalizm dönemine gelindiğinde devletlerin tam bir liberal anlayışla hareket ettiği görülmektedir. Sonrasında bizatihi sanayi devriminden itibaren bir “üretici” sıfatını alan devlet insanlığın gördüğü iki büyük yıkımın ardından ontolojik olarak net bir şekilde “müdahaleci” olarak tanımlayabileceğimiz bir forma bürünmüştür. Bir büyük Wall Street buhranı ve ardındaki dönemde II. Dünya Savaşının yaşanmasıyla devlet, hem müdahaleci hem üretici yapılanmada işlev göstermiştir. Bu doğrultuda ise genel ekonomi ve toplum üzerinde hedeflediği ekonomide tam istihdamı hedeflemiş bunun yanı sıra o dönemki konjunktürün bir bakiyesi olarak da sosyal yardım ve hizmetlerin ana felsefesi yerleştirilmiştir.

Tam istihdamı sağlamayı hedefleyen Keynesçi politikalardan, ücret oranları bazından uluslararası rekabet gücünü güçlendirmeyi amaçlayan politikalara geçiş başlamıştır.³Pierson’un bu analiziyle konuyu daha kapsamlı ekonomik düzeyde analiz etmek mümkündür. Şöyle ki, II dünya savaşıyla insanlığa büyük bir yıkım getirmiş felaketlerin izlerini silmek için hedeflenen sert müdahaleci politikalar ilgili dönemin en temel özelliğidir. Ve bu da devleti bizatihi müdahaleci onun da üstünde sosyal bir anlayışın benimsenmesinde hazır bir yapıda bırakmıştır. Burada çok önemli bir nokta vardır; bu keskin müdahaleci uygulamalar ile devletin sosyal anlayışını bir prensip ve toplumun sosyo-politik zihninde bir konsensüs olması arasındaki fark 1970’li yılların sonuna kadar süreçsel olarak çözümlenerek ayrılacaktır. Devamını Pierson’ dan analiz etmeye devam edelim;

“hangi kritere göre olursa olsun, devletler “büyük”ekonomik aktörlerdir. Büyük harcamalar yaparlar, büyük vergiler toplarlarve büyük borçlar alırlar. Hâlihazırda gördüğümüz gibi, büyük işverenlerdirve buna büyük tüketiciler olduklarını da eklemeliyiz. Devletler sadece emeksatın almazlar, ayrıca büyük sermaye projelerine fon sağlarlar, yol yapımınıve öteki altyapı

³ChristopherPierson, **Modern Devlet**, (Çev.: Dilek Hattatoğlu), İstanbul: Çivi yazıları,2001, s. 191

çalışmalarını üstlenirler. Kâğıt tutacağından savaş gemisine her tür tüketim maddesini satın alırlar. Devlet kendisi ne kadar az şey yaparsa, özel sektördeki üreticilerden mal ve hizmet satın almak için o kadar çok piyasaya girer...⁴

1.3. Sosyal Devletin Yükselişi

İkinci Dünya savaşında devam ederken global ekonominin tümünün çöküşünün ardından, çoğu ülkede ulusal paranın müstakil bir şekilde konvertibilitesi ortadan kalkmış, sermayenin dolaşımını hummalı bir kontrole alınmış ve iç piyasalar keskin hatlarla düzenlenmiştir. Birçok ekonomik sektör koruma altına alınmıştır.⁵ İnsanlığın yaşadığı en büyük yıkım II. Dünya Savaşı ile beraber devletler iç ve dış dinamikleri bazında mevcut tüm politikaları baştan gözden geçirme ihtiyacı duymuşlardır. Devletlerden toplumlara da çoğu sosyo-politik algılar da süreçsel kırılmalara paralel olarak değişmiştir. Wall Street ekonomik buhranındaki kırılmaların aksine II. Dünya Savaşı ile devletlerin birbiriyle olan etkileşim düzeylerini de baz alırsak toplumların hemen hemen her kesimi hatta savaşa girsin girmesi tüm dünya müthiş bir yıkıma uğramış ve bunun bir bakiyesi olarak da tüm dünyadaki algılar değişmeye başlamıştır.

II. Dünya savaşının ardından da Artık Locarno dönemindeki gibi geniş insan kitlelerinin acı ve yokluk çekmelerine hiçbir otoritenin razı gelmeyeceği, üretim fazlası ve tüketim darlığı karmaşasının kesinlikle kabul etmeyeceği anlaşılmıştır. Ekonomik açıdan fakir insanların yeni bir sosyal ekonomik düzen talep ettiklerinin haklı ve doğal bir istek olarak kabul edilmesi zorunlu olmuştur.⁶

İkinci Dünya savaşında meydana gelen açlık, ölüm ve kıyımlar, daha iyi bir dünya isteğiyle dünya toplumları arasında da bir konsensüs sağlamıştır. O günlerde tüm dünyada insanlar ülkelerinin refahı sağlayan bir hayat inşa edeceğine kanaat getirdikleri siyasileri ve yönetim süreçlerini görevlendirmekte de ısrarcı olmuşlardır. Böyle bir yardımlaşma ve ulusal refah getirme isteği sosyo-ekonomik yaşama da direkt

---

⁴A.e.,s. 175–176.

⁵A.e., s. 192–195

⁶Ayferi Göze, **Sosyal Devlet Sistemi**, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1995, s.126-127

olarak yansıdığında modern refah devletinin tesis etme yönündesosyo-kültürel bir genel kabul toplumu sarmıştır.

1.4. Sosyal Devletin Çöküşü

EndüstrileşmeninXIX. asırdangünümüze ekonomik ve bizatihitümtoplumsal yaşamdameydanagetirdiği gelişimleroldukça çoktur. Modern-mekanik endüstri makinaları ve anaparanınbazı özel kesimlerde birikmesi, büyük işçi topluluklarınınmeydana gelmesi, bu toplulukların da ekonomik yöndenfakiryapıda olmalarısebebiylesermayepatronları eliylesömürülmeleri ihtimali endüstrileşmeyeadım atan ülkelerdekıtoplumun o dönemi genel görünümünü yansıtmıştır. Endüstrileşmeninbırer bakiyesi olarakufak çaptaki zanaatkârlar işlevini yitirmeye başlamış, üretim teknik açıdan şekillenmiş ve bir önceki döneminküçük aile şirketlerinin yerini bütün ekonomik ilişkileri birbirine sıkı sıkıya bağlı kılan yeni bir endüstrileşme dönemi başlamıştır. Bu durumla eş değer seyirde iseultraseviyede bir standardizasyon üretim sektörününen temel ve netözelliğidurumunadönüşmüş ve toplumun ekonomikgereksinimleri genel ve belli biçimlerde tüketim elemanlarının üretimi şekliylearz edilmeyebaşlanmıştır. Böyle bir gelişmenihai olarak ekonomik münasebettekiferdîtutumları ortadan kaldırmış, ister mal, ister emek sektöründemuteber olacak kıstaslarıüretici ve tüketici eliylebelirlenebilmesi imkânını ortaya çıkarmıştır

Uzun çalışma süreleri, sağlıksız çalışma şartları, oldukça düşük ücretler, patronlaraimtiyaz sağlayanmevzuatlar dönemin en karakteristiğini yansıtan örneklerden yalnızca bir kaçıdır. Bu karanlık toplumsal tablo ile erkeklerin yanı sıra çok sayıda kadın ve hatta çocuk işçi endüstriişçiliğineyönelmeye ve haneningeliriniçoğaltmayaçalışırken, işgücüne kadın ve çocukların da dâhil olması ücretlerin daha da düşük miktarlara çekilmesine sebebiyet vermekteydi. Diğer taraftanödenen ücretler yalnızcageçerli çalışan gününbir karşılığı olarak ödenmekteydi. Hastalık ya da herhangi bir başka sebeple işçinin işe gidemediğigünler için de ücret ödenmesi mümkün değildi.⁷

---

⁷ MeryemKoray, **Sosyal Politika**,Bursa,Ezgi Kitabevi, 2000, s. 24-25

Yine bu dönemde devamlı olarak gelişen ve değişen yeni üretim faktörleri geniş çapta üretim fazlasına yol açmıştır. Bunun doğal bir sonucu olarak ise toplumda iki ayrı sınıf meydana gelmiştir. Bunlar üretim imkânlarını elinde tutan grup ve diğer gruptur. Daha önceki dönemde tarım işçisi olan diğer grup kitleler boyutunda gittikleri şehirlerde kötü hayat şartlarında, düşük ücretler ve uzun çalışma süreleri koşullarında çalışmak durumunda kalmışlardır. Yeni sosyolojik koşullarda bir takım insanların yararına bir yükselmeye zemin hazırlarken bir kısmı içinde dayanılmaz güç bir duruma doğru gitmektedir.⁸

Üretim araçları ve kapitalin sadece belirli kesimlerde olması, işçi sınıfının doğması ve bu sınıfın ekonomik yönden fakir oluşu sebebiyle servet sahipleri tarafından istismar edilebilmeleri riski, sanayileşmeye başlayan toplumların özelliklerinden olmuştur.⁹ Özellikle endüstrileşme, bir önceki dönem toplumsal kurumları olan aile, hayır kuruluşları ve diğer yardım kurumlarının yetersiz kalmasına, bunların yerine bu tür ihtiyaçlara cevap verebilecek yeni kurumların tesis edilmesine sebep olmuştur.¹⁰

Sanayi Devriminin ardından toplumsal karakteristikler meydana gelen önemli değişimler ve sosyal sınıflar meydana gelmesi ve sınıflar arası mücadele ortamı devletin iç dinamiklerine dönük temel politikalarını revize etmesi gereğini zorunlu kılmıştır. Buradan itibaren, devletin üzerindeki sorumluluk göz önünde tutulduğunda yalnızca egemenliğini koruyan mutlak bir rejim olarak değil vatandaşların karşılaşılabileceği tüm sosyal problemleri çözebilen problemleri bir yapı olarak anlamlandırılmaya başlamıştır. Devlet algısı sanayi devrimiyle beraber oluşan iş ve yaşam koşullarına dair hem sürece müdahil olmak hem de buna bağlı olarak bu koşulların şekillenmesinde bir yön verici olarak anlam kazanmaya başlamıştır. Devletin müdahale sebepleri ve müdahil olduğu nokta ve gerekçeler şu şekilde sıralanabilir; Siyasal, Askeri, kültürel ve ekonomik

Askeri Sebepler; Halkın savaş kabiliyeti ve milli refleksinin canlı tutmak için gerçekleştirilen devlet eliyle yapılan müdahalelerdir.

⁸ Orhan Tuna, Nevzat Yalçıntaş, **Sosyal Siyaset**, İstanbul, Filiz Kitabevi, 1994, s. 12-13

⁹ Abdülkadir Şenkal, “Sosyal Politika Perspektifinde sosyal Devleti Yeniden Düşünmek”, **Sosyal Politikalar Dergisi**, sayı:1, 2006, s. 58

¹⁰ Meryem Koray, **Sosyal Refah Devleti: Kimi için umut, kimi için kaygı kaynağı**, **Sosyal Demokrat yaklaşımlar**, İstanbul, SODEV-TÜSES Yay., 2003, s. 95

Siyasal Sebepler; Sanayi devriminin getirdiği sosyal ve ekonomik problemlerinşiddetlenmesi ile olgunlaşansiyankâr düşüncelere karşı devlet ve hukuk düzenini işler kılmakiçin da devlet bir takım müdahaleleri hayata geçirmeye mecbur kalmıştır.

Ekonomik Sebepler; Kapitalist sistemindoğal bir neticesi olarak meydana gelenşiddetli ve gayri insani rekabeti bitirmek, emek verimliliğini artırmak fikriyle devlet kendini ekonomik alanda müdahil görme ihtiyacı duymuştur.

Kültürel Sebepler; ilköğrenimi teminat altına almak ve çalışan insanlara kendilerine ayırabileceği boş zaman oluşturarakvatandaşınulusal kültür yaşamınadâhil olmasınısağlamakmisyonu da işlevsel görülmüştür.Zamanla güçlenen İşçi Sınıfının talepleri de bu süreçte çok önemli bir rol oynamıştır; İşçi sınıfı bu süreçtepozitif yönde müdahalelerin etkilediği alanı genişletmek isteğiyle kamu kurumlarınabaskı gerçekleştirmiş, bu da devleti müdahaleye zorlayan önemli nedenlerdenbir tanesi oluşturmuştur. Bu müdahale noktaları yeni modern devletin aynı zamanda işlevsel birer araçlarıdır. Daha önceden yalnızca fakir ve muhtaçlara yardım içingerçekleştirilen kamu müdahaleleri zamanla genişleyerek bugünün sosyal devletinin oluşmasına zemin hazırlamıştır.¹¹

1.5. Sosyal Politika Kavramı

Sosyal Politika kavramı onomastik analiz düzeyinde öncelikle politikanın ne olduğu tanımıyla anlam kazanacak bir niteliktedir. Batı literatüründe “politika” doğu literatüründe “siyaset” kelimelerinin reel hayattaki karşılığı konumuz dâhilindeki sosyal politika analizinin ana referans noktalarıdır.

Politika ya da Arapça kökenli siyaset sözcüğü sözlüklerde, kamu kurum ve kuruluşlarınca belirli bir amaca ulaşılmak üzere izlenilen yol, yollar ya da devlet ilişkilerinin düzenlemesi ve yürütülmesi olarak açıklanmaktadır.(Kışlalı: 2001: s. 3)

---

¹¹ Nur Serter, **Devlet Görevlerindeki Gelişmelerin Sonucu Olarak Sosyal Devlet**,İstanbul, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Yay., 1994, s. 16

Sosyal politikalar sosyal devlet fikriyatı ve birey temelli refahı odaklayan devlet sistemlerinin analiziyle bizatihi alakalıdır.

Bu çerçevede ise devletin birey temelli refahını tesis etmeye yönelik planladığı her türlü uygulamaların sosyal politikaları tanımlamada birer ana süje niteliğinde olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. O halde birey temelli, sağlıkta güvenliğe, konut edinmeden eğitime kadar bireyin her türlü sosyal ihtiyaçlarını gidermeye yönelik faaliyet alanının reel hayattaki karşılığı bize sosyal politikalar kavramını işaret etmektedir. Konunun günümüzdeki yerinin net ve işlevsel bir tespiti için sosyal politika kavramının tarihsel olarak nasıl kırılmalar yaşadığını günümüz politika ve uygulamalarını gösterene kadar hangi süreçsel değişimleri yaşadığını da analiz etmememiz gereklidir.

İlk olarak siyaset bilimi içinde ontolojik bir kopuşa neden olan ve politika kelimesinin önüne “sosyal” kelimesini alan sosyal politika bilimi bizi çok eski bir tarihe götürmemektedir. Elbette tarihte birçok sosyal yardımlaşma, sosyal devlet prototipi yahut uygulamaları mevcuttur fakat bizim için ontolojik bir ayrımın yapıldığı süreç önem arz etmektedir. Nihayetinde sosyal politika kavramı 19.yy’ın sosyo-ekonomik getirilerinin doğal bir neticesidir. Bizim aradığımız kavram ilk defa 19. yüzyılın ikinci yarısında Almanya’da Prof. Dr. Wilhelm Heinrich Riehl tarafından kullanılmış (sozial politik), sanayileşme sürecinin beraberinde getirdiği işçi sorunlarının artmasıyla daha da önem kazanmıştır.¹² Kavram, hemen sonra İngiltere’de, sosyal politikanın saygın bir akademik disiplin haline gelmesinde büyük bir katkısı olan Richard Titmuss’un ve ABD’de T. H. Marshall’ın yazılarında kullanılmıştır.¹³ Gerek sosyal politika kavramının kullanılmaya başlanması ve gerekse bu alanın bir bilim dalı olarak kabulü, diğer akademik disiplinlere göre daha yakın tarihte gerçekleşmiştir¹⁴

Fakat bizim kavramsal analizimiz çerçevesinde sosyal politika kavramının ontolojik olarak doğuşu bizi Almanya’ya, Zwiedineck–Südenhorst’un yazdığı “Sosyal Politika” kitabına götürecektir. Elbette tarih sahnesinde toplumların ve devletlerin değişen

---

¹² Orhan Tuna, Nevzat Yalçıntaş, **Sosyal Siyaset**, İstanbul, Filiz Kitabevi, 1988, s. 21.

¹³ Michael Lavalette, Alan Pratt, “Introduction”, **Social Policy: A Conceptual and Theoretical Introduction**, (Eds.: Michael Lavalette, Alan Pratt), London: Sage Publ., 1997, s. 2.

¹⁴ Orhan Tuna- Nevzat Yalçıntaş **a.g.e.** s. 21

sosyo-politik algıları da sosyal politika kavramının şekillenmesine ve netleşmesine bizatihi etkili olmaktadır. Bir başka deyişle sosyal politika kavramının değişim suretinde değişen toplumsal algı ve arayışların bir kalıbı tarih sahnesine yansımaktadır. Sanayi devriminin ilk meyvelerine sahip olan İngiltere ilk olarak bahsettiğimiz sosyo-politik kırılmalara sahne olan devlettir. Daha sonra bu kırılmalar Avrupa'ya yansıtacak oradan A.B.D ve diğer dünya ülkelerini saracaktır. İşte bu kırılma belki de sosyal politika kavramının ontolojik olarak kabuğunu kırmasıyla paralel bir süreci karşımıza getirmektedir. Peki, yine aradığımız kavramsal analiz dâhilinde sosyal politika kavramının sınırları ve mahiyeti nedir?

Sosyal politikanın mahiyeti ve sınırlarının net tanımlanmasından daha kolay olarak sosyal politika kavramlarının tarihsel süreçte algıların değişimiyle paralel bir dinamizme haiz olduğunu söylemek mümkündür. Önceleri Sanayi devrimiyle birlikte oluşan işçi sınıfı sosyal politika kavram analizine ve bizatihi uygulamalarına tanıklık etmişken, yakın zamanlarda ve günümüzde daha geniş bir hareket sahasıyla toplum içinde sosyal yoksunluğu daha çok görülen bireyler temelinde bir kavram ve uygulama alanına tanıklık etmiştir. Bu da kavramsal olarak bir ekonomik yoksunluk ve daha geniş mahiyette bir yoksulluk temasını karşımıza çıkarmaktadır. Yine ontolojik olarak yaptığımız analizler sonucu bize dar ve geniş anlamda sosyal politika kavramı ayrımının gerekliliğini göstermiştir. Sosyal politikanın kavramsal olarak ilk doğuş yıllarındaki sanayi devriminin bakiyesinde sosyal hayatı ve ekonomiyi olumsuz yönde etkileyen tespit edilmiş tüm unsurlar üzerine kendini şekillendirmiştir ve mevcut sorunların da temelinden endüstrileşmenin yine bir bakiyesi olan sınıflaşma sorunlara kaynak teşkil etmiştir. Bu da bizatihi iş ve işveren düzleminde çok büyük oranda ekonomik temelli sorunların yaşandığı bir ortamın sosyal politikalara yansımalarını oluşturmuş ve bu durum ontolojide “dar anlamda sosyal politikalar” olarak değerlendirilmiştir. Geniş anlamda sosyal politika da daha geniş çapta sosyal kelimesinin tüm mahiyetlerine mazhar kavram ve uygulama alanlarını konu edinen sosyal politikaları ifade etmektedir. Özetle aradaki farkı belirtmek gerekirse dar anlamda sosyal politikaların yalnız bir ekonomik standart değişimi temelli ve ontolojik olarak sosyal politika kavramıyla paralel bir doğum sürecini ifade etmektedir buna nazaran ontolojik olarak sosyal politika doğumundan çok da önce ilk çağ polis devletlerinden hatta daha öncesine kadar

geniş anlamda sosyal politika anlam ve uygulamalarının belki bir prototipi dahi olsa dünya tarihinde örneklerini görebilmek mümkündür.

Şekil 1: Sosyal Politikaların Kapsamının Zaman İçindeki Gelişimi

Kaynak : Sosyal Politika Yazar: Prof.Dr. Ömer Zühtü ALTAN Anadolu Üniversitesi AÖF yayınları 2006 s.7

“Sosyal politika, çalışan sınıflar, emekliler, kadın ve çocuklar gibi zayıf gruplar için, fayda veya refah amaçlı bir yaklaşımla, daha fazla refahın ve daha fazla faydanın sağlanmasında bir araçtır.”¹⁵

Sosyal Politikanın ontolojik kopuşlarında büyük bir katkısı olan Titmuss sosyal politikayı bu şekilde tanımlamaktadır. Bu söylem üzerine Titmuss’un sosyal politikayı bir araç olarak analize ettiği açıktır. Ve yine bunun ışığında karşımıza eşitsizlik olgusu çıkmaktadır ve sosyal politikanın araçsal olarak bir işlevi de bu eşitsizliğin ortadan kaldırılmasıdır. Tüm bunların ışığında sosyal politikanın amaçladığı bölüm bize hem ekonomik temelli ve bizatihi iş dünyasını işaret eden referansları hem de birey temelli ortaya çıkabilecek ve sosyal tabirinin nüfuz ettiği tüm alanları da göstermektedir.

¹⁵ Halis Yunus Ersöz, “Sosyal Politika Açısından Yerel Yönetimler: İngiltere, İsveç ve Türkiye Örneği”, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İstanbul, İÜ SBE, 2000, s. 9

2. BÖLÜM AVRUPA BİRLİĞİ SOSYAL POLİTİKASI VE TÜRKİYE’NİN UYUM SÜRECİNE KATILIMI

2.1. Avrupa Birliğinin Tarihçesi

Avrupa Birliğinin oluşum süreci uzun bir dönemi kapsamaktadır. Öncelikle filozofların düşüncelerinde vücut bulan birleşmiş bir Avrupa düşüncesi zamanla devletlerin politikaları haline gelerek günümüze kadar uzanan birlik sürecini başlatmıştır. Avrupa tarihine bakıldığında uzun yıllar süren iç savaşların yaşandığı, siyasi ve ekonomik ve toplumsal birliğin uzun yıllar tesisi edilemediği görülür. 1870 den 1945’li yıllara kadar Avrupa’da bir çok savaş meydana gelmiş bir çok insan savaşlarda yaşamını yitirmiştir. Yaşana bu felaketler barışın sürdürülebilmesi için Avrupa ülkelerinin ekonomik, siyasi açıdan birleşmesi gerektiği düşüncesine ulaştırmıştır. İkinci dünya savaşı bu düşüncenin filizlenmesi için son fırsatı vermiştir. Avrupa’da ortaya çıkan totaliter rejimlere karşı verilen direniş birliğin temellerini atmıştır.¹⁶

Avrupa birliğinin oluşum süreci Schuman Planı ile başlamıştır. Fransa dışişleri bakanı olarak görev yapan Robert Schuman, milletler cemiyeti eski sekreteri Jean Monnet’in tasarısı çerçevesinde ortak kömür ve çelik üretimini sağlamak için bütün Avrupa devletleri kapsayan bir kurumun kurulmasına ön ayak olmuştur. Schuman planı uzun yıllardır Avrupa’da özellikle Almanya ve Fransa arasında devam eden sürtüşmeleri ortadan kaldırmayı hedeflemiştir.¹⁷

Schuman planı ilk başarısını Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT)’nun altı üye tarafından kurulmasıyla kanıtlamış olmuştur. Topluluğun başkanlığına bu fikrin babası Robert Schuman getirilmiştir. Kömür ve çelik artık savaşın değil barışın bir aracı

---

¹⁶www.ab.gov.tr, e.t. 20/06/2014

¹⁷www.ab.gov.tr, e.t. 20/06/2014

haline gelmiş oldu. Siyasi anlamda baktığımızda ise devletler egemenliklerinin ulusüstü bir kuruma devrederek siyasi tarihte bir çığır açılmasını sağlamışlardır.¹⁸

Altı üyenin girişimleriyle kömür ve çelikle sınırlı kalmayan ortak bir ekonomik birlik kurulması fikri kapsamında 1957'de Roma Anlaşması imzalanarak, Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) kurulmuştur. AET ile işgücü, ekonomik mallar, sermaye serbest dolaşma rahatlığına ulaşmıştır. Buda rekabet ortamını kızıştırmıştır. Ekonomik birliktelikler yavaş yavaş üye devletleri siyasi birlikteliğe doğru buluşturmaktadır.

Birliğin ekonomik ve siyasi kanatları güçlendirilirken barışa katkı sağlayacak önemli bir topluluk da oluşturulmuştur. Roma anlaşması ile aynı zamanda nükleer enerjiyi barışçıl amaçlarla kullanmayı sağlamak için gerekli koordinasyonu merkezi olan Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (EURATOM) kurulmuştur. 1965'de imzalanan Füzyon Anlaşması ise aslında bir nevi birleşme anlaşması olarak kabul edilmiştir. Bu tarihten sonra Avrupa Topluluğu olarak anılmaya başlanmıştır.¹⁹

Üretim mallarının topluluk içinde gümrük vergisi olmadan dolaşımı, 1 Temmuz 1968'de Gümrük Birliği Anlaşması ile sağlanmıştır. Bu süreç birliğin tarım, ekonomi ve ticaret politikalarının kökleşmesini sağlamıştır.

Belçika, Federal Almanya, Lüksemburg, Fransa, İtalya ve Hollanda'dan oluşan topluluğa 1973 yılında İngiltere, Danimarka ve İrlanda üye olmuşlardır. 1980'li yıllarda ise Yunanistan, İspanya, ve Portekiz'in katılımı ile topluluk üye sayısı on ikiye ulaşmıştır.

1980 ve sonrasında oluşan ekonomik yükler topluluğu yeni arayışlara itmiştir. Bu kapsamda Avrupa tek senedi üyeler tarafından imzalanma yoluna gidilmiştir. Avrupa tek senedi ile birlik içerisinde tek Pazar oluşturulması kararlaştırılmıştır.

Maastricht Antlaşması üç bölümden oluşan Avrupa Birliği yapısı oluşturuldu. Avrupa Toplulukları (AKÇT, AET ve EURATOM) birinci bölümü, Ortak Dışişleri Güvenlik Politikası ikinci bölümü, Adalet ve İçişleri ise üçüncü bölümü oluşturmuştur.

---

¹⁸www.ab.gov.tr, e.t. 20/06/2014

¹⁹www.ab.gov.tr, e.t. 20/06/2014

1995 yılında Avusturya, Finlandiya, İsveç, birliğe üye olmuş birliğe üye sayısı on beşe ulaşmıştır. 1 Ocak 2002 de on iki üye ortak para birimi olan Euro'ya geçmişlerdir.

2004 yılı Avrupa Birliği için bir dönüm noktası olmuştur. On yeni üye birliğe üye olmuştur. Çek Cumhuriyeti, Estonya, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Letonya, Litvanya, Macaristan, Malta, Polonya, Slovakya ve Slovenya birliğe üye olarak birliğin üye sayısının yirmi beşe çıkartmıştır. 2007 yılında, Bulgaristan ve Romanya'nın katılımıyla AB'nin üye sayısı 27'ye yükseldi. 2013 yılında Hırvatistan'ın katılımıyla Avrupa Birliği Üye Devlet sayısı 28'e ulaştı.²⁰

Tablo 1-2014 Yılı İtibariyle Avrupa Birliği Üye Devletler

S.N.	Üye Devlet	Üyelik Tarihi	S.N.	Üye Devlet	Üyelik Tarihi
1	Almanya	1957	15	İspanya	1980
2	Avusturya	1995	16	İsveç	1995
3	Belçika	1957	17	İtalya	1957
4	Bulgaristan	2007	18	Letonya	2004
5	Çek Cumhuriyeti	2004	19	Litvanya	2004
6	Danimarka	1973	20	Lüksemburg	1957
7	Estonya	2004	21	Macaristan	2004
8	Finlandiya	1995	22	Malta	2004
9	Fransa	1957	23	Polonya	2004
10	GKRY	2004	24	Portekiz	1980
11	Hırvatistan	2013	25	Romanya	2007
12	Hollanda	1957	26	Slovakya	2004
13	İngiltere	1973	27	Slovenya	2004
14	İrlanda	1973	28	Yunanistan	1980

²⁰www.ab.gov.tr, e.t. 20/06/2014

2.2. Avrupa Birliğinin Kurumları

Avrupa birliği 500 milyondan fazla nüfusuyla dünya ülkelerinin GSYİH'ye (nominal) göre sıralanışında nominal gayrisafi yurtiçi hasılasının %30'luk bölümünü oluşturur. Dünya sanayi üretimi, ekonomik ve kültürel birikim olarak ciddi bir güce sahip bir oluşumdur.²¹

Barış için oluşturulan birlik zamanla bir Avrupa devletler birliği haline gelerek çok devletli bir güç haline gelmiştir. Dünya konektörü açısından bakacak olursak ABD, Çin, Rusya ve Avrupa birliğini dünyaya yön veren siyasi erkler olarak nitelendirmek yerinde olacaktır. Birlik içerisinde bazı devletler zaman zaman fikir ayrılığına düşse de birliğin durum belirleyici ve üstünlüğü devletlerce kabul edilmiş kurumları son kararı verebilmektedir. Bu durum Avrupa birliğini tek çatı altında toplanması ve etkin güç olmasını destekleyen bir durumdur. Avrupa birliği yönetim birimleri Avrupa Komisyonu, Avrupa Parlamentosu, Avrupa Birliği Konseyi, Liderler Zirvesi, Avrupa Adalet Divanı, Avrupa Sayıştay ve Avrupa Merkez Bankası'dır. Avrupa Parlamentosunu birliğin vatandaşlarınca beş yılda yapılan seçimlerle belirlenmektedir.²²

a) Avrupa Parlamentosu :Avrupa Parlamentosu, AB kurumları içinde doğrudan halk tarafından seçilen organdır. AB üyesi ülkelerin vatandaşları olan Avrupa vatandaşları beş yılda bir yapılan Avrupa Parlamentosu seçimlerinde oy kullanabilirler. Son Parlamento seçimi 2009 yılında yapılmıştır.

b) Avrupa Komisyonu :Avrupa Komisyonu, yasama sürecini başlatan, ayrıca Birliğin yürütme organı olarak AB müktesebatını, bütçeyi ve programları uygulamaktan ve idari denetimden sorumlu kurumdur. Avrupa Komisyonu, her bir üye devletten bir kişinin yer aldığı 28 üyeden oluşur. Bu kişilere "komiser" adı verilir.²³

²¹ http://tr.wikipedia.org/wiki/Avrupa_Birli%C4%9Fi, e.t.:14/06/2014

²² www.ab.gov.tr, e.t.: 20/06/2014

²³ <http://www.abgs.gov.tr>, e.t.: 14/06/2014

c) Avrupa Birliği Konseyi :Konsey, Avrupa Birliği üyesi devletlerin hükümetlerinde görev yapan bakanlardan oluşan bir organ konumundadır. Konsey, Avrupa Birliği içinde üye devletlerin ulusal çıkarlarının temsil edildiği organdır. Konsey toplantılarına, karara bağlanacak konu doğrultusunda üye devletleri temsilen ilgili bakanlar katılır.²⁴

d) Avrupa Birliği Zirvesi :Avrupa Birliği Zirvesi, Avrupa Birliği'ne üye devletlerin başbakanları veya devlet başkanları ile Avrupa Birliği Zirvesi Başkanı ve Avrupa Komisyonu Başkanı'nın katılımı ile meydana gelir. Yılda dört defa toplanan Zirve, Birliğin gelişmesi ve Avrupa'nın bütünleşmesi doğrultusunda öncelikleri ve temel politikaları belirleyen kararlar alır.²⁵

e) Avrupa Birliği Adalet Divanı : Avrupa Birliği Adalet Divanı, Avrupa Birliği'nin yargı organıdır ve Adalet Divanı, Genel Mahkeme ve uzmanlık mahkemeleri olmak üzere üçlü bir yapıdan oluşur. Adalet Divanı'nın temel amacı, Avrupa Birliği hukukunun Avrupa Birliği içerisinde her yerde aynı şekilde yorumlanmasını ve uygulanmasını sağlamaktır.²⁶

f) Avrupa Sayıştayı:Avrupa Sayıştayı, Birliğin tüm gelir ve giderlerini inceler, işlemlerinin hukuka ve usule uygunluğunu temin eder. Sayıştay denetimi, gelir ve giderlerin hukuka uygunluğu ile düzenliliğini ve iyi bir mali idareyi sağlamaya yöneliktir. Avrupa Sayıştayı her bir üye devletten birer üye olmak üzere 27 üyeden oluşmaktadır.²⁷

g) Avrupa Merkez Bankası : Avrupa Merkez Bankası tüzel kişiliğe sahip bağımsız bir AB organıdır. Görevi, para birimi olarak Avro'yu kullanan AB üyesi ülkelerden oluşan Avro bölgesinde fiyat istikrarını sağlamaktır. Bu görevini üye devletlerin merkez bankaları ve Avrupa Merkez Bankası'ndan oluşan Avrupa Merkez Bankaları Sistemi içinde yerine getirir.²⁸

---

²⁴<http://www.abgs.gov.tr>, e.t.: 14/06/2014

²⁵<http://www.abgs.gov.tr>, e.t.: 14/06/2014

²⁶<http://www.abgs.gov.tr>, e.t.: 14/06/2014

²⁷<http://www.abgs.gov.tr>, e.t.: 14/06/2014

²⁸<http://www.abgs.gov.tr>, e.t.: 14/06/2014

2.3. Diğer Kurum, Organ ve Ajanslar

Bölgeler Komitesi, AB içindeki yerel ve bölgesel yönetimlerin temsilcilerinden oluşan danışma nitelikli bir komite AB Antlaşması'nın 13. maddesinde belirtilen AB kurumları dışında, pek çok organ, ajans ve ofis AB çatısı altında çeşitli işlevleri yerine getirmek üzere faaliyet göstermektedir.²⁹

a) Ekonomik ve Sosyal Komite : Ekonomik ve Sosyal Komite; Parlamento'ya, Konsey'e ve Komisyon'a yardımcı olmak amacıyla öngörölmüş bir danışma kurumu olup, kararları bağlayıcı değil, danışma niteliktedir. Ekonomik ve Sosyal Komite, işçi ve işveren grupları ile belirli toplum kesimlerinin değişik menfaatlerini temsil eden gruplardan seçilen üyelerden oluşur. Komite, Avrupa bütünleşmesinin genel çıkarları çerçevesinde faaliyet gösterir ve üyelerinin bağımsızlığı Antlaşma'da açıkça düzenlenmiştir.³⁰

b) Bölgeler Komitesi : Bölgeler Komitesi, AB içindeki yerel ve bölgesel yönetimlerin temsilcilerinden oluşan danışma nitelikli bir komitedir. Avrupa bütünleşmesinin genel çıkarları çerçevesinde faaliyet gösteren Komite'nin üye sayısı 350'yi geçemez, halihazırda ise 344 üyesi bulunmaktadır. Antlaşma'nın 305. maddesi uyarınca Komite üyeleri, 5 yıllık süre için üye devletler tarafından gösterilen adaylar arasından, Konsey tarafından atanırlar ve görev süreleri yenilenebilir.³¹

c) Avrupa Yatırım Bankası : Avrupa Yatırım Bankası, Avrupa Birliğinin finans kurumudur ve Birliğin hedeflerini gerçekleştirmesine yardımcı olacak yatırımların finanse edilmesi amacıyla kurulmuştur. Avrupa Yatırım Bankası tüzel kişiliği haiz olup üyeleri, Avrupa Birliği üyesi devletlerdir. Banka'nın görevi,

---

²⁹<http://www.abgs.gov.tr>, e.t.: 14/06/2014

³⁰<http://www.abgs.gov.tr>, e.t.: 14/06/2014

³¹<http://www.abgs.gov.tr>, e.t.: 14/06/2014

Antlaşma'nın 309. maddesinde, Birliğin çıkarı doğrultusunda iç pazarın dengeli ve düzgün gelişimine katkı sağlamak olarak belirtilmektedir.³²

d) Avrupa Ombudsmanı : Avrupa Yatırım Bankası, Avrupa Birliğinin finans kurumudur ve Birliğin hedeflerini gerçekleştirmesine yardımcı olacak yatırımların finanse edilmesi amacıyla kurulmuştur. Avrupa Yatırım Bankası tüzel kişiliği haiz olup üyeleri, Avrupa Birliği üyesi devletlerdir. Banka'nın görevi, Antlaşma'nın 309. maddesinde, Birliğin çıkarı doğrultusunda iç pazarın dengeli ve düzgün gelişimine katkı sağlamak olarak belirtilmektedir. Banka bu anlamda sermaye piyasasından ve öz kaynaklarından yararlanarak kazanç amacı gütmeksizin kredi vermek suretiyle bazı alanlardaki projelerin finanse edilmesini sağlar.³³

2.4 Avrupa Birliği Sosyal Politikası'nın Gelişimi

Avrupa devletler birlikteliğinin güçlü siyasi temeller üzerin inşa edilebilmesi için ekonomik birlikteliğin güçlendirilmesinin gerekliliği çerçevesinde ekonomik birliktelik güçlendirilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda Ortak Pazar oluşturulması 1970'lere kadar gelen süreçte önem kazanmıştır. Avrupa birliğinde sosyal politikaların gelişimi ekonomik birlikteliğin sağlanması olarak değerlendirilmiştir. 1980'li yıllardaki ekonomik sıkıntılar sosyal politika çalışmalarına da yansımış, bir durgunluk yaşanmıştır. Bu yıllarda birlik üyeleri tarafından imzalanan Avrupa Tek senedi sosyal politika çalışmalarının ivme kazanmasının sağlamıştır. 1997 yılında imzalanan Amsterdam anlaşması ilede sosyal politika anlayışı dönüm noktasını yaşamıştır. 200 yılındaki Lizbon zirvesinin ana gündemi sosyal politikalar oluşturmuştur.

2.5 Avrupa Birliği Sosyal Politikasını Oluşturan Temel Değerler

Avrupa birliğinin sosyal politika anlayışlarının anlaşılabilmesi için birlik üyesi devletlerin ulusal sosyal politikalarının ele alınması gerekir, birlik üyesi devletlerin

---

³²<http://www.abgs.gov.tr>, e.t.: 14/06/2014

³³<http://www.abgs.gov.tr>, e.t.: 14/06/2014

sosyal politika anlayışları öncelikle yerel ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak değerlendirilmelidir. Avrupa birliğinin kriterleri birlik üyelerini bağlamasına rağmen kurallar devletleri zorlayıcı bir nitelik taşımamaktadır.³⁴

AB'nin sosyal politika anlayışı insan hakları, demokrasi, kültürel işbirliği çerçevesinde çizilmiştir. BM İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, İLO, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi gibi temel değerler sosyal politikaların temellerini oluşturmaktadır. İLO bireyler için en uygun çalışma şartlarının sağlanmasını ön koşul kabul etmektedir. İnsan haklarına ait bildirimler ise insana verilmesi gereken değer en üst seviyede ele alınarak politikaların geliştirilmesinde kaynaklık etmektedir. Bireylere yönelik sosyal haklar refah toplumunun yaratılması için kriter haline getirilmiştir.

Avrupa birliğinin sosyal politikalarına yön verebilmek ve birlik içerisinde sosyal politika uygulamalarının güçlendirmek için 1960 yılında Avrupa Sosyal Fonu (ASF) kurulmuştur. Fonun kuruluş amacı işgücünün en etki şekilde kullanılması, istihdam politikalarına işlerlik kazandırılmasıdır.³⁵

2.6 1972-1986 Sosyal Politikanın Yükselişi

1950 yıllardan 1992'li yıllara kadar Avrupa birliğinin sosyal politikaya ilişkin ciddi adımlar atılamamıştır. Bu döneme kadar önemli görülen gelişme serbest dolaşım uygulaması ve ASF'nin kurulması görülen gelişmelerdir. 1972 yılında yapılan Paris zirvesi bu sürece çok önemli gelişimleri katmıştır. Avrupa sosyal politika anlayış zirvede oluşturulmaya başlanmıştır. Çalışma şartları, ücretler, istihdam politikaları iş ve işverenler için örgütlenmenin desteklenmesi bu süreçte benimsenen önemli kararlardır.³⁶

---

³⁴Ataman, B. C. (2005) "Avrupa Birliği'nin İstihdam ve Sosyal Politikası" Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi Jean Monnet Sosyal Politika Modülü Proje Yayını: 1, Ankara. S.15

³⁵Özen, S. (2004) "Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye" (Editörler: Turgay Uzun –Serap Özen), Bölüm:9 **Avrupa Birliği'nin Sosyal Politika Gündemi**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, s. 185

³⁶Çelik,A.(2005a)"ABSosyalPolitikasıUyumSürecininUyumsuzAlanı"Kitap Yayınevi,1.Basım,İstanbul. S.91-92

Bu döneme ait genel kabul sosyal politikanın ekonomik politikalar kadar birliğin güçlenmesi ve devamı için önemli olduğu fikridir.

2.7 Avrupa Tek Senedi ve Harmonizasyon Dönemi (1986-1992)

Avrupa sosyal politikalarının oluşturulmasının ikinci evresi olarak kabul edilen bu süreçte birliğin sosyal politika temelleri meydana getirilmiştir. Sosyal taraflar açısından sosyal diyalog geliştirilerek birlik içerisindeki uyum süreci güçlendirilmiştir. İstihdam politikalarının geliştirilmesi, iş ve işçi mobilitasının sağlanması için Avrupa'da kurumsallaşmış sendika konfederasyonlarıyla görüşülen bir dönem olmuştur. 1 Temmuz 1987'de Avrupa tek senedi birliğin sosyal politikasının oluşturulmasında kilit etken olmuştur. İşçilerin sağlığı iş ortamlarının iyileştirilmesi, ekonomik ve sosyal birleşme kriterleri, topluluk içinde farklı bölgelerdeki farklılıkları ortadan kaldırma çalışmaları, fonların kullanımı, dezavantajlı gruplara (kadın, yaşlı, çocuk, engelli bireyler, işsizler) yönelik çalışmalar bu dönemde görülen gelişmelerdir.

1989 yılında sosyal eylem planı hazırlanarak birlik ülkeleri tarafından uygulanması kararlaştırılmıştır. İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanları dışındaki alanlarda birlik üyelerinin oybirliği esası olması nedeniyle bu dönemde çok fazla durum karara bağlanamamıştır. Bu da eylem planının başarısız olmasına neden olmuştur.³⁷

Bu dönem birlik üyeleri arasında sosyal politika uygulamalarındaki ve diğer alanlarda artan işbirliği nedeniyle bir uyum süreci olarak değerlendirilmiş ve harmonizasyon devresi olarak tanımlanmıştır.

2.8 Maastricht Anlaşması, İstihdam Odaklı Dönem ve Avrupa İstihdam Stratejisi (1992-2000)

Avrupa birliğinin kurucu anlaşması 1 Kasım 1993 yılında yapılan Maastricht Anlaşması sonrasında ciddi değişime uğramıştır. AET, Avrupa topluluğu (AT) olarak değiştirilmiş, Avrupa'nın bütünleşmesi bu dönemde büyük ivme kazanmıştır.

---

³⁷Aykaç, M. (2002) "Avrupa Birliği Politikası: Muğlak Geçmiş ve Tartışmalı Gelecek", **Tüm Yönleriyle Türkiye – AB İlişkileri** Editör M. Aykaç ve Z. Parlak, İstanbul. S. 487

Ekonomik, parasal birlik, siyasi birlikteliğin temelleri atılarak tek bir Avrupa yaratılması çalışmaları hız kazanmıştır. Topluluk karar alma mekanizmasında yer alan oybirliği ilkesi bu dönemde de zaman zaman sıkıntıları doğurmuştur. Özellikle İngiltere'nin bazı konulardaki çekinceleri ilerlemeyi geciktirmiştir. Bu dönemde artan işsizlik olgusuna çözüm bulunabilmesi için Avrupa birliği ulusal düzeyinde ilk eylem planlarını hazırlamışlardır. Eylem planı ile mesleki eğitim, istihdam odaklı büyüme, işgücü politikalarının etkinliği, işsiz gruplara yönelik destekleyici önlemler alınmaya çalışılmıştır.

2.9 LizbonStratejisi

Avrupa istihdam stratejisindeki değişimler 2000'li yıllardan 2010 yılına kadar Lizbon strateji süreci olarak devam etmiştir. Lizbon stratejisi üç döneme ayrılarak incelenebilir. 2000-2005 yılları arsını Lizbon 1 süreci, 2005-2008 yılları arasını Lizbon 2 ve 2008 yılından 2011 yılına kadar da Lizbon 3 dönemleridir.³⁸

Mart 2000 de Avrupa konseyi birliği 2010 yıllarına kadar taşıyacak Lizbon stratejisini kabul etmiştir. Strateji ile Avrupa birliğini on yıl içinde rekabet ve bilgi tabanlı ekonomi, tam istihdam ve ekonomik sürdürülebilirlik en üst seviyeye çıkartılması hedeflermiştir. ABD ve Uzak Asya'daki gelişmiş ekonomilerle aradaki farkın kapatılması için hedefler belirlenmiştir. Lizbon stratejinde rakip ekonomilere karşı bazı alanlarda başarısızlık görülmüş, bunu gidermek içinde stratejide güncelleme ve değişikliklere gidilmiştir. Sürdürülebilir kalkınma ile daha güçlü bir ekonomiyle istihdam olanaklarına ulaşılması amaçlanmıştır.

Küresel ekonomik sistem içinde Avrupa vatandaşlarının her bireyi için istihdam ve fırsat yaratılması prensip olarak kabul edilmiş bu süreç 2010'lu yıllara kadar yürütülmüştür. Bu hedefin gerçekleştirilmesi içinse çalışanların işyerlerine uyum problemleri, daha fazla iş gücünün sektöre kazandırılması, insan sermayesine daha çok kaynak tahsisinin sağlanması ve iyi bir yönetimsel sürecin uygulanması yoluna

---

³⁸Zeitlin,J.(2009)“*EUPolicyCoordinationBeyond2010:TowardsanInclusiveGovernanceArchitecture*”ww w.cor.europa.eu(Erişim:20.06.2014) s.1-4

gidilmiştir. Tek Pazar uygulaması ve önündeki engellerin kaldırılması için birlik içinde eş güdüm sağlanmaya çalışılan bir süreç olmuştur. Birlik üyeleri arasında değişik uyum problemlerine rağmen da insan haklarının uygulamaları ve sosyal politika uygulamalarına bakıldığında Avrupa Birliği dünyada önemli bir kurumdur.

2.10 Türkiye'nin AB Üyelik Süreci ve Sosyal Politikalarına Katılımı

31 Temmuz 1959'da Türkiye'nin AET'ye ortaklık için başvurusu ile başlayan Avrupa Birliği'ne üyelik süreci günümüzde de devam etmektedir. Türkiye'nin birliğe üyeliği noktasında bir çok fasıl açan birlik, Türkiye'den diğer yakın tarihlerde birliğe üye olan devletlerden farklı şekilde bir süreci işletmektedir. Bu süreç zaman zaman üyelik sürecini sekteye uğratsa da üyelik kararlılığı devam etmektedir. AB üyelik sürecini tüm kriterlerle ele alındığında gerçekleşen durumları bir tabloda gösterecek olursak:

Tablo 2: Türkiye Avrupa Birliği İlişkileri Kronolojisi

Tarih Bilgisi	Gerçekleşen Durumlar.
31 Temmuz 1959	Türkiye, AET'ye ortaklık için başvurdu.
12 Eylül 1963	Türkiye ile AET arasında bir ortaklık ilişkisi yaratan Ankara Anlaşması imzalandı.
1 Aralık 1964	Ankara Anlaşması yürürlüğe girdi.
23 Kasım 1970	Gümrük Birliği'ne ilişkin kuralları içeren Katma Protokol imzalandı.
1 Eylül 1971	Katma Protokol'ün ticari hükümleri "Geçici Anlaşma" ile yürürlüğe konuldu. AET, Türkiye'den ithal ettiği sanayi ürünlerine uyguladığı gümrük vergilerini ve miktar kısıtlamalarını (tekstil ürünleri hariç) kaldırdı.
1 Ocak 1973	Katma Protokol yürürlüğe girdi. Türkiye, Birinci Gümrük İndirimi ve Konsolide Liberasyon Listesi Uyumu'nu (Ortak Gümrük Tarifesi) gerçekleştirdi.
21 Mayıs 1973	Türkiye ile AET arasında, "Birinci Genişleme"ye ilişkin görüşmeler mutabakat ile sonuçlandı.
30 Haziran 1973	İngiltere, İrlanda ve Danimarka'yı kapsayan Birinci

Tarih Bilgisi	Gerçekleşen Durumlar.
	Genişleme'ye dair Tamamlayıcı Protokol, Türkiye ile AET arasında imzalandı.
1 Ocak 1974	Tamamlayıcı Protokol ile ilgili "Geçici Anlaşma" yürürlüğe girdi.
1 Ocak 1976	Türkiye, İkinci Gümrük İndirimi ve Konsolide Liberasyon Listesi Uyumu'nu gerçekleştirdi.
19 Eylül 1980	Ortaklığın Geliştirilmesine ilişkin 1/80 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı; Ortaklık Konseyi, tarım ürünlerinin tamamına yakın bir kısmında Türkiye'ye uygulanan gümrük vergilerinin 1987 yılına kadar sıfıra indirilmesini kararlaştırdı.
22 Ocak 1982	Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyon'dan talebi üzerine, Türkiye-AET Anlaşması'nın askıya alınmasını kararlaştırdı.
16 Eylül 1986	Türkiye-AET Ortaklık Konseyi toplandı. Böylece, 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren fiilen dondurulmuş durumda bulunan Türkiye-AET ilişkilerinin yeniden canlandırılması süreci başladı.
14 Nisan 1987	Türkiye, Avrupa Toplulukları'na, Roma Antlaşması'nın 237'nci, AKÇT Antlaşması'nın 98'inci ve EURATOM Antlaşması'nın 205'inci maddelerine istinaden tam üye olmak üzere ayrı ayrı müracaat etti.
18 Aralık 1989	Avrupa Komisyonu, Türkiye'nin tam üyelik başvurusu konusundaki "Görüş"ünde (Avis), Topluluğun, kendi iç pazarını tamamlayabilme sürecinden önce (1992), yeni bir üyeyi kabul edemeyeceği ve Türkiye'nin katılımından önce, ekonomik, sosyal ve siyasal alanda gelişmesine ihtiyaç duyulduğu hususlarına yer verdi.
6 Haziran 1990	Avrupa Komisyonu, Türkiye ile her alanda işbirliğinin başlatılması ve hızlandırılması konusundaki önlemleri içeren bir "İşbirliği Paketi"ni hazırlayarak Avrupa Konseyi'nin olurlarına sundu.
30 Temmuz 1994	Avrupa Komisyonu, Gümrük Birliği'nin, Türkiye-AT arasında 1963 yılında imzalanan Ankara Anlaşması'nda belirtildiği şekilde gerçekleşmesini sağlayıcı ilkeleri tespit etti.
13 Aralık 1995	"Gümrük Birliğinin Son Döneminin Uygulanmaya Konmasına ilişkin 1/95 Sayılı Türkiye-AB Ortaklık Konseyi Kararı", Avrupa Parlamentosu tarafından onaylandı.
1 Ocak 1996	Türkiye, AB ile entegrasyonunda, 22 yıl süren "Geçiş Dönemi"ni 31 Aralık 1995 tarihinde tamamlayarak, 1.1.1996 tarihi itibarıyla, tam üyelik sürecinde "Son Dönem"e, sanayi ürünlerinde ve işlenmiş tarım ürünlerinde sağlanan Gümrük

Tarih Bilgisi	Gerçekleşen Durumlar.
	Birliği sürecini tamamlayarak girdi.
12-13 Aralık 1997	Lüksemburg Avrupa Konseyi Zirve Toplantısında, AB'nin Beşinci Genişlemesine dair kararlar alındı, Türkiye'nin ismi aday ülkeler arasında zikredilmedi.
3 Mart 1998	Türkiye- AB ilişkilerinin geliştirilmesine yönelik olarak Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan "Türkiye için Avrupa Stratejisi" başlıklı belge açıklandı.
4 Kasım 1998	"1998 yılı İlerleme Raporu": Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan ve AB'ye üyelik için belirlenmiş kriterler ışığı altında kaydedilen Türkiye'nin Katılım Yönünde İlerlemesine İlişkin Komisyon görüşlerini içeren ilk "İlerleme Raporu" yayımlandı.
11-12 Aralık 1999	Helsinki Avrupa Konseyi Zirve Toplantısı'nda Türkiye'ye adaylık statüsü tanındı.
13 Ekim 1999	"1999 yılı İlerleme Raporu" yayımlandı.
4 Temmuz 2000	Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, 4 Temmuz 2000 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 4587 sayılı Kanun'la, Başbakanlığa bağlı olarak kuruldu.
13 Ekim 2000	"2000 yılı İlerleme Raporu" yayımlandı.
24 Mart 2001	Katılım Ortaklığı Belgesi: Türkiye Cumhuriyeti ile Katılım Ortaklığında Yer Alan İlkeler, Öncelikler, Ara Hedefler ve Koşullara İlişkin 8 Mart 2001 tarihli ve 2001/235/AT sayılı Konsey Kararı {24 Mart 2001 tarih ve L 85 sayılı AB Resmi Gazetesi }
24 Mart 2001	Ulusal Program: "Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine ilişkin Türkiye Ulusal Programı ile Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair 19 Mart 2001 tarih ve 2001/2129 sayılı Karar" {24 Mart 2001 tarih ve 24352 Mükerrer sayılı Resmi Gazete }
13 Kasım 2001	"2001 yılı İlerleme Raporu" yayımlandı.
20 Kasım 2002	"2002 yılı İlerleme Raporu" yayımlandı.
12-13 Aralık 2002	Kopenhag Avrupa Konseyi Zirvesi'nde, Türkiye'nin Kopenhag siyasi kriterlerini karşıladığı kararını alması halinde, müzakerelerin gecikmeden başlatılacağı belirtildi.
19 Nisan 2003	Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde "AB Uyum Komisyonu"

Tarih Bilgisi	Gerçekleşen Durumlar.
	kuruldu.
12 Haziran 2003	Katılım Ortaklığı Belgesi: "Türkiye ile Katılım Ortaklığında Yer Alan İlkeler, Öncelikler, Ara Hedefler ve Koşullara İlişkin 19 Mayıs 2003 tarih ve 2003/398/EC sayılı Konsey Kararı" {12 Haziran 2003 tarihli ve L 145 sayılı AB Resmi Gazetesi}
24 Temmuz 2003	Ulusal Program: "Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine ilişkin Türkiye Ulusal Programı ile Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair 23 Haziran 2003 tarih ve 2003/5930 sayılı Karar" {24 Temmuz 2003 tarih ve 25178 Mükerrer sayılı Resmi Gazete}
5 Kasım 2003	"2003 yılı İlerleme Raporu" yayımlandı.
24 Nisan 2004	Kıbrıs'ta referandum yapıldı. Kıbrıs Türk halkının yüzde 64.9'u Annan Planı'nı onaylarken, Kıbrıs Rum Kesimi'nde ise halkın yüzde 75.83'ü Plan'ı reddetti.
6 Ekim 2004	"2004 yılı İlerleme Raporu" ve rapora bağlı Tavsiye Belgesi yayımlandı. Söz konusu belgelerde, Avrupa Komisyonu, Türkiye'nin siyasi kriterleri gerekli ölçüde karşıladığı belirtilerek, birliğe katılım müzakerelerinin başlatılması tavsiyesinde bulunuldu.
17 Aralık 2004	Brüksel Avrupa Konseyi Zirve Toplantısı'nda, Türkiye'nin siyasi kriterleri yeterli ölçüde yerine getirdiği belirtildi ve katılım müzakerelerine 3 Ekim 2005 tarihinde başlanması kararlaştırıldı.
3 Haziran 2005	Devlet Bakanı Ali BABACAN, Avrupa Birliği ile yapılacak tam üyelik müzakerelerinde "Başmüzakereci" görevini yürütmekle görevlendirildi.
29 Haziran 2005	"Türkiye için Müzakere Çerçeve Belgesi ve İlgili Diğer Belgeler" yayımlandı.
30 Temmuz 2005	Türkiye, AB ile ilişkilerinin hukuki temelini oluşturan 1963 tarihli Ankara Antlaşması'nı, 1 Mayıs 2004 tarihinde AB üyesi olan 10 ülkeyi (Estonya, GKRY, Letonya, Litvanya, Macaristan, Malta, Polonya, Portekiz, Slovakya, Slovenya) kapsayacak şekilde genişleten "Ek Protokol"ü imzaladı.
3 Ekim 2005	Lüksemburg'da alınan kararla AB, Türkiye ile tam üyelik müzakerelerini başlattı.
20 Ekim 2005	Üyelik müzakerelerinin ilk aşamasını oluşturan "Tarama Süreci", bilim ve araştırma alanında düzenlenen "Tanıtıcı Tarama" toplantısı ile başladı ve tüm fasıllardaki tarama

Tarih Bilgisi	Gerçekleşen Durumlar.
	toplantıları 13 Ekim 2006 tarihinde tamamlandı.
9 Kasım 2005	"2005 yılı İlerleme Raporu" yayımlandı.
20 Ocak 2006	Türkiye, Kıbrıs sorununun çözümüne yönelik yeni planı BM Genel Sekreteri Kofi Annan'a sundu. Bu planda, Türk limanlarının Rumlara açılması karşılığında, KKTC'ye uygulanan izolasyonların kaldırılması istendi.
26 Ocak 2006	Katılım Ortaklığı Belgesi: "Türkiye ile Katılım Ortaklığı Belgesi'nde Yer Alan İlkeler, Öncelikler ve Koşullara İlişkin 23 Ocak 2006 tarih ve 2006/35/AT sayılı Konsey Kararı" {26 Ocak 2006 tarihli ve L 22 sayılı Avrupa Birliği Resmi Gazetesi}
12 Haziran 2006	Taraması tamamlanan Bilim ve Araştırma faslı, Lüksemburg'da düzenlenen Hükümetlerarası Konferans'ta açıldı. Türkiye'nin gerekli kriterleri yerine getirdiği belirtildi ve bu fasıl aynı toplantıda geçici olarak kapatıldı.
31 Temmuz 2006	Avrupa Komisyonu'nun, 2006 yılına kadar çeşitli mali yardım programları (ISPA, SAPARD, PHARE, CARDS, Türkiye Tüzüğü) kapsamında sağladığı mali yardımlar, 2007-2013 döneminde "Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı" (InstrumentforPre-Accession-IPA) adı verilen yeni ve tek bir çerçeve mekanizma kapsamına almıştır: "Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) 17 Temmuz 2006 tarih ve 1085/2006 sayılı Konsey Tüzüğü" {31 Temmuz 2006 tarihli ve L 210 sayılı Avrupa Birliği Resmi Gazetesi}
8 Kasım 2006	"2006 yılı İlerleme Raporu" yayımlandı. Avrupa Komisyonu, İmzalanan Ek Protokol'e karşın, limanların ve havaalanlarının Kıbrıs Rum kesiminin kullanımına açılmadığı tespitinde bulundu ve Türkiye'ye 14-15 Aralık'taki liderler zirvesine kadar süre verdi.
13 Kasım 2006	Avrupa Konseyi, İstanbul'un 2010 yılında Avrupa Kültür Başkenti olmasını onayladı.
11 Aralık 2006	AB Genel İşler Konseyi'nde bir araya gelen AB üye ülkelerinin Dışişleri Bakanları, 9 Kasım 2006 tarihli Komisyon Tavsiyesini kabul ederek, Türkiye'nin Ek Protokol'e ilişkin taahhütlerini yerine getirdiğini doğrulayana kadar, 8 fasıl başlığının açılmayacağını ve hiçbir fasılın geçici olarak kapatılmayacağını kararlaştırdı.
15 Aralık 2006	Brüksel Avrupa Konseyi Zirve Toplantısı'nda, Genel İşler Konseyi'nin önerisi aynen kabul edildi.

Tarih Bilgisi	Gerçekleşen Durumlar.
29 Mart 2007	İşletmeler ve Sanayi Politikaları faslında fiili müzakereler açıldı.
17 Nisan 2007	Türkiye'nin AB Müktesebatına Uyum Programı açıklandı.
26 Haziran 2007	İstatistik ve Mali Kontrol fasıllarında fiili müzakereler açıldı.
6 Kasım 2007	"2007 yılı İlerleme Raporu" yayımlandı.
19 Aralık 2007	Tüketicinin ve Sağlığın Korunması ile Trans-Avrupa fasıllarında fiili müzakereler açıldı.
26 Şubat 2008	Katılım Ortaklığı Belgesi: "2006/35/EC Sayılı Kararın Feshine ve Türkiye ile Katılım Ortaklığının Kapsadığı İlkeler, Öncelikler ve Koşullara Dair 18 Şubat 2008 tarih ve 2008/157/EC sayılı Konsey Kararı" {26 Şubat 2008 tarihli ve L 51 sayılı AB Resmi Gazetesi }
12 Haziran 2008	Şirketler Hukuku ve Fikri Mülkiyet Hukuku fasıllarında fiili müzakereler açıldı.
5 Kasım 2008	"2008 yılı İlerleme Raporu" yayımlandı.
18 Aralık 2008	Sermayenin Serbest Dolaşımı ile Bilgi Toplumu ve Medya fasıllarında fiili müzakereler açıldı.
31 Aralık 2008	Ulusal Program: "Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine ilişkin Türkiye Ulusal Programı ile Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair 10 Kasım 2008 tarih ve 2008/14481 sayılı Karar" {31 Aralık 2008 tarih ve 27097 (5. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete}
10 Ocak 2009	Devlet Bakanı Egemen BAĞIŞ, Avrupa Birliği makamları ile yapılacak tam üyelik müzakerelerinde "Başmüzakereci" görevini yürütmekle görevlendirildi.
30 Haziran 2009	Vergilendirme faslında fiili müzakereler açıldı.
14 Ekim 2009	"2009 yılı İlerleme Raporu" yayımlandı.
21 Aralık 2009	Çevre faslında fiili müzakereler açıldı.
30 Haziran 2010	Gıda Güvenliği faslında fiili müzakereler açıldı.
9 Kasım 2010	"2010 yılı İlerleme Raporu" yayımlandı.

Kaynak : www.ab.gov.tr, e.t.:15/06/2014

AB üyeliği sürecinde sosyal politikalara ait açılan on dokuznolu fasıl Sosyal Politika ve İstihdamdır. On dokuz nolu faslın kapsamına bakıldığında:³⁹

- a) İstihdamın artırılması,
- b) Çalışma ve yaşama koşullarının iyileştirilmesi,
- c) Uygun seviyelerde sosyal koruma sistemlerinin oluşturulması,
- d) Sosyal ortaklarla diyalog tesis edilmesi,
- e) Sürdürülebilir bir istihdam yapısı için insan kaynaklarının geliştirilmesi,
- f) Sosyal dışlanma ve yoksullukla mücadele edilmesi,
- g) Kadın ve erkekler için eşit fırsatlar sağlanması.

kriterlerinden oluştuğu görülür. Bu kriterlerin yerine getirilmesi içinde iş hukuku, iş sağlığı ve güvenliği, kadın erkek eşitliğinin sağlanması, ayrımcılıkla mücadele, sosyal diyalog kanallarının geliştirilmesi, istihdam politikalarında iyileştirme, sosyal koruma alt başlıklarının da AB müktesebatına uygun hale getirmesi beklenmiştir.

Sosyal politikalar ve istihdam faslının açılması için 19 Ocak 2007 tarihinde birliğin alman dönem başkanlığına iki adet kriterle başvuru yapılmıştır. Sendikal hakların ve tüm işgücünü ilgilendiren fasıl içeriklerinin Türkiyemevzuatına uyarlanması kriterleri başvurunun içeriğini oluşturmuştur. Sendikal haklarda AB ve İLO Konvansiyonuna uygun içerikler Türkiyemüktesebatına uygun hale getirilmesi amaçlanmıştır. Ülkemiz bu amaçla kamu ve özel kesim çalışanlarına ait sendikal hakları uyumlu hale getirmeye çalışmıştır.

Sendikal hakların AB'ye uyumlu hale getirilmesi için 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu, ve 6289 sayılı Kamu görevlileri sendikaları kanununda değişiklikler yapılmıştır.

Sosyal politika ve istihdam faslına ait uyum süreci kapsamında Türkiye'deyürütölen projeler aşığıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu fasıl Kamu görevlilerinin grev ve lokavt hakkı dışında bir çok iyileştire sürecini iş hayatımıza kazandırmıştır.

---

³⁹ www.ab.gov.tr, e.t.:15/06/2014

Tablo 3: Sosyal Politika ve İstihdam Faslına Ait Uyum Süreci Kapsamında Türkiye’de Yürütülen Projeler

Proje Adı	Uygulama Yılları	Faydalanıcı Kurum
Türkiye’de İş Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesine Destek Sağlanması Projesi (2002 Yılı Mali İşbirliği Programlaması)	2004-2006	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
Aktif İşgücü Piyasası Stratejisine Destek Sağlanması Projesi (2002 Yılı Mali İşbirliği Programlaması)	2003-2005	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - Türkiye İş Kurumu
Çocuk İşçiliğinin En Kötü Biçimlerinin Ortadan Kaldırılması Projesi (2004 Yılı Mali İşbirliği Programlaması)	2005-2007	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - Çalışma Genel Müdürlüğü
Yenilik ve Değişim için Sosyal Diyalogun Güçlendirilmesi Projesi (2004 Yılı Mali İşbirliği Programlaması)	2005-2007	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - AB Koordinasyon Dairesi
İş Sağlığı ve Güvenliğinin Güçlendirilmesi Projesi- 2. Safha (2005 Yılı Mali İşbirliği Programlaması)	2006-2008	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
Cinsiyet Eşitliğinin Güçlendirilmesi Projesi (2005 Yılı Mali İşbirliği Programlaması)	2006-2008	Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü
İş Teftiş Sisteminin Geliştirilmesi Projesi (2006 Yılı Mali İşbirliği Programlaması)	2007-2009	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - İş Teftiş Kurulu Başkanlığı
Aktif İstihdam Tedbirleri ve Türkiye İş Kurumuna Yerel Düzeyde Destek Sağlanması Projesi (2006 Yılı Mali İşbirliği Programlaması)	2007-2009	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - Türkiye İş Kurumu
İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliğinin İyileştirilmesi Projesi (2007 Yılı IPA I Mali İşbirliği Programlaması)	2010-2012	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı- İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
İş Sağlığı ve Güvenliği Bölgesel Laboratuvarlarının Geliştirilmesi Projesi (2007 Yılı IPA I Mali İşbirliği Programlaması)	2010-2012	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı- İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü- İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi
Çalışma Hayatında Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Güçlendirilmesi Twinning Projesi (2008 Yılı IPA I Mali İşbirliği Programlaması)	2010-2012	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı- Çalışma Genel Müdürlüğü
Türkiye’de Esnek Çalışma İle İlgili Ulusal Mevzuatın ve AB Müktesebatının Uygulanması Projesi (2003 MATRA)	2004-200	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - Çalışma Genel Müdürlüğü
Türkiye’de İş Teftiş Sisteminin ve Kalitesinin AB Gereklere Doğrultusunda Güçlendirilmesi Projesi (2005 MATRA)	2006-2007	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - İş Teftiş Kurulu Başkanlığı
Türkiye İş Kurumunun Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi, Engelliler için İstihdam Stratejisinin ve Mesleki Rehabilitasyonun Geliştirilmesi Projesi (2006 MATRA)	2007-2008	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - Türkiye İş Kurumu

Proje Adı	Uygulama Yılları	Faydalancı Kurum
Kadın İstihdamının Desteklenmesi Operasyonu-1	2010-2011	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - Türkiye İş Kurumu
Genç İstihdamının Desteklenmesi Operasyonu-1	2011-2013	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - Türkiye İş Kurumu
Kayıtlı İstihdamın Yenilikçi Yollarla Teşviki Operasyonu – 1	2010-2011	Sosyal Güvenlik Kurumu
Kamu İstihdam Hizmetlerinin Kalitesinin Artırılması Operasyonu - 1	2011-2013	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - Türkiye İş Kurumu
İşveren ve Çalışanların Küresel Ekonomideki Değişikliklere Uyum Yeteneğinin Artırılması Operasyonu	2013-devam	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Turizm Sektöründe Çalışan ve İşverenlerin Uyum Yeteneğinin Artırılması Operasyonu	2013-devam	Kültür ve Turizm Bakanlığı

Kaynak : www.ab.gov.tr, e.t. 22/06/2014

3. BÖLÜM: GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE TÜRKİYESİYASETİNDE SOSYAL POLİTİKALAR

3.1. Osmanlı'dan Genç Cumhuriyete Sosyal Devlet Anlayışı ve Sosyal Politika Uygulamaları

Osmanlı Devleti, XIII. yüzyılın sonlarından XX. yüzyılın başlarına kadar süren ve kendinden sonraki siyasal süreçlere de katkı sağlayan olan çok uzun soluklu bir tarihsel deneyimdir. Bu uzun sürecin “klasik dönem” olarak adlandırılan bölümünde Osmanlı toplumunda halkın temel sosyal gereksinimlerinin nasıl temin edildiği, sosyal güvenlik yöntemleri olarak nelerin bulunduğu yahut modern sosyal devlet anlayışıyla ne ölçüde farklılık ve benzerlikler teşkil ettiği hep merak edile gelmiştir⁴⁰

Karakteristik yönleri itibariyle Osmanlı İmparatorluğu, ideolojisi, tarihsel değişimleri ve kurumsal işlemleri itibariyle kendine özgü bir yapı sergilemektedir. Sosyal devlet örnekleri olarak Osmanlı devletinde, Sosyal devlet unsurunun Batılı

⁴⁰Samet Agoğlu, Selahattin Hüdaioğlu, **Türkiye’de İş Hukuku, İş Hukuku Tarihi**, Ankara, C. I, 1938, s. 62

tarzdaki mahiyetiyle yorumlanan bir kavram çözümlemesi çok işlevsel olmayacaktır. Osmanlı yönetim anlayışına göre, devlete yüklenen misyon, adaleti tesis etmek, halkın can ve mal güvenliğini sağlamak ve insanlara özgür bir dini yaşama ve toplumsal olarak kendini geliştirme imkanı sunmaktan ibaretti. Bu durumların ötesinde ve bir toplumun gelişmişlik ve refah düzeyini çizen eğitim, kültür, sağlık ve sosyal hizmet faaliyetlerini yerine getirme işlemi, sivil topluma verilmekteydi.⁴¹ Osmanlı Devleti'nde hem üretim hem de tüketim süreci özelliğini gösteren aile yapısı, karakter olarak bireyin sosyal risklere karşı korunması açısından etkin bir konumda bulunmuştur; Bu yapısal özellikte aile içi dayanışma sosyal güvenlik olgusunun ana referans kaynaklarını teşkil etmektedir. Gerçekten aile üyelerinden birinin hastalık, kaza ve ölümü durumunda meydana gelebilecek kayıp, yine ailenin diğer mensuplarının dayanışma ve yardımları ortadan kaldırılmaya çalışılmış, sistemin aksamadan işlemesine çalışılmıştır. Kuşaklar değişmiş, fakat aile ocağında sürekli olarak çocuklar, çalışma çağındaki olanlar ve yaşlılar hep müşterek bir hayat sürmüşlerdir.⁴² Osmanlı toplumunda sosyal politika uygulamalarının en yaygın ve işlevsel olarak sonuç veren müesseselerinden biri de vakıflardır. Günlük hayatla sıkı bir bağı bulunan ve sosyal yaşayış üzerinde derin etkileri bulunan bu müesseseler Osmanlı sosyal sisteminin en önemli aktörleridir.

Günümüzdeki sosyal güvenlik kurumu misyonları, Osmanlı'da vakıflar eliyle gerçekleştirilmiş, sahih ve gayri sahih vakıf kategorileriyle Osmanlı ülkesi tam bir vakıf cenneti haline gelmiştir.⁴³ Vakıflar; Osmanlı Devletinde, günümüz sosyal devletin yüklendiği misyon içinde olan ekonomik ve kültürel hakların büyük bir kısmı vakıflar eliyle gerçekleştirilmiştir. Eğitim, sağlık, bayındırlık, imar, şehircilik gibi uygulamalarının yanında, sosyal yardım ve dayanışma, sosyal güvenlik ve mesleki dayanışma gibi işlevler vakıflar tarafından dönemin imkânları dâhilinde gerçekleştirilmekteydi. Toplumsal refahın, fırsat eşitliğinin, gelir adaletinin intesisi yönünden vakıfların önemli bir misyon yüklendiği görülebilmektedir.

Vakıfların, gerçekten de her bireyin karşılaşabileceği , geniş çaplı fiziki ve sosyal risklerin yanı sıra , kimi zaman son derece küçük tehlikeler karşısında bireyleri

⁴¹ Nazif Öztürk, "Bir Sosyal Siyaset Kurumu Olarak Vakıflar", [Cumhuriyetin 80. Yılında Uluslararası Vakıf Sempozyumu 2003] Yay. Haz. Mehmet Narince, Ankara, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, 2004, s. 35-40

⁴² Sait Dilik, *Türkiye'de Sosyal Sigortalar, İktisadi Açından Bir Tahlil Denemesi*, Ankara, 1972, s. 25

⁴³ Ahmet Tabakoğlu, *İktisat ve İş Dünyası* (Nisan-Mayıs), 1993

korumayı amaç edindikleri gözlenmektedir. Osmanlı devlet yapısı içinde yer alan vakıflar, tip, sayı ve ihtiva açısından çok büyük gelişmeler göstermişlerdir. Vakıflar, Halkın, yasal, ekonomik, toplumsal ve siyasal yapısını, demokratik bir yapı içerisinde geliştirmiş , istikrarlı bir toplumsal yapıyı ortaya çıkartmıştır.⁴⁴

Osmanlı devlet yapısı içerisinde, vakıfların, devletle olan ilişkilerine baktığımızda ve devlet, halk ve vakıf münasebetlerini irdelediğimizde, Halkın , devlete olan katkısının herhangi bir baskı ve zorlama olmaksızın yerine getirildiğini görmek mümkündür. Hali vakti yerinde ve maddi açıdan güçlü olan bireyler, sadece devlete destek olmanın dışında Toplumsal yaşayış içinde oluşan itibarlarını ve mevkilerini korumak veya toplumun diğer kesimlerine olan vicdan borçlarını ödeyebilmek amacıyla da vakıf müesseseleri kurmuş ve toplumsal yapı içinde karşılıklı saygı ve sevgi bağlarını güçlendirecek adımlar atarak, toplumsal yapıyı oluşturan halk kitlelerinin kaynaşmasına büyük katkılar sağlamışlardır.⁴⁵

Osmanlı Devletinde esnafın karşılıklı yardımlaşma ve dayanışmalarını sağlamak amacıyla kurulmuş olan Lonca teşkilatı, özellikle kentli esnafın ve zanaatkarın örgütlenmesini sağlamış bir yapıdır, temelini Ahilikten alan bu yapı, özellikle sanayi devrimine kadar Osmanlı imparatorluğu içinde oldukça gelişmiştir, Yapıyı oluşturan esnaf ve zanaatkarların oluşturdukları loncaların sayıları ve loncalarda yer alan, mal sahibi, usta, kalfa ve çırak olarak çalışanlarda sayısal olarak oldukça kalabalıktı. Yapı içerisinde ücretle çalışanlar ile işveren durumunda olanların, aralarındaki ilişkileri, ve çalışma koşullarını loncaların kuralları, gelenekler, dini inançlardan doğan uygulamalar ve sözlü anlaşmalar düzenlemekte idi. Lonca yapısı içinde yer alan bireylerin, gereksinim içinde olanları ile, yaşlılık, hastalık, ölüm gibi haller nedeniyle gelirlerini yitirmiş olanlarına da nasıl ve ne ölçüde yardım yapılacağını yine loncanın kendi yapısal kuralları çerçevesinde çözümler sunulmaktaydı.⁴⁶

Ortaçağın esnaf birlikleri, mensuplarının hammadde ve işgücünün sağlanması, mamullerin fiyatları ve hatta tüketimleri bakımından büyük çapta loncalara bağımlılığı nedeniyle, çok geniş bir örgütsel yapıya ve yetkiye sahip olmuşlar; bu sayede loncalar

⁴⁴ Mehmet Said Doğan, **Sosyal tarih açısından Osmanlılarda Sosyal Güvenlik Kurumları**, Sakarya, Sakarya Üniversitesi Yayınları, 1999, s.80-81

⁴⁵ Mehmet Şeker, **İslam'da Sosyal Dayanışma Müesseseleri**, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı, 1984, s.98

⁴⁶ Cahit Talas, **Toplumsal Ekonomi ve Çalışma Ekonomisi**, Ankara, İmge Kitabevi, 1997, s. 455

kolaylıkla bütün esnafı ve zanaatkârı yardımlaşma sandığına girmeye ve mali katkıda bulunmaya razı etmişlerdir. Başka bir anlatımla, ortaçağda loncalar ve bunlara ait yardımlaşma sandıkları devletçe ya da devletin örgütsel yapısının desteği ile değil; dinsel ve kültürel nedenlerden kaynaklanan esnafın karşılıklı dayanışma anlayışından doğmuş ve Örgütlenmiştir. Bu sandıklar bağışlar ve mesleki terfilerde ustalar tarafından verilen paralar ve belli sürelerde derecelerine göre esnaftan tahsil edilen hisselerle beslenirdi⁴⁷

Loncalar tarafında kurulan ve yapı içinde yer alan yardımlaşma sandıkları Türkiye’de sosyal sigortaların ilk örnekleri ve temeli olarak kabul edilebilir Usta, kalfa, çırak ilişkilerinin, baba oğul münasebetlerine benzediği, bu benzerlikten hareketle, karşılıklı sevgi ve saygının yanı sıra mutlak bir otoritenin de olduğu lonca üretim düzeninde, risklerin ve yapıyı teşkil eden esnaf ve zanaatkarın, zararlarından, bireylerin aile dayanışmasıyla ve bu sandıklar yardımıyla oldukça iyi bir şekilde korunup, kurtulabilecekleri bir gerçektir.⁴⁸

Osmanlı dönemi Anadolu coğrafyasından üfusun azlığı ve XVI. Yüzyıldaki nüfus artışının durgun olması, nedeniyle bu dönemde ücretler yüksek ve işgücü eksikliği vardı. Osmanlı nitelikli iş gücüne büyük önem vermiş; Osmanlı sanayi ticaretini oluşturucu yapıları temelini oluşturan esnaf birlikleri rekabet ettiği, karşılıklı yardımlaşma, kontrol, öncelik ve tahsis ilkelerine dayandığı gibi, bu ilkeler çalışma hayatının da esasını oluşturmaktaydı. Bu şartlar altında çalışma ve ıř hayatı bir düzene içinde disiplin edilmiş, Liberal-Kapitalist sistemde olduğu gibi, bireylerin, diledikleri mesleği, istedikleri yer ve şekilde yapma sınımlarının olmamasıdır.

Osmanlı ekonomiyapısı içerisindelonca sisteminin etkisi ile bir işçisini fiortaya çıkarmamıştır. Böyle bir durumda emekçilerin örgütlenmesi sınıfsal bir yapıya bürünmediği gibi devlet düzeni içinde yer alan mekanizmalarından birisini oluşturmuş;

ve bu yapı işçi ile işvereni aynı çatı altında birleştirmiştir. Osmanlı esnaf birliklerinin, mali, adli ve ekonomik özerklikleri,

Türk toplununun demokratik vasıflarını yansıtmaktadır. Tabii olarak bu durumun Batı’nın sınıf

⁴⁷Turan Yazgan, **Türkiye’de Sosyal Güvenlik Sistemi**, İktisadi Araştırmalar Vakfı, İstanbul, 1969, s. 12

⁴⁸ Yazgan, **A.e.**, s. 12-13

İttoplumyapısınınbirneticesiolandemokratikkurumlarlabirilgisibulunmamaktadır.

Osmanlıekonomikyapısıiçerisindeanayidevrimininortayaçıkmmamasınınndenlerindenbirisısınıfsalçatışmanınoluşmamasıdiğeri de ücretlerinnispiolarakyüksekliğidir.⁴⁹

Osmanlı, kuruluşundan beri bağlı olduğu İslâm dininin emir ve yasakları yönünde hukuk sistemi ve sosyal hayatı esas alan bir yapısal sistem oluşturmuştur.Sosyal yaşama dair çoğu misyonu devlet kendi imkânlarıyla beraber yüklense de, toplumsal yapının oluşmaya başladığı ilk dönemden itibaren, bu görevleri azaltacak ve destekleyecek kurumlar ortaya çıkmış ve Osmanlının gelişmesi ve genişlemesi ile doğru orantılı olarak bu kurumlarda gelişmiştir.Osmanlı toplumsal yapısı içinde, batılı manada sosyal devleti var eden toplumsal ihtiyaç ve gereksinimler ortaya çıkmış olsa dahi, devlet ile toplumsal kesimler ve millet ortaklığı ile bu ihtiyaçlar karşılanmıştır.

Osmanlı devlet yapısı içerisinde, özellikle Tanzimat'a kadar pek çok sosyal güvenlik sistemi, hem askeri hem de sivil alanda vakıflar vasıtası ile yürütülmüştür. Başarılı bir şekilde yürütülen bu sistemde ki, özellikle Kanuni Sultan Süleyman dönemi bu duruma açısından önem arz eder; Bu dönem de zekat verilecek yoksul insanların bulunamadığı rivayet edilmektedir. Osmanlı dönemi içinde önemli bir işlevi yerine getiren vakıf anlayışı, çeşitli dönemler itibarıyla farklılaşmalar gösterse dahi, genel olarak Cumhuriyet dönemi içinde de varlığını sürdürmüş ve sosyal yapı itibarıyla yapıcı ve koruyucu işlevini korumuştur.

Dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta da , tarihsel süreç içerisinde her dönemin , kendi gerçeğinin bir yansımasını ortaya koyması ve bu dönemlerin öncesi ve sonrası dönemlere eklenerek kendisini üretmesidir. Osmanlı devlet yapısı bürokratik bir yapıya sahipti, Devlet merkezi ile çevre arasında ki uzaklık bu durumun en önemli sebeplerindendir. Bu durum devletin örgütlenme ve yapılanma biçimini ortaya çıkarmıştır. Merkezin temsil ettiği otoriteden başka, bağımsız bir oluşum ve hareket alanı ve Batı Avrupa da olduğu gibi mülkiyet haklarına sahip olan bir sivil toplum yapısı bulunmamaktaydı. Merkezin elinde olan otoritenin özü ve yapısı

---

⁴⁹ Ahmet Tabakoğlu, "Osmanlı Sosyal Devlet Anlayışı", İstanbul,**Sosyal Politikalar Dergisi**, Sayı:1, 2006, s. 72

desteğinin önemli bir kısmını halkın kültürel yapısından, toplumsal değerlerden almış olsa da, devletin kendine ait normları ile pekişen suigeneris' kendine özgü ' normlardı. Bu nedenden dolayı devlet ile halk arasında ki ilişki bir anlaşma veya bir uzlaşma esasına değil, devletin toplum tüm kesimlerine baskın gelmesi esasına dayanmaktaydı.

Osmanlı sosyal güvenlik sistemini, temel yapısı ve özellikleri açısından incelediğimizde, karşılaştığımız en önemli durum şudur: Osmanlıda ki sosyal devlet, Batıdaki sosyal devletlerden farklı bir görünümde ortaya çıkmıştır, Genel olarak totaliter yapısının dışında, son iki yüzyıl içinde ki sosyo-ekonomik değişimlerin de etkisiyle ortaya çıkmış bulunan, Batıdaki sosyal devlete yapısına karşı Osmanlıda daha doğrusal, dayanışmacı ve katılımcı bir toplumsal sistemin mevcudiyeti vardır.

İlerici sosyal politika perspektifi ve ilerici düzeyde bir model olarak bakıldığında Osmanlı sosyal hizmet sisteminin kazandırdığı toplumsal yararlar açısından kendine özgü ve güçlü yanları olan bir uygulamadır. Ananevi dönemlere ait olan klasik Osmanlı sosyal hizmet sistemi, Osmanlının çöküş döneminde büyük ölçüde zarar görmüş ve zaman içerisinde de ortadan kaybolmaya yüz tutmuştur. Bu durum karşısında Osmanlı devlet sistemi acil önlemler almak zorunda kalmıştır.

Osmanlı sanayi yaşamı ise, Askerin ve devlet mekanizmasının ihtiyaçlarını karşılamak üzere, Osmanlı devlet sermayesi ile oluşturulan işletmeler ile özellikle yabancı müteşebbislerin girişimleri ile ortaya çıkan işletmeler oluşturmaktadır. Bu işletmeler daha çok iktisadi devlet kurumları niteliğinde olup, maden çıkarma, kömür üretimi, gemi yapımıcılığı ve tamiri ile dokuma endüstrisi alanında görülmektedir. 50

Gelişen sanayi süreci yanında, Osmanlı iktisadi ve sosyal yapısına uzum süre hâkim olan loncalar ve küçük zanaatkârlar, Batıda hızlı bir şekilde gelişen endüstri devrimiyle olumsuz açıdan etkilendiler. Batı Avrupa'da endüstri devriminden etkilenen, küçük zanaatkâr, usta ve kalfalar, Endüstri devriminin ortaya çıkardığı yeni üretim biçimine hızlı bir şekilde uyum göstermiş, Fabrikaların nitelikli iş gücünü oluşturmuşlardır. Batı Avrupa'da ki bu hızlı entegrasyonu, Osmanlı zanaatkâr yapısında göremiyoruz, Batıdan gelen sanayi ürünleri ile rekabet edilememesi ,Ülke endüstrisinin

---

⁵⁰ Meryem Koray, **Sosyal Politika**, Bursa, Ezgi Kitabevi, 2000, s.99

yetersizliği gibi nedenlerle Osmanlı sosyo-ekonomik yapısında önemli bir yer tutan zanaat sahiplerinin işsizliğe sürüklendiğini görüyoruz. 51

Osmanlı sosyo-ekonomisinin ve iş hayatının dengesinin bozulmasının nedeni, içi tutarsızlıklardan çok dış etkenlerden kaynaklanmıştır. Avrupa’da merkantilist ekonomik yapının gelişmesi ve güçler yaratması, icat ve yeni buluşların yaygınlaşması ve kapitalizmin doğuşu ve gelişmesi, Osmanlı düzenini sarsmıştır. Osmanlı ekonomisi ve toplumsal düzeni, batıdaki bu gelişim ve dönüşümün olumsuz etkisinden kaçamamıştır.

Osmanlı iktisadi ve toplumsal yapısını bozan etmenlerden bir diğeri de fiyat hareketleridir. Bütün Avrupa’da ortaya çıkan krizin etkileri Osmanlıya da etki etmiştir.⁵²

Osmanlı ekonomik hayatını elinde tutan, Osmanlı sosyal güvenlik sistemi içerisinde en önemli bir durumda sayılabilecek lonca sistemi uzun süreler varlığını sürdürmüştür.

XIX. yüzyılda Avrupa’nın endüstrileşmesi ve özellikle yüzyılın sonlarında büyük fabrikaların kurulması ile artan rekabet gücü, Osmanlı devletini iktisadi bakımdan iyice etkisi altına sokmuştur.

Osmanlı devleti, 19. Yüzyıl boyunca, sosyal hayatın pek çok alanında etkisini arttırmıştır. Daha eski zamanlarda, devletle münasebeti oldukça sınırlı olan alanlar, gelişen teknoloji ile donatılmış, bürokratik devletin yeni işlevlerinin kullanıldığı alanlar özelliğini kazanmıştır. Sonuç olarak 19. Yüzyıl boyunca ‘tehvinihiyacet, temin-i refah ve saadet hali’ konusunun gittikçe artan bir biçimde merkezi devletin gündemini oluşturduğu görülür.

Kısaca ifade etmek gerekirsebu yüzyıl zarfında halkın refah, mutluluk ve sağlığını güvence altına alma ve üretkenlik kapasitesini geliştirme doğrultusundaki bu gündemi, devletin bir sosyal devlet biçiminde şekillenişinin en önemli belirtisi olarak değerlendirmek gerekmektedir.⁵³

---

⁵¹Meryem Koray, A.e., s.99

⁵² Tefik Çavdar, **Türkiye Ekonomisinin Tarihi 1900-1960: Yirminci Yüzyıl Türkiye İktisat Tarihi**, Ankara, İmge Kitabevi, 2003, s. 45-55

⁵³Nadir Özbek, **Osmanlı İmparatorluğu’nda Sosyal Devlet: Siyaset, İktidar Ve Meşruiyet (1876–1914)**, İstanbul, İletişim Yayınları, 2002,s. 53

Savaşlar, gündemi ve öncelikleri değiştirmiş, Balkanlarda başlayan, özellikle 1897 Yunan savaşı nedeniyle ‘evlad-ı şüheda ve malulin-i guzat-ı asakiri şahane’ yani şehit aileleri, sakat ve yaralı askerler ve gaziler ön plana geçmiştir. Bu dönem de basın da katkılarıyla bu kesimlere yönelik önemli bir seferberlik olmuştur. Bunlar dışında, yetimler ve dullar devlet yapısı tarafından tekaüt sandıkları kapsamında korumaya alınmıştır. Fakru zaruret içinde olanlar, ihtiyaç sahipleri, muhtacin-i zürra, müsabin, aceze ve aceze-i hüccac, eytam e eramil, mazulin gibi kavramların, Osmanlı belgelerinin dilinde yoksulluğun yasal sınırlarını çizdiğini söyleyebiliriz. Bu yasal sınırların dışında, serseriler, dilenciler ve fuhuş yapanlar bırakılmıştır. Süreç içinde bu sınıfta yer alan bireylerin denetimi içinde ‘mürur tezkeresi’ gibi kontrol teknikleri geliştirilmiş ve şehirler bu kesimlerden arındırılmaya çalışılmıştır.⁵⁴

Tanzimat’ın kamulaştırma eğilimiyle, ananevi kurumlara el koyması gelişme göstermekte olan sosyo-ekonomik oluşumlar karşısında toplumsal yapıya ait iç direnç sistemini ortadan kaldırmıştır. Bu türden devlet müdahalesi geleneksel devlet-toplum pozisyonuna önemli bir zafiyet getirmiştir. Bütün sosyal nitelikli sorunlarla devlet ilgilenmek durumunda kalacaktır. Cumhuriyet dönemine kadar sürecek olan bu sürecin kendine ait bir yapısı olduğunu söylemek mümkündür.

Cumhuriyetin kuruluş dönemi ve modern devlet yapısı oluşturuluncaya kadar geçecek süreçte temel nitelikli sosyal ihtiyaçları karşılamak üzere, Osmanlı devletinin son dönemlerinde, sosyal yardım ve katkılarda, doğrudan ve dolaysız olarak görevlendirilen kurumlar oluşturulmuştur.

Sağlık alanındaki hizmetleri karşılamak üzere kurulan hastaneler, yaşlı, hasta ve bakıma muhtaç bireylerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan “Darülaceze”, savaşlar neticesinde ailesini kaybeden yetimlerin korunması ve kollanması amacıyla kurulan “Darüleytamlar”, yaralı ve hasta askerlere yardım etmek amacıyla kurulan “Kızılay” gibi müesseseler de önem kazanmıştır.

---

⁵⁴Nadir Özbek, **A.e**, s.54

3.2 Genç Cumhuriyet'ten Günümüze Sosyal Politikaların Gelişimi

Osmanlı İmparatorluğu sanayi inkılabıyla beraber Avrupa'da meydana gelen teknolojik ve ekonomik ilerlemenin gerisinde kalmış bu sebeple Osmanlı topraklarında herhangi bir sınıfsal tasnife tabi tutulabilecek bir iş sınıfı bulunmamıştı. Bu sebeple Osmanlı'da sosyal politika uygulamalarına Avrupa'da olduğu gibi erken bir düzenleme ön görülemedi; bazen işçiler önemli ölçüde bir arada olsalar dahi, işçi haklarına dönük sosyal içerikli uygulamalar hayata geçirilememiştir. Osmanlıdaki ekonomik hayat, 19. Yüzyılın ikinci yarısında o dönemin belki de borçlar hukuk olarak saptanabilecek 1860 tarihli mecelle ile düzenlenmiştir. Mecelle ferdiyetçi bir özelliğe sahipti. Hatta şöyle ki Mecellede işçi işveren ilişkileri "icare-i âdemi" insan kiralama kavramı ile değerlendirilmekteydi. O dönem Osmanlıda mecelle haricinde iş ilişkileri, iş ve işveren ilişkilerini düzenleyen başka bir düzenleme bulunmamaktaydı. Fakat kısmi olarak yoğun işçi grubunun bulunduğu madencilik alanında uygulanmış olan 1863 tarihli "Maden Nizamnamesi", 1865 tarihli Dilaver Paşa Nizamnamesi ve 1869 tarihli Maadin "Nizamnamesi" adını taşıyan tüzükler bulunmaktaydı. Üç nizamname içinde çağına göre gayet modern düzenlemeler getiren Maadin Nizamnamesiydi. Bu düzenlemeyle zorla çalıştırma yasaklamakta, işçi sağlığının kontrolü, iş güvenliği ile ilgili tedbirlerin alınması, işçiye işverenlere iş kazaları meydana gelirse tazminat ödenmesini hükmeden maddeler bulunmaktaydı. Dilaver Paşa Nizamnamesinin de işçiye korumaktan ziyade üretimi yükseltme planına göre zorunlu çalışma düzenlemeleri bulunmaktaydı.

3.2.1 Atatürk Döneminde Sosyal Politikalar ve Sosyal Devlet Anlayışı

Kurucu felsefesini Atatürk'ün temellendirdiği Yeni Türk Devleti henüz kuruluşunun ilk günlerinde işçilerin yaşadığı sıkıntılara yönelik işlevsel çalışmalar başlatmıştı. Daha da önce Kurtuluş Savaşı devam ederken bu alanda ilk uygulamalar yapılmış ve oldukça ağır şartlar ve fazla sayıda işçinin çalıştığı Ereğli Kömür Madenini konu alan iki adet kanun hazırlanmıştır. Bu durumda o zor günlerde çetin geçim ve

çalışma koşullarına sahipleri mevcut şartları iyileştirilmeye çalışılmıştır. Dönemin İktisat Bakanı meclis görüşmeleri esnasında bu işçilerin mevcut koşullarını: "Bizimkilerin halini arz edeyim. Hepsiciplak, hepsi açtır. Hatta üzerlerinde bir mintan bile yoktur. Karadeniz sahillerinden gelen, ameliği kendilerine sanat ittihaz eden Müslüman biçarelerin orada yatacak yerleri yoktur. Bunlara 80 kuruş gündelik verilir. Fakat 40 kuruşu ekmek parası olarak kesiliyor ." şeklinde ifade etmiştir⁵⁵

İlk olarak 28 Nisan 1921 tarih ve 114 sayılı "Zonguldak ve Ereğli Havza-i Fahrniyesinde mevcut kömür tozlarının amele menafii umumiyesine olarak fûrûhtuna dair kanun" yürürlüğe sokulmuştur. Bu Kanunla Zonguldak ve Ereğli bölgesindeki madenlerde üretim işlemiyle beraberoluşan ve kurum tarafından atıl vaziyette bırakılan kömür tozlarının açık artırma usulüyle kıymetlendirilerek elde edilen meblağın işçilerin mevcut çalışma koşullarını ve bireysel ekonomik durumlarını iyileştirmek için kullanılmıştır. Bundan hemen sonra Ereğli kömür madeni işçileri hakkında tatbik edilmek için 10.9.1921 tarih ve 151 sayılı "Ereğli Havza-i Fahrniye maden ameledinin hukukuna müteallik Kanun" çıkarılmıştır. İlgili kanun da uygulama alanı ve işçilere getirdiği iyileştirmelerin yönünde güçlü bir dayanağına sahip bir dönem için sosyal politika alanında büyük bir önem arz etmektedir.

Bu kanunu Madenlerinde çalışan işçileri ilk kez konu edinen kanun olarak nitelendirmek mümkündür. Aynı zamanda 151 sayılı Kanunla Ereğli kömür havzasında patron ve işçi ilişkileri düzenlenmiştir. Kanun zorla çalıştırmayı yasaklamış, çalışma zamanı, ödenecek azami ücret ve minimum işe girebilme yaşı konularında da düzenlemeler getirmiştir. Diğer yandan patronlara, işçi barınakları ve hamamlar yaptırmayı bir şart olarak koşmuştur. Kanun çalışma sürelerini azami günde 8 saatle sınırlanmış; 8 saati aşan süre zarfında işçi için iki kati ücret verilmesini yükümlendirmiştir. Fazla çalışma ancak işçinin rızası ile gerçekleştirilebilecektir.

Yine bu Kanun asgari ücretlerin devlet, özel sektör ve işçiler arasında sağlanacak bir mutabakatla tayin edilmesini öngörmektedir. Önemli bir noktada Kömür

---

⁵⁵ T.B.M.M. Zabıt Ceridesi, Devre:2, c:10, 1340, (Çevrimiçi)

<http://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d02/c010/tbmm02010002.pdf> (Erişim Tarihi: 24 Mayıs 2014)

madenindeçalışabilmek için minimum yaş sınırı "18 yaş" olarak belirlenmiştir. Bu kanunla o dönemin koşullarına nazarançok ileri sosyal standartlartesis edilmeye çalışılmıştır demek herhalde yanlış olmayacaktır. Özellikle madende işe girebilme yaşının minimum 18 olarak belirlenmesi, Dünya'nın önde gelende devletleri arasında ilk kez Türkiye'de hayata geçirilmiş bir uygulamadır. Kanunun işçi barınaklarınıninşa edilmesiyönündeki hükmü uygulamada çok daha geniş bir mahiyette yorumlanarak işçilere sosyalkonutlarınınşasıuygulamalarını dahi beraberinde getirebilmiştir.

Bir başka yönden 151 sayılı Kanun sosyal güvenlik bakımından önemli düzenlemelergerçekleştirmiştir:

a) İşverenler hastalanan, kazaya uğrayan işçileri ücretsiz olarak tedavi ettirmeye, bunu sağlamak için maden yakınında hastane açmaya vedoktor bulundurmaya mecbur tutulmuştur. Sağlık kurum ve personelininsayısı, nerelerde bulunacağı, ortak kurumların giderlerinin madenciler arasındanasıl bölüneceği bir tüzükle saptanmıştır.

b) İşverenlerin iş kazaları halinde işçiye, ya da kaza ölümle sonuçlanmışsa ailesine, tutarı yargı organlarınca saptanacak bir tazminat ödemesiesası konulmuştur. Kazanın işverenin kusurundan doğması halinde Kanun ayrıca işverenden para cezası alınmasını gerektirmektedir.

c). Kanunun getirdiği en önemli tedbirlerden biri de, maden işçileri için "ihtiyat ve teavün sandıklarının kurulmasının ve bu amaçla bir yönetmelikçıkınlamasının öngörülmüş olmasıdır.Sözü edilen yönetmelik "Amele Birliği ve İhtiyat ve Teavün SandıklarıTalimatnamesi" adıyla 22.7.1923günü çıkarılarak, kömür Madenlerinde"ihtiyat ve teavün sandıkları" kurulmuştur. Bu sandıklar kanun gereği"Amele Birliği" adıyla birleştirilmiştir.Sandıkların finansman kaynaklarını esas olarak işçi ve işverenlerin,ücret üzerinden eşit oranda ödeyecekleri primler teşkil etmekteydi. Busandıkların ayrıca bağışlar, işçilerden kesilen ceza ve gündelikler, madenşartnamesi gereğince bazı madencilerin işçi payı olarak hükümete ödemeligerekli paralar gibi ek finansman kaynakları da vardı.Yönetmeliğe göre sandıkların üye işçilere sağlayacakları yararlar şunlardı:

I- İş kazaları ve hastalıklar durumunda yardım yapılması. Bu işçilerin sözü edilen durumlarda tedavileri işverenlerin sağlık tesislerindeyapılacağından burada söz

konusu olan yardım, işçilerin çalışmadıkları sürede geçimini sağlamalarına yardımcı olacak bir sosyal gelirin sağlanmasıydı.

2 - Muhtaç durumdaki işçi ailelerine yardım yapılması,

3 - Ödünç para verilmesi,

4 - İşçilerin konut edinmek amacıyla kuracakları konut kooperatiflerine Kredi sağlanması,

5 - İşçilerin ya da aile fertlerinin ölümü durumunda cenaze giderlerinin Karşlanması.

Bu sandıklar ve Amele Birliğinin kuruluşu ile sınırları belirli bölge ve kişilerle kısmi surette de olsa, Türkiye'de ilk sosyal sigorta prototipine bir örnek teşkil etmekteydi. Türkiye'de sosyal sigortalar konusu genişledikçe, Amele Birliğinin Zonguldak Kömür işçilerinin sosyal güvenliğini tesis etmesinde en büyük öneme sahip kurum olduğu gözümüze çarpmaktadır. Sosyal Sigortalar Kurumudâhilindeki hastalık sigortasının Zonguldak maden işçilerini de kapsama altına aldığı 1976 yılına dek, Amele Birliği bahsettiğimiz hususların yanında bu konularda da düzenlemeler getirmekteydi:

1) İşçilere, henüz sosyal sigortaların kapsamında olmayan, iş kazaları ve çalışma esnasından kaynaklı hastalıklar dışındaki genel yararlanma ve hastalık durumlarından kaynaklı çalışmadıkları günler için ödeme yapılması. Fakat Amele Birliğince bu durumlarda işçilere sağlık yardımı söz konusu olmamaktaydı. Çünkü bu yardımlar işverenlerin 151 sayılı Kanun hükümlerince kurmakla yükümlü oldukları sağlık tesisleri tarafından gerçekleştirilmekteydi.

2) İşverenin işçiler için oluşturduğu sağlık tesislerinin kuruluş giderleri haricindeki genel giderlerine 1/5 oranında katkıda bulunarak bu kurumlardan işçi aile üyelerinin de faydalanması sağlandı.

Sosyal Sigortalar Kurumunun hastalık sigortası konusunda da Zonguldak maden işçilerini bünyesine dâhil etmesiyle beraber ortaya çıkan faydalar sosyal sigortalar kurumeliyle ortaya çıkarılmaya başlanınca Amele Birliği, daha önce gördüğümüz üzere, yalnızca ek bir sosyal güvenlik kurumu işlevine büründü. 151 sayılı Yasa hükümleri belirttiğimiz üzere yürürlüğe sokulurken Türkiye'de sosyal politikaya yönelik

gereksinimler ve toplum nezdindeki fikirler hızlı güçlü bir konsensüsü beraberinde getirmekteydi. Atatürk'ün liderliğinde gerçekleştirilmiş ve daha sonraları da Atatürk'ün kurduğu Cumhuriyet Halk Fırkasına yerini bırakacak "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Grubu" 1923 yılı seçim manifestonda, genel sağlık ve sosyal yardıma dair kurumların hayata geçirileceğini, bu tip kurumların yaygınlaştırılacağı ve işçilerimevcut şartlarını iyileştiren kanunların hazırlayacağı beyan edilmekteydi. Aynı yıl, İzmir'de açılışı Atatürk tarafından yapılmış olan Türkiyeİktisat Kongresinde, işçileri temsilen hazır bulunan delegeler iş hayatıve işçi hakları üzerineişlevsel isteklerdebulunma imkânını yakalamışlardı.

21 Ocak 1925 tarihinde hafta tatili kanunu çıkarılmış, resmi dairelerle, endüstriyel ve ticari özel nitelikli kurumlarda çalışan bireylere haftada bir gün dinlenme hakkı ve imkânı getirilmiştir.

1935 yılında Ulusal Bayram ve Genel Tatiller hakkında çıkarılan kanunla, hafta tatili Pazar gününe alınmış ve bazı haller dışında Cumartesi saat 13.00 dan sonra başlamak kaydıyla 36 saate çıkarılmıştır. Haftalık olarak 6 günden fazla çalışılması yasak edilmiştir.

Cumhuriyet döneminde, 1926 yılında Mecelle kaldırılmış yerine Borçlar kanunu tesis edilmiştir. Bu tarihten itibaren 3008 sayılı İş kanunun yürürlüğe girmiş olduğu 1937 yılına kadar geçen süreç içerisinde, 151 sayılı kanunun kapsamı dışında kalan, yerlerde ve alanlarda, 3008 sayılı İş kanunun kapsamı dışında kalan bireyler için, bu süreç 1937 yılından sonrada devam etmiştir.

Borçlar Kanunu ile Mecelleyi sosyal politikalar açısından değerlendirdiğimizde, Borçlar kanununun, Mecelleye göre daha olumlu ve faydalı olduğunu söylemek mümkün ise de, Borçlar Kanunun da bireyci ve liberal bir yapıya sahip bir anlayış taşımaktadır.

Borçlar Kanununda sorumluluk genel anlamda, geleneksel hukuk anlayışında ki gibi kusur esasına dayanmaktadır.

1930 tarihinde çıkarılan, Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, genç Türkiye Cumhuriyetinin ve Atatürk döneminin önemli kanunlarından biridir. Bu kanunda yer alan çeşitli düzenlemelerin yanı sıra, çocuk, kadın ve topyekûn bütün işçilerin korunmasına ait çeşitli hükümleri de barındırmaktaydı.

Bu Kanunla:

- a) hamile kadınların doğumdan önce ve sonraki 3 er haftada,
- b) 12 yaşından küçük çocukların sını işlerde ve madenlerde,
- c) 12-16 yaşları arasındaki çocukların gece mesaisi ile günde 8 saatten fazla çalıştırılmaları yasaklanmıştır.

Ayrıca belirli sayıda işçi istihdam eden işyerlerinde, çalışan işçilerin hastalık, analık ve kaza hal ve durumlarında, işverenlerce sağlık yardımında bulunulması öngörülmüştür. Ama böyle durumlarda işçinin ücretinin işveren tarafından ödenmeye devam etmesi durumu Kanunda yer bulmamıştır.

1926 yılında çıkarılan Borçlar Kanununda, uzun süreli hizmet sözleşmesinde hastalık, askerlik ve benzeri durumlardan dolayı, kusuru olmaksızın çalışmadığı süre zarfında, kısa bir süre içinde olsa işçinin işverenden ücretini talep edebileceği hükmü yer almaktaydı. Fakat bu sürenin sınırlarının kanunda belirtilmemesi uygulamada zorluklar ve hukuki çatışmalardan dolayı olmuştur. Cumhuriyet döneminde özellikle 1930 yılından sonra, sosyal sigortalara benzer nitelikli bir takım emeklilik ve yardımlaşma sandıklarının kurulması ile ilgili kanunlar çıkarılmıştır. Ancak bu kanunlarda da kapsamın yeterince net olmadığı, ve kapsadığı bireylerin ve risklerin sınırlı olduğu durumlar mevcuttur.

Yeni Türkiye Cumhuriyeti devletinin, ilk yıllarında ülkemizde 151 sayılı kanun dışında genel bir iş kanunu çıkarılması konusunda çalışmalar başlatılmıştır. Başlatılan çalışmalar neticesinde, 1924, 1929 ve 1932 yıllarında düzenlenmiş üç adet tasarı kanunlaşmamıştır. Bu tasarılar liberal bir bakış ve anlayış hakimdi. 1930 ve özellikle 1934 yılından sonra gelişme gösteren sanayileşme hareketi sonucu, Türkiye’de bir işçi grubu ve emek piyasası oluşmuş ve kitlesel nitelik kazanarak genişlemeye başlamıştır. Bu oluşumlar çerçevesinde, ülke çapında emek-sermaye ilişkilerinin tanzim edilmesi, ve bu konuda ileriki dönemlerde oluşabilecek olumsuz gelişmelerin bertaraf edilmesi gerekli olmuştur.

Yine bu süreç çerçevesinde, 1932 yılında Atatürk’ün direktifleriyle Uluslararası Çalışma Teşkilatına girilmiştir. Bu gelişmeler ışığında 1934 yılında hazırlanan tasarı 8 Haziran 1936 yılında yasalaşarak, 3008 sayılı İş Kanunu doğmuş ve 1937 tarihinde

yürürlüğe girmiştir. Türkiye Cumhuriyet'in de yapılan bu çalışmalar Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, işçi gruplarının alttan gelen baskıları ve zorlamaları sonucunda değil, hükümetlerin kendi inisiyatifleri doğrultusunda işçi ve işveren ilişkilerinin düzene sokulması ve işçi hak ve menfaatlerinin korunması çabası ile ortaya konulmuştur.

Özellikle bu gayretlerin gösterilmesi, çalışmaların yapılması, Atatürk döneminde sosyal politikaya verilen önemin büyüklüğünü ortaya koyacak niteliktedir. 3008 sayılı İş Kanun tasarısının hazırlanması çalışmalarında, Atatürk'ün bizzat bulunduğu ve taslak tasarı metni üzerinde el yazısıyla düzeltmelerde bulunduğu söylenir.3008 sayılı İş Kanununun amacı, işçi ve işveren arasındaki ilişkilerin tanzim edilmesi, çalışma şart ve koşullarının belirlenerek düzeltilmesi, işçi hakları ve sağlığının korunması idi. Kanun kapsamında yer alan , iş yerlerinde güvenlik ve sağlık kuralları, çalışma süreleri, kadın ve çocuk işçilerin korunması ile ilgili hükümlerle , Umumi Hıfzıssıhha Kanununun ortaya koyduğu hususlar daha geniş bir anlam kazanmaktaydı.Yürürlükten kaldırılmış bulunan 3008 sayılı İş kanununun getirmiş olduğu çalışma hayatı ile ilgili düzenlemeler ve yenilikler üzerinde durmak konumuz çerçevesinde mümkün değildir. Ancak özellikle bu kanunun üzerinde durmak gerekliliğini hissettiğimiz bir başka hususu sosyal sigortalar konusundaki hükümleridir. Bu kanun ile ilk kez Türkiye'de modern anlamda sosyal sigortaların kuruluşu ortaya konulmuştur. Kanun ile kurulacak olan sigorta kolları ile bunların yürütülmesinden sorumlu olacak organlar, kuruluşun şekli, öncelik sırası, kurulacak olan sigorta kollarının tarihi, sosyal sigorta sistemine girişin zorunlu olması ile sosyal sigortaların kapsamı ve uygulama alanı ile ilgili genel husus ve esasları ortaya koymuştur.

Türkiye'de sosyal sigortaların gelişme esaslarıbahsettiğimiz temel referanslar ışığında devam etmiştir. Fakat uygulama yönünden, özellikle II. Dünya savaşı yıkımı esnasında, her alanda olduğu gibi sosyal sigortalar alanında da büyük aksaklıklar görülmüştür ve bu aksaklıklar sosyal sigortaların gelişimini baltalar niteliktedir. Türkiye fiilen II. Dünya savaşına girmese bu büyük yıkımın yansısıyla sosyal sigorta uygulamalarında büyük gecikmeler olmuştur.

Daha önce açıkladığımız üzere3008 sayılı İş Kanunu düzenlemeleriyle çalışan kesimin kısmi bir bölümünün koşulları iyileştirilmekteydi. Fakat Tarım sektörü çalışanları bahsettiğimiz kanunun düzenlemelerinden yararlanmamaktaydı. 3008 sayılı İş Kanunuyla grev ve lokavtta

yasaklanmaktaydı.1930'lu yıllarda Dünyada ve Türkiye'de kabul gören katı devletçi anlayış uygulamaları ile alternatif uygulamaların tatbiki çok işlevsel gözükmemekteydi.Kezao dönemde henüz endüstrileşme çabaları içinde olan Türkiye'de başka bir alternatif imkânsız gözükmekteydi. 3008 sayılı Kanunda işçi işveren ilişkisi dâhilindeki sorunların, ekonomi politikasına hakim olan bu düşünce uygulamalara paralel olarak, zorunlu tahkim yoluyla giderilmesi ve amaçlanmaktaydı.1938 yılında ise Cemiyetler Kanununun getirilen yeni düzenlemeyle "sosyal sınıftemeline" yönelik cemiyet kurulması yasaklanmıştır. Bu durum sosyal politika olgusuna zıt yönde Türkiye'de sendikaların kuruluşunda dolaylı yoldan yasaklanmaktaydı. Burada şunu hemen belirtmekte fayda var; bu yasaklamaasında işçinin yararına ve gerçek sendikacılık hareketinin önünün kesilmesi değil, çetin savaş rüzgârlarının estiği dönemde, Türkiye'yi komünizm ve faşizmtaraftarlığından ve sonuçlarından korumaktır.Büyük önder Atatürk bu riskleridaha önceden sezmiş, milletin bütünlüğünü, dış güçlerden gelecek herhangi bir yönlendirmeye karşı savunmasız bırakmak istememiştir. Bu sebepleo dönemdetoplum yalnız çalışma esaslarına göre tasnif edilmiştir.Yani mesleki açıdan birlik ve dayanışma ihtiyacına göre bir temellendirme mevcuttur; Toplumsal tabakalaşma yahut sınıf çatışmaları kesin bir ifadeyle kaçınılmıştır; sosyal politika uygulamaları ileadaletli bir refah düzenininintesis edilmesive halkın ortak menfaatleri korunmaya çalışılmıştır.

Fakat yinede, Türkiye'nin ve özellikle tarım sektörünün içinde olduğu bölüm, o zamanki imkânlar dâhilindetarım alanlarında çalışanların salt sosyal politika uygulamalarının (hayata geçirebilse dahi) tam anlamıyla bir iyileştirmeyi beraberinde getirmesi çok olanaklı gözüküyordu. Tarım sektöründeki iyileştirmeye ihtiyacı olan kesimin sosyal imkânlarının geliştirilmesi; verimlilik ve üretimi artırıcı, mahsulünemeğe değer bir meblağda satılmasına imkan verecek düzenlemelerle mümkün gözükmekteydi.Bu tespitler kapsamında 1924 tarihinden sonra tarımın modernizasyonu, tarımsal ürünlerin verimlerinin artırılması; diğer bir yönden ise tarım sektöründe çalışanların çalışma şart ve imkanlarının düzeltilmesine yönelik olarak bir takım tedbirler alınmaya başlamıştır. Bununla ilgili olarak 1925 yılında Aşar vergisi kaldırıldı. 1926 yılında ise Medeni Kanunun yürürlüğe girmesi ile beraber, Devlete ait olan toprakların çiftçilere verilmesi ile ilgili düzenlemeler yapıldı.

Yine bu çalışmalarla birlikte, 1924 yılında çiftçilerin ve üreticilerin kooperatifleşmesini özendirmek ve desteklemek amacıyla İtibar-ı Zirai Birlikleri, günümüzde söylendiği şekliyle Tarımsal kredi birlikleri kanunu çıkarıldı. Bu dönem içerisinde 1925 yılında İstanbul Zahir Borsası , tarımsal ürünlerde fiyat stabilizesini sağlamak ve üreticilerin ürünlerini değerinin altında ucuz fiyatlarla elinden çıkarmasını engellemeyi amaçlamak gibi gayelerle kuruldu.

Bu tedbirlerin dışında tohum yetiştirme ve ıslahı ile hayvan ıslahı konusunda devlet çeşitli tedbirler almış ve ıslah istasyonları kurmuştur. Islah istasyonları ile, devlet üreticiye, fide, kaliteli tohum ve damızlık hayvan dağıtımını sağlamış, Tarım okulları açmak suretiyle , zirai verimliliği arttırmaya ve çiftçilerin refah düzeyini arttırmaya çalışmıştı. Alınan tedbirler olumlu sonuçlar vermiş zirai ürün ve elde edilen gelirlerde önemli artışlar sağlanmıştı. Ancak 1929- 1930 dünya ekonomik krizine doğru, tarımsal çıktılarının fiyatları, sanayi ürünlerine göre çok daha hızlı bir şekilde düşüş göstermiştir. Diğer yandan, 1932 yılında yaşanan olumsuz iklim koşulları sebebiyle, zirai ürün kalitesi ve miktarı düşmüş bu durum hem çiftçileri hem de ülke ekonomisini sarsmıştı. Bu durumun sonucu olarak hükümet çeşitli tedbirler aldı. 1932 yılında, buğday alım fiyatları desteklenerek çiftçilerin gelirlerinin artırılması için Ziraat Bankası bünyesinde bir fon oluşturuldu. 1935 yılında da çiftçilere kredi sağlamak ve üreticilerin finans ihtiyaçlarını karşılamak ve ürünlerin çok düşük bedellerle elden çıkarılmasını önlemek amacıyla Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri ile Tarım Kredi Kooperatiflerinin kurulması sağlandı. 1934 yılında İskan Kanunu çıkarılarak, köylünün toprak sahibi yapılması, geçimini sağlamak üzere şahsına ait olacak temel bir yapının olması sağlanacaktı, yine bu kanunla çiftçiye alet, edevat, tohumluk, çift hayvanı, ahır ve samanlık gibi tarımı destekleyecek unsurlarında sağlanması bu kanunun içinde öngörülmüştü.

Devlet Su işleri Teşkilatı 1937 yılında, Toprak Mahsulleri ofisi 1938 yılında kuruldu.

Atatürk döneminde alınan kararlar ve yukarıda ayrıntısı verilen, sosyal politika tedbirleri kapsamında kurulan kurumlar, günümüzde varlıklarını aynen ya da değişik biçimde sürdürmüş ve günümüzde yapılan ya da yapılacak olan düzenlemelerin temelini oluşturmuşlardır. Atatürk döneminde alınan bu karar ve uygulanan tedbirlerin

günümüze yansımaları ve katkıları göz önüne alındığında, ne derece gerçekçi ve ileri görüşlülük gerektiren kararlar olduğu aşikârdır.

3.2.2 Genç Cumhuriyetten 1961 Darbesine Sosyal Politikalar ve Sosyal Devlet Anlayışı

1923'lerden beri ortaya çıkan liberal rüzgârlardâhilinde II. Dünya savaşına kadar devletin sosyal niteliğinin yapılanmasında ilişkin çok ciddi adımlar atılamamıştır. 1930'lu yıllara doğru özel teşebbüse dayalı bir sanayileşme politikasının başarısızlığı kabul edilmeye başlanmıştır. Diğer taraftan, dünyada ortaya çıkan mali buhran ve bunun Türkiye'ye etkileri Devletin ekonomik alana müdahalesini kaçınılmaz kılmıştır.⁵⁶ 1929 Büyük Bunalımının Türk ekonomisi üzerindeki büyük etkisiyle, ihracatta ortaya çıkan azalmayı işsizliğin patlaması takip etmiş ve sonunda 1931 yılı sonlarında işsizlik önemli derece artmıştır. Bu durum da devleti ekonomik sektörler üzerine yönelik önemli tedbirler almaya ve bizzat müdahil olmaya itmiştir.⁵⁷

1932 yılına geldiğimizde, yaklaşık on yıldır uygulanmakta olan ekonomik politikadan vazgeçilmiş, Sanayileşmede Devletin de etkin olacağı ulusal nitelikli bir ekonomik kalkınma politikası kabul edilmiştir. Bu dönem içerisinde ki en önemli faaliyet İş Kanununun çıkarılması olmuştur. İş Kanununun hazırlanması ve kabul edilmesi aşamalarında devlet tarafından izlenen ekonomik politika açısından ilginç gelişim göstermiştir. İlk kez genel kapsamlı bir iş yasa tasarısı henüz 1924 yılında hazırlanmış ve Büyük Millet Meclisine arz edilmiştir.

1961 Anayasasının çıkış sürecine kadar geçen dönemde pek çok ara girişimler yapılmış olmakla beraber, devletçi bir girişim şeklinde gerçekleşen ve sosyal devlet yapısının kurulması ancak 1961 yılındaki Anayasa ile mümkün olmuştur.

---

⁵⁶ Koray, A.e., s. 102

⁵⁷ Necdet Serin, **Türkiye'nin Sanayileşmesi**, Ankara, Sevinç Matbaası, 1963, s.120

Türkiye Cumhuriyeti yüzyılın başlangıcından beri, çoğu küresel değişimlere maruz kalmıştır. Uluslararası çapta ekonomik krizler, savaşlar ülkede hemen etkisini göstermiştir.

İkinci Dünya harbinden sonra, küresel olarak başlayan demokratikleşme akımı Türkiye'yi de etkilemiş ve siyaset mekanizması çok partili bir döneme girmiştir.

Türk toplumsal hayatının kendine has karakteristiğinin etkisiyle seçici durumlar ortaya çıkabilmektedir. Türkiye'de tüm toplumsal gelişmelerde devlet egemen bir rol oynamaktadır. Cumhuriyetin kuruluşundan çok partili yaşama geçişe kadar geçen süreçte, modern bir toplumun kuruluşundan ekonomik kalkınmaya kadar birçok alanda ve birçok konuda rol oynayan yapı büyük ölçüde devlet seçkinleri olmuştur.⁵⁸

Aynı durum, Türkiye'de ki demokratikleşme sürecinde de kendini göstermiştir.

Bu dönemde, Türkiye Cumhuriyeti devleti ve siyasal yapı içinde ki tek parti olan CHP, sistem içerisinde farklı konumlarda görünseler bile, Ülkülem benzerlikleri nedeniyle birçok kez bir birini tamamlayan bir yapı sergilemişlerdir.

1946 yılından itibaren CHP yapısı içerisinde başka bir partinin oluşmasıyla çok partili sisteme geçilmiş ise de, Anayasal uzanım dolayısıyla hep süregitmiştir. Sistemin içinde yer alan partiler, sosyal ve siyasi tüm politikalarını hep "Altı Ok" çerçevesinde oluşturmak zorunluluğunda kalmışlardır.

CHP-Devlet ilişkisi ve bütünleşmesi anayasal yapı tarafından korunduğu süreç boyunca mevcut siyasi anlayışın alternatifini, demokrasi sınırları içinde bile ortaya çıkarmak ve oluşturmak hemen hemen imkânsız gibi görünmektedir.

"Altı Ok", Türk siyasî yaşamının ve sosyal aksiyon alanının adı konulmamış kırmızıçizgilerindedir.⁵⁹

Demokratik bir yapıyı temsil eden kurumların başında birden çok siyasi partiden oluşan bir meclisin varlığı gelir. Bu durum gereklidir; ancak yeterli sayılmaz. Sağlıklı bir demokratik yapıda , siyasi partilerle beraber, özgür basın, özgür düşünce, özerk

⁵⁸ Koray, A.e., s. 97

⁵⁹ Ali Seyyar, "Türkiye'de Sosyal Devlet Olgusu", İstanbul, **Sosyal Politikalar Dergisi**, Sayı:1, 2006, s.34-38

üniversiteler, bilinçli bir kamuoyu, sendikalar ve sivil toplum kuruluşları olmazsa olmaz nitelikte kurum ve kuruluşlardır.

1946'larda başlayan demokratikleşme girişimleri bu kurum ve oluşumlara yeterince ulaşamamış olduğu için eksik kalmıştır.⁶⁰

Bu dönemde, sosyal yaşamla ilgili temel sorunların demokratik yapı ve kurallar içerisinde yeterince ele alınmamış ve çözümlenememiş olması, sanayileşme girişim ve çabalarının yetersiz kalması ve sosyal politikalar açısından yeterince isabetli kararlar alınamamış olması gibi nedenlerle, ülkenin kuruluşundan beri, sosyal politikalar konusunda, modern devletlerin ulaştığı gelişme düzeyinin çok gerisinde kalmıştır. Sosyal devlet yapısının bir önceliği olması gereken sosyal politikaların verimli ve etkin bir şekilde uygulanabilmesinin en önemli şartı, demokratik kurum ve kuralların doğru bir şekilde çalıştığı, insan haklarına saygılı bir siyasal hayat ile mümkündür.

Nihayetinde bu dönem kendi içinde iki zamanlı bir tasnife tabi tutulabilir. 1932 yılından II. Dünya savaşına kadar devam eden süreçte tam otoriter bir sistem uygulamaları görülmektedir. II. Dünya Savaşı sonunda ise siyasal gelişmelere paralel bir şekilde işçilerin örgütlenmelerine ve kısmi bir toplu çalışma ilişkilerine imkân veren bu otorite kısmen biraz yumuşatılmıştır.⁶¹

1961 Anayasasının hazırlanmasına kadar olan süreçte İktisat Kongresi ile meydana gelen genel eğilime karşılık olacak düzeyde bölgesel olarak pek çok düzenleme getirilmiş yahut bu konu üzerine T.B.M.M.'de birçok kanun tasarı görüşülmüştür. Global arenada günden güne etkinliğini gösteren Türkiye de uluslararası konjonktürde yaşanan gelişmelere kayıtsız durmayacak, sosyal politika uygulamalarını birer ilke olarak devlet geleneğine ve hukuk sistemine dâhil edecektir. Bu dönemin sonlarına doğru tüm toplumun mevcut sorunları ve ihtiyaçları çerçevesinde sosyo-ekonomik problemleri ortadan kaldırabilecek yetkinlikteki sosyal politikaların uygulama alanı bulabilecek demokratik, insan haklarına dayalı bir hukuk devletinin şekillendirilmesi düşünülmüştür ve İşte bu düşüncenin nihayetinde 1961 anayasası hazırlanmıştır.

---

⁶⁰ Cahit Talas, **Türkiye'nin Açıklamalı Sosyal Politika Tarihi**, Ankara, Bilgi Yayınevi, 1992, s.67

⁶¹ Koray, A.e., s. 105

3.2.31961'den 1982' ye Sosyal Devlet Anlayışı

27 Mayıs 1960 ihtilali ve ardından yaşanan süreçte kabul edilen 1961 Anayasası önemli bir mihenk taşıdır, 1961 Anayasası sosyal politikalar açısından önem arz eden bir anayasadır; 1961 Anayasasının bütün ilkeleri sosyal devlet yapısını destekleyen mahiyettedir.

Anayasada, sosyal devletin anlamı ve sosyal devletten ne anlaşılması gerektiği net bir şekilde ifade edilmiştir. Anayasanın 10. Maddesi sosyal devlet tanımı içerisinde devlete düşen görevleri devlet erkine bir sorumluluk olarak yüklemiştir.

Buna göre, 'devlet, bireyin temel hak ve özgürlüklerini, bireyin huzuru, sosyal adalet ve hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmayacak şekilde sınırlayan siyasi, ekonomik ve sosyal bütün engelleri kaldırır; bireyin maddi ve manevi açıdan varlığının gelişmesi için gerekli şartları ve imkanları hazırlar'.⁶²

Anayasanın 41. Maddesi, Sosyal Devlet anlayışını açıklar ve sosyal devlet olmanın gereklerini ifade eder. Bu maddeye göre sosyal devlet: 'İktisadi ve sosyal hayat, adalete, tam çalışma esasına ve herkes için insanlık onuruna yaraşır bir yaşam seviyesi sağlama amacıyla düzenlenir. Ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmeyi demokratik yol ve yöntemlerle gerçekleştirmek, bu maksatla, milli tasarrufu artırmak, yatırımları toplum yararını gözeterek öncelikli hale getirmek ve kalkınma ile ilgili planlamaları yapmak devletin ödevidir'.⁶³

Bu sebeplere göre 'Sosyal devlet' bireylere sadece klasik özgürlükleri sağlamakla kalmayıp, bireylerin insanca yaşamalarını ve yaşamları içinde zorunlu olan maddi ihtiyaçlarını temin etmeyi de kendisine görev edinmiş devlettir.

İlerici nitelikte bir Anayasa, asgari geçim standartlarında, sıhhi bakımdan, öğrenim ve eğitim imkânlarından ve hele hele oturabileceği bir konuttan yoksun bir

⁶² Şükrü Karatepe, **Darbeler, Anayasalar ve Modernleşme**, İstanbul, İz Yayıncılık, 1997, s.226

⁶³ Nur Serter, **Devlet Görevlerindeki Gelişmelerin Sonucu Olarak Sosyal Devlet**, İstanbul, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Yayınları, , 1994, s.132

bireyin gerçekte manada özgür olamayacağını kabul eden günümüzün hukuk ve siyaset bilimine ve devlet düşüncesine uygun olarak yurttaşlara sosyal nitelikte bir takım haklar tanımak ve getirmek zorundadır.

Toplumun ve halkın her sınıfından bireyleri mutlu etmeyi amaç edinen günümüz devlet yapısı, ekonomik açıdan zayıf olan bireylerin, özellikle işleri açısından başkalarına bağlı olan işçi ve müstahdemleri, tüm dar gelirliyi koruyacak ve kollayacaktır.⁶⁴

1961 Anayasası sadece klasik tarzda hak ve özgürlükleri kapsamamakta, bir toplumu oluşturan temel faktörlerden olan ailenin korunması, mülkiyet, çalışma, sosyal güvenlik, ücret gibi konularıda kapsayarak, bireyin sosyal ve ekonomik çıkarlarını ve haklarına da değinmiştir. Birey ancak bu haklarının varlığı, işlerliği ve geçerliliğiyle özgürdür, özgür bir birey olarak yaşama hakkına sahip olacak, klasik özgürlüklerde ancak bunlarla beraber bir anlam ifade edecektir.⁶⁵

1961 Anayasası için şu tespiti yapmak mümkün görünmektedir. 1961 Anayasasında yer alan siyasal hak ve özgürlüklerle sosyal haklar arasındaki ilişki ülkenin kendi tarihsel, siyasal ve sosyal gelişmeleri yanında modern devletlerdeki refah anlayışının da etkilerini taşımaktadır. 1961 Anayasasında ilerici anayasacılık anlayışının bu temel öğesini birçok maddesinde tespit etmek olanaklıdır. Şöyle ki: Siyasal hak ve özgürlükler, ekonomik ve sosyal güvenlik sağlandığı sürece gerçek anlamda kullanılabilme imkânına kavuşur. 1961 Anayasası sosyal görüşleri ve kavramları kabul etmiş ve onların siyasal özgürlüklerin tamamlayıcısı ve daha etkin bir şekilde yaşama geçirici özelliklerinin altını çizmiştir. Sosyal refah devleti anlayışı toplumsal ve ekonomik sorunları çözerek bireyin daha özgürleşmesini ve kendini geliştirme imkânı bulmasını amaçlar. Böyle bir gelişme olanağı bulan bireyler de toplumun gelişmesine top yekûn katkıda bulunabilir.⁶⁶

---

⁶⁴ Murat Sarıca, *Anayasayı Niçin Savunmalıyız? 1961 Anayasası'nın Sosyal Niteliği*, İstanbul, İzlem Yayınları, 1969, s. 35-40

⁶⁵ Suna Kili, *27 Mayıs 1960 Devrimi, Kurucu Meclis ve 1961 Anayasası*, İstanbul, Boyut Yayıncılık, 1998, s. 60

⁶⁶ Kili, A.e, s. 61

Burada en dikkati çeken unsur, bütün bu hükümlerle Türkiye Cumhuriyeti Devletinin, Sosyal bir Devlet olduğu tespit edilirken aynı zamanda, sosyal devlet yapısının niteliği yanın da görev ve sorumlulukları da belirlenmektedir.

1961 Anayasasında yine, Ekonomik, sosyal ve kültürel amaçlı politikaların tespit, tayin ve uygulanmasının da bir devlet görevi olduğu ifade edilmektedir.

Sosyal devlet düşüncesinin ve sosyal hak ve imkânların gelişimi ekonomik gelişmenin katkısı ile mümkün olmaktadır. Batılı ülkeler, sosyal devlet anlayışını geliştirmeden önce, ekonomik kalkınmalarını ve sermaye birikimlerini tamamladıktan sonra benimsemişlerdir.⁶⁷

Bu süreçte de devlet erkine önemli görevler düşmektedir. Ancak siyasal iktidarın şekillenmesinde, toplumsal refahın yaygınlaşmasını istemesi beklentüm tarafların, yeterince rolü ve etkisi olmadığından devletin böyle bir rolü oynayabilmesi de pek mümkün olmamaktadır.⁶⁸

Toplumsal saadetin gerçekleştirilmesinde atılacak tüm adımlar devlete mali yönden büyük yükümlülükler getirecektir. Bu türden bir kamu maliyetinin ön koşulu güçlü bir iktisadi alt yapıdır. Ancak devlet sosyal görevlerine ait önceliklerini belirlerken bu görevlerin gerektireceği mali imkânların sağlanamaması ihtimalini de düşünmüş ve Anayasanın 53. Maddesinde ‘Devlet bu bölümde belirtilen iktisadi ve sosyal amaçlara ulaşma ödevlerini, ancak iktisadi gelişme ve mali kaynaklarının yeterliliği ölçüsünde yerine getirir’ diyerek bu yükümlülüğün şartlarını da ortaya koymuş ve kademeli bir süreç öngörmüştür.⁶⁹

Bu yasada sosyal devlet olmanın gerekleri ile ilgili pek çok ilk gerçekleşmiştir. Kendinden önceki dönemlerde şartları oluşmuş pek çok konu Anayasada yer bulmuştur. Özellikle bu Anayasada devlet çalışan bireyleri koruyucu ve istihdam yaratıcı ve düzenleyici pek çok tedbir almıştır. Kadınlar ve gençler devletin koruması altına alınmaya çalışılmıştır. İş hayatının tarafları olan İşçi ve işveren ilişkileri bakımından en önemli kazanım olan grev ve toplu sözleşme hakkının getirilmesidir. Sosyal Devletin en

---

⁶⁷Mümtaz Soysal, **Anayasaya Giriş**, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fak.Yay., Ankara,1968, s. 70

⁶⁸Koray, **A.e.**, s.106

⁶⁹Nur Serter, **Devlet Görevlerindeki Gelişmelerin Sonucu Olarak Sosyal Devlet**,İstanbul, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi, 1994,s.133

başta gelen sorumluluklarından biri olan sosyal güvenlik Anayasanın 48. maddesiyle düzenlenmiştir. Bu hakkı sağlamak amacıyla sosyal sigortalar ve sosyal yardım teşkilatı kurmak ve kurdurtmak devletin sorumluluklarından biri olarak kabul edilmiştir.⁷⁰

Toplumun Eğitim ve öğrenim hakkını layıkıyla yerine getirebilmesi için gerekli olan ihtiyaçların sağlanması, devletin önde gelen sorumluluklarından sayılmıştır.

İlköğretim, kız olsun erkek olsun tüm yurttaşlar için zorunludur ve devlet okullarında bu eğitim ve öğretimin sağlanması parasızdır. Bunun yanı sıra sağlık, konut, yardıma muhtaç yaşlı ve düşkün bireylere yönelik tedbirler ve istihdamı geliştirecek pek çok öncelik sağlanmıştır.

Anayasada yer bulan sosyal devlet söyleminin bir önceliği olarak işlevsel hale gelen yasama ve yürütme organları, çalışma yaşamının düzenlenmesi ve devletin yürütmesi gereken diğer sosyal görevler konusunda pek çok atılımlar yapmışlardır.

Böylece devlet, 1961 Anayasasında kabul edilen sosyal devlet ilkesini çıkarttığı yasalarla da destekleyerek Devletin sosyal alandaki düzenleyici, denetleyici ve uygulayıcı gücünü ortaya koymuştur. Anayasanın öngördüğü ilkeler ve kalkınma planlarında belirtilen amaçlar doğrultusunda, 1961 ve izleyen yıllar, sosyal güvenlik alanındaki yoğun yasal düzenlemelere tanık olmuştur. Sistem, bir yandan primli rejim, öte yandan sosyal yardım ve sosyal hizmetlerden oluşan primsiz rejim ayırımına dayalı bir anlayış ekseninde gelişmiştir. Primli rejim açısından ilk yenilik , 506 sayılı “Sosyal Sigortalar Kanunu” ile gerçekleştirilmiştir. 17.7.1964 tarihinde kabul edilen ve 1.3.1965 tarihinde yürürlüğe giren 506 sayılı Kanun ise, o güne kadar kurulmuş olan sosyal sigorta kollarını, kapsamlarını genişleterek uhdesinde toplamıştır.⁷¹

Devletin sosyal yaşama etkisi tek başına çıkarılan yasalarla gerçekleşmemiştir. Atılacak her adımın bir stratejik plan çerçevesinde yapılması amacıyla Türkiye 1961 Anayasası ile planlı kalkınma dönemine girmiştir. Anayasanın 127. maddesiyle ekonomik, sosyal ve kültürel bakımdan kalkınmanın bir plan çerçevesinde gerçekleştirilmesi karara bağlanmıştır. Bu kararın bir sonucu olarak Devlet Planlama Teşkilatı kurulmuş ve Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı 1963 yılından itibaren

---

⁷⁰ Serter, A.e. s.133

⁷¹ A. Can Tuncay, **Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri**, İstanbul, Beta Yay. 2000, s.102

uygulamaya konulmuştur. Böylece Devlet ekonomik ve sosyalhayatı düzenlemek ve denetlemek üzere sosyal devlet anlayışına uygun kalkınma planları hazırlamaya başlamıştır.

1961' den sonraki dönemde kalkınma ve demokrasi yolundaki bütün çabalara rağmen, ekonomik ve siyasi alandaki tıkanıklıklar, Ülkeyi reform sürecinin dışına itmiştir.

Gelişim ve yenileşme süreçlerine etki eden siyasigirişimlerin yanı sıra pek çok darbe ile de değişim ve kalkınma lineer hale getirilememiştir. 1961 yılında Anayasal anlamda sosyal devlet olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti bu sürece eş güdümlü refakat eden siyasal süreçlerin etkisiyle planladığı, yasallaştırdığı özgürlükçü bir refah sistemini gerçekleştirememiştir. Ülkenin siyasal sistemine ve genel reform sürecine yönelik müdahaleler olmuştur. Sosyal haklar açısından çok önemli açılımlar getiren 1961 Anayasasının Türkiye için lüks olduğu söylenmiş, yapılan tenkitler güdümlü meclis tarafından da kabul görünce, 1961 Anayasasında geniş kapsamlı değişiklikler yapılmıştır.⁷²Yapılan düzeltmelerle anayasanın dolayısıyla devletin sosyal karakteri ciddi olarak yaralanmıştır.

Siyasi müdahaleler ve güdümlü kurumların tesiri ile ülkede anarşi ve terör bir iç savaş niteliği kazanmıştı. Tüm siyasi süreçlere rağmen tahrip olan toplumsal sistem demokratik örgüsünü kuramadı. Siyasi kriz dönemlerinde etkisini kaybeden ve sorunları çözmede yetersiz kalan iktidara itaat eğilimi zayıflamakta ve mevcut rejimin legal görmediği siyasi grupların iktidardan pay isteme cesareti artmaktadır. Türkiye'nin bu tür buhranları yaşadığı dönemlerde sivil güçler çözüm üretemediğinden kendini sistemin koruyucusu gören silahlı güçler yasa dışı güçleri etkisiz hale getirmek ve anayasal düzeni yeniden kurmak için siyasi hayatın işleyişine müdahale etmektedir.⁷³

12 Eylül askeri müdahalesiyle önce demokratik rejime ara verilmiş, daha sonra ki süreçte yeni bir anayasa hazırlanarak Türkiye Cumhuriyetinin anayasal çerçevesi belirlenmiştir. Yine bu anayasa çerçevesinde yeni yasalar çıkarılarak siyasal ve sosyal yaşam yeniden tanzim edilmiştir.⁷⁴

---

⁷² Şükrü Karatepe, **Darbeler, Anayasalar ve Modernleşme**, İstanbul, İz Yayıncılık, 1997, s.238

⁷³ Karatepe, **A.e.**, s. 247

⁷⁴ Koray, **A.e.**, s.107

3.3 Günümüzde Türkiye Siyasetinde Sosyal Politikalar

12 Eylül darbesinden sonrabizzat Kenan Evren tarafından Türk Milletinin karakteristiğine yakışan yeni bir anayasa ve seçim kanunu ile siyasi partiler kanunu oluşturmayı ve bunlara yönelik düzenlemeler yapmayı müteakip kişi hak ve hürriyetlerine saygılı, özgürlükçü, demokratik, laik ve sosyal hukuk kurallarına dayanan sivil bir yönetime devrolunacağı açıklandı.

Çalkantılı bir süreçten sonra yeni bir dönem başlatmak için, kurucu meclis 23 Ekim 1981’de ilk çalışmasını başlattı. Hazırlanan metin yeni bir anayasa olmakla beraber diğer anayasalardaki bazı konulara paralel, 1924 anayasasındangelişen Türk anayasalkazanımlarını ve 1961 Anayasasında referans olarak kabul edilen temel ilkelerin birçoğunu kendi karakterinde bulundurmaktaydı.

Özbudun’a göre; 1961 Anayasası ile 1982 Anayasasının hazırlanma süreçleri arasında; askeri müdahalelerin doğal bir getirisi olmaları, bir kanadı asker, diğer kanadı sivil olan iki yapılı bir kurucu meclis tarafından hazırlanmaları, kurucu meclislerin sivil kanadının atamayla oluşması, kurucu meclisin hazırladığı metnin halkoyuna sunulurak geçerlilik kazanmasışeklinde benzerlikler göze çarpmaktadır.

1982 Anayasasında devlet, toplumsal ve bireysel saadeti sağlamayı ve bireyin ruhsal ve fiziksel gelişimini engelleyen her türlü siyasi, ekonomik ve sosyal sorunu tespit etmeyi, önlemeyi ve çözmeyi bir görev olarak üstlenmiş bulunmaktadır. Anayasanın sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler başlıklı üçüncü bölümü, benimsenen ‘sosyal devlet’ ilkesi doğrultusunda devletin sosyal ve ekonomik görev ve sorumluluklarına açıklık getirmektedir.⁷⁵

1982 Anayasası, kazuistik yapısıyla her alanda olduğu gibi sosyal alan üzerinde de detaylı düzenlemeler bulundurmaktadır. “Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler” başlığına dâhil üçüncü bölümde sosyal güvenlik hakkı ile ilgili hususlar düzenlenmiştir.

---

⁷⁵Nur Serter, **Devlet Görevlerindeki Gelişmelerin Sonucu Olarak Sosyal Devlet**,İstanbul, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Yay., 1994,s.153

60. maddede, sosyal güvenliğin her fert için bir hak olduğu ve devletin bu hakkın kullanılabilmesi için gerekli tedbirleri alacağı belirtilmiştir, 61. maddeye göre ise, sosyal güvenlik açısından özel korunma sağlanması gereken, malul ve gaziler, yaşlılar ve korunmaya muhtaç çocukların sosyal güvenliklerini sağlamak devlet için bir sorumluluk olarak kabul edilmiştir.

1982 Anayasası da ilkesel olarak 1961 Anayasası gibi özünde ve söyleminde bir sosyal devlet inşa etmiştir. Ancak bu söylemin hayata geçirilme sürecinde yaşanan önemli ekonomik sıkıntılar ve siyasal müdahaleler etkili olmuştur. 1983 sonlarında Askeri vesayet sisteminin sona ermiş ve sivil bir rejimin başlamış olmasına rağmen, Batı ülkeler standardına özgürlükçü, çoğulcu ve katılımcı bir demokratik yapıya dönüşüm sağlanamamıştır. Ülkenin etkili güç merkezlerinin tasarrufları altında güçlü bir sosyal politika oluşmasının imkânı sağlanamamıştır.

Sosyal Devlet ilkesinin, 1982 Anayasasında benimsenmesi ilke olarak pozitif mahiyette kabul edilse de 1961 Anayasasına oranla 1982 Anayasası çok daha detaylı ve sınırlayıcı düzenlemelere haizdir.

Her şeyden önce sosyal politika uygulamaları açısından etkili olması gereken baskı gruplarının oluşumu açısından Anayasanın bazı kısıtlayıcı hükümler getirdiği görülmektedir.⁷⁶

Askeri bir darbenin neticesinde ortaya çıkan siyasal süreç ekonomik müdahaleler ve ekonomi üzerindeki güçlü kontrolün de etkisiyle rasyonel bir refah geleceği görüntüsünü yansıtamadığı gibi sosyal politikanın araçlarını da işlevsel bir şekilde kullanılmasına engel olmuştur.

Tek parti döneminden kalan ideolojik tutumlarla şekillendirilmiş kurumların, hakkaniyet kistasının dışına çıkmayan bir sosyal politika üretebilme ihtimali, hukuk ve ideoloji kavramlarının hangisinin ağır bastığına yönelik bir işlerliğe sahiptir. Toplumsal hayatın askeri otoritelerin inisiyatifinde şekillendiği ülkelerde sosyal devletin hukukî sisteminin oluşması ve uygulanması çok sağlıklı görülmemektedir. Bu tip siyasal sistemlerde denileni olarak belirtilmese de uygulamada ideoloji, hukukun bir adım üstünde gelmektedir. Fakat sivil iktidarların egemenliğindeki demokratik sistemlerde sosyal

---

⁷⁶Koray, A.e., s.109

hukuk devleti uygulamaları, ideolojilerden sıyrılmış bir konumdadır. Bu sistemlerde sosyal devlet, bütüncül ile etkinliğini hissettirebildiği için, toplumda sosyal barış ve adaleti tesis etmek mümkün gözükmemektedir. Bu durumda kamusal yardımlar, sosyal hak düşüncesi doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.⁷⁷

Türkiye’de devletin sosyal karakterinin tatminkâr düzeyde etkinleşmemesinin ve uyguladığı sosyal politikaların muğlak kalmasının arka planında şüphesiz modern Türkiye’nin model kabul ettiği Batılı toplumların önemli tarihsel ve toplumsal kırılmaları çok daha önce yaşamış olması, geçendüstrileşme, sermaye sınırlılığı, sermaye ve teknoloji açısından otonom olamama kadar siyasal yaşamdaki güçlü ideolojik baskı ve tekelin de etkisi bulunmaktadır. Ayrıca devletin milli yapısı ve katı otoritesi sosyal hayatın genişleyememesi bu durumu doğal bir getirisidir.

Devletin o dönemki genel karakteri olan baskın yapısının doğal bir sonucu olarak diğer sosyal politika fonksiyonlarının gelişiminin yavaşlamasıdır. Yasal yapısı içinde karakteristik özellikler taşımasına rağmen sosyal devlet olmanın gereği olan uygulamalar ortaya koyulamamaktadır. Kurumlar ve işleyiş lineer bir büyüme göstermeyerek dağınık ve düzensiz bir seyir izlemektedir. Hem inşa ettiği ulus devleti korumak hem de modernleşme çabalarını ortaya koymak açısından devlet paternalist bir yapıya bürünmüştür. Anayasal yapısında oldukça iddialı bir sosyal- hukuk devleti oluştururken uygulamalarında ise katı, baskıcı ve ideolojik bir devlet seçkinliği ortaya koymuştur. Yasaların karakteri ile uygulamaları arasındaki farklar yanında, gerektiğinde yasalarda düzenlemeye tabii tutulabilmiştir. Olağanüstü hal uygulamaları, özel görevler ihdas edilen Devlet Güvenlik mahkemeleri ile sıkı yönetim düzeni sürüp gitmiştir.⁷⁸

Sonuç olarak gerek devletin yaptığı uygulamalarda, gerek tarafların beklentilerinde, sosyal bir hakkı tanımak ile lütfetmek veya sosyal bir hakkı istemekle devlet babanın lütfuna sığınmak çok zaman birbiriyle iç içe geçmiş haldedir. Bu nedenle bir dönem hak olarak alınan bir takım uygulamalar, bir başka dönem geri alınabilmekte veya uygulaması sınırlandırılabilir. Sosyal Politika’nın tekeli oluşturulan bu

⁷⁷ Ali Seyyar, “Türkiye’de Sosyal Devlet Olgusu”, **Sosyal Politikalar Dergisi**, Sayı:1, İstanbul, 2006, s.36-39

⁷⁸ Cahit Talas, **Türkiye’nin Açıklamalı Sosyal Politika Tarihi**, Ankara, Bilgi Yayınevi, 1992, s.110

uygulama ancak bireyin özgürlük arayışı, demokratik birtopluumsal yaşam zemini ve güçlü sosyal politika aktörlerinin ortaya çıkması ile mümkün olabilir.

3.4 Genel Türkiye Siyasetinde Sosyal Politikalar

Küreselleşme süreci, genel toplumsal ilkeler bakımından çağdaş bir toplum yapısı oluşturulmasını, diğer toplumların gündemine sunmakla beraber Kapitalist ülkelerin ürettikleri mal ve hizmetlerin, coğrafi sınır tanımadan bütün dünyayı dolaşması ve dünya ekonomisinin bütünleşmesini amaçlayan, ana felsefesini, neo-liberal düşüncelerin oluşturduğu bir süreci ifade eder.

Genel olarak “küreselleşme” olarak isimlendirilen çok yönlü bir değişim içeren bu süreç, Devlet yapısı içerisindeki en büyük örgütsel yapıdan, Toplum içindeki en küçük örgütsel yapı olan aileye kadar olan tüm toplumsal kurumları tepeden tırnağa değişime zorlamaktadır.

Küreselleşme neticesinde coğrafi sınırlar, devletleri birbirinden ayırma özelliğini kaybetmiştir. Artık tüm ülkeleri ve toplumları kuşatan tek bir ekonomik sistemden söz edilebilir o da serbest piyasa ekonomisidir.

Ulusal nitelik taşıyan, içe dönük kalkınma modeli sona ermiş, bu süreçten hareketle ulus devletin temel özellikleri zayıflamıştır.

Türkiye’de özellikle 80’li yıllardan itibaren küreselleşme sürecinin etkisi altında kalmaya başlamıştır.

Küresel sistemin bir motifi haline gelen ve küresel sistemle yüzleşen uygulamalar aynı zamanda değişen toplumsal yapıyı ve bu yapının ihtiyaçlarını ve yeni toplumsal baskının etkisi altında değişime zorlanmaktadır.

Reel anlamda yöneten değil yönetemeyen bir devlet yapısının hakim olduğu bir Türkiye’deki dağıntık sosyal güvenlik sistemi, siyasal baskı yoluyla gerçekleşen ayrımcılık ve sosyal dışlanma, sağlık hizmetlerinin faydalananlar yönünden yaygın hale getirilememesi, engelli vebakıma muhtaçların durumu ve genel toplumsal adaletsizlik ve eşitsizlikler Türkiye’de sosyal refahtan faydalanmak paydasında birleşmesi gerekenlerin ne gibi ayrımlara tabi tutulduğunu vesürecin nasıl eşitsizlikler yarattığını

görmesi açısından önemlidir.Yapısal bir dönüşüm getiren 24 Ocak 1980 kararları sonrası Türkiye, küreselleşme veyeni ekonomik düzene en iyi uyum sağlayan ülkeler arasında gösteriliyordu.⁷⁹

Çok kısa bir süre içinde gerçekleştirilen yapısal uyum politikaları ihracatın hızlı bir şekilde artması 1980'ler boyunca sürdü. Ancak madalyonun diğer yüzü bu kadar parlakdeğildi. 1980'ler boyunca artan ihracat, reel ücretlerin düşük tutulması ve kayıt dışı ekonomiyle sağlanmıştı. Artık yeni dönemde, tüm fertler için sosyal güvenceye sahip, ömür boyu iş garantisidüşünülemezdi. Yukarıda saydığımız ve refah devletinin temelini oluşturan, ekonomik, siyasive sosyal temeller hızlı bir dönüşüm geçiriyordu.⁸⁰

Özellikle Türkiye'de Küreselleşme sürecinin refah devleti üzerinde büyük çapta bir etkisi olmuştur. Olumsuz etkileri bir tarafa özellikle Türkiye'de yeni, eşitlikçi, adil ve dünyaölçekli bir sosyal refah hayali yaratması açısından önemli imkânlar sağlamıştır. Budurumun daha da önemli etkisi bizatihi devlet dışındaki sosyal refah oyuncularını öne çıkarmıştır. Bu noktada devlet, vatandaşlarına refah dağıtımında STK'lar ve diğer aktörlerarasında bir aktöre dönüşmüştür. Özellikle küresel ve bölgesel çaptaki gelişmeler yeni toplumsal ihtiyaçların karşılanmasında bir kısım aktörleri öne çıkarmış ya da çok parçalı hizmetalanlarında aynı alanda birçok aktörün ortaya çıkmasına olanak tanımıştır.

Küreselleşme ile birlikte, refah devletinin başta finansal konular olmak üzere bazı krizlere yol açtığı fikri bazı çevrelerde oluşmaya başlamıştır. Keynesyen Refah anlayışı olarakadlandırılan, insanlara dünyada adeta Cenneti yaşatmayı hedefleyen refah devleti anlayışığözden düşmeye başlamıştır. Bu nedenlerle, refah devletinin bunalımına yönelik çözümarayışları olarak, bir yandan kamu harcamalarını azaltmak ve mevcut sosyal refah kurumlarınıve programlarını reforma tabi tutmak yoluna gidilirken, bir yandan da devletin üzerindeki sosyal sorumlulukların diğer bazı kesimlere aktarılarak hafifletilmesi fikri uygulamayageçirilmeye çalışılmıştır. Burada kademeli bir geçişten söz edilebilir.

---

79 Şevket Pamuk, Ercan Kumcu, **Artık Herkes Milyoner**, İstanbul, Doğan Kitap, 2001,

80 Fatih Aysan, "Küreselleşme Sürecinde Türkiye'deki Sosyal Politikalar", İstanbul, **Sosyal Politikalar Dergisi**, sayı:1, 2006,s.62-64,

Bu açıdan özellikle üçyönelim söz konusudur. Sosyal görevler önce ‘yerel yönetimlere’, sonra ‘kar gütmeyen kuruluşlara’, daha sonra da ‘piyasalara’ bırakılmaya başlanmıştır.⁸¹

Yine siyasal dönüşümle alakalı olarak 1980 sonrası dönemde hızlı bir yerelleşme süreci başlamıştır. Dünya Bankası ve diğer uluslararası kurumların da baskısıyla yerel yönetimlerin sadece sosyal politikalarda değil, diğer yönetim faaliyetlerinde de rolü bir hayli artmıştır. Ancak yerel yönetimlerin kamu bütçesinden aldıkları pay artan yükümlülükleriyle orantılı miktarda artmadı. Yerel yönetimlerin sosyal politikalarda daha aktif rol aldığı son dönem, devletin sosyal politikaları istihdam sağlayarak yaptığı 1960’lardan bir hayli farklıydı. Bu dönemde daha çok ihtiyaç sahibi, yoksul ve diğer uç gruplara odaklı, daha yoğun fakat dahakısa vadeli sosyal politikalar uygulandı. Küreselleşme ve neo-liberal politikaların bir başkası da, sivil toplum kuruluşlarının (STK) sosyal yardımlardaki payının artması idi. Devletinde desteğiyle daha çok yoksullara ve 1999 sonrasında deprem mağdurlarına STK’lar tarafından ciddi yardımlar yapıldı.⁸²

Küreselleşme süreci geleneksel kurumların çalışma sisteminde bazı önemli zayıf noktaları ortaya çıkarmıştır. Özellikle aile, toplumsal riski üstlenmedeki eski rolünü gerçekleştirmekte zorlanmaktadır. Buğra ve Keyder’in Dönüşümdeki Türk Refah Rejimi adlı makalesinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Müdürlüğü’nün 1986 yılında kurulmasını ailenin giderek ağırlaşan sosyal yükü bundan sonra kaldıramamasına bağlanıyor.⁸³

Devlet kurmuş olduğu bir çok yeni kurumla sistemin işleyişinde meydana gelen boşlukları doldurma yoluna gitmiştir.

1961 ve 1982 (1961 Anayasası’nın getirdiği “sosyal hukuk devleti” ilkesi ve kazanılan siyasi ve sosyal haklar, 1982 Anayasası ile tırpanlanmasına rağmen) Anayasasının ardından ortaya çıkan temel sonuç devletin, toplumsal ve bireysel uygarlık düzeyini artırmak için kişinin ruhsal ve bedensel gelişimine engel teşkil edebilecek tüm siyasi, ekonomik ve sosyal sorunu önleme ve çözme sorumluluğunu

---

⁸¹ Süleyman Özdemir, “Refah Devleti: Altın Çağdan Belirsiz Geleceğe”, **Sosyal Politikalar Dergisi**, sayı:1, İstanbul, 2006, s.79-81, s.30

⁸² Fatih Aysan, “Küreselleşme Sürecinde Türkiye’deki Sosyal Politikalar” **Sosyal Politikalar Dergisi**, sayı:1, İstanbul, 2006, s.61-64

⁸³ Ayşe Buğra, Keyder Çağlar, **Sosyal Politika Yazıları**, İstanbul, İletişim Yayınları, 2006, s.15

yüklenmiş olmasıdır. Uygulama basamağında karşılaşılabilecek tüm sorunlara rağmen Türkiye Cumhuriyeti devleti ideolojik bir yükümlülüğün altına girmiş olsa bile sosyal devlet olma yolunu kabul etmiştir.

Türkiye’de tek parti döneminden bu yana oluşturulan vesayetli siyasi sistem ile dünyada etkinlik göstermeye başlayan küresel yoksullaştırma aktif ve fonksiyonel bir devlet sistemi oluşturmanın önündeki engeldir.

Tüm küresel gelişimlerle, ülkenin uygulamış olduğu politik ve sosyal koşullardaki uyumsuzluk sebebiyle kavrayıcı ve çözüm içeren bir sosyal politikanın oluşturulamadığını vurgulamak doğru olacaktır. Ancak bu global çöküş bir yandan fakirleştiren etkiler bırakırken, diğer yandan da baskıcı devlet anlayışına karşılık güçlü bir sivilleşme bilincinin oluşmasına da ortam sağlamaktadır. Bu durum toplumsal hayatın parçalı hizmet alanlarına hitap eden başka sosyal politika aktörlerinin oluşmasını salık veren bir bilinç oluşturmuştur.

Türkiye’deki devlet anlayışı tüm sosyo-ekonomik problemlerim giderilmesinde kendisini birinci derecede sorumlu olarak görmüştür. Dünyada fakirleşmenin artmasından kaynaklanan olumsuzlukların çözümlenmesinde devletin yanında sivil toplum örgütlerinin de çözümün içine alınması edilmesi aktif bir toplumsal yapının oluşmasına yardım edecektir. Toplum bilincinin oluşumu ve sosyal sorumluluğun artması için kaçınılmaz bir zorunluluktur. Bir devletin sosyal devlet sıfatı taşıyabilmesi için eşitlik ve adaleti sağlayan, sürdüren ve koruyan çalışmalar sergilemesi gerekir. Birincil olarak, bireyler arasında kimsesiz ve çaresiz, desteğe ihtiyacı olanlara somut ve uygulanabilir çözümleri ivedilikle sunmak zorundadır. Gelir düzeyi düşük kesimin sosyo-ekonomik seviyelerini iyileştirmek için aradaki seviye farkını azaltmaya yönelik çözümler ve politikalar üretmelidir.

Öte taraftan sosyal devlet, toplumsal yaşamı düzenleyerek, yoksulları, yardıma ve korunmaya muhtaç kişileri koruyan, çeşitli hizmetler verebilmek için sosyal kurumlar oluşturan; korumaya yönelik önlemler aracılığıyla toplumsal sorunları ortadan kaldırmaya gayret eden, sosyal sorunlarla ve bunların yüküyle ezilen bireyleri baskısı altında bulunan kişi ve grupları koruyup kollayan bir devlet oluşumudur. Bu oluşumun gerçekleşmesi için sosyal hizmetlerle, iyileştirilmiş sigorta sistemiyle ve sosyal yardımlarla halka ulaşması şarttır. Devletin yürüttüğü kamu hizmetleri bu bağlamda

sosyal devlet olmanın gerektirdiği kamu hizmetlerini kapsar. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin sosyal bir devlet olma yolundaki sürecinin analizinde, 80'li yıllardan sonraki süreç önemli bir başlangıç sayılabilir. Bu yıllardan sonraki çalışmalarda sosyal devlet olmanın gereği olan sosyal güvence mekanizmaları ve sosyal yardım unsurlarındaki çalışmalar gelişimin başlangıcına örnek teşkil edebilecek niteliktedir. Sosyal devlet yapısındaki kurumlar ve toplumun unsurları olan bireyler birbiriyle etkileşim halinde ve bütünlük içinde gelişir.

Toplumsal rahatsızlığı önlemek, insanlar arası sosyal ve ekonomik rahatsızlıkları azaltmak ve insanın toplumun tüm olanakları oranında refaha ulaşmasını sağlamak amacına yönelmişlerdir.⁸⁴ Bir yaklaşıma göre, sosyal hizmet, en üst çerçevede, sosyal politikanın oluşturulması düzeyinde başlar, sosyal devlet anlayışı içinde sosyal güvenlik plan ve programlarının tertiplenmesi ve uygulanması ile sürer ve bunların altında, en alt katmanda, birey, aile, grup, topluluk ve yerel toplum düzeylerinde bireysel ve sosyal sorunların giderilmesi yönündeki çalışmaları ifade eder.⁸⁵

Sosyal politikalara bakış açımızı genişleterek, toplumsal ve bireysel bazda ki devlet desteğinin uygulamalarını analiz edebilmek ve anlamlandırmak açısından sosyal hizmetler işlevsel bir alandır. Bireysel bazdan toplumun bütününe ve oradan da devlet yapısına bakarak incelendiğinde devletin işlevselliğinin ortaya çıkışını analiz etmek daha kolay olacaktır. Devletin yürüttüğü sosyal hizmetlerin geniş bir hareket alanı vardır. Bu hareket alanının genişliğinden kaynaklı avantajlar sosyal hizmetlerin uygulanabilirliğine de kolaylık getirmektedir. Devlet içindeki bütünsellik sosyal politikayı anlamlandırmak açısından da mümkündür.

---

⁸⁴ Emre Kongar, , **Sosyal Çalışmaya Giriş**, Ankara, Sosyal Bilimler Derneği, 1972, s. 146

⁸⁵ İlhan Tomanbay, “**Türkiye'nin Sosyal Politikası İçinde Sosyal Hizmetlerin Durumu**”, Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye'de Sosyal Hizmet politikaları, Sosyal Hizmet Sempozyumu 2000, Ankara Hacettepe Üniversitesi S.H.Y.O. Yay., Ankara, 2002, s.33

4 BÖLÜM: 24. DÖNEM TBMM'DE GRUBU OLAN PARTİLERİN SOSYAL POLİTİKA ANLAYIŞLARI VE MECLİS ÖNERİLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

Devletimiz sosyal bir hukuk devletidir. Bu tanımlamasını, Anayasamızın giriş bölümündeki

“Her Türk vatandaşının bu Anayasa da temel hak ve hürriyetler deneşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak

milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme vemaaddi vemanevivarlığı nı buyönde geliştirme hak ve yetkisine doğuş tansahip olduğu;”⁸⁶ yine anayasamızın

2. maddesinde vurgu yapılan “Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkeler dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.”⁸⁷ Yine anayasamızdaki devletin amaç ve görevleri ana başlığı

paralelindeki Anayasamızın 5. maddesi “Devletin temel amaç ve görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyet ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğuna ulaşmak; kişinin temel hak ve

hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayıcı yasalar, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.”⁸⁸ dayanaklarından

almaktadır. Devlet geleneğimize baktığımızda her zaman devletin en üst ide olarak almış, yeri geldiğinde devlet bekası ve toplum huzuru için birçok şeyimizi gözden çıkarma basireti sergileyen bir milletin üyesiyiz. Elbette hem devlet için hem de millet için insan değerlidir. Sosyal adaleti temin etmenini yollarından birisi olarak günümüzde

---

⁸⁶ T.C. Anayasası, Giriş Bölümü

⁸⁷ T.C. Anayasası, Madde 2

⁸⁸ T.C. Anayasası, Madde 5

önemi giderek artan ve devletlerin giderek yeni arayışlar aradığı sosyalpolitikalar alanında ülkemizde de birçok çalışma yapılmaktadır. Anayasamızın genel ilkelerine baktığımızdan devletimizin anayasasında sosyal devlet ilkesinin ön plana çıktığı görülür. Günümüz toplumları ve idari yapılarında insana verilen değer her zaman ön plandadır. AB müktesebatı çerçevesinde uyum yasalarımızla, Avrupa ile ülkemiz arasındaki insan ve topluma verilen önemdeki eksikliklerin giderilmeye çalışıldığı görülür. AB birçok uyum başlığını açarken ülkemizde var olan durumu her anlamda ele almakta sadece yazılı bir hukuk ilkesi olarak kalan birçok uygulamayı işler hale getirilmesini istemektedir. Anayasamız bu anlamda devlet kademesi ve görev ve sorumlulukları çerçevesinde gereken önemi verdiği görülür. Sosyal politikalar noktasında AB ile uyumlu olmamızın hem sosyal hem de ekonomik ve kültürel nedenlere bağlanabilecek uçurumlar mevcuttur. Bu paralelde günümüzün insanı ön plana alan politikalara büyük ilerlemeler katıldığını de kabul etmek gerekir. Sosyal politikalara ait iyileştirme ve yeni kanunların toplumsal ve idari hayatımıza taşınması kanun yapıcı tarafından gerçekleştirilmektedir. Kanun yapıcının gerek AB uyum çalışmaları, gerek yeni anayasa çalışmaları gerekse diğer gerekliliklerden dolayı sosyal politikadaki uygulamalar her geçen gün gelişmekte ve iyileştirilmektedir. Anayasamız madde 88 de “Kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekilleri yetkilidir. Kanun tasarısı vetekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi ve esasları iç tüzükle düzenlenir.”⁸⁹ maddesi uyarınca hükümet yani bakanlar kurulunun kanunu tasarısı veya en az bir milletvekilinin kanun teklifi vererek sosyal politikalara ait mevzuat oluşturulmaktadır. Mevzuatların oluşturulma aşaması TBMM iç tüzüğündeki kurallara göre gerçekleşmektedir.

Meclis iç tüzüğünde ise Kanun tasarılarının “Hükümetçe hazırlanan kanun tasarıları bütün bakanlarca imzalanmış olarak ve gerekçesi ile birlikte Meclis Başkanlığına sunulur.”⁹⁰ İç tüzük Madde 73 ilkesiyle komisyonlara havale edilerek meclis gündemine alınmaktadır. Kanun teklifleri ise “Milletvekillerince verilen kanun tekliflerinde bir veya daha çok imza bulunabilir. Kanun teklifleri de, gerekçesi ile birlikte Başkanlığa verilir. Komisyonlar, şartlarına uymayan kanun tekliflerini, sahiplerine tamamlatmaya yetkilidirler. Kanun teklifleri, Başkanlıkça komisyonlara

---

⁸⁹ T.C. Anayasası, Madde 88

⁹⁰ TBMM İç Tüzüğü, Madde 73

doğrudan doğruya havale edilir.”⁹¹Madde 74 hükmü gereğince herhangi bir parti milletvekiliya da birden fazla milletvekilinin konuyu gündeme getirmesi ile işleyiş başlamış olur.

Meclis iç tüzüğünün Genel Hükümler ve Tarifler kısmında dönem “Yasama dönemi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin iki milletvekili genel seçimi arasındaki süre olup, bu süre, Anayasa uyarınca uzatılmadığı veya seçimler yenilenmediği takdirde, beş yıldır.”⁹², yasama yılı ise “Yasama yılı, 1 Ekimde başlayıp 30 Eylülde sona eren süredir.”⁹³Birleşim ve oturum ise “Birleşim, Genel Kurulun belli bir gününde açılan toplantısıdır. Oturum, bir birleşimin ara ile bölünen kısımlarından her biridir.”⁹⁴ şeklinde tanımlanmaktadır.

24.Dönem TBMM’ de Grubu Olan Siyasi Partilerin Sosyal Politika Yaklaşımları Araştırma konumuz çerçevesinde 24. Dönem meclis gündemine alınan sosyal politikalara ilişkin her türlü çalışma irdelenmeye çalışılmaktadır. TBMM 24. Dönemi ise yasama yıllarına dağılımı tarihler bazında ele alınacak olursa:

Tablo 4 TBMM 24.Dönem Yasama Yılları Çalışma Süreleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ 24. DÖNEM YASAMA YILLARI		
Yasama Yılı	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi
1. Yasama Yılı	28/06/2011	15/07/2011
2. Yasama Yılı	01/10/2011	14/08/2012
3. Yasama Yılı	01/10/2012	13/07/2013
4. Yasama Yılı	01/10/2013	Devam ediyor.

Şeklinde bir tablola gösterebiliriz. İç tüzükte belirtilmiş olmasına rağmen Meclisimiz bazı dönemlerde geç tatile girmiştir. Bundada o dönemde meclisin karar almasıyla bazı kanunların çıkartılması için tatil başlangıcı ileri bir tarihe alınmıştır.

⁹¹TBMM İç Tüzüğü, Madde 74

⁹² TBMM İç Tüzüğü

⁹³ TBMM İç Tüzüğü

⁹⁴TBMM İç Tüzüğü

Yasama görevini millet adına yerine getiren Meclisimizin 24. Döneminde temsil edilendört siyasi partigrubu ise AK Parti, CHP, MHP ve BDP'dir. HDP partisinin 24.dönem 1,2,3, dönemlerinde grubu yoktur, 4.yasama döneminde BDP milletvekilleri HDP'ye geçmiştir. BDP'nin kurumsal çatısının devam ettirilmesi kararlaştırılmış olup BDP parti grubu düşerken HDP Parti grubunu kurmuştur. Araştırmamız kapsamında Nisan 2014'e kadar olan tekliflerde BDP, bundan sonraki değerlendirmeler ise HDP Parti grubu üzerinden yapılmıştır. Bu partilerin 15 Mayıs 2014 tarihi itibarıyla milletvekili sayıları:

Tablo 5: Partiler Düzeyinde Milletvekili Dağılımı⁹⁵

Parti Adı	Üye Sayısı
Adalet ve Kalkınma Partisi	313
Cumhuriyet Halk Partisi	131
Milliyetçi Hareket Partisi	52
Halkların Demokratik Partisi	27
Bağımsız Milletvekili	14
Barış ve Demokrasi Partisi	2
Toplam	539

24.dönemde tek başına iktidar olan Adalet ve Kalkınma Partisi hakim parti konumundadır. Yasaların yapılmasında etkin bir çoğunluğa sahiptir. Bu güç ülke menfaatine birçok çalışmanın muhalefete rağmen yapılabilmesini kolaylaştırmaktadır. AK PARTİ iktidarı döneminde sosyal politika çalışmaları kapsamında birçok kanun yapılmış, AB uyum müktesebatı, günün koşulları ve hükümet programları bunların yapılmasını gerekli kılmıştır. Bürokratik yapımızda baktığımızda yasalarımız mecliste onaylanarak Resmi Gazetede yayımlandıktan sonra yürürlüğe girmektedir. Meclisin bir tasarı ya da teklifi kanunlaştırmasüreççi öncelikle öneriler ihtisas komisyonlarında, alt komisyonlarda değerlendirmeye alınarak başlanmaktadır. Bütün bu işlemler yapıldıktan

⁹⁵http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.dagilim.html(Erişim Tarihi: 19/04/2014)

kanun metni son halini aldıktan sonra meclis gündeminde kanun değerlendirilmeye alınarak milletvekillerinin onayına sunulmaktadır. Meclis ihtisas komisyonlarından Sağlık,Aile,Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu sosyal politikalara ilişkin yasama işlemlerinin ilk basamaklarını oluşturmaktadır. Gerek hükümetin kanunu tasarıları gerekse milletvekili ya da siyasi parti gruplarının kanun teklifleri bu komisyondan başlayarak kanunlaşma hiyerarşisine devam etmektedir.

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu: Sosyal politikalara ilişkin kanun teklifi ve kanun tasarılarının havale edildiği, meclis gündemine sunulmak üzere yasama organına yardımda bulunan ihtisas komisyonudur.⁹⁶

Tablo 6 : 24.Dönem TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üye Bilgileri

Adı soyadı	Görevi	Bölgesi	partisi
NECDET ÜNÜVAR	Kom.Başkanı	Adana Milletvekili	AK PARTİ
TÜRKAN DAĞOĞLU	Başkan Vekili	İstanbul Milletvekili	AK PARTİ
İSMAİL TAMER	Üye	Kayseri Milletvekili	AK PARTİ
VURAL KAVUNCU	Üye	Kütahya Milletvekili	AK PARTİ
MUHAMMED MURTAZA YETİŞ	Üye	Adıyaman Milletvekili	AK PARTİ
SALİH FIRAT	Üye	Adıyaman Milletvekili	AK PARTİ
M. SÜLEYMAN HAMZAOĞULLARI	Üye	Diyarbakır Milletvekili	AK PARTİ
ÜLKER CAN	Üye	Eskişehir Milletvekili	AK PARTİ
MEHMET DOMAÇ	Üye	İstanbul Milletvekili	AK PARTİ
AHMET HALDUN ERTÜRK	Üye	İstanbul Milletvekili	AK PARTİ
NESRİN ULEMA	Üye	İzmir Milletvekili	AK PARTİ
MUSTAFA GÖKHAN GÜLŞEN	Üye	Kastamonu Milletvekili	AK PARTİ
FUAT KARAKUŞ	Üye	Kilis Milletvekili	AK PARTİ
MUZAFFER YURTTAŞ	Üye	Manisa Milletvekili	AK PARTİ
MEHMET EMİN DİNDAR	Üye	Şırnak Milletvekili	AK PARTİ
İSMAİL GÜNEŞ	Üye	Uşak Milletvekili	AK PARTİ
KADİR GÖKMEN ÖĞÜT	Üye	İstanbul Milletvekili	CHP
SÜLEYMAN ÇELEBİ	Üye	İstanbul Milletvekili	CHP
AYTUN ÇIRAY	Üye	İzmir Milletvekili	CHP
ÖZGÜR ÖZEL	Üye	Manisa Milletvekili	CHP

⁹⁶TBMM, www.tbmm.gov.tr, (Erişim Tarihi: 15.05.2014)

AYTUĞ ATICI	Üye	Mersin Milletvekili	CHP
NURETTİN DEMİR	Üye	Muğla Milletvekili	CHP
RUHSAR DEMİREL	Üye	Eskişehir Milletvekili	MHP
ALİ ÖZ	Üye	Mersin Milletvekili	MHP
CEMALETTİN ŞİMŞEK	Üye	Samsun Milletvekili	MHP
DEMİR ÇELİK	Üye	Muş Milletvekili	HDP

20 Mayıs 2014 Tarihi itibariyle Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Tasarı ve Teklif Sayısal bilgileri⁹⁷

Komisyon Çalışmaları	Adet
Geri Alınan Tasarı ve Teklifler	3
Komisyonunda Bulunan Tasarı ve Teklifler	647
Komisyonun Raporunu Verdiği Tasarı ve Teklifler	29
İçtüzüğün 37. Maddesine Göre İade Edilen Tasarı ve Teklifler	1
İçtüzüğün 88. Maddesine Göre İade Edilen Tasarı ve Teklifler	1
Komisyonun Raporunu Vermediği Tasarı ve Teklifler	85

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, 1. ve 2. Yasama Yılında 15 toplantı gerçekleştirmiştir.

TBMM Başkanlığınca Komisyona; esas komisyon olarak 4 Cumhurbaşkanınca birdaha görüşülme üzere geri gönderme tezkeresi, 3 kanun tasarısı, 8 kanun hükmünde kararname ve 38 kanun teklifi, talik komisyon olarak ise 33 kanun tasarısı, 7 kanun hükmünde kararname ve 162 kanun teklifi havale edilmiştir.

Komisyon, bu dönemde esas komisyon olarak 3 kanun tasarısı ve 8 kanun teklifini, talik komisyon olarak da 3 kanun tasarısı ve 1 kanun teklifini görüşerek karara bağlamış ve raporlarını TBMM Başkanlığına sunmuştur.

Komisyon dahâlen; esas komisyon olarak 4 Cumhurbaşkanınca birdaha görüşülme üzere geri gönderme tezkeresi, 8 kanun hükmünde kararname ve 30 kanun teklifi, talik komisyon olarak da 3 kanun tasarısı, 7 kanun hükmünde kararname ve 146 kanun teklifi bulunmaktadır.

⁹⁷ TBMM, www.tbmm.gov.tr, (Erişim Tarihi: 15.05.2014)

Komisyondun nicel yapısına baktığımızda AK PARTİ milletvekillerinin sayısal üstünlüğü dikkati çeker. Bu hükümetin sosyal politika projelerini hızlandırmada bir avantaj olarak değerlendirilebilir.

Sosyal politikaların bakanlık düzeyinde kurumsal olarak yürütülmesinden Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı sorumludur. Hükümet programları bakanlıklar ve bakanlıklara bağlı kurum/kuruluş ve kurullarla yerine getirilmektedir. Bürokratik yapılanmamızda sosyal politika çalışmaları Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Aynı zamanda sosyal politikalarla ilişkin bazı uygulamalar, Milli Eğitim Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sağlık Bakanlığını da ilgilendirmektedir. Ağırlıklı olarak sosyal politikalara ilişkin çalışmalar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yürütüldüğü düşünülerek bu bakanlığımızın sosyal politikalara ilişkin görevlerine bakmakta yarar vardır. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname bu bakanlığımızın görevlerini 2. maddesinde saymaktadır.⁹⁸

“Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının görevleri şunlardır:

- a) Sosyal hizmetler ve yardımlara ilişkin ulusal düzeyde politika ve stratejiler geliştirmek, uygulamak, uygulanmasını izlemek ve ortaya çıkan yeni hizmet modellerine göre güncelleyerek geliştirmek.
- b) Sosyal ve kültürel dokudaki aşınmalara karşı aile yapısının ve değerlerinin korunarak gelecek nesillere sağlıklı biçimde aktarılmasını sağlamak üzere; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, aile bütünlüğünün korunması ve aile refahının artırılmasına yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.
- c) Çocukların her türlü ihmal ve istismardan korunarak sağlıklı gelişimini temin etmek üzere; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, çocuklara yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.
- d) Kadınlarla karşı ayrımcılığı önlemek, kadının insan haklarını korumak ve geliştirmek, kadınların toplumsal hayatın tüm alanlarında hak, fırsat ve imkânlardan eşit biçimde yararlanmalarını sağlamak üzere; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, kadınlara yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.
- e) Engellilerin ve yaşlıların her türlü engel, ihmal ve dışlanmaya karşı toplumsal hayata ayrımcılığa uğramadan ve etkin biçimde katılmalarını sağlamak üzere; ulusal politika ve

⁹⁸Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

- stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, engellilere ve yaşlılara yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.
- f) Şehitlerimizin hatıralarının yaşatılması, şehit yakınları ile gazilerin her türlü mağduriyet ve mahrumiyetten korunması amacıyla; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, şehit yakınları ile gazilere yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.
- g) Toplumun sosyal yardım ve korumaya ihtiyaç duyan kesimlerine yönelik yardım faaliyetlerini düzenli ve etkin biçimde yürütmek; yoksullukla mücadeleye ilişkin ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.
- h) Öncelikle çocuğun aile içinde yetiştirilmesi ve desteklenmesi amacıyla aileyi eğitim, danışmanlık ve sosyal yardımlarla güçlendirmek; korunmaya, bakıma ve yardıma muhtaç çocuk, kadın, engelli ve yaşlıların tespiti, bunların korunması, bakımı, yetiştirilmesi ve rehabilitasyonlarını sağlamak üzere gerekli hizmetleri yürütmek, bu hizmetler için gündüzlü ve yatılı sosyal hizmet kuruluşları kurmak ve işletmek.
- i) Ailenin bütünlüğünü korumak, parçalanmış ailelerin korunmaya, yardıma ve bakıma muhtaç fertleriyle çocuklarına her türlü maddî, manevî ve sosyal destek sağlamak; bu amaçla gerekli planlamaları yapmak, eğitim faaliyetlerinde bulunmak.
- j) Kamu kurum ve kuruluşları, gönüllü kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yürütülen sosyal hizmetler ve yardımlara ilişkin ilke, usûl ve standartları belirlemek, bu alanda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşların taşınması zorunlu olan nitelikleri ve bunlara rehberlik edecek programları geliştirmek.
- k) Kamu kurum ve kuruluşları, gönüllü kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yürütülen sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerinin, belirlenen ilke, usûl ve standartlar çerçevesinde denetimini yapmak.
- l) Sosyal hizmet ve yardım faaliyetleriyle bunlardan yararlananlara ilişkin bilgileri merkezî bir sistemde oluşturulacak veri tabanı aracılığıyla işlemek, kontrol etmek, izlemek ve geliştirilecek politika, strateji ve önlemler bağlamında değerlendirmek.
- m) Sosyal hizmetler ve yardımlar alanındaki uluslararası gelişmeleri ve faaliyetleri izlemek, bunlara katkı vermek ve yürütülecek çalışmalarda yararlanmak üzere değerlendirmek, bu alanda taraf olduğumuz uluslararası sözleşme ve anlaşmaların ulusal düzeyde uygulanmasını sağlamak.”

Şeklinde ifade edilmemekte olup buradaki genel görevlerini Bakanlığa bağlı kurumlar vasıtasıyla detaylı çalışma alanı haline getirmektedir. Hükümeti temsil eden AK PARTİ, sosyal politikalara ilişkin çalışmaları Bakanlık aracılığı ile yürütmektedir. Bu irade keyfi bir irade de değildir. Hukuk kuralları ile örülmüş, Anayasa, yasa, KHK, yönetmelik ve diğer hukuksal metinlerden iradesini almaktadır. Bakanlık devletin bir organıdır ve toplumsal yararı kollamak zorundadır. Yasal zeminde hükümetin politikaları da Bakanlık aracılığıyla halka ulaşmaktadır.

24.dönem TBMM’de grubu olan siyasi partiler, milletvekilleri ve iktidar partisinin sosyal politikalar alanındaki kanun tasarı ve teklifleri siyasi partiler düzeyinde değerlendirilmeye alınmıştır.

4.1 Adalet ve Kalkınma Partisinin Sosyal Politika Anlayışı ve Buna Yönelik Meclis Önerileri

2011 yılında kuruldu tarihten itibaren 3 dönem yapılan tüm seçimlerde tek başına iktidar olma başarısını gösteren AK PARTİ mecliste sahip olduğu sayısal üstünlük, planlı ve programlı çalışmaları ile birçok başarıya imza atmıştır. 2023 vizyonu kapsamında, AB uyum süreci, milli politikalar ve toplumsal ihtiyaçlardan dolayı sosyal, kültürel, ekonomik alanlarda önemli başarılarla imza attığı kabul edilmelidir. Hakim parti olarak yurtiçi ve yurtdışı politikaların belirlenmesinde her dönemde eli kuvvetli olmuş, muhalefet ve diğer etkenlerin direncine karşı birçok alanda ilerlemeler hukuksal anlamda gerçekleştirilmiştir. 24.dönemde devleti yönetmeye muktedir olarak hakim parti konumundaki AK Partisoyyal politikalaralanında dabirçok projeyi gerçekleştirmeye çalışmıştır. Toplumsal yapımıza baktığımızda bir refah toplumu kültürüne sahip olmadığımız görülecektir. Ancak son 20 yılda yapılan birçokuygulama biziAB ve ABD standartlarına yaklaştırmayı amaçlamıştır.

24. Dönemde hükümet tarafından sosyal politikalara ilişkin verilen kanun tasarıları veya AK Parti milletvekillerinin teklifleri bu dönem sosyal politikalar uygulamalarını oluşturmuştur. Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemi, hükümetin çalışma gündemi çok yoğundur. Bu yoğunluğa rağmen sosyal politikalar alnında birçok kanun yürürlüğe girerken komisyonlarda bekleyen veya genel kurula gelme aşamasındaki birçok mevzuatta mevcuttur.

24.dönem mecliste hükümeti temsil eden AK Parti’nin sosyal politika önerilerinin tamamı tablolar listesi halinde ekler bölümünde tezimize eklenmiştir. AK Parti’nin sosyal politika anlayışını parti tüzüğü ile başlamakta yarar vardır.AK Parti Teşkilat İç Yönetmeliğinde sosyal politikalarınıyürütülebilmesi için:

“Genel Başkan Yardımcısı (Sosyal İşler Başkanı) Sosyal İşler Başkanlığı; Parti Tüzük ve Programında yer alan ilkeler doğrultusunda, insanlar arasında sevgi, saygı, dostluk ve kardeşlik duygularını güçlendirmeye çalışmak, sosyal amaçlı sivil toplum kuruluşları ile yakın diyalog

kurmak, Partinin sosyal politikalarını geliştirmek ve halka tanıtılmak, yoksullar, muhtaçlar, kimsesizler, engelliler, yaşlılar, sokaktakiler gibi önemli sosyal kategorilerle ilgili projeler üretmek, insan hakları ihlalleri ve yolsuzlukları izlemek, bu alanlara ilişkin politikalar geliştirmek amacıyla oluşturulmuştur.”⁹⁹

Sosyal işler başkanlığı aracılığı ile hem teşkilat yapısında hem de parti politikalarında sosyal politika çalışmalarının en etkin şekilde yapılması amaçlanmıştır. Sosyal İşler Başkanlığının görevleri ise parti tüzüğünde:¹⁰⁰

- a) Partimizin sosyal politikalarının belirlenmesi ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak, ülkemizin sosyal dokusu ile ilgili gerekli araştırmaları yapmak, projeler oluşturmak,
- b) Partimizin sosyal politika ve uygulamalarının, teşkilat mensuplarına ve halka doğru olarak anlatılmasını sağlamak,
- c) Partimizin üyeleri arasında sevgi, saygı, dostluk ve dayanışma gibi özelliklerin yoğunlaşmasına çalışmak, dayanışmayı güçlendirmek, hep birlikte birer Ak Partili olarak ‘AK PARTİ AİLESİ’ni oluşturduğumuz şuurunu hakim kılmak,
- d) Ülke insanının sosyal hayatını ilgilendiren aile, sivil toplum, esnaf, sanatkâr, sağlık, çalışma, sosyal güvenlik, eğitim, kültür, turizm ve çevre gibi alanlarda sosyal politikalar geliştirmek,
- e) İnsan hakları ihlallerini ve yolsuzlukları izlemek, başta Siyasi ve Hukuki İşler Başkanlığı olmak üzere ilgili birimlerle eşgüdüm içinde bu alanlardaki politikaların ve Parti tutumunun belirlenmesine katkı sağlamak,
- f) Aile kurumunun toplumumuzdaki önemli yerinin korunması ve daha güçlü hale getirilmesi için gerekli olan çalışmalar yapmak ve yaptırmak
- g) Sosyal konular alanında faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşları ile diyalog kurmak, birlikte çalışmalar yapmak, etkinlikler düzenlemek,
- h) Ülke genelinde fakir, yoksul, kimsesiz, sokak çocukları, yaşlı ve engellilere yönelik istatistik çalışmalar yaptırmak, durumlarının iyileştirilmesi ile ilgili proje ve programlar hazırlamak, işin gereğine uygun merkezler oluşturmak,
- i) Yoksulluğun giderilmesi ve israfın önlenmesine yönelik araştırmalar yapmak, uygulamaları takip etmek, değerlendirmek, çözümleyici projeler geliştirmek,
- j) Ülkemizin tarihi ve kültürel değerlerinin korunması için gerekli çalışmalar yapmak,”¹⁰¹

İlkelerine yer verildiği görülmektedir. Bu ilkeler parti genel merkezinden il, ilçe, belde örgütlerine kadar hiyerarşik olarak dağılımında adı geçen tüzükte ifade edilmiştir.

AK Parti’nin sosyal politikalar anlayışına bakacak olursak genel hatlarıyla:

⁹⁹ AK Parti Teşkilat İç Yönetmeliği, Madde 5)

¹⁰⁰ AK Parti Teşkilat İç Yönetmeliği, Madde 5

¹⁰¹ AK Parti Teşkilat İç Yönetmeliği, Madde 5

“Devleti, halka hizmet etme aracı olarak gören Partimiz, bir sınıf ve kesimin değil bütün vatandaşlarımızın refah ve mutluluğunu sağlayacak sosyal politikalar yürütecektir.

Bu bağlamda yoksullar, bakıma muhtaç yaşlılar, çocuklar ve işsizler için özel programlar oluşturulacak, zor durumdaki vatandaşlara, terkedilmiş ve kimsesiz oldukları duygusu yaşatılmayacaktır. İşsizleri, fakirleri, düşkünleri, hastaları, engellileri gözeten, onların insan onuruna yakışacak şekilde yaşamalarını sağlayacak bir sosyal devlet anlayışının kaçınılmaz olduğu ortadadır.

Partimiz, merkezi devletin yerel yönetimler, sivil toplum örgütleri ve özel sektör ile işbirliği yapmasını sağlayarak sosyal devlet hizmetlerinde verimliliği, sürati ve kaynak kapasitesini artıracaktır.

Hiç kimseye bedensel ve zihinsel özürleri nedeniyle ayrımcılık yapılmasına izin verilmeyecektir. Yerel yönetimler ve sivil kuruluşlar ile iş birliği yapılarak kentsel alanlar, işyerleri, okullar başta olmak üzere tüm kamusal alanlarda engellilerin hayatını kolaylaştıracak yapısal önlemler alınacaktır. Engellilere yönelik özel eğitim imkanları artırılacak, iş kurma kredileri sağlanacak, vergi muafiyetleri getirilecektir. Engelli vatandaşlar ile temsil edildikleri sivil toplum örgütleri merkezi yönetimle ortak kurul ve komisyonlar oluşturacaklardır. Engelliler için gerekli araç ve gereçlerin imalat ve ithalatına kolaylık getiren düzenlemeler yapılacaktır. Sokak çocukları, dilenciler ve evsizleri rehabilite eden, sayılarının artmasını engelleyen projeler teşvik edilecektir.

Gelecek kuşaklar tarafından da yararlanılacak doğal kaynakların ve çevrenin korunması, tekelleşmenin önlenmesi, bölgeler arası dengesizliklerin giderilmesi, yoksulların korunması, piyasalar tarafından sağlanmayan mal ve hizmetlerin üretilmesi ve kamusal alandaki tüm düzenlemelerin hakkaniyet ilkesine uygun yapılması amacıyla kamu kurum ve kuruluşları yükümlülükler üstlenecektir. Kamunun sosyal harcamalarında mali disiplin sağlanacak, bu harcamaların enflasyonist ve popülist uygulamalar sonucu ekonominin işlemlerini aksatıcı, güven sarsıcı ve istikrarı bozucu etkiler doğurması engellenecektir.

Sosyal güvenlik, sosyal yardım ve sosyal hizmetlerin ortak yönetimini sağlamak amacı ile bu hizmetlerin tek bir bakanlıkta toplanması sağlanacaktır. Bu kurumlarda norm ve standart birliğinin sağlanması, temel istatistiki verilerin oluşturulması, aktüeryal dengenin sağlanması ve varlıklarının en verimli şekilde değerlendirilmesi için gerekli tedbirler alınacaktır. Temel eğitim kamu tarafından parasız olarak sunulacaktır.

Kamu okullarının eğitim kalitesi artırılacak, teknolojik olanakları geliştirilecektir. Katılımcı özgür düşünme ve analiz alışkanlığını geliştiren, bağımsız karar verme ve üretme yeteneğini teşvik eden, çoğulcu değerleri sunan, vatandaş olma bilincini yükselten, çağdaş gelişme ve teknolojileri öğreten bir eğitim anlayışına geçilecektir.”¹⁰²

Sosyal politikaları destekleyici eğitim politikalarına bakıldığında ise parti programında:

“Partimize göre eğitim her alandaki kalkınmanın en önemli unsurudur. Beşeri sermayeyi etkin kullanmayan toplumlar, rekabet şanslarını kaybetmeye mahkûmdur. Bu nedenle partimiz, kamu kaynaklarının tahsisinde birinci önceliğin eğitime yapılacak yatırımlara verilmesi gerektiğine inanır. Eğitim alanında oluşacak zaafplar, hiçbir alandaki üstünlükle giderilemez. Buna karşılık eğitim alanında yakalanacak üstün seviyeler, diğer tüm alanların toplam kalitesini yükseltir. Eğitime bu bilinçle yaklaşan partimiz, bu alanda giderek artan zaafı gidermeyi öncelikli hedeflerinden saymaktadır.

¹⁰² AK Partisi Kalkınma Demokratikleşme Programı, s.657

Türkiye eğitim alanında ciddi bir karmaşa yaşamaktadır. Eğitim kalitesi, olması gerekenin çok altındadır. Eğitimde fırsat eşitliği her geçen gün yok olmaktadır. Eğitim sistemi ideolojik kavgaların arenası haline getirilmiştir. Eğitim, araştırma ve istihdam planları olmaksızın yapılmaktadır. Yüksek öğretim kurumları dahil, eğitim-öğretim kurumlarımızın çoğu gerçekçi bir anlayıştan uzak, diplomalı işsizler yetiştirmektedir.

Bu nedenlerle partimiz, eğitim alanında köklü bir reform hareketine girişecektir.

Ülkemizde oldukça yetersiz düzeyde olan okul öncesi eğitim kamu ve özel sektör eliyle ülke genelinde yaygınlaştırılacaktır.

Temel eğitim müfredatı çağın gereklerine, ihtiyaçlarımıza ve öğrencilerin kazanacakları donanımına göre yeniden oluşturulacaktır. Temel eğitim hizmetlerinin verilmesi pilot uygulamalarla merkezi idarenin taşra birimlerine ve yerel yönetimlere aktarılacaktır. Milli Eğitim Bakanlığı ise denetleyici, düzenleyici ve standart oluşturucu bir konuma getirilecektir. Yoksul bölgelerde eğitim devlet tarafından oluşturulacak özel programlarla desteklenecektir.

Zorunlu eğitim kademeli, tercih ve yönlendirmeye imkan sağlayacak şekilde yeniden düzenlenecek, halen sekiz yıl olan zorunlu eğitim, alt yapı çalışmaları hızlandırılarak makul bir süre içerisinde on bir yıla çıkarılacaktır.

Halen yürürlükteki uygulama, hakkaniyete aykırı ve öğrencilerin motivasyonunu azaltan sonuçlar üretmektedir. Bu uygulamanın çarpıklıkları öncelikle ele alınacak üniversiteye giriş sınavlarında tüm lise ve dengi okul mezunlarına fırsat eşitliği sağlanacaktır.

Temel eğitim, kamu tarafından parasız olarak sunulacaktır. Kamu okullarının eğitim kalitesi artırılacak, teknolojik olanakları geliştirilecektir. Katılımcı, özgür düşünme ve analiz alışkanlığını geliştiren, bağımsız karar verme ve üretme yeteneğini teşvik eden, çoğulcu değerleri sunan, vatandaş olma bilincini yükselten, çağdaş gelişme ve teknolojileri öğreten bir eğitim anlayışına geçilecektir. Bu dönüşümde demokratik ve gelişmiş ülkelerin deneyimlerinden de istifade edilecek, öğretmen yetiştiren okullar bu anlayışa göre yeniden yapılandırılacak ve mevcut öğretmenler yeni sisteme göre hizmet içi eğitime tabi tutulacaktır.

Temel eğitimin beşinci sınıfından itibaren “seçmeli dersler” konularak öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre genel ve mesleki eğitime yönelmeleri sağlanacaktır.

Özel sektörün eğitim yatırımlarında bulunmasını sağlamak amacıyla özendirici düzenlemeler yapılarak özel öğretim kurumları yaygınlaştırılacak ve mevcut okulların % 100 kapasite ile çalışmalarını temin eden düzenlemeler yapılacaktır. Başarı kıstası esas alınarak maddi durumu iyi olmayan ailelerin çocuklarının da özel okullarda okuyabilmelerini sağlamak amacıyla devlet tarafından hizmet satın alınması yoluna gidilecektir. Talep oluşturularak özel sektörün eğitim yatırımlarına kaynak ayırması temin edilecektir.

Mesleki okullara özel bir önem verilecek, üniversite öncesi eğitim, diploma vermenin ötesinde meslek kazandırmaya yönelik bir niteliğe kavuşturulacaktır. Sanayi ve ticaret odaları ve işadamlarının kurmuş olduğu sivil toplum örgütleri ile birlikte iş dünyasının ihtiyaç alanları belirlenerek dinamik ve günün ihtiyaçlarına uyan “Mesleki Eğitim Programları” geliştirilecektir. Uzun süreli okul programlarına devam edemeyecek durumda bulunanlar için kısa süreli meslek kazandırma eğitimi veren kuruluşlar oluşturulacaktır. Kalkınmada öncelikli bölgelere, meslek eğitimi alanında özel destek programları verilecektir.

Öğrenciler yetenekleri ve birikimlerine göre eğitim hizmetlerinden faydalanacaklardır. Bu bağlamda maddi durumu elvermeyen öğrencilerin de kaliteli bir eğitim alması sağlanacaktır.

Kamu üniversitelerinde okuyan öğrenciler için okul masraflarını karşılayıp yaşamlarını belli bir standartta sürdürebilecekleri bir kredi sistemine geçilecek, yoksul öğrencilere yapılacak yardımların ilke ve esasları belirlenecektir.

Ara eleman ihtiyacını karşılamak üzere kurulan meslek yüksek okulları bir program dahilinde yeni bir düzenlemeye tabi tutulacak, bu kurumların nitelikli ara eleman yetiştirmeleri sağlanacaktır.

Üniversitelere yerel yönetimler, odalar ve işadamları ile şirket kurabilmeleri ve ortak projeler yapmaları fırsatı yaratılacak, yerel yönetimler ve özel sektörün üniversitelerle ilişkilerinin geliştirilmesini sağlayacak düzenlemeler yapılacaktır.

Merkezi Yönetim, devletin ihtiyacı olan alanlarda üniversitelerde araştırma ve teknoloji geliştirme programlarını destekleyecek, üniversitelere bu konularda fon sağlayacaktır. Böylece üniversitelerimizin sanayi ile işbirliği içerisinde olmaları, pratik faydayı gözeten kurumlar haline gelmeleri sağlanacak, toplumdan ve hayattan kopuk bir görüntü arz etmelerinin önüne geçilecektir.

Türkiye’de yüksek öğretim, nicelik açısından büyük bir ilerleme kaydetmiş, ancak nitelik bakımından aynı başarı gösterilememiştir. Yüksek öğretimde köklü bir reforma ihtiyaç vardır. YÖK, üniversiteler arasında koordinasyon sağlayan, standart belirleyici bir yapıya kavuşturulacak, üniversiteler idari ve akademik özerkliğe sahip, öğretim elemanları ve öğrenciler üzerinde baskı, dayatma ve antidemokratik uygulamaların bulunmadığı, bilimsel bilginin üretildiği, araştırma ve öğretim faaliyetlerinin esas olduğu kurumlar haline getirilecektir.

Eğitim yapıları mimari özellikleri fiziksel ve eğitsel donanımları yönünden geliştirilecektir. Okullarda sınıf esaslı yerine ders esasını temel alan fiziki yapılanma benimsenecek; okul yapımında tek tip bayındırlık modeli terk edilerek esnek bir yapılanmaya gidilecektir.

Okul aile birliklerinin ve rehberlik sisteminin, sosyal bilimcilerin hazırlayacağı projelerle desteklenmesi ve güçlendirilmesi sağlanacaktır.

Dünyada bireyler, toplumlar ve milletlerarası diyalogda yabancı dil bilmenin önemi büyüktür. Bu nedenle yabancı dil eğitimi modern imkan ve araçlarla kolaylaştırılarak nitelikli hale getirilecektir. Partimiz, yabancı dil öğretimini teşvik ederken, Türkçe’nin bilim dili olarak kullanımını özendirilecektir.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ve çocuklarının ortamlarına uygun eğitim görmeleri sağlanacaktır.

Din eğitimi ve öğretimi konusunda anayasanın 24. maddesiyle devlete verilen görevler, bu maddenin lafzına ve ruhuna uygun düşecek şekilde yerine getirilecek; özellikle isteğe bağlı din eğitimi ihtiyacı, eksiksiz düzeyde karşılanarak elverişsiz koşullarda ve ehliyetsiz kişiler eliyle yürütülen sağlıksız ve denetim dışı din eğitimi uygulamalarına meydan verilmeyecektir.

Gelişen teknolojiler bireylere internet ortamında öğretim yapma olanakları sunmaktadır. Üniversitelerin bu tip uygulamaları teşvik edilecek, öğrencilerin internet ortamında yapılan öğretimden yararlanmalarını sağlayıcı düzenlemeler yapılacaktır.

Vakıf üniversiteleri desteklenecek, bu üniversitelere bütçeden yapılan maddi desteğin esasları yeniden belirlenecektir.

Özürlü öğrencilerin eğitimine özel bir önem verilecek, bu amaçla faaliyet gösteren dernek, vakıf ve sosyal yardım kuruluşlarının faaliyetleri özellikle desteklenecektir.¹⁰³

İfadelerine yer verilmiştir. AK Partibu programları kapsamında 12 yıllık iktidarı boyunca bu ilkeleri doğrultusunda yasal düzenlemeler hayata geçirmeye çalışmıştır.

Yine AK Parti’nin sağlık alanındaki çalışma ilkeleri adı geçen programda:

“Partimiz, sağlık hizmetlerinin yerine getirilmesini sosyal devlet anlayışının vazgeçilmez unsurları arasında görür. Sosyal güvenlik şemsiyesi tüm halkı kapsayacak şekilde düzenlenecektir. Devlet herkesin temel sağlık hizmetlerini, gerekirse özel sektörle işbirliği yaparak yerine getirmek zorundadır. Etkin ve kaliteli bir sağlık sistemi, nitelikli bir toplum için vazgeçilmezdir.

¹⁰³AKPartisi Kalkınma Demokratikleşme Programı

Bu amaçlara yönelik olarak;

Koruyucu hekimliğin yaygınlaşması teşvik edilecek, halk ve çevre sağlığı ile ilgili gerekli tedbirler alınacaktır. Trafik kazaları, iş kazaları, ihmaller nedeni ile meydana gelen özürlülüğün engellenmesi için eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır.

Koruyucu ve tedavi edici hizmetler başta olmak üzere, sağlık hizmetleri alanı, gönüllü kuruluşlara ve özel sektöre açıktır.

Anne ve çocuk ölümlerinin yüksek olduğu ülkemizde, anne ve çocuk sağlığı özel bir önem arz etmektedir.

Aile planlamasının gerçekleştirilmesi için bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarına önem verilecektir.

Aile hekimliği sistemi uygulamaya konulacaktır. Aile hekiminin muayenehanesi, fizik koşulları ve uygulama standartları Sağlık Bakanlığı'na belirlenecektir. Bu muayenehanelerin kurulması için devlet ucuz krediler verecektir. Böylece birinci basamak sağlık hizmetleri güvenli ve kaliteli olarak halka sunulacaktır. Sevk zinciri sağlıklı hale getirilecek, ihtisas hastanelerindeki anlamsız yığılmalar önlenecektir.

Sağlık sektörü Sağlık Bakanlığı tarafından tek merkezden koordine edilecektir. Bakanlık sadece organizasyon, koordinasyon, yol gösterici, denetleyici, takip edici, politika üretici bir rol üstlenecektir. Böylece sağlık hizmetlerinin tek merkezden yönlendirilmesi sağlanacak, çok başlılık ve düzensizlik önlenecektir. Ülke adına kısa, orta ve uzun dönem sağlık politikaları daha gerçekçi olarak belirlenecek, yönetim ve uygulamalar daha ekonomik olacaktır.

Sağlık Bakanlığı'na yeni sağlık sisteminin uygulamaya konulmasıyla tüm yerel yönetimler de buna entegre olacak ve süratle kendi ihtiyaçlarını belirleyerek planlamalar yapacaklardır. yerel yönetimler kendi sınır ve sorumluluklarında bulunan alanların sağlık profillerini de dikkate alarak kısa, orta ve uzun vadeli yatırım programlarını belirleyecektir. Bu çalışmaların koordinasyonu Sağlık Bakanlığı'na yerine getirilecektir.

Metropollerde acil servis üniteleri kurulacaktır. Bugün sağlık alanında metropollerde yaşanan en önemli problemlerden biri de acil servis ihtiyacının tam olarak karşılanamamasıdır. Acil servis birimlerinin yetersizliği nedeniyle vatandaşların hastane kapılarından çevrilmesi önlenecektir.

Uygulamada kolaylık arz etmesi ve verdikleri hizmetin daha ekonomik olması nedeniyle ihtisas hastaneleri kurulacaktır. Böylece daha ucuz ve daha spesifik sağlık hizmeti verilecek ve uzman hekimler yetişecektir.

Ülkemizde kitle yaralanmaları, doğal afetler ve bunların zararları modern dünyada yaşanan oranlardan çok daha fazla olduğundan ilgili kuruluşlar ve eğitim kurumlarında gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

Sağlıkta eğitim kalitesinin artırılması için gerekli tedbirler alınacak ve eğitimin planlanması dünya standartlarına göre yapılacaktır. Hemşirelik Okulu, Hemşirelik Yüksek Okulu ve Sağlık Teknisyenliği Okulları, vakıflar ve özel sektör tarafından açılabilir. Devlet bu eğitim hizmetini veren kuruluşları teşvik edecek ve destekleyecektir.

Sağlık çalışanlarının hakları yeniden düzenlenecek, uluslararası standartlara uygun hale getirilecek ve bu sektördeki ücret politikası yeniden ele alınacaktır.

Hasta haklarını koruyan hukuki düzenlemeler yapılacak, “Hasta Hakları Tüzüğü” dünya standartlarına göre yeniden ele alınacaktır. Vatandaşlar, sağlık birimlerinin kontrolünde görev üstlenecektir.

Sağlık hizmetlerinde rekabetin kuralları belirlenecek ve bunlarla ilgili yasal düzenlemeler yapılacaktır. Kalite rekabeti teşvik edilecek, sağlık sektöründe ISO kalite standardı çalışmalarına tüm yurt genelinde başlanacaktır.

Sağlık sektöründe, bilgi işlem merkezli tek kontrol sistemine geçiş sağlanacaktır. Bu sayede sağlıkta maliyetler düşecek, verimlilik ve kalite artacaktır. Her vatandaşa verilecek bir sağlık numarası ile sağlık sorunları hızlı ve güvenilir şekilde tüm birimlerden takip ve koordine edilebilecek ve ayrıca her vatandaşın bağlı bulunduğu sağlık merkezinde bir dosyası bulunacak, nerede tedavi olursa olsun bütün bilgiler bu dosyada toplanacaktır.

Küçük yerleşim birimlerinde doktoru, sağlık personeli ve tıbbi donanımı bulunmayan birçok hastane binası inşa edilmiştir. Popülist politikalarla her geçen gün yenileri talep edilen bu yatırımlar yerine, merkezlerde daha iyi donatılmış hastaneler yapmak, bunları “Merkezi Tıp Birimleri” haline getirmek, hem akılcı hem ekonomiktir. Söz konusu merkezler ile küçük yerleşim birimleri arasında hasta taşıyacak helikopter dahil, ciddi bir ambulans filosu oluşturmak partimizin hedefleri arasındadır. Tıbbi alandaki bilimsel araştırmalar için özel destek fonları oluşturulacaktır.

Medyadaki sağlık haberleri kontrol edilecek ve sağlık ile ilgili yayınlar desteklenecektir.

Yurt dışında çalışan sağlık personelinin Türkiye’ye dönerek hizmet etmelerini sağlamak amacıyla cezbedici tedbirler alınacak, her alanda olduğu gibi bu alanda da beyin göçünün tersine işleminin imkanları araştırılacaktır.

Tabip Odaları ve Diş Hekimleri Odaları güçlendirilecek, sağlık alanında hizmet verecek yeni sivil örgütlerin kurulması desteklenecektir.

İlaç ve tıbbi ekipman sanayii desteklenecek, sağlık yatırımlarına yapılan teşvikler yeniden düzenlenecektir.

Adli Tıp Kurumu’nun özerk ve bilimsel çalışması sağlanacaktır. Bu alanda tüm teknolojik yenilikler yurdumuza getirilecektir.

Hastanelerimizin ülke genelinde tam kapasite ile çalıştırılması sağlanacaktır.

Tüm vatandaşlarımızı kapsayacak etkin bir genel sağlık sigortası sistemine geçilecektir.”¹⁰⁴

Şeklinde ifade edilmektedir. Sağlık alanındaki politikalar ise kararlılıkla yürütülme iradesini de 24.dönmdede görmekteyiz.

¹⁰⁴AKPartisi Kalkınma Demokratikleşme Programı

AK Parti'nin çalışma alanına ait programı ise,

“Çalışma barışının sağlanması, çalışma hayatının sağlıklı ve dengeli bir biçimde sürdürülebilmesi için işçi, işveren ve hükümetten oluşan üçlü bir yapı içinde sosyal diyalogun en ileri seviyelere taşınması ve sorunların uzlaşma ortamında çözülmesi en önemli hedeflerimizdendir.

Çalışma hayatının güçlendirilmesi ve istikrara kavuşturulması için, çalışma hayatıyla ilgili mevzuat, çağdaş standartlara uygun ve demokratik katılımı sağlayacak şekilde yeniden gözden geçirilecek, taraflar arasında sağlıklı ilişkilerin gelişmesini hazırlayacak tedbirler alınacaktır.

ILO Sözleşme ve İlkeleri çerçevesinde; hükümet, işçi ve işverenler arasındaki uzlaşma ile endüstriyel ortamdaki ilişkilerin her açıdan güçlendirilmesi için gayret sarf edilecektir.

Ekonomik ve Sosyal Konsey'in yapısı genişletilerek ve güçlendirilerek daha fonksiyonel hale getirilecektir.

İş gücü maliyetini azaltıcı ve istihdamı teşvik edici yasal düzenlemeler hızla tamamlanacaktır.

Kayıt dışı işçi çalıştırmaya yol açan mevcut sosyal sigorta prim oranları makul bir seviyeye çekilecektir.

Asgari ücret seviyesi geçim standartlarına göre yeniden gözden geçirilecek ve asgari ücretten alınan vergiler kademeli olarak azaltılacaktır.

Örgütlenme özgürlüğünün önü açılacak, sendikalaşma teşvik edilecek, kamu görevlilerinin grevli ve toplu sözleşmeli sendikal haklar ve özgürlüklere kavuşturulması için gereken mevzuat değişiklikleri gerçekleştirilecektir.

Çalışma hayatında cinsiyet ayrımcılığının önüne geçilecek, eşit işe eşit ücret ve liyakat prensibi çalışma hayatında hakim kılınacaktır.

Çocuk emeğinin sömürülmesini önlemek için yasalardaki boşluklar giderilecek; ILO'nun çalışan çocuklarla ilgili standartları yürürlüğe konularak çocuk emeğinin sömürülmesine fırsat verilmeyecektir.

İş güvencesi, işçi ve işverenleri mağdur etmeyecek şekilde hayata geçirilecek ve işsizlik sigortası uygulaması geliştirilecektir.”¹⁰⁵

Şeklinde ifade edilirken, bu alanda çok da objektif çalışmalar tam yapılamadığı düşünülmektedir. Asgari ücrette iyileştirmeler yapılamamıştır, sendikal faaliyetler

¹⁰⁵AKPartisi Kalkınma Demokratikleşme Programı

güdümlü olmaktan öteye geçememektedir. İş güvenliği ve sağlığı noktasında AB standartlarını yakalamamız için daha çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

AK Parti'nin kadına yönelik parti programı ise,

“Kadınlar sadece toplumumuzun yarısını oluşturdukları için değil, her şeyden önce birey ve sağlıklı nesillerin yetiştirilmesinde birinci derecede etkin oldukları için, yılların ihmali sonucu biriken her türlü sorunlarıyla ilgilenilmesi, partimizin öncelik verdiği bir konudur. Bu nedenle;

Kadınların kamusal yaşama katılımının özendirilmesi için gerekli tüm önlemler alınacaktır.

Kadınların partimize üye olmaları ve siyasette faal rol oynamaları özendirilecektir.

Kadınla ilgili dernek, vakıf ve sivil toplum örgütlerine destek sağlanacak; kadınları ilgilendiren yasal düzenlemeler yapılırken bu örgütlerle işbirliği yapılacaktır.

Kadına yönelik şiddetin ayrıca cinsel ve ekonomik istismarın önlenmesi, partimizin öncelikli politikaları arasında yer alacaktır.

Kadın intiharlarının, töre ve namus cinayetlerinin sık görüldüğü yörelerde kadınlara ve ailelerine yönelik önleyici ve eğitici çalışmalar yapılacaktır.

Yerel yönetimlerin kadınların sorunları ile ilgili çalışmalar yapması teşvik edilecektir. Kırsal kesimde yaşayan kız çocuklarına yönelik olarak yaşadıkları bölgelerin koşullarına uygun eğitim projeleri geliştirilecek, bu konuda çalışan sivil toplum kuruluşları desteklenecektir.

Kız çocuklarının okullaşma oranını artıracak politikalar uygulanacak, onların eğitiminin önündeki engeller kaldırılacak, özellikle kırsal kesimlerde ailelerinin bu konuda bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.

“Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi” ile getirilen ilkelerin uygulanması sağlanacaktır.

Ev kadınlarının sosyal güvence kazanmasını sağlayacak çalışmalar gerçekleştirilecektir. Ev içi emeğin saygınlığı korunarak kadınlar için yeni istihdam alanları oluşturulacaktır.

Maddi destekten yoksun durumda olan ya da şiddete maruz bulunan kadınları koruyan programlar oluşturulacaktır.

Mevzuatımızda kadın aleyhindeki ayrımcı hükümler ayıklanacaktır.

Kadınların çalışma hayatı, çocuk ve aile sorumlulukları dikkate alınarak sosyal güvenlik ve çalışma koşullarında iyileştirmeler yapılacaktır.”

Genel ilkelerdir. Bu çalışmalar kapsamında birçok yeni uygulamada hayata geçildiği görülmektedir. Tezimizin son kısmında eklerde bu kanun çalışmaları incelenebilir.

Aile ve sosyal hizmet çalışmalarında ise AK Parti programında şu ilkelere yer verdiği görülür.

“Aile, toplumun temeli ve toplumsal dayanışmanın oluşmasında rol oynayan önemli bir kurumdur. Toplumsal mutluluk, dayanışma, barış, sevgi ve saygının yolu aileden geçer. Yaşanan bütün olumsuzluklara ve ekonomik sıkıntılara rağmen toplum olarak ayakta duruşumuzu büyük çapta sağlam aile yapımıza borçlu olduğumuz açıktır. Aile merkezli politikalara öncelik verecek olan partimiz:

Çalışma hayatının yoğunluğu nedeniyle aile huzurunun ve çocukların ruh sağlığının bozulmaması için aile fertlerini destekleyici düzenlemeler geliştirecektir.

Korunmaya muhtaç çocukların aile sıcaklığını hissetmesi için “koruyucu aile” ve “aileye dönüş” projelerini teşvik edecektir.

Genç kuşakların yaşlı ebeveynlerini yanlarında barındırmalarını özendirilecektir.

Sokak çocuklarının barınma, eğitim, rehabilitasyon ve tedavi imkanlarını artırarak aile ve topluma yeniden kazandırılmalarını sağlayacaktır. Gönüllü kuruluşlar ve yerel yönetimlerle işbirliği yaparak çocukların sokağa düşmesini önleyici politikalar geliştirecektir.

Çocukların aile ve toplum tarafından istismarını, sokakta çalıştırılmalarını engelleyecektir.

Aile içi şiddeti önleyici tedbirler alacaktır. Bu şiddetin mağduru olan kadın ve çocuğu koruyacak kanuni düzenlemeler yapacak, koruyucu merkezler açacaktır.

Yerel ve genel idarelerin özürlü vatandaşlarımıza yönelik yükümlülüklerini etkin bir şekilde denetleyecek ve özürülülerin toplumla bütünleşmelerine imkan tanıyan ve çalışma hayatına katılmalarını özendirici tedbirleri alacaktır. Ayrıca özürülülere yönelik konut projelerini destekleyecek, kimsesiz özürülülerin bakımı konusunda mevcut uygulamaları iyileştirecektir.

Zararlı alışkanlıkları ve uyuşturucuyu toplumumuzun önündeki en büyük tehlike olarak görmektedir. Bu sebeple uyuşturucu ile mücadeleyi ilk öğretimle birlikte başlatacaktır. sivil toplum örgütleri ile birlikte gençlerin bu alışkanlıklara yönelmesini önleyecek, bilinçlendirici sosyal programlar gerçekleştirecektir.

Sosyal hizmetleri etkinleştirecek, yetişmiş personel ihtiyacının karşılanması için gerekli önlemleri alacaktır.

Uzun vadeli konut kredileri ile orta sınıf ailelerin ev sahibi olmalarını sağlayacaktır. Ayrıca yerel yönetimlerle iş birliği yaparak evlenecek gençlere evlilik kredisi sağlanabilmesi için gerekli önlemleri alacaktır.

Kadın ve aile konusunda hizmet veren kamu kurumları yeniden yapılandırılacaktır.”¹⁰⁶

Bu kapsamda yine hem hukuksal alanda hem de toplumsal pratiklerinde başarılı çalışmaları görmek mümkündür.

AK Parti'nin kurulduğu günden beri parti programı, Türkiye 2023 vizyonu, AB uyum sürecinde sosyal politika programları AK Parti'nin,

“AK Parti'nin ideolojisini dayandırdığı “muhafazakâr demokrasi” anlayışı, “sosyal devlet” anlayışına gönderme yapmaktadır. Buna göre, organik bir bütün olarak kabul edilen topluma ait değerler ile kurumların korunması, bu amaçla aileye özel bir önem atfedilmesi AK Parti'nin kendi siyasal kimliğini tanımlamak üzere yararlandığı muhafazakâr demokrasi anlayışının temel unsurları arasında yer alır.”¹⁰⁷

İfadesinden feyz alarak hakim parti olmanın avantajları ile hukuk ve toplumsal yapımıza entegre edilmeye çalışıldığı görülmektedir. Ekonomik dengelerin sağlıklı gitmesi durumunda sosyal politikadaki başarıların daha kolay ve kalıcı olarak topluma kazandırıldığı da kabul edilir bir gerçekliktir.

24.dönemde Hükümet tarafından diğer ifadeyle AK Parti tarafından Meclis gündemine taşınan kanun tasarıları, kabul edilen kanunlar veya gündeme gelecek tasarılar kısaca değinecek olursak:

Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun¹⁰⁸

Kanunun amacı kanunun 1. Maddesinde “şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.” Şeklinde ifade edilmiş olup, kadına yönelik şiddet olayların ve aile bireylerinin korunmasını ön plana almak için çıkartılmıştır.

Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı¹⁰⁹

¹⁰⁶ AKPartisi Kalkınma Demokratikleşme Programı

¹⁰⁷ Hamdi TURŞUCU-Hamit Emrah BERİŞ, Siyaset Akademisi 10. Dönem (Lider Ülke Türkiye) Ders Notları, 2011

¹⁰⁸ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

Tasarı ile, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin uygulamasını iyileştirmek amacıyla BM Çocuk Hakları Komitesine bireysel başvuruları inceleme yetkisi tanıyan Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün onaylanmasının uygun bulunması öngörülmektedir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı¹¹⁰

Tasarı ile çocuklara, engellilere, kadınlara, yaşlılara, şehit yakınlarına, gazilere, ihtiyaç sahiplerine, ailelere ve diğer kişilere sunulan sosyal yardım ve hizmetlerin yurt içinde ve yurt dışında etkin ve verimli hale getirilmesi ve kesintisiz şekilde sürdürülmesi amacıyla çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklikler yapılması¹¹¹

İnsan Hakları ve İfade Özgürlüğü Bağlamında Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı¹¹²

Tasarı ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi tarafından koruma altına alınan hakların ihlaline sebebiyet verebilen çeşitli kanun hükümlerinde değişiklik yapılması ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince verilebilecek olası ihlal kararlarının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Şehit Yakınları, Gaziler ve Terör Mağdurlarına Tanınan Hakların Düzenlenmesi ile İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı¹¹³

Tasarı ile; sosyal güvencesi olan harp malullerinin faizsiz konut kredisinden yararlandırılması; terör eylemleri nedeniyle malul olanların kendilerine, hayatını kaybedenlerin ise ailelerine aylık bağlanması; terörle mücadele esnasında yaralanan ve tedavisi devam eden personele ödenen özel hareket ve operasyon tazminatının 12 aydan 24 aya çıkartılması; maluliyetleri sürekli olan erbaş, er ve köy korucularına sağlık durumlarında meydana gelen değişiklikler nedeniyle maluliyet derecelerinin yeniden belirlenmesini isteme hakkı verilmesi gibi şehit yakınlarına, gazilere ve terör mağdurlarına tanınan haklarda düzenlemeler yapılması amaçlanmaktadır.

AKParti tarafından sosyal politikalar ilişkin çalışmalardan bir başka uygulama ise çocuklara pozitif ayrımcılığı sağlayan anayasa değişikliği olmuştur. Yine şehit yakınları ve gaziler daire başkanlığının kurulması, şehit yakınlarına tanınan işe girme

¹⁰⁹ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹¹⁰ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹¹¹ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹¹² TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹¹³ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

hakkının ikiye çıkartılması, şehit anne babalarına ödenen maaşlarda iyileştirmeler yapılması da sosyal politika kazanımları olarak değerlendirilmelidir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Tasarısı¹¹⁴

Tasarı ile çalışma hayatını yakından etkileyen ekonomik, sosyal ve siyasal koşullar, uygulamada karşılaşılan sorunlar, koruyucu ve önleyici hizmetlerden bütün çalışanların yararlanmasını sağlamak, uygulamaların kalite yönetim sistemi benzeri sürekli iyileştirme felsefesinin yerleştirilmesi ve Avrupa Birliği ile Uluslararası Çalışma Örgütü normlarına uyum sağlama zorunluluğundan dolayı, mevcut İş Kanunundan bağımsız çalışanların tümünü kapsayan, önleyici ve koruyucu tedbirleri içeren ve gelişmiş ülke örneklerindeki mevzuat metinleriyle uyumlu düzenlemelerin hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır.

Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kanunu Tasarısı¹¹⁵

Tasarı ile; genel olarak insan haklarını korumak ve geliştirmeye yönelik çalışmalarda bulunmak, bu çerçevede inceleme ve araştırmalar yapmak, raporlar hazırlamak, görüş, tavsiye ve önerilerde bulunmak, bilgilendirme, bilinçlendirme ve eğitim faaliyetleri gerçekleştirmek ve insan hakları ihlali iddialarını incelemek ve araştırmakla görevli olacak, Birleşmiş Milletler Paris Prensipleri ile uyumlu bir İnsan Hakları Kurumu kurulması öngörülmektedir. Kamu tüzel kişiliğini, idari ve mali özerkliği haiz Kurumun; biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere toplam on bir kişiden müteşekkil karar organı olan Türkiye İnsan Hakları Kurulu ve buna bağlı bir teşkilattan oluşması; Başkan, İkinci Başkan ve üyelerin Bakanlar Kurulunca seçilmesi ve Kurulun asgarî ayda bir toplanması hüküm altına alınmaktadır.

AK Partitarafından verilen yada Bakanlar Kurulunun çalışmaları kapsamında Meclis gündemine taşınıp kanunlaşan tasarıların dışında ihtisas komisyonlarında sosyal politikalar kapsamında değerlendirilecek kanun tasarıların tam listesi ekler kısmına konulmuştur. Kanun tasarıları dönemleri, kanun isimleri, özeti, kapsamı ve tasarı sahibi/sahiplerini ve kanunun metninin tamamına erişimi olanaklı kılacak şekilde tablolar halinde gösterilmiştir. Kanunların ya da kanun tasarılarını tek tek ele alınması tezin çok fazla sayfadan oluşmasına neden olacağı düşüncesiyle ekler de tablolar halinde gösterilmiştir. Tablolara bakıldığında bazı kanun tasarılarının Sosyal Güvenlik Kurumu ve uygulamaları, hak sahiplerine ilişkin düzenlemeleri, askerlik/askeri personelle ilgili hükümler, eğitiminde sosyal politikalar yönü açısından değerlendirildiğinde bazı eğitimle ilgili tasarılarla bu listeye eklenmiştir. Aynı şekilde

¹¹⁴ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹¹⁵ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

yabancı devletlerle yapılan protokoller ya da evrensel ilkelere atılan imza onaylarına ilişkin kanunlarda bu tablolara eklenerek listemizde zenginlik yaratılmıştır. Bu uygulama diğer partilerimiz içinde geçerlidir. Bu bölümde, örnek olması amaçlı bazı kanunlar kısaca değerlendirmeye alınmıştır.

4.2. Cumhuriyet Halk Partisi Sosyal Politika Anlayışı ve Buna Yönelik Meclis Önerileri

Cumhuriyet halk partisi ana muhalefet partisidir. AK Parti'nin 3 dönemdir iktidarında hep ana muhalefet partisi olarak görev yapmıştır. CHP'nin köklü parti geleneği, CHP ilkeleri gereğince sosyal politikalara hep ağırlık vermiştir.

CHP'nin siyasi birikimi ve muhalefet olması yeni projeler üretmesini gerektirmektedir. İktidar partisine sadece muhalif olarak değil sorunlar karşısında çözüm önerilerini de sunabilmek demokrasinin bir gereğidir. Kabul edilmelidir ki sorun bulmak kolay, çare bulmak ise çalışma gerektiren bir süreçtir. CHP'nin parti programında sosyal politikalara ilişkin ana başlıklara değinmek gerekirse genel hatlarıyla CHP'nin parti programının incelendiğinde;

“CHP çağın getirdiği fırsatları değerlendirecek, yeni sorunları yönetebilecek, verimliliği hızla artıracak, en önemli stratejik değerimiz olan insan gücümüzü ivedilikle üretim sürecine katacak, en büyük kaynak israfı olan işsizliğe son verecek, spekülasyona değil üretime ve üretene odaklanan, yeni bir ekonomik program uygulayacaktır. Program, özel girişim ile kamunun düzenleyici ve denetleyici görevinin bir arada olduğu piyasa düzeninde, dünyaya açık, küresel riskleri yönetebilen, istikrar içinde hızlı ve dengeli kalkınmayı ve sosyal politikaları ön planda tutan, stratejik planlamanın uzun vadeli bakış açısı ve geniş vizyonu içinde şekillenecektir.”¹¹⁶

Şeklinde ifade olunmuştur.

CHP'nin gençleri korumak, iş olanaklarını artırmak için ise,

“Cumhuriyet Halk Partisi, fırsat eşitliğine ve verimliliğe odaklı, örgütlü, kayıtlı, kurallı, adil, dünyaya açık, “sosyal piyasa ekonomisi”ne işlerlik kazandıracaktır.

---

¹¹⁶ CHP Parti Programı

Küreselleşmenin taşıdığı riskleri en aza indirip potansiyellerinden en üst düzeyde yararlanmak hedefimiz olacaktır.

21. yüzyılın büyük görevi, küreselleşmenin olumsuzluklarını demokratik ve sosyal politikalarla göğüslemek, bu süreci, toplumsal gelişmeyi ve barışı geliştirici bir mecraya oturtmaktır.

Bu anlayışla;

Ulusal üretim ekonomisi temelinde politikalarla, küreselleşmenin olumsuzluklarından korunulacaktır: Gençlere istihdam olanağı, sosyal güvenlik desteği: Ekonomik ve sosyal politikalarda gençliğin ihtiyaçlarına öncelik verilecek, Genç İş Kur, GENÇ-İŞ, İş Becerisi Kazandırma Kursları, Mesleki Eğitime Sosyal Güvenlik Desteği, Tarımda Çıraklık Kursları, Kırsal Kesim Mesleki Eğitim ve Sosyal Hizmetler gibi farklı Projelerin uygulamaya geçirilmesi ile gençlere girişimcilik, meslek edindirme, istihdam ve sosyal güvenlik alanlarında doğrudan destek temin edilecektir.”¹¹⁷

Sosyal adaletin korunması ve güçlendirilmesi için ise CHP:

“Herkes için sosyal adalet, dengeli kalkınma: Gelir dağılımı adaletsizlikleri hızla giderilecek, toplumun farklı katmanları arasında Sosyal Adalet sağlanacak, kalkınmada bölgeler arası dengesizlikler kapatılacaktır.”¹¹⁸

Sosyal güvenlik uygulamalarınınailişkin programının ana hatları:

“Herkesi kapsayan sosyal güvenlik: Bütün yurttaşlar tüm yaşamları boyunca, özürsüzlük, işsizlik, hastalık, yaşlılık, maluliyet, ölüm, iş kazası ve meslek hastalığı, bakıma ve korunmaya muhtaçlık gibi risklere karşı Sosyal Güvenliğe kavuşturulacaktır.

Her aileye sigorta, en yoksul ailelere vatandaşlık hakkı ödemesi: Büyük kentlerden başlayarak, 10 yılda tüm ülkeyi kapsamak üzere Aile Sigortası uygulaması başlatılacaktır. Eş zamanlı olarak kırsal kesimde, saptanacak ölçütlere göre en yoksul ailelere Vatandaşlık Hakkı Ödemesi yapılacaktır.

Yoksullukla etkin mücadele, sıfır açlık: Yoksullukla Mücadele etkin, ilkeli ve onurlu bir süreç olarak sürdürülecek; kimsenin yatağına aç girmemesi sağlanarak, Sıfır Açlık hedefine ulaşılabilecektir.

Bu anlayış ve kararlılıkla oluşturulacak olan Sosyal Refah Devleti Modeli ile insanlık onurunu zedeleyen devlet anlayışı yerine, gerçek bir refah toplumu düzeni kurulacaktır.

Korunmaya muhtaç çocuklar Çocuklarımız sokakların karanlığından kurtarılacaktır. Sokakta yaşayan veya kimsesiz olan çocuklar devletin bakımı ve koruması altına alınacaktır. Bu amaçla özel hizmet birimleri oluşturulacak; bu konuda sunulacak hizmetlere yerel yönetimlerin ve sivil toplum kuruluşlarının da katkı ve katılımları hedef alınacaktır.”¹¹⁹

CHP'nin dezavantajları gruplardan çocuklara yönelik programında ise:

---

¹¹⁷ CHP Parti Programı

¹¹⁸ CHP Parti Programı

¹¹⁹ CHP Parti Programı

“Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi eksiksiz olarak yaşama geçirilecektir. Büyük kent merkezlerinde “Çocuk Misafirhaneleri’nin sayıları arttırılacak, nitelikleri geliştirilecektir.

Aile hizmetleri geliştirilecek, yeterli sayıda Aile Hizmetleri Merkezleri ile aile kurumunun güçlenmesi hedef alınacak, koruyucu aile ve annelik uygulaması özendirilecektir.

Aile hizmetleri geliştirilecek, yeterli sayıda Aile Hizmetleri Merkezleri ile aile kurumunun güçlenmesi hedef alınacak, koruyucu aile ve annelik uygulaması özendirilecektir.

16 yaşından küçük çocukların çalışma yaşamı yerine eğitime yönlendirilmesi ve çocuk emeğinin sömürülmesinin önüne geçilmesi hedef alınacaktır.

Çocuk ıslah evleri yaygınlaştırılacak: Pedagojik destek ve meslek öğretimiyle çocukların topluma kazandırılmasına öncelik verilecektir. Tüm kimsesiz çocuklar sosyal devletin korumasına alınacak, Gönüllü Annelik teşvik edilecektir.

Emekli, dul ve yetimlere onurlu yaşam: Emekli, dul ve yetimlere onurlu bir yaşam sadece parasal olanaklar yaratılması ile sağlanamaz; sosyal yardım ve hizmetler alanındaki destekleyici, yaşamı kolaylaştırıcı düzenlemelerin de Koruyucu Sosyal Refah Devleti çatısı altında uygulamaya konulması sağlanacaktır.”¹²⁰

CHP yaşlılara yönelik yapacağı çalışmalara programında şu şekilde yer vermektedir.

“Bakıma muhtaç olan yaşlılara, emeklilere, dul ve yetim-ere sahip çıkılacak, yaşam kaliteleri yükseltilecektir. Onların onurlarını koruyarak insanca yaşayacakları düzeyde bir gelir sağlanacak; sağlık, korunma, dinlenme ve yaşamın yeni koşullarına uyum sağlayamama gibi sorunlarına Sosyal Refah Devleti yapılanması kapsamında, yerel yönetimler kademesinde uygulanacak insanı koruyucu mekanizmalar ile çözüm getirilecektir.

Her ihtiyaç sahibi yurttaş sosyal yardım alma hakkına sahiptir. Bu yardım kişinin toplumda, insan onuruna yaraşır bir şekilde yaşaması için verilir.

Yoksullukla mücadele bu anlayışla sürdürülecek; bireyin ve ailenin onuru korunacak, insanın yoksulluğu teşhir edilmeyecek; yoksulun yoksulluğu, ona yapılacak yardımlar siyasi istismara alet edilmeyecektir.”¹²¹

Sosyal adaletin sağlanması ve gelir düzeyinin dengeli oluşturulması için yürütülecek politikalar ise:

“Yoksullukla mücadele çalışmaktan kaçınma alışkanlığı yaratmamalıdır: Açlık veya yoksullukla mücadele için uygulamaya konacak programların kişilerde çalışmaktan ve sorumluluk üstlenmekten kaçınma alışkanlığı yaratmaması göz önünde tutulacaktır.

Eğitim, sağlık, asgari sosyal güvenlik hizmetleri ödeme gücüne göre sunulamaz: Eğitim, sağlık, asgari sosyal güvenlik gibi devletin temel hizmetleri çalışma hayatı üzerinden değil, vatandaşlık hakkının doğal kapsamı içinde, yurttaşın ödeme gücüne endeksli olmadan, ayrımsız olarak sağlanacaktır.”¹²²

---

¹²⁰ CHP Parti Programı

¹²¹ CHP Parti Programı

¹²² CHP Parti Programı

CHP'nin aileye ilişkin politika programına bakıldığında:

“Aile Sigortasının, ilk aşamada büyük kentlerde, sonra köyü ve beldesiyle tüm Türkiye’de, Hedefimiz ülkemizde sıfır açlık koşullarını sağlamaktır: Sosyal Refah Devleti sorumluluğu altında, Vatandaşlık Hakkı Ödemesinin ise, Aile Sigortasının tüm ülkede kurumsallaşması sürecinde, kırsal kesimde, uygu- lamaya konulmasıyla, yoksulların ve yoksulluğun sömürülmediği, Sıfır Açlığın sağlandığı, kişilerin ve ailelerin insan onuruyla bağdaşır nitelikte sosyal yardım alma haklarını kullanabildikleri bir çağdaş düzen kurmaktır.

Yoksula yardım hak anlayışı temelinde yapılacak: Yoksulluğu önleme gerekçesi ile yapılan yardımlar, hak anlayışının ötesine taşınmamalı, insan onurunu zedeleyen yöntemlerle sürdürülmemelidir.

Aile sigortası kurumu (as-kur) kurulacak: AS-KUR ile yoksullukla mücadele, Sosyal Refah Devletinin temel politikasına dönüştürülecektir.

Türkiye'nin 102 sayılı ILO Sözleşmesi kapsamında bugüne kadar uygulamaya geçirmedeği tek sigorta kolu olan Aile Sigortası oluşturulacak, sigorta kapsamındaki her aileye asgari gelir güvencesi sağlanacak,

Aile sigortası kurumu (as-kur) kurulacak: AS-KUR ile yoksullukla mücadele, Sosyal Refah Devletinin temel politikasına dönüştürülecektir.

Türkiye'nin 102 sayılı ILO Sözleşmesi kapsamında bugüne kadar uygulamaya geçirmedeği tek sigorta kolu olan Aile Sigortası oluşturulacak, sigorta kapsamındaki her aileye asgari gelir güvencesi sağlanacak, Yoksullara eksiksiz sosyal güvenlik sağlanacak: Yoksulların sosyal güvenlikleri, diğer yurttaşlarla eşit konuma getirilecektir.

Kırsal kesimde yoksul ve işsiz ailelere yönelik “vatandaşlık hakkı ödemesi yapılacak: Vatandaşlık Hakkı Ödemesi'nin temel amacı, uygulaması büyük kentlerde başlatılacak olan Aile Sigortası'nın tüm Türkiye’de yaygınlaştırılmasına kadar, kırsal kesimdeki gerçek yoksulların koruma altına alınarak kimsenin yatağa aç girmemesini sağlamak, ülke genelinde Sıfır Açlık koşullarına ulaşmaktır. Bu ailelere durumlarında iyileşme sağlanıncaya kadar her ay asgari ücret düzeyinde ödeme yapılacaktır.

Bu uygulama ile aynı zamanda kadının, evde daha güçlü konuma getirilmesine destek olunacaktır. Böylece gerçek anlamda sosyal devlet, varlığını yurttaş nezdinde hissettirecek, insan ve ailenin onuru güvence altına alınacaktır.”¹²³

İş sağlığı, emeklilik ve çalışma koşulları açısından CHP'nin programı:

“Sosyal Refah Devleti'nin diğer Hedefleri:7000 Günde emeklilik. Emeklilikte, işçiler için getirilen prim ödeme gün sayısı 7000 güne indirilecektir.

İşsizlere prim desteği: İşsiz kalanlar, işsizlik ödeneği aldıkları sürece sağlık sigorta primleri İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır.

Yoksullara prim desteği: Aile sigortası kapsamındaki ailelerin ve diğer yoksulluklarını beyan edenlerin sosyal sigorta primleri, merkezi yönetim bütçesinden karşılanacaktır.

Nüfus kâğıdını gösteren, sağlık hizmetine ulaşacak: Her yurttaş sadece nüfus cüzdanını kullanarak, sağlık sigortasından yararlanacaktır.

Emekliye refahtan pay: Emeklilere milli gelir artışından pay verilmemesi uygulaması kaldırılacak, emekli yurttaşlarımızın da ikinci sınıf yurttaş konumuna düşmeden milli gelir artışından pay almaları sağlanacaktır.

Emeklilerin sosyal güvenlik destek primine son: Emeklilerin tekrar çalışmaları halinde aylıklarından kesilen sosyal güvenlik destek primi uygulamasına son verilecektir.

¹²³CHP Parti Programı

Dul ve yetimlere asgari aylık: Dul ve yetimlerin yaşam güvencesi olarak asgari aylık uygulaması sürdürülecektir.

Emeklilerin intibak yasası çıkarılacak: Çok prim ödeyenin düşük, az prim ödeyenin de fazla aylık aldığı geçmiş uygulamalar düzeltilenecektir.

Çalışma yaşamında kayıt dışılık sorunu aşılacak: Halen yüzde 50 düzeyini aşmış bulunan çalışma yaşamındaki kayıt dışılık, hızla AB ülkeleri düzeyine indirilecektir.”¹²⁴
Engelli bireylerin topluma kazandırılması aşamasında ise program:

“Özrürlülere prim desteği: Özürürlük oranı yüzde 60’ın üzerinde olanların sosyal güvenlik primleri devlet tarafından karşılanacaktır.

Çalışan mahkûmlar sigortalı olacak: Cezaevinde çalışıp, gelir elde eden mahkûmlar da sigortalı olma hakkını elde edeceklerdir.

Herkese sosyal güvenlik: Çağdaş refah toplumlarının başta gelen özelliği tüm yurttaşlarına sosyal güvenlik sağlamasıdır.

CHP, çalışan, emekli, işsiz, engelli, yaşlı, çiftçi, evde çalışan kadın, yoksul veya kimsesiz bütün yurttaşlarımızı yaşamları boyunca kucaklayacak, onlara insan onur ve saygınlığına yaraşır bir biçimde hizmet verecek, çağdaş bir Ulusal Sosyal Güvenlik Sistemi oluşturacaktır. Bu sistem, CHP’nin Sosyal Güvenlik Reformu’nun temel amacını oluşturacaktır.

İşsizlik sigortasının tabanı genişletilecek, uygulaması etkinleştirilecek: İşsizlik Sigortası ödemelerine hak kazanma kolaylaştırılacak, ödeme taban ve tavanı yükseltilecek, ödemelerin daha uzun süre verilmesi sağlanacaktır.

İşsizlik sigortasında biriken kaynak, işsizlikle mücadelenin sağlıklı bir aracı haline getirilecektir.

İşsizlik yüzde 5’in altına indirilecek: İç piyasayı canlandıran, istihdam yaratan bir ekonomik büyüme modeli uygulanacaktır. Ekonomide sağlanacak istikrarlı, bütün sektörleri geliştirici, üretime dayalı hızlı büyümeyle ülkemizde toplumsal bunalım noktasına tırmanmış olan işsizliğin kısa sürede ve istikrarlı şekilde yüzde 5’in altına indirilmesi hedef alınacaktır.

İstihdam seferberliği başlatılacak: En stratejik varlığımız olan işgücümüzün ve de özellikle kadınların büyüme sürecine en üst düzeyde katkısını sağlamak amacıyla istihdam seferberliği başlatılacaktır.”¹²⁵

Gençlere yönelik CHP parti programları ise,

“Genç girişimcilere destek: Genç İş Kur Programıyla girişimci gençlere, TÜBİTAK ve KOSGEB üzerinden proje ve danışmanlık hizmeti ve finansman desteği sağlanacaktır. En az 10 gencin ortak olarak, bilişim, bilgi teknolojileri ve diğer ileri teknoloji alanlarında geliştirecekleri projeler, asgari yüzde 20 öz kaynak koşuluyla desteklenecektir.

Genç - iş ile genç işsizleri mesleğe yönlendirmek için destek: GENÇ - İş Organizasyonu, kamunun ve yerel yönetimlerin olanaklarından yararlanarak ve gençler için eğitim, kültür, turizm ve çevre alanlarında yeni projeler üreterek gençlere birikimlerine ve yeteneklerine göre yeni iş sahaları yaratacaktır. Yeterli eğitime sahip gençlere üniversitelerde ve diğer eğitim kurumlarında istihdam edilecekleri stajyerlik olanakları yaratılacaktır.

Kalkınmada öncelikli yörelerde istihdama öncelik: Ülke genelinde özel sektör yatırımlarının teşvikinde, sektör ve istihdam yaratma özelliğine öncelik verilirken, kalkınmada öncelikli yörelerde istihdamı özendirici seçici teşvik politikalarına ağırlık verilecektir. Bu doğrultuda vergi politikalarında özendirici önlemler alınacaktır.

¹²⁴ CHP Parti Programı

¹²⁵ CHP Parti Programı

Köylünün ve iş gücünü aktifleştirilmesine CHP'nin bakış açısı ise yaşam standartlarını yükseltmesi için ise

Kırsal kesim süreli istihdam projesi; Kamu kesimi, başta Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesi olmak üzere kalkınmada geri bölgelerde, istihdam yaratıcı, üretken ve verimli yatırımlar yapacak kapasite ve kararlılığa kavuşturulacak; bölgede geçici rahatlama yaratabilmek amacıyla kırsal altyapıya yönelik kapsamlı bir Süreli İstihdam Projesi uygulamasına geçilecektir.

Kadınlara iş kurma desteği: Ev ekonomisi ve el sanatları uygulamalarıyla kişisel becerilerini girişimciliğe dönüştürmek isteyen kadınlara, İş Kurma Kredisi ve Pazarlama Desteği sağlanacaktır.

Eğitim ile işgücü politikalarında uyum sağlanacak: Eğitim sektörünün işgücü talebine olan duyarlılığı arttırılacak, işletmelerin talep ettiği alanlarda insan sermayesinin güçlendirilmesi ve eğitim ile işgücü piyasasının daha esnek bir yapıya kavuşturulması sağlanacaktır.”¹²⁶

Şeklinde kapsamlı bir program içeriği sunulmaktadır. 1980’li yıllara kadar köylü nüfusun ağırlıklı olduğu ülkemizde tarımsal üretim ve köylünün kalkınlandırılması için politikaların geliştirilip hayata sokulması gerekmektedir. Çünkü her geçen gün tarımsal üretimlerde sıkıntılar yaşanmaya başlamıştır.

Eğitime verilen ilginin boyutları ise parti programına yansımaları:

“Çalışan annelerin çocuklarına öncelik: Okul Öncesi Eğitimde, özellikle, kentlerin sosyal gelişme açısından yetersiz bölgelerine, çalışan kadınların, memur ve emekçilerin çocuklarına öncelik verilecek; kamunun doğrudan sorumluluğuna ek olarak, yerel yönetimlerin öncülüğü ve gönüllü kuruluşların katkıları ile yeterince çocuk yuvası ve anaokulu açılması sağlanacaktır.

Eğitime katılıma destek ödemesi: Geçiş döneminde, Vatandaşlık Hakkı ödemesi kapsamı içindeki ailelerden çocuklarını Okul Öncesi 2 yıllık Eğitime gönderenlere Katılıma Destek Ödemesi yapılacaktır.”¹²⁷

Şeklinde CHP'nin parti programına yansımıştır. CHP'nin sağlık politikaları ise,

“CHP, sağlık politikalarının tek elden oluşturulmasını ve uygulamasında gerekli eşgüdümün eksiksiz yerine getirilmesini benimsemekte ve toplumsal dayanışmayı sağlıkta da sağlayan, uzun vadeli, sürdürülebilir, vatandaşa hizmet odaklı, bir Ulusal Sağlık Politikası oluşturmayı hedeflemektedir.

Sağlık alanında strateji ve standart belirleyen, kamu/özel sektör ile akademik ve sivil toplum kuruluşlarının katılımı ile oluşturulacak bir Sağlık Üst Kurulu yapılanmasına gidilecektir.

Herkese ulusal sağlık sigortası Ulusal Sağlık Sigortası kurulacak, tüm yurttaşlar bu sigorta kapsamına alınacaktır. Mali gücü olmayanların sigorta primleri devlet tarafından karşılanacaktır. Bu sistem kademeli olarak tüm ülkede yaygınlaştırılacaktır.

¹²⁶ CHP Parti Programı

¹²⁷ CHP Parti Programı

Bakıma muhtaç yaşlılarımızın bakımı için yeterli sayıda geriatri bölümleri merkezleri ve huzur evleri açılacaktır. Bakıma muhtaç yaşlılarımızın bakımı, sağlık sorunları, yaşam kalitelerinin artırılması ve toplumdaki soyutlanmadan yaşayabilmeleri için de geriatri merkezlerinin ve huzur evlerinin desteklenmesi, yerel yönetimler ve gönüllü kuruluşların da katkılarıyla sayılarının artırılması sağlanacaktır.

Ana, bebek, çocuk ölüm oranları Avrupa ülkeleri düzeyine çekilecek: Çok yüksek düzeyde olan ana, bebek, çocuk ölüm oranlarının Avrupa ülkeleri ortalaması düzeyine çekilebilmesi için başta sağlık personeli ile doğum ve yeni doğan bakımı olmak üzere, gerekli her türlü altyapı hizmeti oluşturulacak, ilgili sağlık hizmeti yaygınlaştırılacak, toplumun bilgilendirilmesi sağlanacaktır. Yoksul aileler için hamile, lohusa, bebek ve çocuklara gıda yardımı ve ücretsiz ilaç temin edilecektir.

Kimsesiz gençlere yaşam desteği: Çocuk Esirgeme Kurumu'nda barınan ve kimsesiz olan gençlerimiz, eğitimlerini tamamlayıncaya veya kendilerine istihdam olanağı sağlanıncaya kadar devletin güvencesi altında olacaktır.

Gençlere istihdam olanağı, sosyal güvenlik desteği: Ekonomik ve sosyal politikalarda gençliğin ihtiyaçlarına öncelik verilecek, Genç İş Kur, GENÇ-İŞ, İş Becerisi Kazandırma Kursları, Mesleki Eğitime Sosyal Güvenlik Desteği, Tarımda Çıracılık Kursları, Kırsal Kesim Mesleki Eğitim ve Sosyal Hizmetler gibi farklı Projelerin uygulamaya geçirilmesi ile gençlere girişimcilik, meslek edindirme, istihdam ve sosyal güvenlik alanlarında doğrudan destek temin edilecektir.”¹²⁸

CHP tarafından verilen kanun tekliflerinin çoğunluğunun komisyonlarda beklediği, ekler kısmındaki tablomuzdan da görülebilir.

CHP'nin sosyal politikaların anlayışına bakacak olursak genel hatlarıyla kanun teklifleri:

Ailenin Korunmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi¹²⁹

Teklif ile, Ailenin Korunmasına Dair Kanun'da değişiklik yapılarak nikahsız birlikteliklerde bireyler arasında yaşanan şiddetin de söz konusu Kanun'un kapsamına alınması ve şiddet gören kadının korunması amacıyla uzman bir adli birim oluşturulması amaçlanmaktadır.

351 Sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi¹³⁰

Teklif ile 351 sayılı Kanun'a geçici madde eklenmesi suretiyle, Teklif'in yürürlüğe girdiği tarihten önce kredi borcu olan ve ödemeyen öğrencilerin kredi borçlarının affedilmesi öngörülmektedir.

¹²⁸ CHP Parti Programı

¹²⁹ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹³⁰ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

Emekli Sendikaları Kanunu Kanun Teklifi

Teklif ile; emeklilerin sendika kurabilmeleri konusunda yasal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmasına binaen emeklilere örgütlenme ve toplu sözleşmelerde söz hakkı tanınması ile birlikte, ilgili kanunlarına göre emekli olan emeklilerin ve bunların dul ve yetimlerinin haklarının korunması amacıyla tüzel kişiliğe sahip sendikaların oluşmasına ve teşkilatlanmasına ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi¹³¹

Teklif ile; emekli olduktan sonra çalışmaya devam edenlerin gelirlerinden %15 oranında destek primi kesintisi yapılması uygulamasına son verilmesi amaçlanmaktadır.

İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi¹³²

Teklif ile eşinin doğum yapması halinde üç güne kadar verilecek izin süresinin çalışılmış günler gibi hesaba katılması, yıllık ücretli izin hakkının hesabında çalışılmış gibi sayılması öngörülmektedir.

Sosyal Devlet İkramesi Ödenmesi Hakkındaki Kanun Teklifi¹³³

Teklif ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatı gereğince aylık ve gelir bağlananlara veya bunların hak sahiplerine yılda dört defa sosyal devlet ikramiyesi verilmesi öngörülmektedir.

İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi¹³⁴

24/2/1968 tarihli ve 1005 sayılı Kanunda değişiklik yapılarak bahse konu Kanun kapsamında bulunanlara bağlanan şeref aylığının, 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan 30 günlük net asgari ücret tutarına yükseltilmesi öngörülmektedir.

CHP'nin vermiş olduğu kanun tekliflerinin çoğu komisyonlarda görüşülmektedir, CHP milletvekilleri ve parti grubu tarafından sosyal politika alanına ilişkin birçok kanun teklifi komisyonlara intikal ettirilmiştir. CHP tarafından meclis gündemine alınması istenen birçok kanunu teklifi partinin seçim propagandalarında ön plana

¹³¹ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹³² TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹³³ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹³⁴ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

alınmıştır. 24.dönem TBMM de yer alan CHP grubunun kanun teklifleri sayı olarak çok olması nedeniyle yine bazı kanun teklifleri örneklem olarak ele alınmıştır. Kapsamlı kanun teklif içeriği tezimizin ekler bölümüne konulmuştur.

4.3. Milliyetçi Hareket Partisinin Sosyal Politika Anlayışı ve Buna Yönelik Meclis Önerileri

Milliyetçi tabanın temsilcisi olarak MHP ye mecliste önemli görevler düşmektedir. Belli parti ya da bölgeden seçilen bir milletvekili tabiki partisinin programına sadık olmalıdır, ancak topluma katkı sağlayacağı düşünülen diğer partilerin çalışmalarına kamu yararı adına destek vermekten çekinmemelidir. MHP'nin parti programına bakıldığında sosyal politikalara ilişkin görüşlerin genel hatlarıyla ele alındığı görülmektedir. AK Partive CHP gibi sosyal politikalara ilişkin programını çok detaylı olarak parti programını yansıtamamıştır.

MHP'nin işsizlikle mücadele programına bakılacak olursa:

“İşsizlikle mücadelenin esası üretim ekonomisi: İşsizlikle mücadelenin esası, istihdam odaklı sürdürülebilir büyümenin gerçekleştirilmesi, istihdam edilebilirlik düzeyinin yükseltilmesi ve girişimci odaklı piyasanın tesis edilmesidir.”¹³⁵ söylemini görmekteyiz.

İşsizliğin önlenmesi içinde;

“İstihdam odaklı büyüme ve istihdamın özendirilmesi: İş ve yatırım ortamı iyileştirilerek yüksek katma değer yaratan ve verimlilik üzerine faaliyet gösteren girişimcilik güçlendirilecektir. Yatırım yapma ve işçi çalıştırmaya ilişkin bürokratik işlemlerin sayısı azaltılacak ve süresi kısaltılacaktır.

Uzun süreli işsizlerin, gençlerin, kadınların ve dezavantajlı gurupların istihdamını özendirmek amacıyla “istihdam esaslı” teşvik politikası uygulanacaktır. Kendi işini kurmak isteyen üniversite ve mesleki eğitim mezunu gençler desteklenecektir.” Programını uygulamayı hedeflemektedir.”¹³⁶

İstihdamın artırılması için de MHP programını incelediğimizde:

---

¹³⁵ MHP Parti Programı 2009

¹³⁶ MHP Parti Programı 2009

“İstihdam edilebilirliğin artırılması, Toplumun ortalama eğitim seviyesi yükseltmek ve vasıf kazandırılmak suretiyle beşeri sermayenin ve işgücünün istihdam edilebilirlik düzeyi geliştirilecektir.

Engelliler, yoksullar, uzun süreli işsizler, gençler ve kadınların işgücü piyasasına katılımlarını desteklemek ve iş bulmalarını sağlayacak mesleki vasıf kazandırmak için mesleki eğitim programları uygulanacaktır.

Şehit ve gazi çocuklarının öncelikli istihdamı: Şehit ve gazi çocuklarının, anne veya babalarının mesleklerini icra etmek istemeleri halinde, gerekli şartları taşıyanların bumesleklere sınavsız doğrudan intisabı sağlanacaktır.”¹³⁷

Program seçeneklerini görmekteyiz. Milli gücün, Milli ekonomide aktif olarak kullanılmasını ön plana almaktadır.

Toplumsal yaşam standartlarının yükseltilmesi için ise MHP parti programını:

“Sosyal refah düzeni, İstikrarlı bir ekonomik büyüme ve güçlü üretim ekonomisi tesis edilmek suretiyle; üreten, istihdam yaratan ve üretilen değerden bu süreçte yer alan her kesimin katkısı ölçüsünde adil pay almasını sağlayan bir sosyal refah düzeni oluşturmak temel amacımızdır.

Katma değer yaratılmasında payı olanların, bölüşümden hakça yararlanmaları; üretim sürecinde yer almayan muhtaçların ise sosyal koruma programlarıyla desteklenmeleri ve yoksulluktan kurtarılmaları esas olacaktır.

Ekonomik ve sosyal politikaların, dar ve sabit gelirliileri destekleyecek şekilde ahenk içinde uygulanması ve gelir dengeli dağılımı sağlanacaktır.”¹³⁸

Şeklinde programlayarak sosyal hayata ait temel düzenlemelere değinmiştir.

Türk toplumunun temeli ailedir, sağlam bir toplumun oluşturulması ve devam ettirilmesi için aile kurumunun politikalarla korunması, yüceltilmesi esastır. Bu bilinçle baktığımızda MHP'nin aileye ilişkin:

“Ailelere sosyal koruma: muhtaç durumdaki işsiz aile reislerine iş sağlanana kadar işsizlik yardımı ödeme programı başlatılarak ailelere sosyal koruma uygulaması yapılacaktır.

Millî ve manevî değerlerin korunması, yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılmasında millî bütünlüğün ve dayanışmanın pekiştirilmesinde aile kurumu büyük önem arz etmektedir.

Türk toplumunun temel taşı olan aile, ekonomik ve sosyal gelişmelerin yol açtığı olumsuz gelişmelere karşı korunacaktır.

Aile kurumu güçlendirilecek, aile bireyleri arasındaki bağı- lığı ve aile bütünlüğünü koruyucu politikalar geliştirilecektir. Aileyi ve sosyal fonksiyonlarını zayıflatıcı unsurlar ortadan kaldırılacaktır.

---

¹³⁷ MHP Parti Programı 2009

¹³⁸ MHP Parti Programı 2009

İstihdam imkânı geliştirilerek her ailenin yeterli ve sürekli bir gelire sahip olması sağlanacaktır.”¹³⁹

Görüşlerini parti programına yansıttığı görülür.

MHP'ninyoksullukla mücadele programı ise :

“Yoksullukla mücadele, yoksulların üretici konuma geçmesini ve kendi kazandıkları ile geçinmesini sağlayıcı nitelikte olacaktır.

Vergi tabana yayılacak, yoksul kesimin vergi yükü hafifletilecek, uygulanacak transfer politikalarıyla yoksul ve yoksullaşma riski taşıyan kesimin millî gelirden daha fazla pay almaları sağlanacaktır.

Kamuya ait atıl arazilerden kullanılabilir olanları, tarımsal üretim ve istihdam amaçlı olarak işsiz ve yoksul vatandaşlara tahsis edilecektir.

Temel ihtiyaçlar ile eğitim, sağlık ve sosyal hizmetlerin yoksul kesimler için ulaşılabilir ve kullanılabilir olması sağlanacaktır.

Zorunlu eğitimin ve temel sağlık hizmetlerinin gerektirdiği harcamaların aile bütçesine yük oluşturmasına son verilecektir.

Yoksulların sosyal yardım programlarından yararlanması ve hiç bir kimsenin aç ve açıkta kalmaması sağlanacaktır.”¹⁴⁰

Şeklinde ifade edilmiştir.Sosyal hizmetler ve sosyal yardımlar alanında MHP parti programını:

“Yardıma muhtaç, yaşlı, kimsesiz, güçsüz, engelli ve özel il- giye muhtaç vatandaşlara yönelik olarak farklı kuruluşlar ta- rafından yürütülen sosyal yardımlar ve sosyal hizmetler, çağdaş ve entegre bir sistem olarak yapılandırılacaktır.

Sosyal koruma bilgi sistemi oluşturulacak, sosyal yardım programlarından yararlanacak kesimlerin ihtiyaçları ölçüsünde yardım alması ve uygulamanın izlenmesi sağlanacaktır.

Sosyal yardımların yoksul kesimlere daha etkin bir şekilde ulaştırılması için merkezi idareyle iş birliği içinde; mahallî idarelerin, özel sektörün ve sivil toplum kuruluşlarının faaliyetleri desteklenecektir.

Gazilere, şehit ailelerine, terörle mücadele ederken mağ- dur ve malul olanlara yapılan sosyal tazmin ödemelerinin, onurlu bir hayat sürdürülebilecek düzeyde olması sağlanacak, bunların sosyal konutlardan bedelsiz olarak yararlanması temin edilecektir.

Gazilerin, şehit ailelerinin, terörle mücadele ederken mağ- dur ve malûl olanların öncelikli olarak işe yerleştirilmeleri, üretime katkıda bulunmaları ve topluma kazandırılmaları sağlanacaktır.

Gazilerin, şehit ailelerinin, terörle mücadele ederken mağdur ve malul olanların kamu hizmetlerinden yararlanmalarında avantaj sağlanacaktır.”¹⁴¹

---

¹³⁹ MHP Parti Programı 2009

¹⁴⁰ MHP Parti Programı 2009

¹⁴¹ MHP Parti Programı 2009

Şeklinde planlamıştır. Gazi ve şehitler MHP için savunduğu ilkeler dolayısıyla daha çok öne verdiği bir alandır. Bu nedenle bu gruba avantajlar sağlanması hedeflenmiştir.

Yine MHP'nin dezavantajlı gruplara olan sosyal politika çalışmalarınabakıldığında:

“Kadın: Kadınların eğitim düzeyleri yükseltilecek, kalkınma sürecinde, iş hayatında ve karar alma mekanizmalarında daha fazla rol almaları sağlanarak toplumsal konumları güçlendirilecektir.

Kadınların istihdam edilebilirlikleri geliştirilerek işgücü piyasasında dezavantajlı konuma düşmeleri önlenecektir.

Çalışmayan ev hanımlarına mesleki beceri kazandırılarak aile bütçesine ve ülke ekonomisine katkıda bulunmaları sağlanacaktır.

Kadınların şiddete maruz kalmasına yol açan kültürel, sos- yal, psikolojik ve ekonomik nedenler ortadan kaldırılacak, sivil toplum kuruluşları ve medyanın bu konuda duyarlı hareket etmeleri sağlanacaktır.

Kadınların saygınlıklarına gölge düşüren, temel hak ve özgürlüklerini kısıtlayan, istismarlarına yol açarak toplumdageri planda kalmalarına sebep olan her türlü çağ dışıuygulamalara son verilecektir.

Çocuk: Çocukların hayat kalitesi iyileştirilecek ve geleceklerinin teminat altına alınması sağlanacak, ailelerine, topluma ve devlete karşı sorumluluk duyguları geliştirilecek; suça,sokağa itilmeleri, madde bağımlılığına yönelmeleriönlenecektir.

Korunmaya muhtaç çocukların ailesinin yanında korunup yetişmesi desteklenecek ayrıca koruyucu aile sistemi teşvik edilecektir.

Çocuklar; şiddet, cinsellik ve istismar içeren, madde bağımlılığını ve sigara kullanımını özendiren yazılı, görsel ve internet ortamındaki her türlü zararlı yayınlara karşı korunacaktır.

Çocukların çalıştırılması ve her türlü çocuk istismarıönlenecektir.

Yaşlılar Ve Emekliler: Devleti yaşatmanın yolunun insanı yaşatmaktan geçtiği- ne, ülkelerin değerinin insanlarına verdiği değerle artacağına ve istikbale güvenle bakabilmek için emekli ve yaşlılara onurlu bir yaşam sürmesinin temin edilmesi gerektiğine inanan Partimiz; hiçbir yaşlısını aç, açıkta ve muhtaç durumda bırakmayacak, yalnızlığa mahkûm edilerek toplumdandışlanmasına fırsat vermeyecektir.

Sosyal bakım yardımı: Yaşlıların aile ortamında hayatlarını idame ettirmeleri esas olup, muhtaç durumdaki ailelere yaşlısını koruyup kollaması ve onun her türlü fiziki, ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarını karşılaması için “sosyal bakım yardımı” ödemesi yapılacaktır.

Emekli aylıkları: Emekli aylıklarındaki artışların, genel enflasyon endeksi yerine, bu kesimin tüketim kalıplarını ve hayat standardını dikkate alan özel bir endekse göre yapılması sağlanacaktır. Ayrıca, ekonomik büyümenin sağladığı refah artışı emekli aylıklarına yansıtılacaktır.

Engellilerin toplumla bütünleşmesi: Engellilerin toplumla bütünleşerek, başkalarının yardımına muhtaç olmadan hayatını idame ettirebilmeleri, eğitimlerine ve sosyal yaşantısına normal olarak devam edebilmeleri için fiziki ve sosyal çevrenin oluşturduğu engellerin ortadan kaldırılması, gerekli eğitim altyapısı ve teknolojik imkânların artırılması esas olacak, imar mevzuatının engelliler ile ilgili hükümleri etkin biçimde uygulanacaktır.

Engelli bakım hizmetleri: Engelli bakım hizmetleri; sosyal bir hak olarak kabul edilecek ve sosyal güvenlik sistemi içinde değerlendirilerek tıbbi, sosyal ve mesleki rehabilitasyon hizmeti ile ilişki, etkileşim ve işbirliği içinde sürdürülecektir.

Engelli vatandaşların tıbbî ve mesleki rehabilitasyonu geliştirilecek mesleki rehabilitasyon aldıkları süre içerisinde engellilere her türlü destek sağlanacaktır.

İşe yerleştirmede öncelik: Engellilerin öncelikli olarak işe yerleştirilmeleri, üretime katkı- da bulunmaları ve topluma kazandırılmaları sağlanacaktır.

Engelli çocukların öncelikle aile yanında korunup yetişmesi sağlanacak ve engelli çocuğu olan muhtaç durumdaki ailelere sosyal destek sağlanacaktır.

Engellilere araç gereç desteği: Engellilerin günlük hayatını kolaylaştıran araç-gereç ve ortez-protez temininde destek sağlanacak, sağlık kuruluşları engelliler için ulaşılabilir olacaktır.”¹⁴²

Detaylandırdığı görülecektir.

MHP'nin temel sağlık politikası ve sosyal güvenlik alanındaki parti programında ise:

“Ücretsiz sağlık hizmeti: Koruyucu sağlık hizmetleri ve temel sağlık hizmetleri, eşitlik ve hakkaniyet prensiplerine uygun olarak; kolay ulaşılabilir, kullanılabilir ve hasta haklarına saygılı bir şekilde devlet tarafından ücretsiz olarak sunulacaktır.

Birinci basamak sağlık hizmet birimleri güçlendirilecek ve vatandaşların doğrudan başvuracağı “Aile Hekimliği” uygulaması yaygınlaştırılacaktır.

Çağdaş normlarda sürdürülebilir sosyal sigorta sistemi: Vatandaşların geleceğinden emin olması ve yüksek standartlı bir hayat sürmesi için, bütün nüfusu kapsayacak şekilde nimet-külfet esasına göre işleyen çağdaş normlarda sosyal sigorta sistemi oluşturulacaktır.¹⁴³

İlkelerine yer verdiği görülecektir. MHP parti programı kapsamında Mecliste sosyal politikalara ilişkin vermiş olduğu kanun teklifleri genel hatlarıyla değerlendirdiğinde MHP'nin 24. Dönemde vermiş olduğu kanun tekliflerinden bazıları:

Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi¹⁴⁴

Teklif ile, en az 2 yıl süreyle Sosyal Hizmetler Kanunu kapsamında bakılmış ve korunmuş olan çocuklardan, çeşitli sebeplerle işten çıkarılmış ya da müstafi sayılmış olanların başka şart aranmaksızın yeniden işe yerleştirilmesi öngörülmektedir.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi¹⁴⁵

Teklif ile kamu kurum ve kuruluşlarında engelli kadrolarında istihdam edilen personelin emeklilik yıllarının engellilik oranına göre kademeli olarak düzenlenerek dezavantajı yüksek olan gruba yapılan haksızlığın engellenmesi, kademe ve derece işlemlerinin yeniden düzenlenerek emekli maaşlarında yaşanan düşüşün minimuma indirilmesi, yıllık izinlerinin yeniden düzenlenerek mağduriyetlerin giderilmesi ve çalışma barışının sağlanması, asgari geçim indirimi uygulamasından önce diğer memurlarla aralarında bulunan maaş farkının iade edilerek, sürekli artış gösteren giderlerinin karşılanmasına destek olunabilmesi öngörülmektedir.

¹⁴² MHP Parti Programı 2009

¹⁴³ MHP Parti Programı 2009

¹⁴⁴ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹⁴⁵ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

Devlet Memurları Kanununun 53 üncü Maddesinin İkinci Fıkrasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi¹⁴⁶

Teklif ile, kurum ve kuruluşların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda çalıştırmak zorunda oldukları engelli kişiler oranının %3'ten %6'ya çıkarılması ve bu oranın hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun taşra teşkilatı dâhil toplam kadro sayısının dikkate alınması amaçlanmaktadır.

Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi¹⁴⁷

Teklif ile, doğum yapan kadın çalışanlara ödenen ücretlerin 24 ay boyunca gelir vergisinden istisna tutulması öngörülmektedir.

Özürllüler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi¹⁴⁸

Teklif ile, 5378 sayılı Kanun'da yer alan 'özürllü' ibarelerinin 'engelli' şekilde değiştirilmesi amaçlanmaktadır.

31/12/1960 Tarihli ve 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi¹⁴⁹

Teklif ile; asgari ücretin vergi dışı bırakılması ve ücretlilerin vergi yükünün hafifletilmesi amaçlanmaktadır.

Şehit ve Gaziler ile Yakınları Hakkında Kanun Teklifi¹⁵⁰

Teklif ile, şehit ve gaziler ile yakınlarının bazı mali ve sosyal hakları kapsamında bunlara yapılacak aylık, yardım ve benzeri ödemeler, askerlik, eğitim, istihdam, konut hakkı, seyahat, pasaport, silah bulundurma, spor müsabakalarına katılım, araç satın alma, tatil, hac, huzurevi ve benzeri hususlardaki imkân ve öncelikler düzenlenmekte ayrıca Şehit ve Gazi İşleri Başkanlığının kurulması ve çalışma esaslarının düzenlenmesi öngörülmektedir.

65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi¹⁵¹

Teklif ile engellilere aylık bağlanmasında engellilerin ve ailelerinin gelir düzeyine

¹⁴⁶ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹⁴⁷ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹⁴⁸ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹⁴⁹ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹⁵⁰ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹⁵¹ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

bakılmaması ve aynı evde birden fazla engelli bulunması durumunda her engellinin aynı haktan yararlandırılması öngörülmektedir.

MHP'nin 24. Dönemde meclis gündemine alınmasının istediği kanun listesi ekler kısmında ayrıntılı olarak gösterilmiştir. MHP parti programı kapsamında sosyal politikalara ilişkin kanun tekliflerinden beş tanesinin kanunlaştığı görülmektedir.

4.4. Barış ve Demokrasi Partisinin Sosyal Politika Anlayışı ve Buna Yönelik Meclis Önerileri

24. dönem TBMM'de grubu olan partilerden biriside BDP'dir. Blok liste yöntemiyle mecliste grup kuran BDP Nisan 2014 de aldığı kararla partilerinin kurumsal kimliğini devam ettirerek iki milletvekili hariç tüm milletvekilleri HDP ile birleşmiştir. Bu nedenle 24. Dönemin 4. Yasama yılında BDP milletvekilleri, HDP çatısı altında siyasete devam etmişlerdir.

BDP'nin sosyal politikalara ilişkin parti programına bakılacak olursa eğitim programına ağırlık verdiği bu anlayışta ise anadilde eğitim sloganunu hep ön planda tuttuğu görülmektedir.

BDP'nin sosyal politikalar açısından eğitimi parti programına yansıtmasına bakarsak:

“Eğitim Hakkı ve Anadilinde Eğitim: Türkiye’de bugüne kadar uygulanan eğitim politikaları; çağdaş koşullar, toplumsal değişimler ve toplumun farklı kesimlerinin talepleri ısrarla ve sürekli göz ardı edilerek oluşturulmuştur. Eğitim sistemi tek tip insan yetiştirmeyi hedefleyen, ezberci ve bilimsellikten uzak bir hale getirilmiştir.

Eğitim politikası, sağlıklı ve uygar bir toplumun oluşmasında en önemli ve başta gelen bir konudur ve önceliklidir. Bu sebeple akılcı, sorgulayıcı ve bilimsel bir eğitim anlayışının oluşturulması ve kurumsallaştırılması gerekmektedir.

Eğitim sadece eğitilen kesim açısından değil, aynı zamanda eğitici açısından da geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken bir alandır. BDP, basmakalıp, otoriter ve ezberci eğitici zihniyetine son vererek eğitimcinin bir baskı aracı olmadığı, öğrenmenin ezber demek olmadığı yeni eğitim anlayışını uygulamaya koyacaktır. Şiddete dayanmayan her türlü düşüncenin özgür bir şekilde tartışıldığı bir eğitim anlayışı yaygınlaştırılacak ve yerleştirilecektir. Unutulmamalıdır ki, demokrasiyi uygulayanlar bireylerdir. Çekirdekten demokrasi mantığını içselleştirmeyen bireylerin uygulayıcı olmaları beklenemez.

Eğitim temel haklar arasındadır ve Türkiye Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne taraf olması itibarıyla da eğitim hakkını garanti altına aldığı kabul etmiştir. Devlet her öğrenciye parasız eğitim vermekle yükümlüdür.

Partimiz, okulları çağdaş eğitim verebilecek düzeyde ve imkanlar dâhilinde sağlanabilecek en üstün teknolojiye uygun teçhizat ve olanakları geliştirmek için her türlü tedbiri alacaktır. BDP, sosyal devlet anlayışından hareketle bütçeden eğitime ayrılan payı arttırmayı, parasız eğitim sağlamayı ve eğitim sektöründe çalışanların verimliliğini artırmak için yaşam koşullarını yükseltmeyi hedefler.

Türkiye genç nüfuslu bir ülkedir ve bu sebeple genç nüfusun eğitime önem verilecek, gençlerin istihdama yönelik beceri kazanmasına olanak tanıyan parasız kurslar ve programlarla örgün eğitim süreci desteklenecektir.

Eğitim sistemi; şoven, militarist, milliyetçi ve toplumsal cinsiyetçi öğelerden arındırılacaktır. Bu amaca ulaşmak için temel eğitimde İnsan Hakları dersleri geliştirilerek, zorunlu hale getirilecektir. Anayasadaki temel haklar evrensel insan hakları standartlarına ulaştırılacak ve bu standartları benimsemek üzere eğitilmiş temel hakların anlam ve önemini içselleştirmiş eğitimciler aracılığıyla gençlerimize aktarılacaktır. Her vatandaşın etnik köken, kültür ve dil farklılıklarından doğan ihtiyaçlarını göz önünde bulunduran ve herkesin özgürce ve eşit olarak faydalanacağı, bireyin yaratıcılığını, yeteneklerini geliştiren ve öğrenciyi yeteneklerine göre yönlendiren bilimsel bir eğitim politikası izlenecektir.

Anadilinde eğitimin önündeki tüm yasaklar kaldırılacaktır. Anadilleri kültürel birer miras olarak ele alınacak, toplumun sanat, edebiyat ve eğitiminin geliştirilmesi için gerekli koşullar yaratılacaktır. Yoğun talebin olduğu Kürt dili ile eğitim, konuyla ilgili uzman eğitimcilerin önerileri ışığında ve anadilinde eğitimin uygulandığı ülkelerin tecrübelerinden de faydalanılarak bir programa kavuşturulacaktır. İhtiyaç duyulan bölge, şehir ve mahallelerde Kürtçe anadili ile eğitimin koşulları sağlanacaktır.

İhtiyaç ve talep kapsamında tüm anadillerin öğretimi çağdaş ve insani bir sorumluluk olarak ele alınacak ve bu kapsamda değerlendirilecektir. Başta Kürtçe olmak üzere Türkiye’de kullanılan tüm dillerde üniversitelerde kürsüler açılacaktır.

Bölgesel farklılıklar yanında eşitsizlikler de göz önünde bulundurularak, eğitim alanında genç nüfusun yoğun olarak bulunduğu Güneydoğu Anadolu başta olmak üzere bölgelerin ihtiyaçları oranında vergilerden karşılanacak kaynak aktarımına gidilecek, bu yolla eğitim alanındaki eşitsizlikler ve yoksunluklar tedricen ortadan kaldırılacaktır.

Meslek liseleri çağdaş teknoloji ve standartlarda eğitim verecek okullara dönüştürülecektir. Meslek lisesi ve genel lise mezunu genç kadınlar lise sonrası istihdama büyük oranda katılmamaktadır. Sosyal hizmet veren kamu kuruluşlarında kadın kotaları benimseyerek bu gruba öncelik tanınacaktır.

Türkiye sosyal ve kültürel açıdan çok renkli ve çeşitli bir yapıya sahiptir. Dolayısıyla bu farklılıklar arasında sadece çoğunluğun anadili ile eğitim sunulması anti demokratik bir uygulamadır ve temel insan hakkı olan anadili hakkının ihlalidir. Bu sebeple partimiz, anadilinde eğitimin verilmesi için her türlü meşru faaliyette bulunacaktır.

Anadilinde yapılacak etkinlikler, sosyal ve kültürel faaliyetler sosyal devlet ilkesine bağlı olarak devlet tarafından karşılanacaktır. Bu faaliyetler, STÖ’leri tarafından da desteklenebilecektir.

Bugün 8 yıl olan zorunlu eğitim süresi 8inci yılın sonunda eğitime devam etme oranını düşürmesi sebebiyle, okul öncesi eğitim de dâhil olmak üzere 12 yıla çıkarılmalıdır.

Üniversiteye giriş sınavları, öğrencilerin gerçek yetenek ve bilgisini tespit etmekten uzak ve çağ dışı bir uygulamadır. Bu sebeple üniversiteye giriş sınavı kaldırılacaktır. Üniversite okumak parasız ve herkese açık olacaktır.

YÖK kaldırılarak, üniversitelerin özgür ve katılımcı bir yönetime sahip olmaları sağlanacaktır. Öğrenci ve öğretim elemanlarının temsilcilerinin de içinde yer aldığı üniversiteler arası bir koordinasyon oluşturulacaktır. Öğretim elemanları ve öğrencilerin örgütlenmeleri önündeki tüm engeller kaldırılacaktır. Üniversitelerimiz başta kılık kıyafet yasakları olmak üzere yasakçı zihniyetten arındırılarak, özgür düşünceyi geliştiren, sorgulayıcı bilimsel çalışmaların yapıldığı, bilime hizmet eden ve üreten demokratik, özerk bir yapıya kavuşturulacaktır.

Öğrencilere parasız hizmet veren yeterli kapasitede ve standartları sıklıkla denetlenen yurtlar açılmalı, üniversiteliler insanca şartlarda parasız barınma hakkına ivedilikle kavuşturulmalıdır. Öğrencilerin yemek ve ulaşım ihtiyaçları devlet tarafından desteklenecek, öğrencilere parasız yemek ve ulaşım imkânı sağlanacak ya da yemek ve ulaşım hizmetleri devlet tarafından desteklenerek olabilecek en ucuz seviyeye düşürülecektir. Öğrencilerin bireysel yeteneklerini geliştirebilecekleri sosyal faaliyetlerde bulunmalarına imkân sağlayacak tesisler kurulacak, sanat ve kültüre yönelik kurs ve programlar açılacak ve bu faaliyetler istihdama yönelik beceri kazandıran kurs ve programlarla da çeşitlendirilecektir. Üniversiteler polisten arındırılacaktır. BDP, en küçük yerleşim birimlerine kadar kütüphanelerin açılmasını ve kütüphanelerden her yaşta insanın faydalanmasını, kadın kütüphanelerinin açılmasını ve seyyar kütüphanelerin yaygınlaştırılmasını sağlayacaktır. Kitap dönüşüm projeleri hayata geçirilecek, yani atıl durumda olan kitap ve ansiklopediler ihtiyaç sahiplerine ulaştırılacaktır.

Eğitimin her kademesinde rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmeti verilecektir.

Örgün eğitim yaygın eğitimle de desteklenecektir.”¹⁵²

Şeklinde programlarına eklendiği görülür. BDP eğitimde hep anadilde eğitimi sıcak tutması, toplumsal yapımız ve anayasamız açısından sıkıntılar yaratmaktadır. Eğitimdeki kullanılacak dilin ortak olmaması, ilerleyen süreçte farklı sonuçlar doğuracağı kaygısı toplum tarafından hissedilmektedir.

BDP'nin sağlık politikalarına bakacak olursak:

“İnsanı, doğa ile bütünlüklü, biyolojik, psikolojik ve sosyolojik bir varlık olarak gören partimiz, sağlıklı olmayı beden, ruhen ve sosyal yönden tam iyilik hali olarak tanımlar ve bu hali koruyup geliştirebilmek için gerekli koşullara sahip olmayı da sağlıklı olmayı sürdürebilmenin şartı olarak görür.

Bireylerin sağlığının ve sağlık hakkının korunması için gereken önlemlerin alınması devletin asli yükümlülüğüdür. Sağlık hizmetlerini devlet, ticari bir faaliyet olarak göremez, bu sebeple sistemin sağlık hizmetleri üzerindeki sömürücü anlayışını partimiz reddetmektedir. BDP, sağlıklı olmanın bir hak olduğu tespitinde bulunan anlayışı benimser. Sağlık hakkı, bu alandaki hizmetlerinin koşulsuz olarak sunulmasını gerektirir. Dolayısıyla partimiz hasta haklarıyla ilgili yasal düzenlemelerin yapılmasını ve güçlendirilmesini amaçlamaktadır.

Bir temel sorun da hekim ile hasta ilişkisindedir. Şikayet ve tedavide ortak iletişim dilinin bölgenin anadilinde olabilmesi için özen gösterilecektir.

Tüm vatandaşları kapsayan, donanımlı ve ücretsiz bir sağlık hizmetinin sunumu şarttır.

Günümüzde çeşitli nedenlerle yeni hastalıkların ortaya çıkması tedavi ile birlikte hastalıktan korunmanın da önemini arttırmıştır. Bu nedenle koruyucu sağlık ve hekimlik hizmetleri geliştirilecek. Bireysel sağlık hizmeti verilmesi kadar bireylerin daha sağlıklı yaşama

---

¹⁵² BDP Parti Programı

bilgilerinin de artırılması gerekmektedir. On iki yıllık temel eğitimde sağlık dersleri yeniden düzenlenecektir.

Sağlık ocakları yaygınlaştırılacak ve tüm mahallelerde, donanımlı olarak hizmet vermeleri sağlanacaktır.

İlaç, sağlık teknolojisi ve teçhizatının üretim, kullanım ve pazarlama süreçleri sıkı denetim altına alınacak, üretime dönük yatırımlar yapılacak ve araştırma geliştirme için yeterli kaynak ayrılacaktır.

Sağlık emekçilerinin özlük hakları ve diğer sosyal güvenlik hakları korunacaktır. Sağlık hizmetinde faaliyette bulunan meslek odalarına ve diğer sivil toplum örgütlerine destek verilecektir.

İşyerlerinde meslek hastalıkları ve iş kazalarına karşı önleyici tedbirler alınması sağlanacaktır. Özellikle risk teşkil eden üretim ve hizmet alanlarında denetim mekanizmaları oluşturulacak, işyeri sağlık ve güvenlik birimlerine işlerlik kazandırılacaktır.¹⁵³

İlkelerinin parti programında görmekteyiz.

BDP'nindezavantajlı gruplara ve sosyal güvenlik sistemine baktığımızda:

“Sosyal devlet anlayışı, yaşlılık, hastalık, engellilik, işsizlik ve yoksulluk gibi sosyal risk durumlarında kamunun bireye güvence sağlaması gerektiği temelinde biçimlenir. Söz konusu kamu güvencesi sosyal hakları tanımlar. Bu hakların ne ölçüde hayata geçebileceği kamunun kaynak dağılımındaki önceliklerine bağlıdır. Özellikle Türkiye gibi işgücünün önemli bir kısmının kayıt dışı sektörde istihdam edildiği ve kendi hesabına çalışanların iş gücünün önemli bir kısmını oluşturduğu bir ülkede, sosyal güvenlik sisteminin prim ödemeleriyle finanse edilmesi hem eşitlik hem de etkinlik açısından doğru değildir. Sosyal güvenlik primlerini ödemekte zorlanan kesimin mağduriyeti kadar bu primlerin bir istihdam vergisi niteliği taşımaları da, üzerinde durulması gereken bir sorun oluşturmaktadır.

Sağlık hizmetlerine erişim en temel sosyal haklardan biridir. Partimiz devletin, sağlık hakkını ortadan kaldıracak uygulamalarına şiddetle karşı çıkmaktadır. Sağlık hizmetlerine erişim, koşulsuz olmak durumundadır. Bireyin, prim ödemelerine veya ihtiyaç tespiti yöntemleriyle yoksulluğunu kanıtlamasına bağlı olarak sağlık hizmetlerine ulaşabildiği durumlar sosyal hak kavramıyla bağdaşmaz. Gelir düzeyinin sağlık hizmetinin kalitesini belirlediği durumlarda da eşit haklardan söz edilemez.

Türkiye’de birçok kişi emeklilik hakkına sahip olmak için gerekli prim ödeme gün sayısını karşılayamamaktadır; bu durum kayıt dışı çalışmayı özendirilmekte ve sosyal güvence kapsamında olmayan nüfusun artmasına yol açmaktadır. Bu gerçek ileriki yıllarda günümüzde olduğundan daha büyük sayıda yaşlı nüfusun sosyal güvenlikten yoksun olmasına yol açacaktır. Bugün Türkiye’de zaten yaşlı nüfusun büyük bir kısmı yoksulluk tehdidi altındadır. Bu tehdit giderek daha ciddi bir boyut kazanacaktır. İnsanların yaşlılıklarında sefalet düşmelerini önlemeye yetecek bir sosyal emeklilik uygulamasının hayata geçirilmesi için gerekli önlemlerin acilen alınması partimizin öncelikleri arasındadır. Bununla ilgili olarak, 2022 sayılı kanunun

---

¹⁵³ BDP Parti Programı

sağladığı yaşlı aylığı asgari ücret düzeyine çekilecek ve onur kırıcı ihtiyaç tespiti yöntemleri uygulanmaksızın emeklilik yaşına gelmiş herkesin bu asgari gelire sahip olması sağlanacaktır.

Türkiye’de çok sayıda kadın, babasına veya kocasına bağımlı olarak sosyal güvenlikten yararlanmaktadır. Partimiz her kadının birey olarak sosyal güvenlik hakkından yararlanabilmesi için gerekli düzenlemeleri yapacaktır.

Şu andaki işsizlik sigortası uygulamasında, var olan kaynaklar amaç dışı kullanılmakta ve sigortadan yararlanma koşulları işsizlerin çok büyük bir kısmının sistem dışında kalmasına yol açmaktadır. İşsizlik sigortasından yararlanma koşulları yeniden düzenlenecek ve kapsamı genişletilecektir.

Türkiye bütün OECD ülkeleri arasında çocuk yoksulluğunun en fazla olduğu ülkedir ve yoksulluk nesilden nesile devam etmektedir. Ayrıca yoksulluk özellikle çok çocuklu aileleri etkileyen bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Çocukların sağlık kontrolünden geçirilmesi ve okula gönderilmesi koşuluyla çocuklu ailelere verilen Şartlı Nakit Desteği uygulaması bugünkü kapsamı ve düzeyi itibarıyla çok yetersiz kalmaktadır. Partimiz bu uygulamanın iyileştirilmesi yönünde adımlar atacaktır. Erken çocuk gelişimi ve okul öncesi eğitim programları da son derece yetersizdir. Bu programların yaygın ve etkin bir biçimde uygulamaya girmesi için çalışılacaktır.

Halen yürürlükte olan sosyal yardım politikası yoksulluğu önlemeye değil, sadaka ilişkisini siyasi çıkarlara hizmet edecek şekilde yaygınlaştırmaya yönelik bir nitelik almıştır. Partimiz insan onurunu rencide eden bu uygulamalara son vererek, öncelikle çocuk ve yaşlı yoksulluğuyla mücadeleyi hedefleyerek hak temeline dayalı düzenli nakdi yardımların devreye girmesi yönünde adımlar atacaktır.

Çocuk ve Yaşlıların Korunması

Çocukların ve yaşlıların yani iki farklı kuşağın korunması da yine eşitlik ve özgürlük bağlamında ele alınmalıdır. Diğer farklar gibi bu fark da muhtaç kategorisinde düşünülemez.

Partimiz “yarının umutları” olan çocuklarımızın çocukluk dönemini özgür, mutlu ve huzurlu bir şekilde geçirmesine büyük önem vermektedir. Ancak maalesef ülkemizde çocukların istismar edildiği, geri planda bırakıldığı ve birey olarak görülmediği bir anlayış egemendir. BDP çocukların eşitlik ilkesini tanıyarak büyümeleri için her türlü tedbiri almayı hedeflemektedir.

Çocukların gelişimi önündeki tüm engeller kaldırılacak, sağlıklı özgür ve üretken birer birey haline gelinceye kadar ihtiyaç duydukları tüm araç ve gereçlerin sağlanması için gerekli zemin hazırlanacaktır.

Doğumdan itibaren bireysel kimlik kazanan çocuğun, anadilinde eğitim başta olmak üzere, ait olduğu kültürel değerlerini yaşaması, bilimsel bir eğitim alması en büyük amacımızdır. Özgür ve katılımcı bir kişiliğin gelişmesi için gerekli tüm araçların sağlanmasına yönelik her türlü düzenleme yapılacaktır.

İlgili uluslararası sözleşmelere uygun iç hukuk düzenlemeleri yapılacak, imzalanan ve onaylanan sözleşmelerdeki çekinceler kaldırılacaktır.

Çocuklara yönelik her türlü baskı ve sömürünün karşısında olunacak, bu hareketlere yönelik caydırıcı uygulamalar ve hukuki düzenlemeler sürekli gündemde tutulacak, gerekli ve uygun değişiklikler derhal yapılacaktır.

Gelecekteki özgür ve demokratik bir toplumun temeli ve kaynağı olan çocuklar daima temel çalışma konumuz olacaktır.

Partimiz özgür düşünceli, kendi başına karar verebilen, sorgulayan, kendi toplumunun ve evrensel anlayışın verimlerinden haberdar olan ve hayatın güçlükleri ile baş edebilecek donanımlı ve yetenekli gençler yetiştirmeyi hedeflemektedir.

Çatışmalı ortamın ve onun yarattığı zorunlu göç ile birlikte sayıları oldukça artmış olan, sokakta fuhuş, şiddet, bali bağımlılığı vb. her türlü tehlikeye açık çocukların ailelerine dönebilmeleri, eğitim ve sağlık hizmetlerinden faydalanabilmeleri sağlanacaktır. Bu konuda hizmet veren veya vermek isteyen sivil toplum kuruluşları desteklenip, teşvik edilecektir.

Farklı ulus ve etnik yapılardan çocukları bir araya getirecek, kaynaşmalarını sağlayacak, kardeşlik duygularını güçlendirecek bütün etkinlikler teşvik edilecek, yönetim mekanizmaları ve karar alma süreçlerinde çocukların katılımının sağlanması için Çocuk Meclisleri oluşturulacaktır.

Nesiller arası uyum ve paylaşım, Partimizin sosyal eşitlik ve sosyal adalet ilkelerinin hayata geçirilmesi için zorunludur. Bu uyum ancak farklı kuşakların paylaşım olanaklarını artırarak gerçekleştirilebilir. Farklılıkları tanımak ve saygı göstermek her konuda olduğu gibi bu konuda da esastır. Yaşlılarımızın korunması için gereken tedbirlerin alınması gerekmektedir.

BDP sosyal devlet ilkesinin gereği olarak, yaşlılara yönelik sağlık ve sosyal hizmetlerin etkili ve dinamik bir uygulama ile sunulması ve yaşlı nüfusun sorunlarının giderilmesi için çalışma yürütecektir. Yaşlılara sunulacak sağlık hizmetlerinde pediatri psikolojisi alanında uzmanlaşmanın yaygınlaştırılmasına özen gösterilecek, gençlerin de boş vakitlerinde yaşlılarla ilgilenebilmesi için sistemli bir ağ oluşturulacaktır.

Yaşlılara yapılan nakdi yardımlar yetersiz ve Türkiye şartlarına göre çok düşük bir miktarla sınırlıdır. Partimiz 2022 sayılı yasayı değiştirecek ve 3 ayda bir verilen yaşlılık maaşının aylık olarak ve yeterli düzeyde verilmesini sağlayacak yasal değişiklikleri yapacaktır.

BDP, kurum bakım evleri, evde bakım, yaşlı danışma, bakım ve rehabilitasyon merkezleri gibi hizmetlerin yaygınlaştırılması ve desteklenmesi için gereken tüm tedbirleri alacaktır.

Engellilik sanıldığı kadar tersine doğal ve bireysel değil, nedenleri ve sonuçları bakımından toplumsal ve aynı zamanda sınıfsal bir olgudur. Çünkü engellilik yoksulluktan, savaşlardan, iş ve trafik kazalarından, hastalıktan, kentleri köyleri yerle bir eden depremlerden doğmaktadır. Bütün bunlar doğal gibi görünen fakat son çözümlemede toplumsal yanı belirleyici olan olaylardır. Bu nedenle engellilerin mücadelesi diğer ezilen yoksul sınıfların mücadelelerinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Birleşmiş Milletler Engellilerin Hakları Sözleşmesi ışığında, engelli yurttaşların tüm kamu hizmetlerinden eşit yararlanmaları ve kimseye muhtaç olmadan özgür bireyler olarak yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli koşullar devlet tarafından sağlanacaktır.

Yerel yönetimlerin kentleri engelliler için erişilebilir hale getirmesi sağlanacaktır. Tüm kamu kurum ve kuruluşları binaları engelli yurttaşların erişebileceği şekilde yeniden düzenlenecektir.

Engelli çocukların diğer çocuklar ile birlikte eğitim almaları desteklenecek ve bu çocukların özel eğitim ihtiyaçlarının kamu tarafından sağlanan özel eğitim öğretmenleri tarafından giderilmesi özendirilecektir.

Engelli yurttaşların istihdamını arttırmaya yönelik olarak kamu ve özel sektöre getirilen istihdam kota sistemi etkin bir biçimde uygulamaya devam ettirilecektir.

Engelli yurttaşların çalışma yaşamında rahat edebilmeleri amacıyla yardımcı teknolojiler devlet tarafından ücretsiz olarak sağlanacaktır.

Engelli yurttaşların sağlık hizmetlerinden öncelikli olarak faydalanmasına imkân verilecektir.

Kişinin sosyal güvenlik durumuna bakılmaksızın, engellilerin gündelik hayatlarını kolaylaştıran medikal cihazların en yüksek kalitede ve ücretsiz olarak engelli yurttaşlara kamu tarafından verilmesi sağlanacaktır.

Engelliliğin bireyin hayatına ek maliyetler getirmesinden hareketle, 2022 sayılı yasa kapsamında verilen “özürlü maaşı” düzeyinin kapsam içerisine giren tüm engelliler için asgari ücret düzeyine çekilecektir.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından vermeye başlanan “evde bakım aylığı”, gelir kriteri olmaksızın bakıma muhtaç tüm engellilere sağlanacaktır.

Kişinin sosyal güvenlik durumuna bakılmaksızın, bakıma muhtaç engelli yurttaşların kendileri talep ettikleri takdirde, kamu tarafından sağlanacak kurumsal bakım hizmetlerinden faydalanmalarına imkân verilecektir.

Engellilerin eşitlik ilkesi gereğince her alanda yaratıcılıklarını ve üretken güçlerini kullanıp, geliştirecekleri bir yaşam ortamı sağlanacak, engellileri dışlayan anlayışların son bulması yönünde gerekli eğitsel ve kültürel önlemler alınacaktır.¹⁵⁴

Genel ilkeleri olarak değerlendirilerek parti programına yansıtılmıştır. BDP'nin aile, sosyal hizmetlere ve çevreye ilişkin politikalarına değinecek olursak:

“Türkiye’de tarımın hızla çözülmesi, şehirleşme, göç, işsizlik ve yoksullaşma gibi olgular karşısında aile önemli bir değişim geçirmiş, kuşaklar arası ve cinsler arası bir dayanışma alanı olarak eşgüdüm işlevini yerine getirmekte zorlanmaya başlamıştır. Aile içi şiddet, gençler arasında uyuşturucu alışkanlığının yaygınlaşması gibi sorunların toplumsal doku üzerindeki yıkıcı etkisi artmıştır.

Aile içindeki bireyler arası mevcut ve olası sorunların gerek içerik gerek sonuçları itibariyle toplumsal müdahale gerektiren bir nitelik arz ettiği unutulmamalıdır. Bu sorunların

---

¹⁵⁴ BDP Parti Programı

çözümüne yönelik olarak günümüzde bireysel, ailevi ya da toplumsal sorunların çözümüne yönelik olarak kamu tarafından ya da kamunun denetimi altında rehberlik, bakım, rehabilitasyon gibi profesyonel hizmetlere daha çok ihtiyaç duyulmaktadır. Bu hizmetler, sosyal merkez, çocuk ve gençlik merkezi, kreş ve gündüz bakım evi, erken çocukluk gelişimi ve okul öncesi eğitim kurumları gibi örgütlenmeler ile koruyucu-önleyici, ya da huzurevi, çocuk yuvası, kadın sığınma evi, rehabilitasyon merkezi gibi kurumlar üzerinden tedavi edici nitelik taşır.

Türkiye’de bu sosyal hizmetleri sunmaktan sorumlu tek kamu kurumu olan SHÇEK, bu tip hizmetlere toplumun her kesiminin erişimini mümkün kılan kapsayıcı bir kurumsal yapıya sahip olmaktan uzak görünmektedir. Kurumun bakım ve tedavi hizmetlerinin yanı sıra koruyucu-önleyici hizmet sunumunun da artırılması gerekmektedir.. Sosyal hizmetlerde mevcut uygulama ihtiyaç sahibinin başvurusu esasına göre gerçekleşmektedir. Hâlbuki yukarıda sayılan nedenlerle, hizmet alanların dışında da ciddi miktarda “ihtiyaç sahibi”nin bulunduğu düşünüldüğünde, bu alanda kamu tarafından yürütülen hizmetlerin, yalnızca başvuruyu değerlendiren bu pasif konumdan çıkarak, yurttaşlık temelinde hizmet sunumu ilkesi ile daha aktif bir nitelik kazanması önemlidir. BDP, sadece risk gruplarına yönelik değil tüm yurttaşlara açık genel sosyal hizmetlerin sağlanmasını gerekli görmektedir.

Bütün bu hizmetlere erişimin mümkün olması, özellikle kırsal alanda ve ilçe/kasabalarda kurumsal örgütlenmenin gerçekleştirilmesi ile sağlanabilir. Bu açıdan, profesyonel hizmet verecek sosyal hizmet uzmanı sayısının artırılması, nitelikli destek personelinin temin edilmesi, yani sosyal hizmet alanında insan gücü kapasitesinin genişletilmesi önemlidir. Yerel yönetimlerin bu alandaki yetkilerinin çeşitlenmesi de büyük önem taşımaktadır. Kamunun yurttaşlık temelinde kapsayıcı ve eşit bir sosyal hizmet sunumu gerçekleştirmesi, yerel yönetimler odaklı, yerel düzeyde ortaya çıkabilecek özel sorunlara yönelik tamamlayıcı faaliyetler sunmalarına imkân tanıyacaktır.

Bu anlayış doğrultusunda, sosyal hizmetlerin yerel yönetimlerin aktif katılımıyla yeniden yapılandırılması, bu alanda nitelikli uzman açığının giderilmesi ve hizmet kalitesinin yükselmesi için gerekli düzenlemeler yapılacak ve alana ayrılan kamu kaynakları artırılacaktır.

Son yıllarda Türkiye’nin birçok kentinde kentsel dönüşüm projeleriyle karşılaşmaktayız. Bu projeler, eskiyen kent yapısı, depreme dayanıksız konut yapısı, kaçak sağlıksız yapılaşma gibi gerekçeler üzerine inşa edilmektedir. Fakat sonuçları itibariyle bu projeler, özellikle kira düzeyleri daha düşük olan gecekondu bölgelerinde yaşayan kiracı konumundaki yoksul nüfusu herhangi bir sosyal destek mekanizması yaratılmaksızın evlerinden etmektedir. Kentsel dönüşümün gerçekleştirildiği gecekondu mahallelerindeki ev sahibi yurttaşlar, onlara sunulan yeni konutların giderlerinin yüksek olması ve fazladan yeni ulaşım giderleri yaratması nedeniyle yoksullaşmaktadır. İslah edilen ve şehir merkezine yakın gecekondu bölgeleri ise kâr amaçlı yatırımlara açılmaktadır. Tüm bu olumsuz sonuçlar dolayısıyla, bugünkü haliyle kentsel dönüşüm projelerine son verilecektir.

Kentsel dönüşüme alternatif olarak, tapu sahibi olup olmadığına bakılmaksızın gecekondu bölgelerinde yaşayan yurttaşlarımızın yaşam kalitelerini yükseltmek amacıyla yerel yönetimler tarafından gecekondu mahalle ve konutlarının sağlamaştırılarak güzelleştirilmesi ve sağlıklı bir yaşam alanına dönüştürülmesi yönünde kamusal destekler verilecektir.

Plansız kentleşmenin önüne geçilmesi amacıyla ise, planlı ve sosyal boyutu güçlü bir konut politikası uygulanacaktır.

Yerel yönetimlerde yapılacak köklü reformlarla şehirlerin altyapı sorunları çözüme kavuşturulacaktır. Şehir planlarına aykırı kentleşmeye izin verilmeyecektir. Şehir alanları içinde

hastane, üniversite, okul gibi kamusal nitelikli yapıların inşası belli ilke ve kurallara bağlanacaktır. Şehir içinde halkın dinlenmesi, spor ve gösteri yapabilmesi ve görüşlerini açıklayabilmesi için meydanların düzenlenmesine özel bir önem verilecektir. Şehir fuar ve festivalleri desteklenecektir.

Büyük şehirlerin ulaşım sorunlarının çözümü için daha fazla motorlu araçların kullanımını teşvik edecek ulaşım yöntemlerine yatırım yapılmayacak, yeraltı ulaşım projeleri desteklenecek, deniz yolları ve raylı sistem uygulaması yaygınlaştırılacaktır. Ulaşım politikası oluşturulurken, kentin doğal kaynaklarına ve insan yerleşimlerine zarar verecek uygulamalardan kaçınılacaktır. Kentlerde yaşam kalitesini yükselten uygulamalar öncelikli bölgeler göz önünde bulundurularak yoğunlaştırılacaktır.¹⁵⁵

Şeklinde parti programlarında ifade edilmiştir. Parti programları toplumun ihtiyaçları kapsamında BDP grubunun sosyal politikalara ait kanun teklifleri yine tezimizin ekler bölümünde ayrıntılı olarak listelenmiştir. Örnek olması amacıyla BDP'nin vermiş olduğu tekliflere bakacak olursak:

5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu ve 4320 Sayılı Ailenin Korunması Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi¹⁵⁶

Teklif ile, son yıllarda artan kadın cinayetlerinin önüne geçmek amacıyla, cinayeti işleyen suçlulara verilecek cezaların caydırıcı nitelikte olabilmesi için 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda; şiddete maruz kalan kadınların, çocukların ve diğer aile bireylerinin mevcut durumdan daha etkin bir şekilde korunabilmesi için ise 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanunda değişiklik yapılması öngörülmektedir.

Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi¹⁵⁷

Teklif ile, sanık veya mağdurun duruşmadaki savunmasını tercih ettiği dilde yapabilmesinin sağlanması hedeflenmektedir.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi¹⁵⁸

Teklif ile mülteciler, ikincil koruma statüsü sahipleri ve sığınma amacıyla Türkiye'ye gelip yetkili makamlara başvurmuş fakat haklarında henüz bir karar verilmeyen yabancılar genel sağlık sigortalısı yapılmaktadır.

65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi¹⁵⁹

¹⁵⁵ BDP Parti Programı

¹⁵⁶ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹⁵⁷ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹⁵⁸ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹⁵⁹ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

Teklif ile; 2022 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, eği vefat eden kadınların almığ oldukları ödeneklere ek olarak 65 yaşına geldiklerinde söz konusu vatandaşlara bağlanan aylıktan da yararlanabilmeleri öngörülmektedir.

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi¹⁶⁰

Teklif ile; doğum sonrası istihdam edilen ve sigortalı olan kadın çalışanların borçlanabilmeleri, doğum sonrası verilen analık izninin ebeveyn izni şeklinde düzenlenerek babaların da izin kullanmasına teşvik edilmesi, ebeveyn izni süresi sonrası işçilerin bir önceki istihdam edildikleri iş yerinde çalışabilmeleri, ebeveyn izni kullanılması kaynaklı kıdem ve derece ilerlemesinde söz konusu sürenin dahil edilmesi öngörülmektedir.

4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi¹⁶¹

Teklif ile, işverenlerin elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör ve kamu iş yerlerinde, kadın sığınma evinde en az altı ay kalmığ olan kadınları çalıştırmakla yükümlü olması ve terör olaylarının etkisiyle malul sayılmayacak şekilde yaralananların çalıştırılma yükümlülüğü kapsamında çıkarılarak, engellilerin zorunlu çalıştırılma oranının artırılması öngörülmektedir.

4.5. Halkların Demokratik Partisi'nin (HDP) Sosyal Politika Anlayışı ve Buna Yönelik Meclis Önerileri

15 Ekim 2012 tarihinde kurulan partinin Nisan 2014'e kadar Meclis içerisinde parti grubu bulunmamakta iken bu tarihten sonra BDP'nin milletvekilleri HDP'ye geçerek BDP grubu düşmüş, yerine sayısal üstünlük elde eden HDP mecliste grup kurabilmiştir. HDP'nin sosyal politikalarını anlamak için öncelikle parti tüzüğünde sosyal politikalara ilişkin program maddelerini değerlendirmekte fayda var. HDP parti tüzüğünde partilerinin amaçlarını açıklarken, sosyal politikaya ilişkin ilkelerini de ortaya koymuştur bu ilkeler:

“Kapitalizme ve emek sömürüsüne karşı tüm işçilerin, emekçilerin, yoksul köylüler ile tüm çalışanların onurlu, adil, güvenceli, güvenli ve sağlıklı çalışma koşullarına ve sosyal güvenliğe sahip olma hakkını savunmak; siyaset yapma, siyasal ve sendikal örgütlenme özgürlüğü önündeki tüm yasal ve fiili engelleri kaldırmak için mücadele geliştirmeyi;

¹⁶⁰ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

¹⁶¹ TBMM, www.tbmm.gov.tr, erişim Tarihi: 15.05/2014

Yoksulluğa itilen köylüler, küçük esnaf, emekliler, yaşlılar ve işsizler gibi toplumsal kesimlerin ortak mücadelesini geliştirmeyi;

Siyasal, ekonomik ve toplumsal yaşamın her alanında cinsiyetler arası eşitsizliğe karşı çıkarak, erkek egemen sistemin ve kadınlara yönelik şiddetin ortadan kaldırılması için mücadele etmeyi;

Gençliği, tekçi, milliyetçi, ayrımcı, cinsiyetçi eğitim sistemine ve eşitsizliği derinleştiren sınav sistemine terk eden; işsizliğe ve ucuz işgücü sömürüsüne mahkûm kılan politikalara karşı, siyasete aktif katılımlarının ve temsiliyetlerinin önündeki tüm engellerin kaldırılması, herkese parasız, eşit, demokratik, bilimsel ve anadilinde eğitimin sağlanması konusunda mücadele etmeyi;

Çocukları ilgilendiren bütün işlem ve faaliyetlerde, çocuğun hakları ve yararının temel alınması gerektiği yaklaşımıyla, çocukların şiddet, ihmal, suiistimal, her türlü istismar, kötü muamele ve ayrımcılıktan korunması, başta eğitim ve sağlık olmak üzere tüm kamu hizmetlerinden eşit ve parasız bir biçimde yararlanması için mücadele vermeyi;

Lezbiyen, gey, biseksüel ve trans bireylerin heteroseksizmden kaynaklanan kamusal ve toplumsal yaşamda maruz kaldıkları şiddet, dışlanma, ayrımcılık, nefret suçu ve söylemlerine karşı mücadele geliştirmeyi;

Engellilerin kamusal ve toplumsal yaşama eşit koşullarda katılım sağlayabilmeleri için, ayrımcı uygulamalara ve engellerinden kaynaklanan sorunlarına karşı çözüm üretilmesi yönünde mücadele geliştirmeyi;

Kapitalizmin doğayı, doğal varlıkları ve yaşamı metalaştırarak sömürmesine, yaşam alanlarını yok etmesine karşı, doğanın, insanın, hayvanların ve tüm canlıların yaşam haklarının güvence altına alınması için mücadele yürütmeyi,¹⁶²

Şeklinde ifade edilmiştir. İnsan haklarına yönelik uygulamaların ön plana çıkartılmaya çalışılması, parti kimliğini oluşturan emeğin değeri, kapitalizm karşıtlığı kısaca sol görüş diyebileceğimiz anlayışın, sosyal politikalarına da yansıtılmaya çalışılmıştır. Elbette tüm partilerimizde de belirttiğimiz gibi parti tüzükleri, parti programları çok fazla içerikle zenginleştirilebilir, önemli olan uygulamaya dönük, yapıcı ve gerçekçi plan, programların olması ve uygulanabilmesidir.

HDP'nin parti programında sosyal politikalar açısından önemli ilkelere değinecek olursak. HDP temel ilkelerinden birisi olarak parti programına:

“Emeğin ve ezilenlerin kurtuluşu için; özgürlük, barış ve adalet için mücadele eden güçlerin birliğinden oluşan Partimiz, insanlığın sınıfsız, sınırsız ve sömürsüz bir dünyaya ulaşacağına inanır. Üzerinde yaşadığımız ve tüm sömürü aygıtıyla birlikte, inkarın, baskının, asimilasyonun egemen olduğu topraklarda ise emek mücadelesinin önündeki tüm engellerin kaldırıldığı, halkların ve inançların özgür olduğu, kadın erkek eşitliğinin yaşandığı demokratik bir halk iktidarını hedefler. “Etnik kimliği, kültürü, dili ve diniyle tek tip Türk milleti” dayatmalarına karşı çoğul, farklılıkların eşit ve gönüllü beraberliğine dayalı bir toplumsal yaşamı; özgürlükçü ve demokratik bir Türkiye hedefini savunur.”¹⁶³

¹⁶² HDP Parti Tüzüğü, www.hdp.org.tr,Erişim Tarihi:15.05.2014

¹⁶³ HDP Parti Programı, www.hdp.org.tr,Erişim Tarihi:15.05.2014

İlkesinin almıştır. Burada bütün parti programının özünü oluşturan ilkeler özeti diyebileceğimiz ifadeleri görmekteyiz. Sosyal politikalara ilişkin diğer değerlendirilmeler ise:

“Her türden baskı, sömürü ve ayrımcılığa karşı olan birey ve örgütlerin, halkın kendi demokratik yönetimini kurmasını sağlamak üzere birlikte mücadele etmesinin zemini olan Partimiz, günümüzde birleşik ve güçlü bir mücadelenin hem gerekli hem de mümkün olduğunu düşünen, bu mücadelenin zemini ve kuvveti olan Halkların Demokratik Kongresi’nden güç alır. İzlenecek politik hattının nasıl olacağını, Kongre’nin Genel ve Yerel Meclislerinin ve tüm Kongre bileşenlerinin verecekleri kararların belirleyeceğini ilan eder.

Partimiz, tüm demokratik muhalefet güçlerinin mücadele alanlarını, ortak mücadele alanı olarak görür ve buradan güç alır. Ezilenlerin ve sömürülenlerin; işçilerin, emekçilerin, yoksulların, farklı ulus, dil, kültür ve inançlardan tüm halkların, göçmenlerin, mültecilerin, kadınların, köylülerin, gençlerin, emeklilerin, engellilerin, LGBT bireylerin, küçük esnafın, dışlanan ve yok sayılan bütün halkların ve inanç topluluklarının, yaşam alanları tahrip edilenlerin bulunduğu ortak mücadele partisidir.

Kapitalizme, emek sömürüsüne, yolsuzluk ve talana; gelir dağılımındaki uçuruma, açlık ve yoksulluğa karşı, işçi ve emekçilerin insan onuruna yaraşır ekonomik ve sosyal koşullara sahip olmasını savunan Partimiz, esnek, sağlıksız, güvencesiz ve sigortasız çalışmaya; sendikasılaştırmaya, taşeronlaştırmaya, kazanılmış hakların gaspına karşı, işçi sınıfı ve emekçilerin haklarını savunur ve kazanımlar için mücadele eder.

Partimiz, işsizliğe, işçi kıyımlarına ve iş cinayetlerine karşı insanca yaşam kavgası veren işçi ve emekçilerin, yıkıma sürüklenen küçük esnafın, ürününün karşılığını alamayan üretici köylünün, çiftçinin yanında yer alır; taleplerinin karşılanması için mücadele eder; işçi ve emekçilerin kazanımını temel ilke edinir. Günlük ve haftalık çalışma sürelerinin azaltılıp, ücretler düşürülmeksizin haftalık çalışma süresinin 35 saat olarak belirlenmesini; işin, üretim süreçlerinin ve işliklerin işçi sağlığını önceleyerek düzenlenmesini savunur. Asgari ücretin dört kişilik bir ailenin tüm ihtiyaçları gözetilerek yoksulluk sınırının üzerinde ve vergiden muaf tutularak belirlenmesini, emekli maaşlarının yoksulluk sınırının üzerinde olmasını savunur.”¹⁶⁴

Görüldüğü gibi günümüzün ekonomik girdilerinin ve etkenlerinin sonucu olarak toplumda görülen sıkıntıları kapitalizme, emeğin sömürüsü, ekonomik hakların devlet tarafından korunmaması gibi, iktidar ve ekonomik gücü elinde bulunduran gruplar tarafından toplum üzerindeki baskısını azaltmaya çalışan ilkeleri programına koymuştur.

Kadınlara yönelik sosyal politika programında ise HDP şu temel ilkeleri programına aldığı görülmektedir:

“Erkek egemen sistemin (patriyarkanın), toplumun her alanında kök salmış sistematik bir egemenlik biçimi olduğunu kabul eden Partimiz, erkek egemenliğin, diğer tüm egemenlik ve sömürü biçimlerinin (sınıfsal, ulusal, inançsal) karşısında özgül bir ezme ve sömürü biçimi olduğundan hareketle, kadınların toplumsal açıdan maruz kaldığı her türlü ezilme ve sömürülme

¹⁶⁴ HDP Parti Programı, www.hdp.org.tr,Erişim Tarihi:15.05.2014

ilişkisinde kadınlardan yana tutum alır. Kadınların özgürleşme (kurtuluş) mücadelesini destekler, bunun kazanılması için mücadele eder. Partimiz, başta kendi içindeki cinsiyetçilikle mücadele olmak üzere, tüm cinsiyetçi ilişkilere ve dile karşı mücadeleyi görev bilir.

Bütün bu sürecin tamamlanmasına kadar pozitif ayrımcılık ilkesinin uygulanmasını benimseyen Partimiz, tüm kurul ve çalışma alanlarında kadınların eşit katılım ve temsil hakkı için gerekli önlemleri alarak, düzenlemeler yapar; Anayasa ve yasalardan cinsiyetçi tüm öğelerin temizlenerek toplumsal cinsiyet eşitliğine göre yeniden düzenlenmesi için mücadele eder.

Kadınların bedenlerinin ve cinselliklerinin denetlenmesine ve kadınlar üzerinde erkeklerin tahakküm kurmak için sistematik bir şekilde yürüttüğü devlet ve erkek şiddetinin her biçimine karşı mücadele eden Partimiz, kürtajı bir kadın hakkı olarak görür. Kadınları erkek şiddetinden korumak için ekonomik ve sosyal politikaları benimser ve uygular. Kadınlar üzerinde kurulmuş olan her türlü egemenliğe, ayrımcılık ve baskıya karşı mücadele eden Partimiz, kadınlara yönelik erkek şiddetine karşı takındığı tavır dolayısıyla, 'kadına yönelik cinsel şiddetin tanınması ve soruşturulmasında kadının beyanı esastır' ilkesini kabul eder.

Kadın işçi ve emekçilerin üretim sürecindeki eşitsiz konumlarına karşı verdikleri mücadeleyi destekleyen, bunu geleceğin eşit ve özgür toplumu için hayati önemde değerlendiren Partimiz, ev içi emeğin de değer ürettiğini tespit eder ve ev emekçisi kadınların sosyal haklarını kazanması için mücadele eder. Çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılması için; göçmenler, mülteciler ve mevsimlik tarım işçilerinin çalışma ve yaşam koşullarının insanca olması için mücadele eder. Tüm kimlik ve inançlardan işçi ve emekçilerin siyasete daha güçlü ve örgütlü müdahalesinin olanaklarını yaratmak ve emeğin örgütlenmesinin önündeki tüm engellerin kaldırılmasının, özlemine duyduğu demokratik halk iktidarının/yönetiminin temel şartı olarak kabul eder.

Kadın emeğinin görünür kılınması ve örgütlenmesi için çalışan Partimiz, kadın emeği üzerindeki çifte sömürüye karşı mücadele eder. Ücretli ya da ev içi karşılıksız emek kıskacındaki kadının örgütlenmesinin önündeki her türlü engelle mücadele eder ve kadın hareketleriyle dayanışma içinde olur.

Kadınların kurtuluş ve özgürlük mücadelesinde temel güç olan kadın örgütlülüğüne inanan, kadınların örgütlenmesinin önündeki her türlü engelin kaldırılması için mücadele eden ve kadın kurtuluş hareketiyle ilişki içinde bulunan Partimiz, ekonomik, toplumsal, siyasal, hukuksal, kültürel ve sosyal alanda erkek egemen sistem nedeniyle geri plana itilen kadınların yaşadığı eşitsizliğe karşı, fiili ve gerçek bir eşitliğin sağlanması için mücadele eder.”¹⁶⁵

HDP'nin engelli bireylere yönelik politikaları ise “Engellilerin toplumsal yaşama katılımlarının önündeki bütün sınırlamaların kaldırılması, çalışma ve sağlık haklarının güvence altına alınmasını hedefler.”¹⁶⁶ Şeklinde kısaca ele alınmıştır. Engellilere yönelik yapılacaklar genel hüküm şeklinde geniş anlamda değerlendirilmiştir.

¹⁶⁵ HDP Parti Programı, www.hdp.org.tr,Erişim Tarihi:15.05.2014

¹⁶⁶ HDP Parti Programı, www.hdp.org.tr,Erişim Tarihi:15.05.2014

İşsizliğin önlenmesi, istihdam, sendikalar faaliyetleri, tarım sektörü, iş sağlığı ve üretime yönelik ilkeleri ise parti programına:

“İş Yasası, Sendikalar Yasası ile Toplu Sözleşme ve Grev Yasası ve çalışma yaşamına dair tüm yasaların, işçilerin, kamu emekçilerinin, emeklilerin ve işsizlerin haklarını güvence altına alacak şekilde yeniden düzenlenmesi; örgütlenme özgürlüğü önündeki her türlü engelin kaldırılması; tüm iş kollarında toplu sözleşme ve grev hakkının özgür biçimde kullanılması, lokavtın yasaklanması için mücadele eder.

Kamu mallarının özelleştirilmesine, kamu hizmetlerinin ticarileştirilmesine ve piyasalaştırılmasına karşı olan Partimiz; herkesin eşit, nitelikli, ulaşılabilir, yeterli ve parasız kamu hizmeti alabilmesi için mücadele eder, bunun gerçekleşeceği demokratik bir halk iktidarını/yönetimini hedefler.

Partimiz, tarım ve hayvancılığı çökertme politikalarını durdurmayı hedefler. Dışa bağımlı ve çökme noktasına getirilen tarım ve hayvancılığın tekellerin ve tüccarın çıkarlarına endekslendiği, yani piyasanın insafına terk edildiği tablonun değişmesi ve ezilen üretici köylülüğün, çiftçinin hak ettiği insanca yaşama kavuşması için mücadele eder. Tarımsal kamu desteklerini yok eden, tarım satış kooperatiflerini ve birliklerini güçsüzleştiren yasaların, uygulamaların ve ürün kotalarının kaldırılmasını hedefleyen Partimiz, GDO’lu ürünlerin yasaklanmasını savunur.

Partimiz, yoksulluğun ve sefaletin olmadığı, adaletin, eşitliğin ve özgürlüğün yaşam bulduğu, bütün sorunların serbestçe tartışıldığı, kimsenin inançsal ve etnik kimliğini gizlemediği, kimseye bu tür kimliklerin zorla dayatılmadığı, tarihiyle ve bütün komşularıyla barışık, özgür ve demokratik bir ülke hedefinin güncelliğini tespit ederek; emek, etnik ve dini kimlikler, kadın, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği, çevre ve doğal kaynaklar konusunda her tür ayrımcılık ve sömürüye karşı olan her birey ve örgütün, halkın kendi demokratik yönetimini kurmasını sağlamak üzere biraraya gelmesini hedefler.

Partimiz, her ulustan, her dilden, kültürden ve inançtan Türkiye işçi sınıfının, emekçilerin, üretici köylülerin, küçük esnafın, emeklilerin, kadınların, gençlerin, aydınların, sanatçıların, LGBT bireylerin, engellilerin, ezilen ve sömürülen tüm halk güçlerinin arzuladığı amaca varmak üzere güçlerini birleştirdikleri ve demokratik halk iktidarına/yönetimine yürüyenlerin partisidir.”¹⁶⁷

Toplumun eğitim hakkına ve sosyal politikalar kapsamında eğitim alanında yapılabilecekleri ile sağlık alanında toplumsal politikaları ise HDP parti programında şu şekilde dile getirmiştir.

“Eğitim bir kamu hizmetidir ve her yurttaşın yaşamı boyunca parasız yararlanabileceği bir haktır. Eğitimin, bilimsel ve demokratik olmasını, okul öncesi ile birlikte ilk öğretim ve lisenin zorunlu olmasını, sınavsız ve yeteneğine göre eğitimin her yurttaş için bir hak olmasını savunan Partimiz, anadilinde eğitimin de herkes için bir hak olduğunu savunur. Eğitimin tüm aşamalarında ve bütün kamusal alanlarda anadil kullanımının serbest olmasını, yurttaşlara kendi anadillerinde kamusal hizmet sunulmasını hedefler.

Partimiz, gençliğin siyasete aktif katılımının ve temsiliyetinin özgür zeminidir. Gençliği işsizliğe, ucuz işgücü sömürüsüne mahkûm eden kapitalist politikalarla mücadele eder. Ayrımcı, cinsiyetçi, milliyetçi, tekçi ve niteliksiz eğitim anlayışını reddeder; herkese yaşam boyu, parasız,

¹⁶⁷ HDP Parti Programı, www.hdp.org.tr, Erişim Tarihi: 15.05.2014

eşit, demokratik, bilimsel, anadilinde ve ulaşılabilir eğitim hakkının sağlanması ve çalışma yaşındaki her gence sağlıklı iş olanağı yaratılması için mücadele eder.

Partimiz, üniversite öğrencilerinin harç ve benzeri hiçbir ödeme yapmadan eğitim, beslenme, barınma, ulaşım, spor, sosyal ve kültürel faaliyet gereksinimlerinin kamusal ve parasız olarak karşılanması için mücadele eder. Partimiz, yaş ve tecrübe hiyerarşisini (gerontokrasi) reddeder.

Partimiz, sağlıklı olmayı toplumsal bir hak olarak kabul eder. Sağlık hizmetlerinin kamusal olarak, parasız, cinsiyetçi olmayan, halk sağlığının evrensel ilkelerine dayanan ve herkesin gereksiniminin karşılanması temelinde eşitlikçi, ulaşılabilir olmasını ve anadilinde sunulmasını hedefler.”¹⁶⁸

Sosyal politikaların günümüzde yöneldiği alanlar birisi de toplumu ilgilendiren çevre duyarlılığıdır. HDP'nin çevre duyarlılığı ve bireylerin toplum içindeki yaşam tarzlarını iyileştirmek içinde parti programına şu ilkeleri koyduğunun görüyoruz:

“Partimiz, su kullanım hakkı anlaşmalarına, karbon ticaretine, yaşamı yok eden başta HES (Hidroelektrik Santralleri) projeleri ile termik, nükleer gibi enerji politikalarına ve ekolojik yıkıma yol açan maden işletmeciliğine, endüstriyel atık ve kirlilik sonucunda yaşam alanlarının tahrip edilmesine, küresel iklim değişikliğinin nedenlerine ve sonuçlarına karşı, nükleer denemelerin ve nükleer santrallerin yasaklanması için mücadeleyi bir insanlık görevi sayar.

Her yurttaş için insan onuruna yakışır barınma ve ulaşım hakkını savunan ve bunun gerçekleşmesi için mücadele eden Partimiz, doğal, tarihi ve kültürel varlıklara ilişkin korumaları kaldırmayı amaçlayan mevzuat saldırılarının da karşısında olarak, deprem, sel ve toprak kayması gibi doğal felaketlere karşı gerekli tedbirlerin alınması için mücadeleyi sürdürür.”¹⁶⁹

HDP çocuklara yönelik politikasını ise şu şekilde programına yansıtmıştır.:

“Her bireyin on sekiz yaşına kadar çocuk kabul edilmesini ve çocukların vazgeçilmez haklara sahip olduğunu savunan Partimiz, çocuk işçiliğine ve çocuk emeği sömürüsüne son verilmesi, çocukları ilgilendiren bütün işlem ve faaliyetlerde, çocuğun haklarının ve yararlarının temel alınması gerektiği yaklaşımıyla, çocukların şiddet, ihmal, suiistimal, her türlü istismar, kötü muamele ve ayrımcılıktan korunması, başta eğitim ve sağlık olmak üzere, tüm kamu hizmetlerinden eşit ve parasız bir biçimde yararlanması için mücadele eder.”¹⁷⁰

Şeklinde parti programlarında ifade edilmiştir. Parti programları toplumun ihtiyaçları kapsamında HDP grubunun sosyal politikalara ait kanun teklifleri yine tezimizin ekler bölümünde ayrıntılı olarak listelenmiştir. Örnek olması amacıyla HDP'nin vermiş olduğu tekliflere bakacak olursak:

506 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi

¹⁶⁸ HDP Parti Programı, www.hdp.org.tr, Erişim Tarihi: 15.05.2014

¹⁶⁹ HDP Parti Programı, www.hdp.org.tr, Erişim Tarihi: 15.05.2014

¹⁷⁰ HDP Parti Programı, www.hdp.org.tr, Erişim Tarihi: 15.05.2014

Teklif ile, 17/7/1964 tarih ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 81'inci maddenin (c) bendi değiştirilerek 8.9.1999 tarihinden önce işe girmiş SSK sigortalılarından, 15 yıllık sigortalılık süresini, kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurmuş ve en az 3600 gün yaşlılık, malullük ve ölüm sigortası primi ödemiş bulunanlara istekleri halinde yaşlılık aylığı bağlanması öngörülmektedir.

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi

Teklif ile siyasi partilere ve belediyelere bir kadın ve erkek temsilyetinden oluşan eşbaşkanlık sisteminin getirilmesi amaçlanmaktadır.

4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi

Teklif ile işsizlik ödemesi ile işsizlere yönelik eğitim hizmetlerinin güvence altına alınması, fon gelirlerinin kullanımında Bakanlar Kurulu'nun yetkilerinin kaldırılması, isteğe bağlı sigortalılardan işsizlik sigortası primini ödeyenlerin fona prim yatırma zorunluluğunun kaldırılması, işsizlik sigortasının, kapsamı ile ödenecek işsizlik ücretinin artırılması ve giderlerinin azaltılması amaçlanmaktadır.

28 Nisan Gününün İş Cinayetlerinde Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi

Teklif ile, 28 Nisan'ın İş Cinayetlerinde Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü olarak ilan edilmesi öngörülmektedir.

5. BÖLÜM: İKTİDARDAN MUHALEFETE SOSYAL POLİTİKA ANLAYIŞI: AK PARTİ VE CHP'NİN SOSYAL POLİTİKALAR ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

Geniş alamdasyo-ekonomik hak ve özgürlükleri herkes için hayata geçirmek; sosyal eşitlik ve sosyal adaleti tesis etmek; çocuk, çevre, kadın gibi üçüncü kuşak hakları korumak üzere politika üretmek ve gerekli önlemleri almakanlamını taşıyan sosyal politika¹⁷¹, siyasi partilerin karşılaştırmalı analizindeönemli unsurlara sahiptir.

AK Partive CHP'nin ortaya koyduğu sosyal politikalarda da tarihsel fikriyatta tercih ettikleri ekonomik anlayışın izleri görülebilmektedir. Öncelikle tarihsel olarak CHP'nin tek parti döneminde sosyal politikalara işlevsel uygulamalar getiremediği hatta net bir politika ortaya koyamadığı dahi gözlemlenebilmektedir, Fakat Adnan Menderes döneminde muhalefete geçen CHP toplumda baş gösteren ihtiyaçlara daha yakın durabilmek için sosyal politikalara yönelik söylemlerine hız vermiş ve halkçı karakterini daha baskın tutmak istemiştir.

AK Partiise, karakteristik yapısından önceden gelen milli görüş fikriyatın aksine liberal ekonomi modelini benimsemiş fakat halkın geniş kitlelerine ulaşabilensosyal politika uygulamalarını da hayata geçirebilmiştir. AK Partidöneminde sosyal politikaları uygulayan, sosyal yardım ve dayanışma temelli işlev gören kurumlar artırılmış kurumlara yapılan ödenek miktarlarında büyük artışlar görülmüştür. Sosyo-ekonomik yönden ihtiyaç kesimin korunması için de bu kurum ve kuruluşlara paralel daha yasal zemin hazırlanmıştır. Kısaca her ne kadar farklı ideolojik temellere dayansa da her iki siyasi partinin benimsediği sosyal politika büyük ölçüde benzerlik göstermektedir. Ancak sosyal yardımların dağıtılması konusunda bu benzerlik yerini bazı eleştiri ve farklı yaklaşımlara bırakmaktadır.

---

¹⁷¹Koray, A.e., s.11

5.1 Cumhuriyet Halk Partisinin Sosyal Politika Anlayışı

Cumhuriyet Halk Partisi 9 Eylül 1923 Tarihinde kurulmuştur. Partinin ilk genel başkanı Mustafa Kemal ATATÜRK kurulmuş olan devletin, kalkınmayı öncelikli hedefleri arasına alan bir devlet olduğu vurgusunu önemle belirtmiştir. Bu kalkınmanın önemli unsurlarından birinin de özel sektörler tarafından başlatılacak bir sanayileşme sayesinde gerçekleştirileceği konusundan önemle söz etmiştir.¹⁷²

Halkın 1. Dünya Savaşı, Balkan Savaşı ve Kurtuluş Savaşına girmiş olması sebebiyle girişimcilikteki milli sermayenin oldukça aza oluşu ve yetersiz teknolojik imkanlar nedeniyle serbest piyasa kurallarını tam işletilememesi sonucunu doğurmuştur. Bu nedenle devletçi ekonomi modeli ön plana çıkmıştır.¹⁷³

24 Ocak 1980 düzenlemelerine kadar uygulanan ve ülkemizi kapitalist dünya ekonomisiyle iç içe bırakan devletçi ekonomi modeli aktif olmuştur.

1980 Askeri darbesiyle faaliyetine son verilen ve 1992 yılına kadar açılmayan CHP'nin 1994 Parti Programında, 24 Ocak 1980 Kararlarıyla benimsenen ekonomi politikasını içeren bir ekonomi politikası benimsenmiştir. CHP'nin 2010 yılı Programında da bu tür bir yönelme devam etmiştir.

2010 Parti Programında CHP, büyüme hızı yüksek, ancak enflasyon oranı düşük, istihdam oranı yüksek, aynı zamanda, çalışma koşulları iyileştirilmiş

Evrensel boyutta yarışabilme gücüne sahip bir ekonomiyi hedef aldığı belirtmektedir. Böyle bir hedefe belirlediğini söylemesinin yanı sıra, piyasa ekonomisinin gerekli tüm kurum ve kurallarla donatılıp aktif hale getirildiği, yerli ve yabancı sermayeler için uygun yatırım ortamının sağlandığı, devletin piyasadaki yetersizlikleri giderip, gerekli müdahalelerde bulunduğu ve tamamlayıcı roller üstlendiği bir ekonomiyi şekillendirmek istediğini belirtmektedir.¹⁷⁴

CHP'nin ekonomi programında toplumdaki emekçi kitlenin sermaye karşısında korunacağı, ekonomik kararların alınmasındaki katılım süresine dahil edileceği belirtilerek kapitalist sistemde vurgulama yapılmıştır. Kısaca CHP, pazar

¹⁷²Adnan Küçük, Ahmet Karadağ, Selahaddin Bakan, **21. YüzyılınEşiğindeTürkiye'deSiyasal Hayat**, Bursa, AktüelYayınları, 2005, s. 1166

¹⁷³Kerem Karabulut, "Özal Dönemi Türkiye'nin Ekonomi-Politiği", **Turgut Özal Uluslararası Ekonomi ve SiyasetKongresi-I BildirilerKitabı**, Malatya, İnönüÜniversitesi, 2010, s. 978-1008.

¹⁷⁴CHP 2010 Programı, http://www.chp.org.tr/?page_id=70, ErişimTarihi : 01.07.2011,. s. 142-146

ekonomisinden yana olduğunu, globalleşmeye ve yabancı sermaye karşıtı olmadığını da vurgularken, devlet aktif rol almasına ve planlama yapmasına da karşı çıkmayan bir ekonomik programı savunmakta olduğunu belirtmektedir.¹⁷⁵

Partinin 1994 programında da savunduğu bu tezler belirgin olarak ortaya çıkmaktadır. Yeni sol yaklaşımıyla siyaset meydanlarında tezini açıklaya CHPParti politikalarını da yeni sol fikrinin ana tezi üzerinde oluşmaya başladığı iddiasındadır. Bu dönemde sosyal demokrat dünyadaki ekonomi anlayışına farklı bir bakış açısı getirilerek sadece paylaşımcılıkta eşitlikçi olmayıp, aynı zamanda üretken ve eşit paylaşan bir ekonomik yapıyı da hedeflediğini belirtmektedir. Toplumun bütün kitlelerini de dikkate alarak gelir dağılımındaki adaleti hedeflediğini yaklaşımlarını bu bağlamda olacağını belirtmiştir.¹⁷⁶

2010 Programında ise, ekonomi de devlet desteğinin sanayileşme ve sosyal büyüme açısından istihdam öncelikli veya stratejik önem taşıyan alt sektörlerden ibaret olacağı, hiçbir ürün ve hizmet alanı için devamlı uygulama yapılmayacağı ve uygulanacak kısmi desteğin dış ekonomiyle iç içe olmamıza engel teşkil etmeyeceği belirtilmiştir.¹⁷⁷

Cumhuriyet Halk Partisini izlemiş olduğu sosyal politikalarla uygulamaya geçirmek istediği ekonomik program arasında bir paralellik bulunmaktadır. Tek parti döneminden günümüze kadar olan sosyal politikalarını incelediğimizde (1931, 1935, 1939, 1945programları) ve hatta kısmen bir program taslağı olan 8 Nisan 1923 tarihli “Dokuz Umde” adıyla bilinen seçim beyannamesi, ağırlıklı olarak yeni bir devletin ve ulusun inşasına yönelik bir içeriği olduğunu görürüz. Dokuz Umde’de yer alan; “güvenlik sorunun çözüleceği, adalet sisteminin reforma tabi tutulacağı, savaşta harap olan ülkenin yeniden inşa edileceği, ekonomik ve sosyal alanda halk yararına politikaların uygulanacağı” gibi noktalara bakıldığında bu durum daha net olarak gözlenmektedir.¹⁷⁸

---

¹⁷⁵S. Hakan Yılmaz, “İdris Küçükömer’in Siyasal Tezleri Bağlamında AKP ve CHP Parti Programlarının Analizi”, Konya, Selçuk Üniversitesi, **Selçuk İletişim Dergisi**, 2007, s. 166

¹⁷⁶ CHP 2010 Programı, http://www.chp.org.tr/?page_id=70, s. 24, Erişim Tarihi : 01.07.2011

¹⁷⁷ CHP2010 Programı, http://www.chp.org.tr/?page_id=70, s.166 s167, Erişim Tarihi : 01.07.2011

¹⁷⁸ CHP2010 Programı, http://www.chp.org.tr/?page_id=70, s. 8-9, Erişim Tarihi : 01.07.2011

Cumhuriyet Halk Partili dönem de yani tek partili dönemde kalkınmadaki öncelikler daha çok dikkate alınmakla beraber yoksulluğun çözümüne ilişkin tedbirler devletin öncelikli sorumlulukları arasında gösterilmemiştir. Buna rağmen, Cumhuriyet Halk Partisinde ortaya çıkan gönüllü yardımseverlik vurgusu tek partili dönem içindeki yoksulluk çözümleri arasında tezat oluşturan bir durumdur. Gönüllü kuruluşların birçoğu CHP teşkilatında aktif rol alan kişilerle işbirliği yaparak devletin ve devletin bütün imkanlarını seferber ederek çalışmalarını sürdürmüşlerdir. Sosyal yardımların kamu kaynaklarından karşılanması gerektiği fikri de ülkede yerleşmemiş ve bireysel bağışlar alanında belirleyici bir rol biçilmiştir.¹⁷⁹

Gerek Cumhuriyetin kuruluşunun hemen öncesinde ve gerekse cumhuriyetin ilk yıllarında toplumu etkileyen savaşlar ve bu savaşların halkın üzerinde bıraktığı izlerden dolayı köylü halk ta büyük bir fakirleşme görülmüştür.

Tek parti döneminde, Cumhuriyet seçkinleri izlediği politikalarda şehirde yaşayan yoksul halkın yaşam koşullarındaki sıkıntıları dikkate almamıştır.

Bunun en somut örneğini olarak, 1925 yılında aşar vergisinin kaldırılması gösterilebilir. Devlet gelirlerinin %20'sini oluşturan aşarın kaldırılmasıyla azalan devlet gelirleri, özellikle tüketim harcamalarına getirilen dolaylı vergilerle telafi edilmiştir. Bu nedenle sosyal harcamalardan pay alması gereken şehirde yaşayan yoksullar bir de vergi yükü altında bırakılmıştır.¹⁸⁰

1930 yılları ülke yoksulları için en sıkıntılı günlerdir. Ülkede köyde yaşayan halkın bir çoğu çocuklarını okula gönderemediği için eğitim hizmetlerinden yararlanamamıştır. Köy Eğitimci Teşkilatı 1936-1937 yılları arasında bu durumda olan çocukların eğitimine bir nebze olsun çözüm olabilse de, sınırlılıklar tamamen çözülememiştir. Eğitimci ihtiyacını karşılamak üzere Askerliğini onbaşı ve çavuş olarak yapan kişiler sekiz aylık bir eğitimden geçirilerek köylere öğretmenlik yapmak üzere gönderilmiştir. Bunun ardından 1940 yılında ise Köy Enstitüleri kurulmuştur.

---

¹⁷⁹ Ayşe Buğra, **Kapitalizm, Yoksulluk ve Türkiye'de Sosyal Politika**, İstanbul, İletişim Yayınları, 2010, s. 98-99

¹⁸⁰ Buğra, A.e., s. 109

Sonuç olarak 1950 yılında 26 bin eğitimci ve öğretmen köylere gönderilmiştir. Aynı zamanda yetişkinlerin eğitimi için de 1932 yılında çok yönlü işlevler yüklenen eğitim örgütleri olan Halkevleri kurulmuştur.¹⁸¹

Savaşta yeni çıkmış ve oldukça etkilenmiş halkın ve hükümetin tek sorunu eğitim değildir. 1930'lu yıllarda köylü halkın bir çoğu yoksul aynı zamanda da topraksızdır. Yaşanan sorunların üzerine bir de 2. Dünya savaşının ülke üzerinde bıraktığı izler halkın zor günler yaşamasına neden olmaktadır.

Türkiye 2. Dünya Savaşı'na katılmamıştır buna rağmen, savaşa girme ihtimali 18 göz önünde bulundurularak Ocak 1940 tarihinde çıkarılan Milli Korunma Kanunuyla birtakım düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemelerden bazıları; tarım ürünlerinin devletçe düşük ücretle alınması, fiyatlara sıkı denetimler getirilmesi ve ücretlere getirilen sınırlama olarak sayılabilir. Bununla beraber, çalışabilecek durumdaki genç nüfusun üretimden çekilmesi nedeniyle de bazı sektörlerde üretim azalmaları görülmektedir. Ayrıca getirilen Varlık Vergisi ve Toprak Mahsulleri Vergisi ekonominin iyice çıkmaza girmesine neden olmuş ve savaşın acı faturası yine halka ödetirilmiştir.¹⁸² Savaşın hemen akabinde CHP hükümeti, Çiftçiye Toprak Dağıtılması ve Çiftçi Ocakları Kurulması Hakkındaki Kanun Tasarısı adıyla bir kanun tasarısını Meclis gündemine taşımıştır.¹⁸³ Çiftçiye Toprak Dağıtılması ve Çiftçi Ocakları Kurulması Hakkındaki Kanun Tasarısı, köylüye devlet topraklarının ve otlak olarak kullanılan toprakların fakir köylü halka paylaşılmasını teklif etmektedir. Fakat bu öneri, milletvekillerinin %9'luk kısmını teşkil eden, kasaba tüccarı ve toprak ağaları ile sıkı bağları olan fiilen toprak sahibi milletvekillerinin keskin bir muhalefetiyle karşılaşmıştır.¹⁸⁴ Ancak parti içerisindeki bu yoğun muhalefete rağmen, bu tasarı Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu adıyla 1945 yılı ilkbaharında kanunlaşmıştır.¹⁸⁵

¹⁸¹ CHP 2010 Programı, http://www.chp.org.tr/?page_id=70, s. 9-10 Erişim Tarihi : 01.07.2011

¹⁸² Metin Ayıışı, "İkinci Dünya Savaşı Başlarında İstanbul'da İhtikâr Meselesi", <http://metinayisi.com/ikinci-dunya-savasi-baslarinda-istanbulda-ihlikar-meselesi/> Erişim Tarihi: 15.05.2014

¹⁸³ B. Asım Karaömerlioğlu, "Bir Tepeden Reform Denemesi: "Çiftçiyi Topraklandırma Kanununun Hikâyesi", <http://www.birikimdergisi.com/birikim/dergiyazi.aspx?did=1&dsid=99&dyid=2340>, *Birikim*, Erişim Tarihi: 10.05.2014

¹⁸⁴ Çağlar Keyder, "Türkiye Demokrasininin Ekonomi Politikası", (Ed. E. A. Tonak ve I. C. Schick), (2003), *Geçiş Sürecinde Türkiye*, Ankara, Belge Yayınları/Türkiye İncelemeleri Dizisi, s. 52

¹⁸⁵ B. Asım Karaömerlioğlu, "Bir Tepeden Reform Denemesi: "Çiftçiyi Topraklandırma Kanununun Hikâyesi", <http://www.birikimdergisi.com/birikim/dergiyazi.aspx?did=1&dsid=99&dyid=2340>, *Birikim*, Erişim Tarihi: 10.05.2014

Tek parti döneminde dikkat çeken başka düzenlemelerde olmuştur örneğin çalışma hayatını düzenleyen ve emekçi halkın haklarını korumaya yönelik yasal düzenlemelerde yine tek parti döneminde yapılmıştır. Bunlardan ilki 1924 yılında çıkarılan 394 Sayılı Hafta Tatili Hakkında Kanun'dur. Bu Kanun, nüfusu 10 binden fazla olan şehirlerdeki işletmelerde çalışan işçiler için haftada bir gün tatil hakkını ve devlet kurumlarında çalışan hizmetli ve amelelerin haftada altı günden fazla çalıştırılmayacağı hükmünü getirmiştir.¹⁸⁶Bu dönemde çıkarılan en genel kanun ise, 1926 tarihli ve 818 Sayılı Borçlar Kanunu'dur. Bu Kanunla çalışma hayatına Mecelle'ye göre daha sosyal ve işçiyi korur nitelikte farklı bir anlayış getirilmiştir.¹⁸⁷Bunu izleyen diğer kanun da 1930 yılında çıkarılan 1593 Sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunudur. Bu kanunla oniki yaş altı çocukların yasal hakları ve çalışma koşullarına düzenlemeler getirilmiştir. Buna göre; on iki yaşından küçük çocukların her türlü işletmelerde amele ve çırak olarak istihdamı ve yaşları on iki ile on altı arasında bulunan kız ve erkek çocukların günde sekiz saatten fazla çalıştırılması, gece işlerinde ve yeraltında çalışılan işlerde günde sekiz saatten fazla çalışılmansa yasak getirilmiştir. Çocukların yanı sıra kadınların hakları ve çalışma koşulları ile ilgili de bazı düzenlemeler getirilmiştir. Hamile kadınların doğumdan önce üç ve doğumdan sonra üç hafta boyunca çalıştırılmasını yasaklamakta olup, bu sürenin bitiminden sonraki ilk altı ay çocuğunu emzirmesi için günde yarımşar saatlik iki ara iznin verilmesini zorunlu kılmıştır. İşçi sağlığı ve güvenliği konusunun da ele alındığı kanunlarla en az elli işçi çalıştıran işletmelerde sürekli bir doktor bulundurmaları, yüz ile beş yüz arasında işçi çalıştırılan işverenlerin bir revir açmaları, beş yüzden fazla işçi istihdam eden işverenlerin her yüz kişiye bir yatak hesabıyla hastane açmaları zorunlu kılınmıştır.¹⁸⁸Bu Kanunu 1935 tarih ve 2739 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun izlemiştir. Bu Kanunla hafta tatili cuma gününden pazara alınmakta ve dinlenme süreci cumartesi günü 13'den başlayarak, pazartesi sabahına kadar uzatılarak toplam dinlenme süresi otuz beş saate çıkarılmıştır.¹⁸⁹

¹⁸⁶Resmi Gazete, (21.01.1924), "Hafta Tatili Hakkında Kanun", Ankara: Başbakanlık Basımevi., md. 1-2

¹⁸⁷Demir, F. (2000). "Atatürk Dönemi Çalışma Hayatımız", *Prof.Dr. Nusret Ekin'e Armağan*, Ankara: **Türk Ağır Sanayi ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası Yayını**., Cilt: 20, Sayı: 4 – 5, s. 802

¹⁸⁸Resmi Gazete, (06.05.1930), "Umumi Hıfzıssıhha Kanunu", Ankara: Başbakanlık Basımevi., md.155, s.173-180

¹⁸⁹Demir, A.e., s.803

Siyasi parti, sendika gibi toplu iş gruplarını etkileyen 1936 tarih ve 3512 Sayılı Cemiyetler Kanunu ise iş hayatını etkileyen bir konudur. Sendikalar ve siyasi partiler bakımından bazı sınırlamalar getiren bu Kanun, cemiyet ve siyasi partilerin kurulmasını ise izne bağlamıştır. “Sınıf esasına dayalı cemiyetler kurulmasını” yasaklayan bu Kanun, getirdiği bu yasakla işçilerin sendikal örgütler içinde toplanmasını engellemiştir. Bu sınırlamalar da 1946 yılında yapılan değişikliğe kadar devam etmiştir.¹⁹⁰

Cumhuriyet Halk Partisini dışında bağımsız siyasi partilerin kurulmasına kapı açan Dernekler Kanunu ve Ceza Kanunu’nda yapılan değişikliklerle yeni oluşumların başlaması için yasal düzenlemeler başlatılmıştır. Bu sayede propaganda ve siyasi faaliyetlere serbestlik getirilerek çok sayıda siyasi partinin kurulması da çok partili hayatın temellerini atmıştır. Ocak 1946’da kurulan DP ve Temmuz 1948’de kurulan Milli Parti. Bu gelişmeleri izleyen 1946 seçimleri, Cumhuriyet tarihinde CHP hükümetinin ilk kez organize bir muhalefetle karşılaştığı bir seçim olması hasebiyle Türk siyasal hayatında önemli bir yere sahiptir. Bundan dört yıl sonra, 1950 yılında yapılan milletvekili genel seçimleri ise muhalefet partisi olan DP’nin zaferi ve iktidar partisinin devrilmesiyle son bulmuştur.¹⁹¹

1965 milletvekili genel seçimlerindeki bu yenilgiden sonra CHP için yeniden iktidar olma umudu, Ortanın Solu Politikasıyla başlamıştır.¹⁹²

Bu dönem de İsmet İnönü tarafından dillendirilen ortanın solu deyimini daha sonra Cumhuriyet Halk Partili kimi yöneticilerce de kullanılmıştır. Ortanın Solu nosyonunun ileri sürülmesinde; Partinin siyasi yelpazedeki konumunu belirlemek, aşırı sağ ve sol eğilimler karşısında barikat görevi üstlenmek, sosyal refah devleti uygulamalarını ön plana çıkaracak bir programı ileri sürmek şeklinde sıralanabilen faktörler etkili olmuştur. Bu söylem Cumhuriyet Halk Partisinin sosyal demokrat adıyla da anılmaya başlamasını sağlamıştır. 1965 seçimleri ve bu seçimlerde AP’ye karşı uğradığı yenilgi Cumhuriyet Halk Partisi içinde de tartışılmıştır. Ortanın Solu deyimini benimseyen bir grup partili yaptığı gezilerle halka bunu anlatma çabası içine girmiştir. Bu geziler halkla

---

¹⁹⁰ Demir, A.e., s.803

¹⁹¹ Bernhard Lewis, **Demokrasinin Türkiye Serüveni**, (Çev. H. Aydoğan ve E. Ermert), İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2007, s.10

¹⁹² CHP 2010 Programı, http://www.chp.org.tr/?page_id=70, Erişim Tarihi : 01.07.2011, s. 18

ve örgütle iletişim kurma olanakları da sağlar. Bundan sonra da bu ekip Parti örgütüne hâkim olmaya başlar. Ekibin lideri olan Bülent Ecevit de önce Genel Sekreterliğe, daha sonra da Genel Başkanlığa kadar yükselir. Ecevit'in başını çektiği ekibin temel söylemleri ise; halka dayanmak, güvenmek, demokrasiyi tüm yönleriyle benimsemek, cunta ve darbelerin karşısında olmak, ezilenlerden, çalışanlardan ve emekçilerden yana olmaktır.¹⁹³Artık parti içinde iki isim öne çıkarak yükselmeye başlamıştır. Parti içinde yükselen yıldızlar olarak adlandırılan Ecevit ve Turhan Feyzioğlu tarafından geliştirilen bir deklarasyonda toprak reformu, sosyal adalet, sosyal güvenlik, ekonomik gelişme, eğitim, gençlik gibi konulara vurgu yapılmış olup, bu deklarasyon partide değişimin ilk işareti olmuştur.¹⁹⁴Halkçı Ecevit söylemi halkın bu etkileşimi sağladığının bir göstergesidir. Artık ortanın solu söylemini içini anlamlandıran halk için, halkla birlikte olunacağı ifadesi de toplum tarafından algılanmıştır. Devletin partisi artık Halk Partisi sıfatını benimsemiştir. Ecevit'in izlediği sol siyaseti, tepeden inmecilikten uzaklaşılması gerektiğine inanan, CHP'yi "devlet partisinden" "halk partisine" dönüştürmek gayesinde olan bir siyasettir.¹⁹⁵ Bu çabaların ardından %33 oy oranı ile 1973 yılında yapılan genel seçimlerinden seçimin galibi olarak çıkmıştır.Köyden kente göçün de artması gecekondulu kesimini oluşturmuştur.Bu oluşumda ortaya çıkan kent merkezinde yaşayan işçi sınıfındaki kitle Cumhuriyet Halk Partisinin önemli ölçüde oy kaynağını teşkil etmektedir. Ortanın Solu söyleminin ilk semerelerini verdiği bu seçimlerde, CHP ülke nüfusunun %20'sinin ikamet ettiği ve bunların yaklaşık yarısının gecekondularda yaşadığı İstanbul, Ankara, İzmir'i kazanma başarısını göstermiştir.¹⁹⁶Bülent Ecevit'in1973 seçimlerinde elde ettiği bu başarısı parti içinde ve dışında ki gücünü artırarak zaman zaman adının partiden önce anılmasına neden olmuştur. Demokratik Sol tanımı da Ortanın Solu'nun önüne geçmiş olup, Ortanın Solu devri böylece kapanmıştır. Ancak Demokratik Sol söylem taşıdığı özellikler bakımından Ortanın Solu ile başlayan sürecin devamı niteliğindedir.¹⁹⁷

¹⁹³CHP 2010 Programı, http://www.chp.org.tr/?page_id=70, s. 20, Erişim Tarihi : 01.07.2011

¹⁹⁴Frank Tachau, "The Republican People's Party, 1945-1980", (Ed. M. HEPER, J. M. Landau), **Political Parties and Democracy in Turkey**, London, I.B. Tauris & Co Ltd, 1991, s.107

¹⁹⁵Necmi Erdoğan, "Demokratik Solda Devrimci Yol'a: 1970'lerde Sol Popülizm Üzerine Notlar", **Toplum ve Bilim**, 78, 1998, s. 28-29

¹⁹⁶Çağlar Keyder, "Türkiye Demokrasisinin Ekonomi Politikası", (Ed. E. A. Tonak ve I. C. Schick), (2003), **Geçiş Sürecinde Türkiye**, Ankara, Belge Yayınları/Türkiye İncelemeleri Dizisi, s. 72

¹⁹⁷Gülsüm Tütüncü Esmer, "Propaganda, Söylem ve Sloganlarla Ortanın Solu", **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 2008, cilt:10 sayı:3, s. 81

Parti de yaşanan büyük değişimin yansımaları Parti tüzük ve programlarında da görülmektedir. 1974 yılında oluşturulan Parti tüzüğünde, CHP'nin amacı “ sosyal hukuk devleti ilkesine bağlı, demokratik sol bir parti olarak, ülkenin güvenliğine, ulusun mutluluğuna ve refahına, sosyal adaletin yaygınlaşmasına hizmet etmek”¹⁹⁸ şeklinde ifade edilerek ortaya konmuştur. 1974 Tüzüğünden iki yıl sonra çıkarılan 1976 Tüzüğünde de CHP'nin amacının “ hızlı ve hakça gelişmeyi, toplumsal dayanışmayı sağlamak, halkın mutluluğunu, gönencini, özgürlüğünü ve yönetime katılma olanağını artırmak, her türlü sömürünün ve sömürgeciliğin önlenmesine ve tüm insanlığın esenliğine katkıda bulunmak”¹⁹⁹ olduğu belirtilmiştir. Paylaşımçı ve eşitlikçi söylemlerle beraber 1976 yılında çıkarılan parti programına özgürlük emek dayanışma gibi yeni söylemler de eklenerek yelpaze iyice genişletilmiştir. Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Devletçilik, Laiklik ve Devrimciliğin yanı sıra altı ilkeye daha yer verilmiştir. Bunlar, “Özgürlük, eşitlik, dayanışma, emeğin üstünlüğü, gelişmenin bütünlüğü, halkın kendini yönetmesi şeklinde sıralanabilir. 1976'da çıkarılan Parti programında da, CHP'nin sol tutumu sosyal demokrat bir zemine oturtulmuştur. Bunun yanı sıra, 1976 yılında gerçekleştirilen kurultayda, Sosyalist Enternasyonel'e üyelik için başvuruda bulunma yönünde bir karar alınmıştır.²⁰⁰ Büyük bir değişim gösteren CHP 1977 genel seçimlerinden de birinci parti olarak çıkmış ve aldığı %42 lik oy oranıyla kentlerde yaşayan işçi sınıfının da oylarını almayı başardığını göstermiştir.

Bu seçimde Demirel Koalisyonunun sağ kanat yönetimi karşısındaki umut vaat eden tek seçenek olduğu için değişik solcu hareketler de CHP'ye destek vermişlerdir. Bu gelişme CHP'nin karmaşık sol mirasına eklendiğinde, Parti bürokratik seçkin yapısından başlayıp korporatist halkçılığın çeşitli süzgeçlerinden geçerek Üçüncü Sosyalizme kadar uzanan çok sayıda siyasi görüşü bünyesinde barındıran, onlara platform sağlayan bir görünüme sahipti.²⁰¹

CHP'nin “ortanın solu ve demokratik sol söylemleri” birçok noktada teoride kalmış zannedildiği kadar uygulamaya geçirilememiştir. Bu engellemede etken olan çeşitli iç ve dış faktörler mevcuttur. Ülkede tırmanan terör ve şiddet olayları ve

¹⁹⁸CHP 1974 Tüzüğü. İstanbul: Şevket Ünal Matbaası.,md.2

¹⁹⁹CHP 1976 Tüzüğü. Ankara: ÇabaMatbaası., md. 2

²⁰⁰Mehmet Kabasakal, “Türkiye'de Sosyal Demokrasinin Gelişimi ve CHP”,
http://www.sodev.org.tr/okullar/sdo/ders_notlari/turkiyede_sd_ve_chp.html , Erişim Tarihi:10.05.20141

²⁰¹Keyder, A.e., s. 72-73

akabinde gelen 12 Eylül 1980 askeri müdahalesi, ülkede gerçek bir sosyal demokrat söylemin yeşermesine mani olmuştur.²⁰²

Cumhuriyet Halk Partisi 12 Eylül 1980 askeri darbesi ile kapatılıp siyasi arenadaki, faaliyetlerine 1992 yılına kadar ara vermiştir. Deniz Baykal öncülüğünde oluşturulan 1994 parti programında yeniden sosyal devlet söylemleri ortaya çıkmıştır. Programda “eğitimde fırsat eşitliğine ve eğitim sektöründeki eksikliklerin giderilmesine yönelik özel yatırım ve girişimcilerin devlet tarafından özendirileceğine, varlıklı fertlerin ve gönüllülerin eğitime katkı sağlamaları için yönlendirileceğine, engellilerin eğitimi için gereken önemin verileceği” hususlarına değinilmiştir. Yine bu kapsamda yurttaşların tamamının sosyal güvenlik kapsamına dahil edileceği, SSK, Emekli Sandığı ve BAĞ-KUR’un birleştirilerek Ulusal Sosyal Sigorta Kurumu’nun kurulacağı, tarım işçileri ile orman işçilerinin sosyal güvenlik kapsamına alınacağı belirtilmiştir. Bu bağlamda tüm bireyler sosyal güvenlik kapsamına alınması planlanmıştır. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu’nun getirilecek olan yeni düzenlemelerle bu oluşumların da sosyal güvenlik kapsamı içine alınacağı belirtilmiştir. Sokakta yaşayan ve çalışan çocuklar sorunu da Cumhuriyet Halk Partisinin çözüm gerektirilmesini gerekli gördüğü bir diğer sorundur. İşsizlerin ve çalışırken işten çıkarılanların işsizlik sigortasından yararlandırılması iş hukuku alanındaki sorunların giderilmesi amacıyla köklü düzenlemelerin gerçekleştirileceği, devletin tüm çalışanların sendikal örgütlenme hakkını garanti altına alacağı şeklinde bazı taahhütlerde bulunulmuştur.”²⁰³

Bu konulara ilişkin birçok yasal düzenlemeye Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu liderliğinde 2010 Programı çerçevesinde yer verilmiştir.

Programda CHP, “şiddete gören kadınlara yönelik olarak yerel yönetimlerin yeterli sayıda ve uygun niteliklere sahip sığınma evi açılmasını destekleyeceklerini, Sendika Kanunu ile Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu’nda değişiklikler yaparak iş kolu sayısını da azaltmaya gidileceğini ve işçilerin lehine gerekli düzenlemelerin yapılacağını belirtmiştir. Grev hakkının özünü zedeleyen tüm grev yasaklarının kaldırılmasını taahhüt etmektedir.”²⁰⁴ Ayrıca CHP bu programda, düşük

---

²⁰²Esmer, A.e.,s. 82

²⁰³CHP1994Programı, <http://www.belgenet.com/parti/program/chp1994-1.html>, ErişimTarihi:01.07.2011

²⁰⁴CHP 2010 Programı, http://www.chp.org.tr/?page_id=70,ErişimTarihi :01.07.2011,s.55-63

gelirli yurttaşların, emekçilerin, esnafın vergi yükünün ve dolaylı vergi oranlarının azaltılması ve uzun vadede vergi oranlarının düşürülmesinin hedeflediğini belirtmektedir.²⁰⁵

Cumhuriyet halk partisinin hedefleri arasında eğitimde fırsat eşitliği öncelikli maddeler arasındadır. Asgari ücretin insan onuruna yakışır bir düzeyde olması, sosyal adaletin herkes için aynı düzeyde mevcut olması, bireylerin tamamını kapsayan sosyal güvenlik uygulamaları, kalkınmada dengeli yapının bozulmaması Aile Sigortasının kapsamını her aileyi içine alması, yoksullukla mücadelede dinamik çözümler gibi konularda yapılacak etkin çözümler bulunmaktadır. Çıkarılacak olan aile envanterleri ile ülke deki tüm yoksul ve muhtaçların aile sigortası içine dahil edilmesi ve Aile sigortası kurumunun aktif olarak mevcudiyet göstermesi öngörülmektedir.

Bu envanterler Sosyal hizmetlerde görevli personel tarafından ailelerle birebir görüşerek ve iletişim halinde kalınarak titizlikle çıkarılacak ve uygulama büyük şehirlerden başlatılarak tüm ülkede aktifleştirilecektir. Sigorta kapsamındaki yardımların ilk aşamada ihtiyaç sahibi kadın ve çocuklardan oluşan ailelere, yalnız emekli veya yaşlılara, korumasız kimselere ve engellilere ulaştırılacağı ifade edilmektedir”.²⁰⁶

Sosyal devlet olma hedefleri arasında yer alan bir diğer unsurda “Kırsal kesimde yaşayan yoksul ve işsiz ailelere yönelik “Vatandaşlık Hakkı ödemesi” nin yapılmasıdır. Yapılacak olan bu ödemenin öncelikle büyük şehirlerden başlatılarak akabinde tüm Türkiye’de uygulama alanını oluşturulması ve bu süreçte de köyden kente göçün engellenerek çiftçinin ve kırsal kesimde yaşayan köylünün korunması hedeflenmiştir. Bu ailelere durumlarında iyileşme sağlanıncaya kadar her ay asgari ücret düzeyinde ödeme yapılması, bu ödemenin de doğrudan ailenin, öncelikle ailedeki annenin banka hesabına yatırılarak yapılması planlanmaktadır.

Bu Program kapsamında “emeklilik prim ödeme gün sayısının 7000 güne düşürülmesi, işsizlere prim desteği verilmesi, emeklilerin tekrar çalışmaları halinde maaşlarından kesilen sosyal destek primlerine son verilmesi, özürllülük oranı % 60’ın

²⁰⁵CHP 2010 Programı, http://www.chp.org.tr/?page_id=70, s. 170-172ErişimTarihi : 01.07.2011

²⁰⁶CHP2010 Programı, http://www.chp.org.tr/?page_id=70,s. 269-275ErişimTarihi : 01.07.2011

üzerinde olanların sosyal güvenlik primlerinin devlet tarafından karşılanması, çok prim ödeyen bireylerin düşük, az prim ödeyen bireylerin de fazla maaş aldığı daha önceki düzenlemelerin düzeltilmesi için emeklilik intibak yasasının çıkarılması da amaçlanmıştır. Ayrıca meslek liselerinde okuyan öğrencilerin, eğitim hayatları süresince tam zamanlı sigorta kapsamına alınması, sosyal güvenlik priminin devlet tarafından ödenmesi gibi taahhütlerde bulunulmuştur.²⁰⁷

Sosyal devlet olmanın önemli aşamalarında en önemli basamaklardan biride işsizlik sorununu çözümlenmek ve istihdamı artırmaktır. Bunu desteklemek amacıyla istihdamda sağlanacak artışa bağlı olarak vergi ve sigorta konularındaki katkılarında artırılması yoluna gidilmesi; “Genç İş Kur” programıyla girişimci gençlere, TÜBİTAK ve KOSGEB üzerinden proje ve danışmanlık hizmeti ve finansman desteğinin sağlanması hedeflenmektedir. Bunun yanı sıra, kalkınmada öncelikli yörelerde işsizliği azaltmak için Kırsal Kesim İstihdam Projesi’nin hayata geçirileceği ve ev ekonomisi, el sanatları uygulamalarıyla kişisel becerilerini girişimciliğe dönüştürmek isteyen kadınlara iş kurma ve pazarlama desteğinin verileceği taahhüdünde bulunulmaktadır.²⁰⁸

Ayrıca bu Programda, “Tarımda Çıraklık Eğitimi Sistemi”nin getirilmesi öngörülmüştür. Getirilen bu sistemle çıraklık eğitim sisteminin yapısı genişletilerek, 16-18 yaş grubundaki çocuk ve gençlerin sertifikalı çiftçi olarak, sosyal güvenlik sistemine dâhil edilmesinin sağlanması hedeflenmektedir.²⁰⁹ Bu program sosyal devlet olmanın gerekli ön koşullarına gerekli düzenlemeleri getirerek yaptığı önemli değişikliklerle tutumunda da somut değişiklikler kaydetmiştir Kılıçdaroğlu dönemiyle Partinin sosyal devlete ilişkin söylemlerinde ve tutumunda önemli değişiklikler söz konusudur. 2011 yılında da Partide benzer bir seyir izlenmiştir.²¹⁰ Gürses (2011)’in belirttiği gibi, CHP’nin 2011 yılında açıkladığı “Yeni Ekonomi Stratejisi”, Partiyi çağdaş bir sosyal demokrat zemin üzerinde güçlendirmeye yönelik önemli bir adımdır.

Bu çalışmaların temelinde yatan üç ana unsur; sosyal devlet anlayışı, global ekonomik yarışta var olma çabası ve istikrardaki kalıcılık sayılabilir.

2011 yılında yayınlanmış olan Aile Sigortası Kitapçığında CHP, “aile sigortası ile çağdaş bir sosyal güvenlik sistemi ve sosyal koruma ağı gerçekleştirmeyi

²⁰⁷CHP 2010 Programı, http://www.chp.org.tr/?page_id=70, ss. 277-280, Erişim Tarihi : 01.07.2011

²⁰⁸CHP 2010 Programı, http://www.chp.org.tr/?page_id=70, ss. 281-283, Erişim Tarihi : 01.07.2011

²⁰⁹CHP 2010 Programı, http://www.chp.org.tr/?page_id=70, ss. 284-285, Erişim Tarihi : 01.07.2011

²¹⁰Uğur Gürses, “CHP’nin Sosyal Demokrat Ekonomi Politikası”, **Radikal**, 21.04.2011.

amaçladığını; aile sigortası ile her yurttaşı her türlü dışlanmışlıktan korumayı ve yoksulluğu ortadan kaldırmayı hedeflediğini ifade etmektedir”.²¹¹ Bu kitapçıkta CHP 1971 yılında kabul ettiğimiz Uluslararası Çalışma Örgütü’nün 102 Sayılı “Sosyal Güvenliğin Asgari Normları Sözleşmesi”nde yer alan dokuz sigorta dalından sekizini uygulamaya koymamıza rağmen aile sigortasını uygulamasına geçmememizin yanı sıra, yoksulluk oranının ve işsizliğin yüksek oluşu, sosyal sigorta programlarının kapsamadığı çalışangruplar, özel olarak korunması gereken engelliler, çocuklar ve bölünmüş aileler”.²¹² gibi nedenlerle bu programı ileri sürmüştür.

Cumhuriyet Halk Partisi’nin yapmayı planladığı “Aile Sigortası Programı kapsamındaki sosyal desteklerin, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’na bağlı olarak faaliyet gösterecek olan Aile Sigortası Kurumu tarafından yürütüleceği; ayrıca sosyal sigorta programlarından yararlanmakla birlikte yoksulluk eşiğinin altında geliri olan tüm yurttaşları kapsayan “yetişkin desteği, çocuk desteği, sosyal uyum desteği, yaşlı desteği, engelli desteği ve sağlık desteği”nden oluşan desteklemelerde bulunulacağı ifade edilmiştir. Bu desteklemelerin miktarının ise, ailede yaşayan çocuk, engelli, yaşlı üyelerin bulunması, aile reisinin işsiz olması, aile üyelerinin sayısı, ailedeki yetişkin sayısı gibi etkenlere göre belirlenmesi öngörülmüştür”. Aile Sigortası kapsamında, “yapılması planlanan ortalama aylık ödemenin en yoksul ailelerde 600-700 TL arasında, bu meblağın yoksulluk açığı % 50 olarak alınan ailelerde ortalama 400-450 TL arasında değişmesi hedeflenmektedir”.²¹³

Cumhuriyet Halk Partisini önermiş olduğu Aile Sigortası Programının parasal kaynağının ise, “ ek vergi konmadan, bütçe kaynaklarının sosyal koruma programlarına öncelik vermesi yoluyla kapatılacağı ileri sürülmektedir. Mevcut sosyal yardım harcamalarının etkin yönetimi, çok başlılığın önlenmesi, işleyiş harcamalarının düşürülmesi, sosyal yardımlardaki yolsuzluk ve usulsüzlüklerin kaldırılması ile bu program için para bulma sorununun önemli ölçüde çözülmesi öngörülmektedir.

---

²¹¹CHP, “Aile Sigortası Güçlü Sosyal Devlete Doğru”, <http://www.chp.org.tr/wp-content/uploads/ailesigortasi.pdf>, Erişim Tarihi: 24.06.2011, s.3

²¹²CHP, “Aile Sigortası Güçlü Sosyal Devlete Doğru”, <http://www.chp.org.tr/wp-content/uploads/ailesigortasi.pdf>, Erişim Tarihi: 24.06.2011, s.4

²¹³CHP, “Aile Sigortası Güçlü Sosyal Devlete Doğru”, <http://www.chp.org.tr/wp-content/uploads/ailesigortasi.pdf>, Erişim Tarihi: 24.06.2011, s.30

Aile sigortasının yürürlüğe girmesi halinde ailelerden her birisi ayda 600 TL tutarında maaş ödemesi yapılabileceği Cumhuriyet Halk Partisi tarafından güvence altına alınmaktadır. Ancak Eski Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer, günümüzde saptanan her yoksul aileye verilen kömür, Yeşil Kart, ücretsiz kitap gibi yardımlar dışarıda tutulduğunda, ortalama 144 TL tutarında ödemenin yapıldığını; ancak söz konusu yardımı 600 TL'ye çıkarmak için 16 milyar TL'ye ihtiyaç duyulacağını, CHP'nin gösterdiği kaynakla da bunun karşılanmasının imkânsız olduğunu belirtmektedir.

Cumhuriyet Halk Partisinin sosyal devlet olma yolundaki girişimlerinin aynı zamanda parti tüzük ve programlarına da somut biçimde yansıdığı gözlenmektedir. Sosyal devlet olmanın; halkçılık, eşit paylaşım sosyal güvence ve adil ücret ödenmesi gibi temel fonksiyonları olduğu tezini parti yöneticilerinin söylemlerinde ve ortaya koyduğu hedef planlarda görmek mümkündür

5.2 Adalet ve Kalkınma Partisinin Sosyal Politika Anlayışı

2002 Yılında yapılan milletvekili seçimlerinde % 34.26 oy alarak tek başına iktidara gelen AK Parti, 2007 yılı Temmuz ayında yapılan seçimlerde % 46.58 ve Haziran 2011 Milletvekili seçimlerinde de % 49.9 oy alarak bu iktidarını devam ettirmiştir.²¹⁴

Anavatan Partisinin sürdürdüğü yeni sağ politikaların, 2000'li yıllardaki takipçisi ve uygulayıcısı olan Adalet ve Kalkınma Partisi²¹⁵, Parti tüzüğünde, piyasa ekonomisinin tüm kurum ve kurallarıyla tesis edilmesini amaçladığını belirtmiştir. AK Parti tarafından devletin ekonomi içindeki rolü ise, düzenleyici ve gözetici rolü ile tanımlanmıştır²¹⁶

Ekonominin merkezine, serbest piyasa uygulamalarını alan, AK Parti, devletin ekonomik yapı içerisindeki rolünü minimum düzeye çekmeyi, iç Pazar ile uluslararası

²¹⁴Onur Metin, "Sosyal Politika Açısından AKP Dönemi: Sosyal Yardım Alanında Yaşananlar", **Çalışma ve Toplum**, 2011/1, s. 193

²¹⁵Fatih Türe, "Muhafazakarlık, Yeni Sağ ve AKP", **Eğitim Bilim Toplum**, 3(12), 2005, s. 50

²¹⁶AKParti 2010 Tüzüğü, http://www.akparti.org.tr/parti-tuzugu_80.html,s.3ErişimTarihi: 28.06.2011

pazarları bütünlüştürmeyi hedeflemekte, bu temel politikasının etkileri izlediği sosyal politikaları da etkilemektedir. Örneğin; AK Partitarafından Türkiye’de eğitimin eksikleri ayrıntılı olarak ele alınıp tespitler yapılırken, aynı zamanda özel eğitimin destekleneceğine vurgu yapılmaktadır. Aynı şekilde, sosyal güvencükte reform sürecine gidilmesine gereksinim duyulmakla birlikte, uluslararası sermaye güçlerinin talepleri çerçevesinde bir sosyal politika benimsenmiştir.²¹⁷

İzlenen bu sosyal politikalarda, Osmanlı dönemi sosyal politikalarından etkilenilmiş, Hayırseverlik ve gönüllülük gibi bir takım işleyiş ve düşünce tarzlarını da bünyesinde barındırmıştır. Yapılan değişikliklere rağmen bu anlayışın AK Partidöneminde de devam ettiğini söylemek mümkündür.²¹⁸ Adalet ve Kalkınma Partisi, parti programında, “ Bir sosyal sınıfın değil, toplumun bütünüdür” saadetine ve mutluluğunun önemi vurgulanmış; Yaşlı hasta ve bakıma muhtaçların, çocukların, işsizlerin ve özürlülerin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik, onların insanca yaşamalarına imkan sağlayacak bir sosyal devlet yapısına vurgu yapılmıştır. Bu noktadan hareketle, merkezi yönetimin, yerel yönetimler, sivil toplum örgütleri ve özel sektörle işbirliği içinde olmasını sağlayarak, sosyal devlet hizmetlerinde verimi ve kaynak kapasitesini arttırmayı hedeflemektedir.²¹⁹

Siyasal yelpazede kendisini Muhafazakâr-demokrat bir parti olarak tanımlayan Adalet ve Kalkınma Partisi, içinde yer aldığı yeni muhafazakâr anlayış ile , geleneksel muhafazakar değerlerin ve gelenek, din , millet, devlet, otorite gibi geleneksel muhafazakar motiflerin, küresel anlamda, kapitalizme, ve yeni siyasal ve kültürel şartlara uyum göstermesini öngörmektedir. Kısaca, milli görüş çizgisinin kalkınmacı ekonomi modeli içerisine yerleşik, gönüllülük vurgusunun altının çizildiği, hayırseverlik anlayışı AK Partidöneminde benimsenen sosyal politikanın astar boyasını oluşturmaktadır.²²⁰ Ancak hızla küreselleşen dünyada son zamanlarda yaşanan bazı gelişmelerden dolayı, sosyal yardımlara atfedilen önem artış göstermiştir. Bunda refah devletindeki temel değişiklikler sonucu piyasa ekonomisinin yaygınlaşması, işsizlik

²¹⁷S. Hakan Yılmaz, “İdris Küçükömer’in Siyasal Tezleri Bağlamında AKP ve CHP Parti Programlarının Analizi”, Konya, Selçuk Üniversitesi, Selçuk İletişim Dergisi, 2007, s. 167-168

²¹⁸Onur Metin, **A.e.**, s. 181

²¹⁹AKParti 2001 Programı, http://www.akparti.org.tr/parti-programi_79.html, Erişim Tarihi: 28.06.2011

²²⁰Onur Metin, **A.e.**, s. 193

oranının hızlı artışı, geleneksel aile yapılarının parçalanmasının bir sonucu olarak tek ebeveynli ailelerin sayısının artması, nüfusun yaşlanma eğiliminin hızlanması gibi nedenlerin yanında , son dönemlerde yaşanan küresel ölçekli mali krizlerin de etkisi büyüktür.

Küreselleşmenin bir sonucu olarak Türkiye’de de dünyada yaşanan bu gelişmelere paralel bazı değişimlerin olduğu gözlenmiştir. AK Parti döneminde sadece formel sektörde çalışan bireyleri değil tüm yurttaşları kapsayan bir sosyal politika anlayışı ülkenin siyasi gündemine girmiştir.²²¹

Bu durum ilk bakışta çelişkili gibi görünen bir durumdu, Çünküneo-liberalizmi sonuna dek benimseyen ve IMF’nin politikalarını uygulama konusunda istek gösteren bir siyasal parti için bu, karşı çıkılması gereken bir durumdur. Fakat aslında bu çelişkiyi açıklamak açısından önem taşıyan üç önemli unsur bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, IMF’nin ülkemize sosyal güvenlik reformu konusundaki önerilerinin uygulanması aşamasında sosyal güvenlik sisteminde beliren bir takım yapısal sorunlar ve toplumun büyük bir kesimini etkileyen ve dışlayan bir durumun ortaya çıkmasıdır. Bunların neticesinde bazı bireylerin hastalık, yaşlılık, özürlülük, işsizlik gibi nedenlerle toplumdan dışlanma tehlikesine karşı yapılacak müdahalelere ilişkin bir kavram olarak sosyal içerme adı konmadan gündeme gelmiştir. İkinci olarak ,2001 yılında yaşanan krizin ülke ekonomisine verdiği zarardan dolayı, ülkenin geleneksel yapıdaki ahlaki ekonomi yapısı çökmüş ve toplumun büyük bir çoğunluğu geçimini sağlayamaz hale gelmiştir.

2001 krizinden sonra iktidara gelen Adalet ve Kalkınma Partisi, karşı karşıya kaldığı çok büyük boyuttaki yoksulluk sorununu , devlete siyasi bakımdan sorumluluk getiren bir sorun olarak ele almasından başka bir seçenek kalmamıştı

Üçüncü olarak, Türkiye-AB ilişkileri de sosyal politika açısından ülkede bir düşünce değişikliğine sebep olmuştu. Türkiye, AB’ye uyum sürecinin bir parçası olarak bir Sosyal içerme Belgesi (JIM- JointInclusion Memorandum) hazırlamakla sorumlu tutulmuştur. Sosyal içerme Belgesi hazırlamanın ülkemiz açısından en büyük katkısı ise

---

²²¹ Ayşe Buğra, A.e., s.219

bir yandan sosyal dışlanmanın boyutları ortaya konurken, diğer yandan sosyal içermeye dönük politikalar ve ülkemizde bununla ilgili kurumların ve kuruluşların güçsüzlüğünü göz önüne çıkarılmasıdır.²²²

Bu nedenlerden dolayı tüm vatandaşları kapsayan bazı sosyal yardım çeşitlerinin ülkemizde uygulanmasından başka bir çare kalmamıştır. Adalet ve kalkınma Partisi döneminde sosyal yardımlar alanında atılan ilk adım, Dünya Bankası tarafından yürütülen bir proje olan şartlı Nakit Transferi uygulamalarının yaşama geçirilmesidir. Şartlı Nakit Transferleri uygulaması iki şekilde gerçekleştirilmektedir. Bunlardan birinci, ülke genelinde ki çocuk ölümlerini ve hastalanma oranlarını azaltmak, temel sağlık ve beslenme hizmetlerinden yeteri kadar faydalanamayan 0-6 yaş grubunda yer alan çocukları güvence kapsamına almak amacıyla, sağlık muayenelerini yaptırmaları şartıyla ailelere düzenli olarak nakdi para ödenmesini öngören yardımdır. İkincisi ise, maddi imkânsızlıklar yüzünden çocuklarını okula gönderemeyen ve eğitim aldıramayan % 6'lık kesimde yer alan ailelere, ilk ve ortaöğretime giden çocuklarını okula düzenli olarak devam ettirmeleri kaydıyla nakdi olarak her ay yapılan ödemedir.²²³ Şubat 2002 tarihinde 6 pilot bölgede başlatılan bu uygulama, 2004 yılından sonra Türkiye genelini kapsayacak bir biçimde yayılmaya başlamıştır.²²⁴

“Şartlı Sağlık Yardımlarından olan gebelik yardımları kapsamında 2005-2009 yılları arasında 49 bin 626 anne adayına 3.67 milyon TL ödeme yapılmıştır. “Şartlı Eğitim Yardımlarından da 2009 yılı verilerine göre 2 milyon 118 bin 821 çocuk yararlanmış ve bu kapsamda 345.05 milyon TL ödeme yapılmıştır.²²⁵

2004 yılı Aralık ayında çıkarılan 5263 Sayılı “SYDGM'nin Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun” ile SYDTF kurumsal bir kimliğe kavuşturulmuş ve mevcut sosyal yardım programlarının vatandaşlara daha etkin ve verimli bir şekilde ulaştırılmasına imkan tanınmıştır. 2008 yılında da Fon Kurulunun almış olduğu kararı

²²² Ayşe Buğra, A.e., s.219-221

²²³ Onur Metin, A.e., s. 189-195

²²⁴ Çaldıran Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, “Şartlı Nakit Transferi Bilgi Notu”, Erişim,

http://www.caldiran.gov.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=56&Itemid=71, Tarihi: 23.05.2011

²²⁵ Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü, “Şartlı Sağlık Yardımları, Şartlı Eğitim Yardımları”, , <http://www.sydgm.gov.tr/tr/html/265/Sartli+Nakit+Transferi>, Erişim Tarihi: 23.05.2011

ile nakdi veya ayni olarak yapılan gıda yardımları kapsamında yılda iki kez yapılan yardımlar, üçer aylık dönemlerde yılda dört defaya yükseltilmiş, aktarılan kaynak da miktar bakımından artırılmıştır.

Bunun dışında SYDT Fonundan yapılan eğitim materyal yardımı, ücretsiz kitap yardımı, öğle yemeği yardımı, özürlü öğrencilerin okullarına ücretsiz taşınması projesi kapsamında yapılan eğitim yardımları büyük ölçüde AK Parti döneminde getirilmiştir.²²⁶Bu yardımların dışında SYDGM tarafından desteklenen; sivil toplum kuruluşları ve kamu kuruluşlarının talepleri doğrultusunda şekillenen projeler ve kırsal kesimde yaşayan bireyleri tarımsal faaliyetlerle, üretici hale getirmek için geliştirilen Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi gibi tip projeler de söz konusudur.²²⁷

2007 yılında çıkarılan “Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” ile sosyal devlet konusunda önemli bir adım daha atılmıştır. Bu Kanun kapsamında kendilerine ait veya bakmakla yükümlü olduğu birey sayısına göre kendilerine düşen ortalama aylık gelir tutarı bir aylık net asgari ücret tutarının 2/3’ünden daha az olan bakıma muhtaç özür lülere, resmi veya özel bakım merkezlerinde ya da ikametgâhlarında bakım hizmeti verilmesinin²²⁸ve belirlenen ölçütlere uyan ailelerde bakıma muhtaç özür lü ve yaşlı yurttaşlara bakım parası ödenmesinin yolu açılmıştır.²²⁹“Bakıma muhtaç özür lülere sunulacak bakım hizmetinin karşılığı olarak belirlenecek kişi başına aylık bakım ücret tutarının iki aylık net asgari ücrete kadar çıkabileceği belirtilmiştir.²³⁰Bunların dışında bu Kanun, yaşlılara, suça yöneldikleri tespit edilen veya duygusal, cinsel ve fiziksel istismara uğrayan çocuklara yönelik bakım, tedavi, iyileştirme ve koruma hizmetlerinin verildiği, yaşlı hizmet merkezlerinin, koruma bakım ve rehabilitasyon merkezlerinin, bakım ve

²²⁶Ersin BİÇER, Ahmet Fatih ORTAKAYA, “SYDGM’nin Sosyal Yardımlarının ve Proje Desteklerinin Etki Analizi Projesi Sonuçları Üzerine Bir Değerlendirme”, V. Aileşurası “Aile Destek Hizmetleri” Bildirileri Bildiri Kitabı, Ankara, Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü Yay, 2008, ss. 179-183.

²²⁷ Samet Güneş, “Sosyal Yardımların Sunumunda Yeni Bir Yaklaşım Olarak Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü Proje Destekleri ve Yoksullukla Mücadeledeki Etkisi”, V. Aileşurası Aile Destek Hizmetleri Bildirileri Bildiri Kitabı, Ankara, Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü Yay., 2008s.165

²²⁸ Resmi Gazete, (10.02.2007). “Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, Ankara: Başbakanlık Basımevi, Ek. Md.7

²²⁹ Ali Tezel, “Yaşlı ve Hastalara Evde Bakım Parası Geliyor”, http://www.muhasabetr.com/ulusalbasin/haber_oku.php?haber_id=1047, Erişim Tarihi: 25.05.2011

²³⁰ Resmi Gazete. (10.02.2007). “Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, Ankara: Başbakanlık Basımevi., Md. 2

sosyal rehabilitasyon merkezlerinin kurulmasını öngörmektedir.²³¹ Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde yapılan bu yardım ve hizmetlerle yaşlı, özürlü ve muhtaç kimselere yönelik olarak sosyal devlet alanında önemli gelişmeler gerçekleştirildiği, maddi gücü yetersiz olanlara önemli meblağda kaynak aktarıldığı yadsınamaz. Ancak söz konusu kaynağın ciddi bir servet ve gelir vergisi alıp, ülkede yaratılan zenginliği zenginden alıp, yoksula aktarmaktan daha çok, yoksula, işçi ve emekçi sınıfların birikimlerinden kaynak yaratmak ve aktarmak şeklinde gerçekleştirilmesi AK Partitarafından yapılan sosyal yardımlara getirilen eleştirilerin bir kısmını teşkil etmektedir.²³²

Ayrıca AK Partidönemindeki yoğun gönüllülük vurgusu ve hayırseverlik uygulamasına dayanan sosyal yardım anlayışının ve bu anlayış temelinde yoksullukla mücadeleden daha çok, yoksulluğu belirli bir düzeyde tutarak, bu durumu siyasi hareketin devamlılığı açısından biri araca dönüştürdüğü, yapılan yardımların yoksulluğu ortadan kaldıracak bir etkisinin olmadığı ya da sınırlı olduğu ileri sürülmektedir.

Hatta yapılan sosyal yardımların miktarlarının özellikle seçim dönemlerinde artış gösterdiği ve özellikle seçim kazanma ihtimalinin kritik olduğu bölge ve yörelerde yoğunlaştığı eleştirisi yapılmaktadır.²³³ AK Partidöneminde ve geçmişteki iktidarlar döneminde yapılan sosyal yardımlara getirilen bir diğer eleştiri ise, sosyal yardımlar yapılırken bireylerin yardım kuruluşları önünde örselenmesidir. Bu duruma son vermek için de Avrupa'da sosyal yardımların dağıtılmasında uygulanan “vatandaş aylık hesabı” gibi uygulamalara öncelikli olarak geçilmesi önerilmektedir.²³⁴

AK Partidöneminde izlenen sosyal politikalar konusu incelenirken üzerinde durulması gereken bir diğer husus ise, sosyal güvenlik sistemidir. Bu bağlamda öncelikle işsizlik sigortası konusunda yapılan düzenlemenin incelenmesinde yarar vardır. 1999 yılında çıkarılan 4447 Sayılı “İşsizlik Sigortası Kanunu” 2002 yılına kadar uygulanamamıştır. 2002 yılında uygulanmaya başlayan Kanunun kapsamı, 2011 yılına

²³¹ Resmi Gazete. (10.02.2007). “Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, Ankara: Başbakanlık Basımevi., Md.1

²³² Soyer, A. (2009). “Dünyadan Türkiye’den, Sağlıkta “Reform” Notları...”, (Ed. H.Demirözen ve Akif Akalın), *Türkiye’de Sağlık Politikaları Üzerine Yazılar-II Sağlıkta Dönüşüm*, İstanbul: İstanbul Tabip Odası Yayınları, s. 8

²³³ Metin, A.e., s. 193-199

²³⁴ Esin Polat, “Yoksulluk ve Sosyal Yardım Kavramı, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları”, V. Aileşürası “Aile Destek Hizmetleri” Bildirileri Bildiri Kitabı, Ankara: Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü Yay., 2008 s. 138

kadar oldukça dar sınırlar içinde tutulmuştur. 2011 yılında yapılan düzenlemeye kadar, ülkemizde işsizlik sigortasından faydalanabilmek için, hizmet sözleşmesinin sona ermesinden önceki son 120 gün prim ödeyerek sürekli bir şekilde çalışmış olmak gerekmektedir. Son üç yıl içinde 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödeyen sigortalı işsizlere 180 gün; 900 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödeyen sigortalı işsizlere 240 gün; 1080 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödeyen sigortalı işsizlere 300 gün süre ile işsizlik sigortası ödenmekteydi.²³⁵

İşsizlik Sigortası Kanunu'ndan yararlanma imkanlarının bir hayli dar tutulmasından dolayı sonraki yıllarda yapılan işsizlik ödenekleri, işsizlik Sigortası Fonu'nun toplam birikiminin % 10'unu aşmamıştı. Geriye kalan bölüm GAP harcamaları için bütçeye aktarılmış, 2009 yılında ise işverenlerin prim yükümlülüklerinin bir kısmı işsizlik Sigortası Fonunda toplanan birikimlerden karşılanmıştır.²³⁶ 2011 yılında işsizlik sigortasına ilişkin bazı hükümler değiştirilerek, bu sigortanın kapsamı genişletilmiştir

Yapılan değişikliklerle hizmet sözleşmesinin sona ermesinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş ve işten ayrılmadan önceki son 120 gün içinde prim ödeyerek sürekli çalışan kişilerin işsizlik sigortası desteğinde yararlanmaya hak kazanacağı belirtilmiştir.²³⁷ İşsizlik sigortasının dışında sosyal güvenlik konusunda yapılan bir diğer önemli yasal düzenleme ise, 2006 yılında çıkarılan 5502 Sayılı "Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu" ile 5510 Sayılı "Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu"dur. Çıkarılan bu yasalar ve değişikliklerle beraber, Türkiye'de sosyal güvenlik kapsamındaki vatandaşlarla bunların dışında yer alan vatandaşlar arasındaki ayrıma dayanan ikili yapı ortadan kalkmıştır.

Ancak 5510 Sayılı Kanunu'na göre, işçilerin kaza, hastalık, yaşlılık veya sürekli sakatlık sonucu çalışamaz duruma gelmeleri ve işsizlik halinde kullanılmak üzere işçilerden kesilen primlerle finanse edilen sistem, işçi sınıfının aleyhine bir düzenlemeyi

²³⁵ Resmi Gazete, (8/9/1999), İşsizlik Sigortası Kanunu ,Ankara: BaşbakanlıkBasımevi.,md.

²³⁶ KorkutBoratav, **TürkiyeİktisatTarihi 1908-2009**, Ankara, İmgeYayınevi,2011,s.202

²³⁷ Resmi Gazete. (25.02.2011). "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", Ankara: BaşbakanlıkBasımevi.,md. 68-69

de beraberinde getirdiği için eleştirilmektedir. Bunun gerekçesi ise, işçi sınıfı tarafından yaratılan zenginlikten işçilerin aldığı düşük paydan bir de söz konusu riskler için prim/para kesintisinin yapılmasının son derece adaletsiz bir uygulama olarak görülmesidir.²³⁸

5510 Sayılı Kanunu'na göre, hiçbir sosyal güvenceye sahip bulunmayan vatandaşlar da belirlenen tarihlerde başvurmaları halinde Genel Sağlık Sigortası kapsamına dahil edilmiştir. Ancak Genel Sağlık Sigortası kapsamına dahi edilen vatandaşları sağlık hizmetlerinden yararlanmak için sigorta primlerini kendilerinin ödemeleri şartı getirilmiştir. SGK tarafından yapılması gereken tespit neticesinde, aile içinde kişi başına düşen aylık geliri brüt asgari ücretin 1/3'ünden az olanların primlerinin ise devlet tarafından ödenmesi kararlaştırılmıştır.²³⁹

Aynı Kanunla sosyal güvenlik alanında getirilen bir diğer önemli gelişme ise, 18 yaşından küçüklerin anne babalarının sigortalı olup olmamalarına bakılmaksızın, herhangi bir ön şart aranmadan Genel Sağlık Sigortalısı sayılmasıdır.²⁴⁰

Sosyal güvenlik alanında yapılan bu düzenlemelerin dışında, 12 Eylül 2010 tarihinde referanduma sunulurken kabul edilen, “Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”da da sosyal devlete ve sosyal politikalara ilişkin önemli maddeler bulunmaktadır. Örneğin; Kanunun “çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz”, “devlet her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır”.²⁴¹ şeklindeki hükümleri sosyal devlet konusunda alınacak önlemler ve yapılacak düzenlemeler için anayasal bir dayanak teşkil etmektedir.

²³⁸ Soyer, A. (2009). “Dünyadan Türkiye’den, Sağlıkta “Reform” Notları...”, (Ed. H.Demirözen ve A. Akalın), *Türkiye’de Sağlık Politikaları Üzerine Yazılar-II Sağlıkta Dönüşüm*, İstanbul: İstanbul Tabip Odası Yayınları, s. 10

²³⁹ Hüseyin Koyuncuoğlu, “Genel Sağlık Sigortası Uygulaması Başlıyor”, *Hürriyet*, <http://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/15859761.asp>, erişim Tarihi: 14.05.2014

²⁴⁰ Ali Tezel, “18 Yaşından Küçük Bütün Çocuklar GSS’lidir”, <http://www.alitezeli.com/tezel/index.php?sid=yazi&id=3372>, Erişim Tarihi: 27.05.2011

²⁴¹ Resmi Gazete. (13.05.2010). “Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, Ankara: Başbakanlık Basımevi., md.1-4

Yine aynı Kanunun “Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler” ve “Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 51. maddesinin dördüncü fıkrası (Aynı zamanda ve aynı işkolunda birden fazla sendikaya üye olunamaz) yürürlükten kaldırılmıştır”.²⁴² şeklindeki maddeleri sendikal özgürlük alanında önemli sayılabilecek gelişmeler olarak kabul edilebilir.

AK Partidöneminde çocuk ve özürülülerin yanında kadınların da ihmal ve istismarını önlemek için, ALO 183 Aile, Çocuk ve Özürlü Sosyal Hizmet Danışma hattı hizmete alınmıştır, sosyal hizmet gereksinimine ihtiyaç duyan kadın, genç ve ailelere hizmet götüren Aile Dayanışma ve Toplum Merkezleri'nin sayıları artırılarak, yaygınlaştırılmıştır. Aynı şekilde istismar ve şiddete maruz kalan kadınlara yönelik hizmet veren kadın konukevlerinin sayısı arttırılmıştır.²⁴³

Ayrıca 2012 yılında kabul edilen Ailenin Korunması ve Kadına şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'la, şiddete maruz kalan yahut şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadın, çocuk ve aile bireylerinin korunmasına ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesine yönelik önemli düzenlemeler ve yaptırımlar getirilmiştir.²⁴⁴

2010Yılında açıklanan istihdam paketiyle, kadın ve genç nüfusun istihdamını özendiren önemli teşvikler getirilmiştir. Bu istihdam paketine göre, Temmuz 2010 tarihine kadar işe alınacak tüm kadın ve 18-29 yaş arasındaki erkek fertlerin sigorta primlerinin İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanması uygulaması getirilmiştir. Getirilen bu teşvik sistemi ile işverenler asgari ücret üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hissesinin birinci yılda % 100'ünün, ikinci yılda % 80'inin, üçüncü yılda % 60'ının, dördüncü yılda % 40'ının ve beşinci yılda ise % 20'sini ödemeyecek olup, bunlar işveren adına işsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanacaktır.²⁴⁵

---

²⁴²Resmi Gazete. (13.05.2010). “Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, Ankara: Başbakanlık Basımevi.,md. 5-6

²⁴³Banu Terkan, “Siyasi Partilerin Kadına İlişkin Söylem ve Politikaları (AKP ve CHP Örneği)”, **Selçuk İletişim Dergisi**, Sayı: 6, Cilt: 2, 2011, s. 129

²⁴⁴Resmi Gazete. (20.03.2012). “Ailenin Korunması ve Kadına şiddetin Önlenmesine Dair Kanun”,md. 1, Ankara: Başbakanlık Basımevi.

²⁴⁵Takvim, “Kadın Eleman Alan Prim Ödemeyecek”, http://www.takvim.com.tr/Ekonomi/2010/05/25/kadin_eleman_alan_prim_odemeyecek, Erişim Tarihi: 14/05/2014

AK Parti'nin sosyal devlet konusunda gerçekleştirdiği bir diğer önemli yasal düzenleme ise, 2011 tarihli ve 6111 Sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”dur. Bu Kanunla, “Özür lüelerin; özür durumu, hizmet gerekleri, iklim ve ulaşım şartları göz önünde tutulmak suretiyle mesai saatinin başlama ve bitiş saatleri ile öğle dinlenme sürelerinin merkezde üst yönetici, taşrada mülki amirlerce farklı belirlenebilmesinin”²⁴⁶ yolu açılarak özür lüeler yararına bir uygulama başlatılmıştır.

Yine bu kanunla, “kadın memurlara, doktor raporunda belirtilmesi halinde hamileliğin yirmi dördüncü haftasından önce ve her halde hamileliğin yirmi dördüncü haftasından itibaren ve doğumdan sonraki bir yıl süreyle gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilmesi; özür lü memurlara da isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevinin verilmesi yasaklanmıştır. Ayrıca bu Kanunla, erken doğum halinde doğum izninin doğum sonrasında aktarılması, doğumda annenin ölmesi halinde talebi üzerine babaya anne için öngörülen doğum izninin verilmesi, memur olan babaya eşinin doğum yapması halinde on gün doğum izni verilmesi, memura eşinin anne, baba ve kardeşinin ölümü hallerinde isteği üzerine yedi gün izin verilmesi, isteği halinde doğum yapan kadına ve doğumdan dolayı babaya 24 ay aylıksız izin verilmesi gibi haklar getirilmiştir.”²⁴⁷

AK Parti döneminde sosyal devlet konusunda yapılan bu olumlu düzenlemelere karşın, AK Parti'nin özellikle yoksulluk sorununu ve temel kamu yatırım alanlarını sivil topluma havale etmek konusunda epeyce istekli olduğu yönünde eleştiriler getirilmektedir.²⁴⁸

Yukarıda da değinildiği üzere, Parti programında da bu isteklilik açık bir şekilde görülmektedir. Parti programında, sosyal yardımlaşma ve dayanışma alanında

²⁴⁶ Resmi Gazete. (25.02.2011). “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, Ankara: Başbakanlık Basımevi., md. 104

²⁴⁷ Resmi Gazete. (25.02.2011). “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, Ankara: Başbakanlık Basımevi., md. 29, ss.105-108

²⁴⁸ Ayşe Buğra, **A.e.**, s. 240

faaliyette gösteren dernek, vakıf ve sosyal yardım kuruluşlarının faaliyetlerinin özellikle destekleneceği dile getirilmektedir.²⁴⁹

Bu istekliliğin yansıması olarak Gökkuşuğu Projesi ile Eğitime % 100 Destek Projesi örnek gösterilebilir. Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın işbirliği ile hayata geçirilecek olan ve Türkiye'de yaşayan 8.5 milyon engelli bireyin rehabilitasyon, eğitim ve meslek edindirme ihtiyaçlarını karşılamayı, 19 ilde eğitim merkezinin açılmasını amaç edinen Gökkuşuğu Projesinin gala yemeğinde bile 13 milyon TL tutarında bağış toplanması dikkate değerdir.²⁵⁰ Gökkuşuğu Projesi'nden daha büyük çapta bir proje olan Eğitime % 100 Destek Projesi 11 Eylül 2003'te başlatılmış; Bu proje ve bunun hayata geçirilmesi amacıyla çıkarılan "4842 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile hayırseverlerin eğitime yaptıkları harcamaların % 100'ünü gider olarak gösterebilmelerine imkan sağlanmıştır.²⁵¹ Bu projenin sonuçları, Eski Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu'nun verdiği sayısal veriler incelendiğinde daha net görülebilir. Şöyle ki, bu projenin başladığı 2003 yılı ile 2010 yılları arasında İstanbul'da toplam 23 bin 979 derslik yapımı tamamlanmış olup, bunlardan 3 bin 113'ü Eğitime % 100 Destek Projesi çerçevesinde yapılmıştır.²⁵² Getirilen tüm eleştirilere rağmen, Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde izlenen sosyal politikalarla ülkemizde sosyal devlet konusunda önemli adımların atıldığı ve ciddi gelişmelerin kaydedildiği yadsınamaz. Ancak AK Parti döneminde yapılan sosyal devlet harcamalarının, aynı dönemlerde, sosyal politikalar konusunda OECD ve AB ülkelerinde yapılan devlet harcamalarının gerisinde olduğu sonucuna erişilmektedir. Şöyle ki, 2005 yılı verilerine göre, kamunun yaptığı kişi başına sağlık harcamaları bakımından Türkiye, OECD ülkeleri içerisinde Meksika'nın üzerinde sondan ikinci sırada bulunmaktadır²⁵³

²⁴⁹ AK Parti 2001 Programı, http://www.akparti.org.tr/parti-programi_79.html, Erişim Tarihi: 28.06.2011,

²⁵⁰ Milliyet Gazetesi, (2006), "Gökkuşuğunun Altında Tüm Engeller Aşılacak", 06.03.2006.

²⁵¹ Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü. (2005), "Eğitime % 100 Destek Projesi", , <http://iogm.meb.gov.tr/pages.php?page=projects&id=1>, Erişim Tarihi: 01.06.2013

²⁵² Milliyet. (2010), "Eğitime Yüzde 100 Destek Projesi", 05.04.2010

²⁵³ Senem Kurt Topuz, "Türkiye'de Sosyal Devlet Harcamalarının Genel Eğilimi: 2001-2009 Yılları Arasında Yapılan Eğitim, Sağlık ve Sosyal Koruma Harcamaları", *Alternatif Politika*, 1(1), s. 115-136, http://www.alternatifpolitika.com/page/docs/Nisan_2009_Sayi_1/5Senem_Kurt_Topuz_Tam_Metin.pdf, s. 125-126, Erişim Tarihi: 27.06.2012

2003 yılı verilerine göre, Türkiye’de 0-19 yaş grubu için kişi başına düşen kamu eğitim harcaması sadece 232 avro iken, aynı rakam Yunanistan’da 2.699, Portekiz’de 3.374 avro, İspanya’da ise 3.937 avrodur.²⁵⁴ 2004 yılı verilerine göre, Avrupa ülkelerinde kamunun eğitim harcamalarının GSMH içindeki payı göz önünde tutulduğunda bu oran AB ülkelerinde ortalama % 5 dolayında olup, Türkiye 33 Avrupa ülkesi arasında % 4.05’lik payla ancak Romanya, Lüksemburg gibi ülkelerin önünde sondan beşinci sırada yer almaktadır.²⁵⁵ 2007 yılı verilerine göre, OECD ülkelerinde güncel fiyatlar ve satın alma gücü paritesi üzerinden kişi başına düşen toplam kamu sosyal harcamaları karşılaştırıldığında; Lüksemburg (17.447 dolar), Norveç (11.427 dolar), İsveç (10.493 dolar), Avusturya (10.008 dolar)’nın ilk sıralarda yer aldığı, Türkiye (1.433 dolar)’nin ise sadece Meksika (1042 dolar)’dan yüksek bir değerle sondan ikinci sırada yer aldığı görülmektedir.²⁵⁶

BM tarafından yayımlanan 2009 İnsani Gelişme Endeksi’ne göre kişi başına düşen GSMH’in 12.955 dolar olduğu Türkiye 182 ülke arasında 79. sırada yer almaktadır. Oysa Bulgaristan, Romanya ve Makedonya gibi ülkelerle aynı kategoride yer alan 18 ülke daha düşük gelir seviyelerine rağmen Türkiye’den üst sıralarda yer almaktadır.²⁵⁷

2010 İnsani Gelişme Endeksi’nde de bu durumun değişmediği görülmektedir. 2010 İnsani Gelişme Endeksi’ne göre “Yüksek İnsani Gelişme Gösteren” 169 ülke arasında yer alan Türkiye, 83. sırada bulunmaktadır. Bu endekse göre, Türkiye sıralamada AB’ye üye ülkeler ve AB’ye aday olan diğer ülkelerin OECD ortalamasının altında yer almıştır. Aynı zamanda Türkiye ile aynı insani gelişme kategorisinde yer alan ve kişi başına düşen GSMH’si Türkiye’nin altında olan Bulgaristan, Letonya ve Romanya gibi ülkeler Türkiye’den üst sıralarda yer almıştır. Benzer şekilde Türkiye,

---

²⁵⁴ Ayşe Buğra, **A.e.**, s. 242

²⁵⁵ Senem Kurt Topuz, “Türkiye’de Sosyal Devlet Harcamalarının Genel Eğilimi: 2001-2009 Yılları Arasında Yapılan Eğitim, Sağlık ve Sosyal Koruma Harcamaları”, **Alternatif Politika**, 1(1), ss. 115-136, Erişim Tarihi: 27.06.2012., http://www.alternatifpolitika.com/page/docs/Nisan_2009_Sayi_1/5Senem_Kurt_Topuz_Tam_Metin.pdf, s. 126

²⁵⁶ OECD, “Government social spending per head Total public expenditure per head, at current prices and PPP”, http://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/government-social-spending-per-head_20743904-table2, Erişim Tarihi: 08.06.2011

²⁵⁷ Yeni Ufuklar, Türkiye 18 Ülke Arasında 172. Sırada”, <http://www.undp.org.tr/Gozlem3.aspx?WebSayfaNo=2170> Erişim Tarihi: 12.11.2011

sıralamada AB'ye aday olan Hırvatistan, Makedonya gibi ülkelerden sonra gelmektedir.²⁵⁸

Kurulduğu ilk yıllarda özel sektör aracılığı ile kalkınmayı hedefleyen bir siyasi parti olan CHP, 1. Dünya Savaşı, Balkan Savaşı ve Kurtuluş Savaşı nedeniyle güç kaybeden halkın yorgun düşmesi, Osmanlı'dan gelen tesirlerle yerli müteşebbisin yok denecek kadar az, sermaye ve teknolojinin yetersiz kalmasından dolayı devletçi ekonomiye yönelmek durumunda kalmıştır.²⁵⁹

Cumhuriyet Halk Partisi tarafından benimsenen bu ekonomi anlayış 12 Eylül 1980 askeri ihtilaline kadar devam etmiştir. 1980 askeri ihtilali ile kapatılan ve 1992 yılında yeniden açılan CHP'nin bu tarihten sonra benimsediği ekonomi anlayışı, 24 Ocak 1980 Kararlarıyla ülkemizin benimsediği ekonomi anlayışına paralel olmuştur. CHP Ekonomik Programı ile Parti Programında serbest Pazar ekonomisine, küresel ölçekte rekabet gücüne dayalı bir ekonomi hedefine, yerli sermayenin yanı sıra yabancı sermayenin desteklenmesi gerekliliğine, kamunun piyasa mekanizmasının bir alternatifi değil bütünleyicisi olduğuna vurgu yapılmıştır.

Serbest piyasa ekonomisi merkezli bir ekonomik model benimseyen AK Parti'nin Parti Program ve Tüzüğünde de, serbest piyasanın tüm kurum ve kuruluşlarıyla tesis edilmesi amaçlanmakta olup, kamunun ekonomide düzenleyici ve denetleyici işlevlerinin olduğu, ekonomideki kamu etkisinin en az düzeye indirilmesi ve ülke ekonomisinin küresel piyasalara eklenmesi gerektiğine vurgu yapılmıştır.

Görüldüğü üzere her iki siyasi partinin ekonomi anlayışı da aslında serbest piyasa ekonomisinden yanadır. Kamunun piyasa ekonomisinin alternatifi değil, tamamlayıcısı olduğuna; ekonomi içindeki düzenleyici ve denetleyici işlevlerine vurgu yapılmıştır. Ancak CHP, pazar ekonomisinden yana olduğunu belirtirken, aynı zamanda devlet müdahalesine ve planlamaya da karşı çıkmamaktadır.²⁶⁰

²⁵⁸ Yeni Ufuklar, "Türkiye 83. Sırada", <http://www.undp.org.tr/Gozlem3.aspx?WebSayfaNo=2751>, Erişim Tarihi: 16.11.2011

²⁵⁹ Kerem Karabulut, "Özal Dönemi Türkiye'nin Ekonomi-Politikleri", **Turgut Özal Uluslararası Ekonomi ve Siyaset Kongresi-I Bildiriler Kitabı**, Malatya, İnönü Üniversitesi, 2010, s. 979-980.

²⁶⁰ S. Hakan Yılmaz, "İdris Küçükömer'in Siyasal Tezleri Bağlamında AKP ve CHP Parti Programlarının Analizi", Konya, Selçuk Üniversitesi, **Selçuk İletişim Dergisi**, 2007, s. 166-167

Her iki partinin benimsediği ekonomi anlayışı, izlediği sosyal politikaya da yansımıştır. Bu konuda her iki partiyi karşılaştırmak için kurulduğu ilk günden günümüze kadar sosyal politika alanındaki uygulamalarına, parti program ve tüzüklerine tekrar kısaca değinilmesinde yarar vardır. Tek parti döneminde CHP'nin kabul ettiği parti programlarında, ağırlıklı olarak yeni bir devletin ve ulusun inşasına ağırlık verilmiştir. Büyük ölçüde kalkınmanın ön plana çıkarıldığı tek parti döneminde yoksullukla mücadele devletin sorumluluk alanları içerisinde yer almamıştır. Gönüllü hayırseverlik vurgusu, yoksulluk yaklaşımı içerisinde oldukça belirgindir.²⁶¹

Cumhuriyetin ilk yıllarında oldukça yoksul olan ülkede, eğitimden yoksun olan halka yönelik olarak Köy Eğitimci Teşkilatı, Köy Enstitüleri ve Halkevleri vasıtasıyla hizmetverilmeye çalışılmıştır. 2. Dünya Savaşı nedeniyle çıkarılan Milli Korunma Kanunu'yla yapılan sıkı düzenlemelerden dolayı üretimde görülen aksamlar ve ekonomik sorunlar, Varlık Vergisi ve Toprak Mahsulleri Vergisi gibi ağır vergiler ülkedeki yoksulluğu iyice artırmıştır. CHP tarafından II. Dünya Savaşı'ndan sonra yoksulluk ve sosyal adalet konusunda önem arz eden Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu çıkarılmış, ancak bu Kanun uygulanamamıştır. Ayrıca tek parti döneminde çalışma hayatını düzenleyen, emekçi kesime bazı haklar tanıyan, işçi sağlığı ve güvenliği açısından önemli yasal düzenlemeler yapılmıştır.

Ancak CHP'de 1965 milletvekili genel seçimleri sonuna kadar sosyal devlet konusunda ciddi bir sarkılma görülmemiştir. CHP ilk kez bu seçimlerden sonra Ortanın Solu söylemiyle; sosyal adalet, sosyal güvenlik ve sosyal refah devleti vurgusunu ön plana çıkarmış ve sosyal demokrat bir kimliğe kavuşmuştur. Ortanın Solu söylemiyle görülen değişim parti program ve tüzüklerine de yansımış ve CHP 1976'da Sosyalist Enternasyonel'e katılma kararı almıştır. 1980 askeri ihtilali ile kapatılan ve 1992 yılında yeniden açılan CHP'nin 1994 Parti Programı'nda; Programı'nda; önemle belirtilen konular arasında eğitimden sosyal güvenliğe kadar birçok konuda önemli güvencelerde bulunulmuş, özel sektör girişimlerinin destekleneceği ve sosyal politikalarda maddi imkanları zengin ve gönüllü birey ve kuruluşların katkılarının değerlendirileceği hususu bulunmaktadır. Partinin 2010 Programında; sığınma evlerinden Sendikalar

---

²⁶¹ Ayşe Buğra, A.e., s. 98-99

Kanununa, Toplu Sözleşme Grev ve Lokavt Kanunu'ndan Aile Sigortasına ve Vatandaşlık Hakkı Ödemesine dahil olmak üzere çeşitli konularda iyileştirilmeye yer verilmiştir. Eğitimin önemi her iki partinin de üzerinde durduğu bir noktadır, bu bağlamda özel eğitimin desteklenmesi husus da önem arz eden konulardandır.

Aynı şekilde sosyal güvenlik reformuna yönelik önemli girişimlerde bulunulmuş ve global sermayenin istekleri yönünde bir sosyal politika sistemi şekillendirilmiştir.²⁶² CHP ve AK Parti'nin izlediği sosyal politikanın birbirine tezat oluşturacak bir biçimde gönüllülük ve yardımseverliğe dayandığı izlenmektedir.

Ayrıca AK Partibazı iç ve konjonktürel nedenlerden dolayı sadece formel sektörde çalışanları değil, tüm yurttaşları kapsayan bir sosyal politika izlemek durumunda kalmıştır. 2001 ekonomik krizi, IMF'nin sosyal güvenlik reformu konusundaki acı reçetelerinin doğurduğu sorunlar ve AB'ye üyelik sürecinden doğan yükümlülüklerden dolayı ²⁶³AK Partiönceki ekonomi politikası ile çelişen bir sosyal politika izlemiştir. Bu bağlamda gerçekleştirilen birinci somut adım şartlı Nakit Transferleridir. Özürlü ve muhtaç bireylere yönelik uygulana bakım parası da yapılan sosyal yardımla arsında önem arz eder. SSK, Emekli Sandığı ve BAĞ-KUR'un birleştirilerek tek çatı altında toplanması CHP 1994 Parti Programında yer alan önerilen bir husustur.

AK Partitarafından 2006 yılında çıkarılan 5502 Sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu ile CHP tarafından önerilen bu oluşum, Sosyal Güvenlik Kurumu adıyla hayata geçirilmiştir.Çalışırken işsiz kalanlara ödenecek olan işsizlik sigortası da bu programda gerçekleştirilmiştir.

. Bu uygulama da 1999 yılında çıkarılan 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ile yasalaşmış fakat, 2002 yılında yürürlüğe girmiştir. 2002 yılında yürürlüğe giren bu Kanundan yararlanma kıstasları oldukça sınırlı tutulduğundan, bu sigorta fazla yaygın ve yaralı olamadı. Ancak 2011 yılında AK Partidöneminde yapılan değişiklikle bu sigortanın içeriği genişletilerek ve yararlanma ölçütleri esnetilmek suretiyle yaygınlaştırıldı. Ayrıca 2006 yılında çıkarılan 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 5502 Sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'yla sosyal

---

²⁶²Yılmaz, S. H. (2007). "İdris Küçükömer'in Siyasal Tezleri Bağlamında AK Parti ve CHP Parti Programlarının Analizi", SelçukİletişimDergisi, 5(1), ss. 167-168

²⁶³Ayşe Buğra,A.e., s. 219-221

güvenlik kapsamındaki vatandaşlarla bunun dışında yer alanlar arasındaki ikili yapı kalkmıştır.²⁶⁴ 5510 Sayılı Kanun'a göre, hiçbir sosyal güvencesi olmayan 18 yaşından küçükler anne ve babalarının sigortalı olup olmadığına bakılmaksızın Genel Sağlık Sigortalı kapsamına alınmıştır.

AK Parti iktidarında kadın ve çocuk istismarı ve bunların önlenmesine yönelik de önemli yasal düzenlemeler yapma yoluna gidilmiştir. Cumhuriyet Halk Partisi ile Adalet ve Kalkınma partisi arasında benzerlik teşkil eden bir diğer uygulama da kadın ve çocuk istismarını önlemeye yönelik uygulamalardır. CHP tarafından önerilen ve yerel yönetimler bünyesinde kurulan sığınma evlerinin sayısının artırılması gibi önerilerle, AK Parti'nin uygulamaları örtüşmektedir.

Çocuk, yaşlı, özürlü, harp ve vazife malullerinin durumları, kadınlara yönelik toplumsal düzenlemeler ile çocukların istismarını ve şiddete maruz kalmasını önlemek amacıyla gerekli anayasal, yasal ve kurumsal düzenlemeler de AK Parti döneminde hayata geçirilmiştir. Bunu yanında özürhükleri kapsayan; özürhük devlet memurlarının çalışma saatleri ve şartları şekil ve mercii bakımından özürhüklerin yararına olacak biçimde değıştirilmiş, analık durumunda her iki eşe önemli sosyal haklar tanınmıştır. AK Partidöneminde SYDTF kapsamında yapılan yardımların sayısı ve bunlara aktarılan imkânlarda da artış gözlenmiştir.

Bu durumdan anlaşıldığı üzere; her iki siyasi parti de birbirinde ayrı ideolojik temellere dayansa da uygulama ve tasarı bakımında AK Parti ile CHP nin izlediği sosyal politikalar arasında birçok ortak nokta bulunmaktadır. Partilerin arasındaki an önemli farklılık sosyal yardımların kişilere ulaştırılması aşamasında görölmektedir. CHP, ülkemizde farklı kurumlarca ailelere ulaştırılan sosyal yardımların yapılış biçiminin yurttaş onurunu zedelediğini, sosyal yardım sisteminin çoğunlukla istek üzerinden yürütüldüğünü belirtmektedir. Bu nedenle de yoksul olup da ilgili sosyal yardım kurumlarına doğrudan başvurmayanların yardıma hak kazanamadığı, ayrıca sosyal yardımların dağıtımında kime nasıl yardım edileceği hususunda nesnel ölçütlerin kullanılmadığı ve yardımların gelişigüzel yapıldığı Şeklindeki eleştiriler CHP tarafından

---

²⁶⁴ Ayşe Buğra, "Kapitalizm, Yoksulluk ve Türkiye'de Sosyal Politika", http://www.obarsiv.com/pdf/ayse_bugra2.pdf, Erişim Tarihi: 07.06.2011

getirilmektedir.²⁶⁵ Cumhuriyet Halk Partisi'nin bu noktadaki çözüm önerisi, sosyal yardımların yapılışında Aile Sigortası, Vatandaşlık Hakkı Ödemesi, çocuk bakım parası, kreş parası gibi oluşumların devreye sokulmasıdır. AK Parti ile CHP'nin birleştiği husus ise bu yardımların yapılmasında sivil toplum kuruluşları ve özel sektörle işbirliği yapılması görüşüdür.

Adalet ve Kalkınma Partisi ile Cumhuriyet Halk Partisi'nin adil bir biçimde karşılaştırmasının yapılması oldukça güçtür. Bunu en önemli nedeni her iki partinin de iktidar olduğu dönemlerdeki mevcut ülke koşullarıdır. Yorgun ve yoksul bir Türkiye'yi yönetmek durumunda kalan Cumhuriyet Halk Partisi 1970'lerin ithal ikameci politikalarını benimsemek zorunda kalmıştır. Aynı türden dezavantajlar 2002 yılında iktidar koltuğuna oturan Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetinde yaşanmamıştır. Bu önemli sebeplerden dolayı her iki iktidarın sağlıklı bir karşılaştırmasını yapmak doğru sonuçlar ortaya kaymaya engel teşkil etmektedir. Ancak şu sonuç ortadadır ki Adalet ve Kalkınma Partisi'nin iktidarda olduğu yıllarda Türkiye'de sosyal devlet olma yolunda büyük bir aşama kaydedilmiştir. Bu arada devlet harcamalarına yapıla artışta dikkat çekicidir.

Cumhuriyet Halk partisinin iktidar koltuğuna oturduğu tek partili dönem içinde ülkedeki koşulların güçlükleri iktidarı zorlar nitelikteydi. Yeni bir ulusun küllerinden doğduğu bu dönemde mevcut kısıtlılıklar, ekonomik yetersizlikler iktidarı oldukça zorlayan bir nitelikteydi.

1970'li yıllarda ülke ekonomisindeki son derece yetersiz ve kırılabilir yapı nedeniyle sosyal devlet olma çabalarına yönelik olarak yapılacak harcamalar arka planda kalmıştır. Ancak 1990'lı ve 2000'li yıllarda CHP'nin parti program ve tüzüklerinde sosyal devlet konusuna büyük önem yüklendiği görülmektedir.

Adalet ve Kalkınma Partisinin sosyal devlet olma yolunda yapmış olduğu harcama miktarlarına bakıldığı zaman harcama kalemlerinde önemli artış olmasına rağmen, harcamalar arasındaki orana bakıldığında yıl itibarı ile ciddi bir artış görülmemektedir. Ayrıca AK Parti döneminde yapılan sosyal devlet harcamaları, aynı

---

²⁶⁵CHP, "Aile Sigortası Güçlü Sosyal Devlete Doğru", <http://www.chp.org.tr/wp-content/uploads/alesigortasi.pdf>, s.24, Erişim Tarihi: 24.06.2011

yıllarda OECD ve AB ülkelerinde yapılan sosyal devlet harcamalarıyla karşılatırıldığında, AK Partisi'nin çabalarının bu konuda yetersiz olduğu sonucuna erişilmektedir.²⁶⁶ BM tarafından yayımlanan İnsani Gelişme Endekslerinde de Türkiye'nin, kendisinden düşük gelir düzeyine sahip olan birçok ülkenin gerisinde kaldığı gözlenmektedir.

SONUÇ

1959'da Türkiye'nin, AET'ye ortak başvurusu ile başlayan Avrupa Birliği üyelik süreci günümüze kadar devam etmektedir. Avrupa uzun yıllar süren iç savaşlardan sonra ulusal devletlerini kurmayı başarmışlar aynı şekilde güçlü Avrupa'nın oluşturulması içinde ulusüstü birlik kurma mücadelesini uzun yıllar devam ettirmişlerdir. Bugün 28 üyeden oluşan birliğin ortak değerler ve kriterler etrafında bir araya gelmesi bir çok iyileştirme ve evrensel ilkelerin hayata geçirilmesiyle mümkün olmuştur. Avrupa Birliği müktesebatı dediğimiz ve üye olmak isteyen devletlerinde yerine getirmesi istenilen kriterler refah toplumunun yaratılması ve sürdürülebilirliğinin

---

²⁶⁶Senem Kurt Topuz, **A.e.**,s. 115-126

sağlanması için şart koşulmuştur. Türkiye'nin üyelik süreci halen devam etmekte olup Türkiye için açılan fasılların yerine getirilerek uygulanabilir gelişmelerin gerçekleştirilmesi birlik tarafından takip edilmektedir. Sosyal politikalar ve istihdam faslı ile Türkiye'den beklenen kriterlerin büyük kısmı vücut bulmuş, ilgili mevzuatlar ve uygulamalar AB mevzuatı ile uyumlu hale getirilmiştir. Devleti yöneten iktidar partisi ve devleti yönetmeye talipli olan diğer partiler parti programlarına da AB kriterlerini de entegre etmeye çalışmışlardır. Bazı partiler AB üyeliğine sıcak bakmadığı için bu kriterlerin parti programlarına yansımalar da olmamıştır.

CHP Programı'nda; önemle belirtilen konular arasında eğitimden sosyal güvenliğe kadar birçok konuda önemli güvencelerde bulunulmuş, özel sektör girişimlerinin destekleneceği ve sosyal politikalarda maddi imkanları zengin ve gönüllü birey ve kuruluşların katkılarının değerlendirileceği hususu bulunmaktadır. Partinin 2010 Programında; sığınma evlerinden Sendikalar Kanununa, Toplu Sözleşme Grev ve Lokavt Kanunu'ndan Aile Sigortasına ve Vatandaşlık Hakkı Ödemesine dahil olmak üzere çeşitli konularda iyileştirilmeye yer verilmiştir. Eğitimin önemi her iki partinin de üzerinde durduğu bir noktadır, bu bağlamda özel eğitimin desteklenmesi husus da önem arz eden konulardandır.

Sosyal güvenlik reformlarının global sermaye aktörlerinin istekleri doğrultusunda yapılandırılmaya gidildiği görülmektedir. Özellikle bireysel emeklilik, bireysel sağlık sigorta uygulamaların da vatandaşın özel sigorta firmalarına yönlendirilmesi, % 25 devlet desteğinin sağlanması bu amaçla yapılan uygulamalara örnek teşkil etmektedir. Ekonomik durumu yeterli olmayan bireyler için bu gelişmeler ileriye dönük kaygılar oluşturmaktadır. CHP ve AK Parti'nin izlediği sosyal politikanın birbirine tezat oluşturacak bir biçimde gönüllülük ve yardımseverliğe dayandığı izlenmektedir.

Ayrıca AK Parti bazı iç ve konjonktürel nedenlerden dolayı sadece formel sektörde çalışanları değil, tüm yurttaşları kapsayan bir sosyal politika izlemek durumunda kalmıştır. 2001 ekonomik krizi, IMF'nin sosyal güvenlik reformu konusundaki acı reçetelerinin doğurduğu sorunlar ve AB'ye üyelik sürecinden doğan yükümlülüklerden dolayı AK Parti önceki ekonomi politikası ile çelişen bir sosyal politika izlemiştir. Bu bağlamda gerçekleştirilen birinci somut adım şartlı Nakit Transferleridir. Özürlü ve muhtaç bireylere yönelik uygulana bakım parası da yapılan

sosyal yardımla arsında önem arz eder. SSK, Emekli Sandığı ve BAĞ-KUR'un birleştirilerek tek çatı altında toplanması CHP 1994 Parti Programında yer alan önerilen bir husustur.

AK Parti tarafından 2006 yılında çıkarılan 5502 Sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu ile CHP tarafından önerilen bu oluşum, Sosyal Güvenlik Kurumu adıyla hayata geçirilmiştir. Çalışırken işsiz kalanlara ödenecek olan işsizlik sigortası da bu programda gerçekleştirilmiştir.

Bu uygulama da 1999 yılında çıkarılan 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ile yasalaşmış fakat, 2002 yılında yürürlüğe girmiştir. 2002 yılında yürürlüğe giren bu Kanundan yararlanma kısıtları oldukça sınırlı tutulduğundan, bu sigorta fazla yaygın ve yaralı olamadı. Ancak 2011 yılında AK Parti döneminde yapılan değişiklikle bu sigortanın içeriği genişletilerek ve yararlanma ölçütleri esnetilmek suretiyle yaygınlaştırıldı. Ayrıca 2006 yılında çıkarılan 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 5502 Sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'yla sosyal güvenlik kapsamındaki vatandaşlarla bunun dışında yer alanlar arasındaki ikili yapı kalkmıştır. 5510 Sayılı Kanun'a göre, hiçbir sosyal güvencesi olmayan 18 yaşından küçükler anne ve babalarının sigortalı olup olmadığına bakılmaksızın Genel Sağlık Sigortalı kapsamına alınmıştır.

AK Partiiktidarında kadın ve çocuk istismarı ve bunların önlenmesine yönelik de önemli yasal düzenlemeler yapma yoluna gidilmiştir. Cumhuriyet Halk Partisi ile Adalet ve Kalkınma partisi arasında benzerlik teşkil eden bir diğer uygulama da kadın ve çocuk istismarını önlemeye yönelik uygulamalardır. CHP tarafından önerilen ve yerel yönetimler bünyesinde kurulan sığınma evlerinin sayısının artırılması gibi önerilerle, AKParti'nin uygulamaları örtüşmektedir.

Bu yönden ayrıca Adalet ve Kalkınma Partisi tarafından Cumhuriyet Halk Partisi'nin önerdiği Genç-iş Kur Projelerine benzer bazı düzenlemeler yapılmıştır. CHP tarafından taahhüt edilen emeklilik intibak yasası da AK Parti tarafından 8 Mart 2012'de çıkarılan 6283 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun adıyla çıkarılmıştır.

Çocuk, yaşlı, özürlü, harp ve vazife malullerinin durumları, kadınlara yönelik toplumsal düzenlemeler ile çocukların istismarını ve şiddete maruz kalmasını önlemek amacıyla gerekli anayasal, yasal ve kurumsal düzenlemeler de AK Parti döneminde

hayata geçirilmiştir. Bunu yanında özürllüleri kapsayan; özürllü devlet memurlarının çalışma saatleri ve şartları şekil ve mercii bakımından özürllülerin yararına olacak biçimde değiştirilmiş, analık durumunda her iki eğe önemli sosyal haklar tanınmıştır. AK Partisi döneminde SYDTF kapsamında yapılan yardımların sayısı ve bunlara aktarılan imkânlarda da artış gözlenmiştir.

Bu durumdan anlaşıldığı üzere; her iki siyasi parti de birbirinde ayrı ideolojik temellere dayansa da uygulama ve tasarı bakımında AK Parti ile CHP'nin izlediği sosyal politikalar arasında birçok ortak nokta bulunmaktadır. Partilerin arasındaki an önemli farklılık sosyal yardımların kişilere ulaştırılması aşamasında görülmektedir. CHP, ülkemizde farklı kurumlarca ailelere ulaştırılan sosyal yardımların yapılış biçiminin yurttaş onurunu zedelediğini, sosyal yardım sisteminin çoğunlukla istek üzerinden yürütüldüğünü belirtmektedir. Bu nedenle de yoksul olup da ilgili sosyal yardım kurumlarına doğrudan başvurmayanların yardıma hak kazanamadığı, ayrıca sosyal yardımların dağıtımında kime nasıl yardım edileceği hususunda nesnel ölçütlerin kullanılmadığı ve yardımların gelişigüzel yapıldığı şeklindeki eleştiriler CHP tarafından getirilmektedir. Cumhuriyet Halk Partisi'nin bu noktadaki çözüm önerisi, sosyal yardımların yapılışında Aile Sigortası, Vatandaşlık Hakkı Ödemesi, çocuk bakım parası, kreş parası gibi oluşumların devreye sokulmasıdır. AK Parti ile CHP'nin birleştiği husus ise bu yardımların yapılmasında sivil toplum kuruluşları ve özel sektörle işbirliği yapılması görüşüdür.

Adalet ve Kalkınma Partisi ile Cumhuriyet Halk Partisi'nin adil bir biçimde karşılaştırmasının yapılması oldukça güçtür. Bunu en önemli nedeni her iki partinin de iktidar olduğu dönemlerdeki mevcut ülke koşullarıdır. Yorgun ve yoksul bir Türkiye'yi yönetmek durumunda kalan Cumhuriyet Halk Partisi 1970'lerin ithal ikameci politikalarını benimsemek zorunda kalmıştır. Aynı türden dezavantajlar 2002 yılında iktidar koltuğuna oturan Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetinde yaşanmamıştır. Bu önemli sebeplerden dolayı her iki iktidarın sağlıklı bir karşılaştırmasını yapmak doğru sonuçlar ortaya kaymaya engel teşkil etmektedir. Ancak şu sonuç ortadadır ki Adalet ve Kalkınma Partisi'nin iktidarda olduğu yıllarda Türkiye'de sosyal devlet olma yolunda büyük bir aşama kaydedilmiştir. Bu arada devlet harcamalarına yapılan artışta dikkat çekicidir.

Cumhuriyet Halk partisinin iktidar koltuğuna oturduğu tek partili dönem içinde ülkedeki koşulların güçlükleri iktidarı zorlar nitelikteydi. Yeni bir ulusun küllerinden doğduğu bu dönemde mevcut kısıtlılıklar, ekonomik yetersizlikler iktidarı oldukça zorlayan bir nitelikteydi.

1970’li yıllarda ülke ekonomisindeki son derece yetersiz ve kırılğan yapı nedeniyle sosyal devlet olma çabalarına yönelik olarak yapılacak harcamalar arka planda kalmıştır. Ancak 1990’lı ve 2000’li yıllarda CHP’nin parti program ve tüzüklerinde sosyal devlet konusuna büyük önem yüklendiği görülmektedir.

Adalet ve Kalkınma partisinin sosyal devlet olma yolunda yapmış olduğu harcama miktarlarına bakıldığı zaman harcama kalemlerinde önemli artış olmasına rağmen, harcamalar arasındaki orana bakıldığında yıl itibari ile ciddi bir artış görülmemektedir. Ayrıca AK Parti döneminde yapılan sosyal devlet harcamaları, aynı yıllarda OECD ve AB lkelerinde yapılan sosyal devlet harcamalarıyla karşılatırıldığında, AK Parti’nin çabalarının bu konuda yetersiz olduğu sonucuna erişilmektedir. BM tarafından yayımlanan İnsani Gelişme Endekslerinde de Türkiye’nin, kendisinden düşük gelir düzeyine sahip olan birçok ülkenin gerisinde kaldığı gözlenmektedir. Bu noktada ülkemizdeki toplumsal ve ekonomik refah seviyesinin artırılabilmesi için iktidar partisi ve muhalefet partileri kamu yararına her türlü politikanın geliştirilmesi ve kararlılıkla uygulanmasında işbirliği yapmalıdır. Muhalefet partilerinin iktidar partisinin yanlış uygulamalarına karşı çıkması milletin yararına, doğru uygulamalarını da ideolojisini bir kenara koyup desteklemesi ise milletin yine yararına olacaktır.

KAYNAKÇA

- Agaoğlu,Samet , Hüdaioglu,Selahattin : **Türkiye’de İş Hukuku, İş Hukuku Tarihi**, Ankara, C. I, 1938.
- AK Parti 2001 Programı, http://www.akparti.org.tr/parti-programi_79.html, ErişimTarihi: 28.06.2011.
- AK Parti 2010 Tüzüğü, http://www.akparti.org.tr/parti-tuzugu_80.html,s.3 ErişimTarihi: 28.06.2011.
- AK Parti Kalkınma Demokratikleşme Programı.
- AK Parti Teşkilat İç Yönetmeliği.
- Ataman, B. C. (2005) “Avrupa Birliği’nin İstihdam ve Sosyal Politikası” **Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi Jean Monnet Sosyal Politika Modülü Proje Yayını: 1**, Ankara.
- Ayışığı,Metin: “İkinci Dünya Savaşı Başlarında İstanbul’da İhtikâr Meselesi”, <http://metinayisigi.com/ikinci-dunya-savasi-baslarinda-istanbulda-ihlikar-meselesi/> Erişim Tarihi: 15.05.2014.
- Aykaç, M.: “Avrupa Birliği Politikası: Muğlak Geçmiş ve Tartışmalı Gelecek”, **Tüm Yönleriyle Türkiye –AB İlişkileri**Editör M. Aykaç ve Z. Parlak, İstanbul.2002.
- Aysan,Fatih: “Küreselleşme Sürecinde Türkiye’deki Sosyal Politikalar”, İstanbul, **Sosyal Politikalar Dergisi**, sayı:1, 2006.
- Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü, “Şartlı Sağlık Yardımları, Şartlı EğitimYardımları”, , [http://www.sydgm.gov.tr/tr/html/265/Sartli+ Nakit+Transferi](http://www.sydgm.gov.tr/tr/html/265/Sartli+Nakit+Transferi), ErişimTarihi: 23.05.2011.
- BDP Parti Programı.
- Biçer,Ersin,Ortakaya, Ahmet Fatih: “SYDGM’nin Sosyal Yardımlarının ve Proje Desteklerinin Etki Analizi ProjesiSonuçlarıÜzerineBirDeğerlendirme”, V. Aileşurası “AileDestekHizmetleri” BildirileriBildiriKitabı, Ankara, BaşbakanlıkAileveSosyalAraştırmalarGenelMüdürlüğü Yay, 2008.
- Boratav,Korkut:**TürkiyeİktisatTarihi 1908-2009**, Ankara, İmgeYayınevi, 2011.
- Buğra,Ayşe ve Çağlar,Keyder: **Sosyal Politika Yazıları**, İstanbul, İletişim Yayınları, 2006.
- Buğra,Ayşe: “Kapitalizm, Yoksulluk ve Türkiye’de Sosyal Politika”, http://www.obarsiv.com/pdf/ayse_bugra2.pdf, Erişim Tarihi: 07.06.2011

- Buğra,Ayşe: **Kapitalizm, YoksullukveTürkiye’deSosyalPolitika**, İstanbul, İletişimYayınları, 2010.
- CHP “Aile Sigortası Güçlü Sosyal Devlete Doğru”, <http://www.chp.org.tr/wp-content/uploads/ailesigortasi.pdf>,s.24, Erişim Tarihi: 24.06.2011.
- CHP 1974 Tüzüğü. İstanbul: Şevket Ünal Matbaası, md. 2.
- CHP 1976 Tüzüğü. Ankara: ÇabaMatbaası, md. 2.
- CHP 1994 Programı, <http://www.belgenet.com/parti/program/chp1994-1.html>, ErişimTarihi: 01.07.2011.
- CHP 2010 Programı, http://www.chp.org.tr/?page_id=70, ErişimTarihi : 01.07.2011.
- CHP Parti Programı 2011.
- CHP, “Aile Sigortası Güçlü Sosyal Devlete Doğru”, <http://www.chp.org.tr/wp-content/uploads/ailesigortasi.pdf>, Erişim Tarihi: 24.06.2011.
- Çaldıran Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, “Şartlı Nakit Transferi Bilgi Notu”, Erişim, http://www.caldiran.gov.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=56&Itemid=71, Tarihi: 23.05.2011.
- Çavdar, Tefrik:**Türkiye Ekonomisinin Tarihi 1900-1960: Yirminci Yüzyıl Türkiye İktisat Tarihi**, Ankara, İmge Kitabevi, 2003.
- Çelik,A.:**ABSosyalPolitikasıUyumSürecininUyumsuzAlanı**Kitap Yayınevi,1.Basım,İstanbul. 2005.
- Demir, F. (2000). “Atatürk Dönemi Çalışma Hayatımız”, *Prof.Dr. Nusret Ekin’e Armağan*, Ankara: **Türk Ağır SanayiveHizmetSektörüKamuİşverenleriSendikasıYayımları**, Cilt: 20, Sayı: 4 – 5.
- Dilik, Sait: **Türkiye’de Sosyal Sigortalar, İktisadi Açından Bir Tahlil Denemesi**, Ankara, 1972.
- Doğan,Mehmet Said:**Sosyal tarih açısından Osmanlılarda Sosyal Güvenlik Kurumları**, Sakarya, Sakarya Üniversitesi Yayınları, 1999.
- Erdoğan,Necmi: “Demokratik Solda Devrimci Yol’a: 1970’lerde Sol Popülizm Üzerine Notlar”, **Toplum ve Bilim**, 78, 1998.
- Ersöz, Halis Yunus: “Sosyal Politika Açısından Yerel Yönetimler: İngiltere, İsveç ve Türkiye Örneği”, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İstanbul, İÜ SBE, 2000.
- Esmer,Gülsüm Tütüncü: “Propaganda, Söylem ve Sloganlarla Ortanın Solu”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal BilimlerEnstitüsüDergisi**, 2008,cilt:10 sayı:3.

- Göze,Ayferi:**Libereral, Marxiste, Faşist ve Sosyal Devlet**, 3. bs. İstanbul: Beta Yay., 1995.
- Göze,Ayferi:**Sosyal Devlet Sistemi**, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1995.
- Güneş,Samet: “Sosyal Yardımların Sunumunda Yeni Bir Yaklaşım Olarak Yardımlaşma ve Dayanışma GenelMüdürlüğüProjeDestekleriveYoksulluklaMücadeledekiEtkisi”, **V. AileŞurasıAileDestekHizmetleriBildirileriBildiriKitabı**, Ankara BaşbakanlıkAileveSosyalAraştırmalarGenelMüdürlüğü Yay., 2008.
- Gürses, Uğur: “CHP’ninSosyalDemokratEkonomiPolitikası”, **Radikal**, 21.04.2011.
http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.dagilim.html,Erişim Tarihi: 19/04/2014.
- HDP Parti Tüzüğü, www.hdp.org.tr, Erişim Tarihi:15.05.2014
- HDP Parti Programı, www.hdp.org.tr, Erişim Tarihi:15.05.2014
- Kabasakal,Mehmet: “Türkiye’de Sosyal Demokrasinin Gelişimi ve CHP”, http://www.sodev.org.tr/okullar/sdo/ders_notlari/turkiyede_sd_ve_chp.html, Erişim Tarihi:10.05.20141.
- Karabulut,Kerem: “Özal Dönemi Türkiye’nin Ekonomi-Politiği”, **Turgut Özal Uluslararası Ekonomi ve SiyasetKongresi-I BildirilerKitabı**, Malatya, İnönüÜniversitesi, 2010.
- Karaömerlioğlu,B. Asım: “Bir Tepeden Reform Denemesi: “ÇiftçiYi Topraklandırma Kanununun Hikâyesi”, <http://www.birikimdergisi.com/birikim/dergiyazi.aspx?did=1&dsid=99&dyid=2340>, *Birikim*, Erişim Tarihi: 10.05.2014.
- Karatepe,Şükrü.**Darbeler, Anayasalar ve Modernleşme**, İstanbul, İz Yayıncılık, 1997.
- Keyder,Çağlar: “Türkiye Demokrasisinin Ekonomi Politigi”, (Ed. E. A. Tonak ve I. C. Schick), (2003), **Geçiş SürecindeTürkiye**, Ankara, BelgeYayıncılık/TürkiyeİncelemeleriDizisi.
- Kili,Suna:**27 Mayıs 1960 Devrimi, Kurucu Meclis ve 1961 Anayasası**, İstanbul, Boyut Yayıncılık, 1998.
- Kongar, Emre:**Sosyal Çalışmaya Giriş**, Ankara, Sosyal Bilimler Derneği, 1972.
- Koray,Meryem:**Sosyal Politika**, Bursa, Ezgi Kitabevi, 2000.

- Koray,Meryem:**Sosyal Refah Devleti: Kimi için umut, kimi için kaygı kaynağı, Sosyal Demokrat yaklaşımlar**, İstanbul, SODEV-TÜSES Yay., 2003.
- Koyuncuoğlu,Hüseyin: “GenelSağlıkSigortasıUygulamasıBaşlıyor”, *Hürriyet*, <http://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/15859761.asp>, erişimTarihi: 14.052014.
- Küçük, Adnan, Karadağ,Ahmet, Bakan,Selahaddin:**21. YüzyılınEşiğindeTürkiye’deSiyasal Hayat**, Bursa, AktüelYayınları, 2005.
- Lavalette,Michael,Pratt,Alan: “Introduction”, **SocialPolicy: A ConceptualandTheoreticalIntroduction**, (Eds.: Michael Lavalette, Alan Pratt), London: SagePubl., 1997.
- Lewis,Bernhard:**Demokrasinin Türkiye Serüveni**, (Çev. H. Aydoğan ve E. Ermert), İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2007.
- Metin,Onur: “Sosyal Politika Açısından AKParti Dönemi: Sosyal Yardım Alanında Yaşananlar”, **Çalışma ve Toplum**, 2011/1.
- MHP Parti Programı 2009.
- Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü. (2005), “Eğitime % 100 Destek Projesi”, , <http://iogm.meb.gov.tr/pages.php?page=projects&id=1>, Erişim Tarihi: 01.06.2013.
- MilliyetGazetesi. (2006), “GökkuşağınınAltındaTümEngellerAşılacak”, 06.03.2006.
- MilliyetGazetesi: (2010), “EğitimeYüzde 100 DestekProjesi”, 05.04.2010.
- OECD: “Governmentsocialspendingperhead Total publicexpenditureperhead, at currentpricesandPPP”, http://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/government-social-spending-per-head_20743904-table2, ErişimTarihi: 08.06.2011.
- Özbek,Nadir:**Osmanlı İmparatorluğu’nda Sosyal Devlet: Siyaset, İktidar Ve Meşruiyet (1876–1914)**, İstanbul, İletişim Yayınları, 2002.
- Özdemir,Süleyman: “Refah Devleti: Altın Çağdan Belirsiz Geleceğe”, **Sosyal Politikalar Dergisi**, sayı:1, İstanbul, 2006.
- Özen, S. “ *Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye*” (Editörler: Turgay Uzun –Serap Özen), Bölüm:9 **Avrupa Birliği’nin Sosyal Politika Gündemi**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2004.
- Öztürk,Nazif : “Bir Sosyal Siyaset Kurumu Olarak Vakıflar”, [Cumhuriyetin 80. Yılında Uluslararası Vakıf Sempozyumu 2003] Yay. Haz. Mehmet Narince, Ankara, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, 2004.

- Pamuk, Şevket, Kumcu,Ercan:**Artık Herkes Milyoner**, İstanbul, Doğan Kitap, 2001,
- Pierson, Christopher:**Modern Devlet**, (Çev.: Dilek Hattatoğlu), İstanbul: Çiviyazıları,2001.
- Polat,Esin:“YoksullukveSosyalYardımKavramı, SosyalYardımlaşmaveDayanışmaVakıfları”, V. Aileşurası “AileDestekHizmetleri” BildirileriBildiriKitabı, Ankara: BaşbakanlıkAileveSosyalAraştırmalarGenelMüdürlüğü Yay.,2008.
- ResmiGazete, (21.01.1924), “HaftaTatiliHakkındaKanun”, Ankara:BaşbakanlıkBasımevi., md. 1-2.
- Resmi Gazete, (8/9/1999), İşsizlik Sigortası Kanunu ,Ankara: BaşbakanlıkBasımevi.
- ResmiGazete, (06.05.1930), “UmumiHıfzıssıhhaKanunu”, Ankara: BaşbakanlıkBasımevi., md.155.
- Resmi Gazete, (10.02.2007). “Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması HakkındaKanun”, Ankara: BaşbakanlıkBasımevi,Ek. Md.7.
- Resmi Gazete. (10.02.2007). “Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması HakkındaKanun”, Ankara: BaşbakanlıkBasımevi., Md. 2.
- Resmi Gazete. (13.05.2010). “Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması HakkındaKanun”, Ankara: Başbakanlık Basımevi.,md.1-4.
- Resmi Gazete. (20.03.2012). “Ailenin Korunması ve Kadına şiddetin Önlenmesine Dair Kanun”, md. 1, Ankara: BaşbakanlıkBasımevi.
- Resmi Gazete. (25.02.2011). “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık SigortasıKanunuveDiğerBazıKanunveKanunHükmündeKararnamelerdeDeğişiklikYapılmasıHakkındaKanun”, Ankara: BaşbakanlıkBasımevi.,md. 68-69.
- Resmi Gazete. (25.02.2011). “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık SigortasıKanunuveDiğerBazıKanunveKanunHükmündeKararnamelerdeDeğişiklikYapılmasıHakkındaKanun”, Ankara: BaşbakanlıkBasımevi.,md. 104.
- Sarıca,Murat:**Anayasayı Niçin Savunmalıyız? 1961 Anayasası'nın Sosyal Niteliği**, İstanbul, İzlem Yayınları, 1969.

- Serin,Necdet:**Türkiye'nin Sanayileşmesi**, Ankara, Sevinç Matbaası, 1963, s.120
T.B.M.M. Zabıt Ceridesi, Devre:2, c:10, 1340, (Çevrimiçi)
[http://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d02/c010/tbmm02010002.p](http://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d02/c010/tbmm02010002.pdf)
df Erişim Tarihi: 24 Mayıs 2014.
- Serter,Nur:**Devlet Görevlerindeki Gelişmelerin Sonucu Olarak Sosyal Devlet**,
İstanbul: İÜ İktisat Fakültesi Yayınları. 1994.
- Seyyar,Ali: “Türkiye’de Sosyal Devlet Olgusu”, İstanbul, **Sosyal Politikalar Dergisi**,
Sayı:1, 2006.
- Soyer, A: “Dünyadan Türkiye’den, Sağlıkta “Reform” Notları...”, (Ed. H.Demirözen ve
Akif Akalın), *Türkiye’de Sağlık Politikaları Üzerine Yazılar-II Sağlıkta Dönüşüm*,
İstanbul: İstanbul Tabip Odası Yayınları.
- Soysal,Mümtaz:**Anayasaya Giriş**, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fak.Yay.,
Ankara, 1968.
- Şeker,Mehmet:**İslam’da Sosyal Dayanışma Müesseseleri**, Ankara, Diyanet İşleri
Başkanlığı, 1984.
- Şenkal,Abdülkadir: “Sosyal Politika Perspektifinde sosyal Devleti Yeniden Düşünmek”,
Sosyal Politikalar Dergisi, sayı:1, 2006.
- T.C. Anayasası (1982).
- Tabakoğlu,Ahmet: “Osmanlı Sosyal Devlet Anlayışı”, İstanbul, **Sosyal Politikalar
Dergisi**,Sayı:1, 2006.
- Tabakoğlu, Ahmet:**İktisat ve İş Dünyası** (Nisan-Mayıs),1993.
- Tachau, Frank: “The Republican People’s Party, 1945-1980”, (Ed. M. HEPER, J. M.
Landau), **Political Parties and Democracy in Turkey**, London, I.B. Tauris & Co
Ltd, 1991.
- Takvim Gazetesi: “Kadın Eleman Alan Prim Ödemeyecek”,
[http://www.takvim.com.tr/Ekonomi/2010/](http://www.takvim.com.tr/Ekonomi/2010/05/25/kadin_eleman_alan_prim_odemeyecek)
05/25/kadin_eleman_alan_prim_odemeyecek, Erişim Tarihi: 14/05/2014.
- Takvim Gazetesi: “İntibak Yasası Resmi Gazete’de”,
<http://www.takvim.com.tr/Ekonomi/2012/03/08/intibak-yasasi-resmi-gazetede>,
Erişim Tarihi: 14.05.2014.
- Talas,Cahit:**Toplumsal Ekonomi ve Çalışma Ekonomisi**, Ankara, İmge Kitabevi,
1997.

Talas,Cahit:**Türkiye'nin Açıklamalı Sosyal Politika Tarihi**, Ankara, Bilgi Yayınevi, 1992.

TBMM İç Tüzüğü.

TBMM: www.tbmm.gov.tr.

Terkan,Banu: “Siyasi Partilerin Kadına İlişkin Söylem ve Politikaları (AKParti ve CHP Örneği)”, **Selçuk İletişimDergisi**, Sayı: 6, Cilt: 2, 2011.

Tezel, Ali: “18 Yaşından Küçük Bütün Çocuklar GSS’lidir”, <http://www.aliteznel.com/tezel/index.php?sid=yazi&id=3372>,Erişim Tarihi: 27.05.2011.

Tezel,Ali: “Yaşlı ve Hastalara Evde Bakım Parası Geliyor”, http://www.muhasabetr.com/ulusalbasin/haber_oku.php?haber_id=1047, Erişim Tarihi: 25.05.2011.

Tomanbay, İlhan: “**Türkiye'nin Sosyal Politikası İçinde Sosyal Hizmetlerin Durumu**”, Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye’de Sosyal Hizmet politikaları, Sosyal Hizmet Sempozyumu 2000, Ankara Hacettepe Üniversitesi S.H.Y.O. Yay., Ankara, 2002.

Topuz,Senem Kurt: “Türkiye’de Sosyal Devlet Harcamalarının Genel Eğilimi: 2001-2009 Yılları Arasında Yapılan Eğitim, Sağlık ve Sosyal Koruma Harcamaları”, **Alternatif Politika**, 1(1).

http://www.alternatifpolitika.com/page/docs/Nisan_2009_Sayi_1_5Senem_Kurt_Topuz_Tam_Metin.pdf, s. 125-126, Erişim Tarihi: 27.06.2012.

Tuna,Orhan, Yalçıntaş,Nezhat:**Sosyal Siyaset**,İstanbul, Filiz Kitabevi, 1994.

Tuncay,Can:**Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri**, İstanbul, Beta Yay. 2000.

TURŞUCU, Hamdi ve BERİŞ,Hamit Emrah: Siyaset Akademisi 10. Dönem (Lider Ülke Türkiye) Ders Notları, 2011.

Türe,Fatih: “Muhafazakarlık, Yeni Sağ ve AKParti”, **Eğitim Bilim Toplum**, 3(12), 2005.

Yazgan,Turan:**Türkiye’de Sosyal Güvenlik Sistemi**, İktisadi Araştırmalar Vakfı, İstanbul, 1969.

Yeni Ufuklar: “Türkiye 83. Sırada”,

<http://www.undp.org.tr/Gozlem3.aspx?WebSayfaNo=2751>,Erişim Tarihi: 16.11.2011.

Yeni Ufuklar: Türkiye 18 Ülke Arasında 172.

Sırada”,<http://www.undp.org.tr/Gozlem3.aspx?WebSayfaNo=2170> Erişim Tarihi:
12.11.2011.

Yılmaz, S. Hakan: “İdris Küçükömer’in Siyasal Tezleri Bağlamında AKParti ve CHP Parti Programlarının Analizi”, Konya, Selçuk Üniversitesi, **Şelçuk İletişim Dergisi**, 2007.

Zeitlin, J.:

EUPolicyCoordinationBeyond2010:TowardsanInclusiveGovernanceArchitecture, 2009www.cor.europa.eu(Erişim:20.06.2014)

http://tr.wikipedia.org/wiki/Avrupa_Birli%C4%9Fi, e.t.:14/06/2014

<http://www.abgs.gov.tr>, e.t.: 14/06/2014

<http://www.ab.gov.tr>, e.t. 20/06/2014

EKLER

Tablo 7 :24.Dönem AK Parti'nin Kanun Tasarı ve Teklifleri

İKTİDAR PARTİSİNİN (AK PARTİ) 28/06/2011-20/05/2014 TARİHLERİ ARASINDAKİ KANUN ÖNERİ LİSTESİ

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	1 / 892	11/03/2014	Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
<p>Tasarı ile, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda 13 Aralık 2006 tarihinde kabul edilen ve 3/12/2008 tarihli ve 5825 sayılı Kanun'la onaylanması uygun bulunan Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme 27/5/2009 tarihli ve 2009/15137 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanarak 14 Temmuz 2009 tarihli ve 27288 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Sözleşme hükümlerinin ihlal edilmesi sonucunda etkilenen bireylerin veya grupların, Sözleşme kapsamında kurulan Engelli Hakları Komitesine başvuru yapabilmelerine olanak sağlayan Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün beyan ile onaylanmasının uygun bulunması öngörülmektedir.</p>			
Son Durumu : KOMİSYONDA			
Metni Diğer Bilgiler...			

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

4 / 4	/ 884	06 /02/2014	Millî Eğitim Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
<p>Tasarı ile; aday öğretmenlikten öğretmenliğe geçişte sınav uygulanması, yurtdışına eğitim amacıyla gönderilecek öğrencilere, yurtdışında yaşayan vatandaşların eğitim ihtiyaçlarına ve yükseköğretime ilişkin Bakanlığa verilen görevleri yürütmek üzere Yükseköğretim ve Yurtdışı Eğitim Genel Müdürlüğünün kurulması, Ölçme ve Değerlendirme Genel Müdürlüğü kurularak halen Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından görülen sınav hizmetlerinin ihtisaslaştırılması, Talim ve Terbiye Kurulunun Bakanlığın bilimsel danışma ve inceleme organı olarak düzenlenmesi ve böylece Kurulun eğitim politikaları konusundaki karar alma yetkilerinin ilgili hizmet birimlerine devri, lisansüstü eğitim amacıyla yurtdışına gönderilecek öğrencilerin seçiminin yazılı ve/veya sözlü sınavla yapılması, Millî Eğitim Bakanlığı adına yurtdışına gönderilenlerden gönderildikleri ülkede doktora öğrenimlerini başarıyla tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere yurda dönenlerin Eğitim Uzmanı kadrolarına atanması, özel dersanelerin faaliyetlerini 1 Eylül 2015 tarihine kadar sürdürülebilmesi ve bunlardan özel okula veya başka bir özel öğretim kurumuna dönüştürmek isteyenlerin desteklenmesi, öğrenci etüt eğitim merkezlerinin ise oniki yaş ve altındakilere yönelik olması, Hazineye ait taşınmazlar üzerinde, dönüşüm programına dâhil dersaneler lehine bedelsiz olarak en fazla yirmibeş yıl süreli irtifak hakkı tesis edilebilmesi ve mülkiyeti Hazineye ait olup Millî Eğitim Bakanlığına tahsis edilen taşınmazlar üzerindeki okul binalarının kiraya verilebilmesi, bu kurumlarda çalışmakta olan öğretmenlerin Bakanlıkta istihdam edilebilmesi, dönüşüm kapsamındaki kurumlarda ve diğer özel öğretim kurumlarında okuyan öğrenciler için eğitim öğretim desteğinde bulunulması ve uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçların karşılanmasına yönelik çeşitli düzenlemelerin yapılması öngörülmektedir.</p>			
Son Durumu : KANUNLAŞTI			
M etni Diğer Bilgiler...			

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	1 / 877	21/01/2014	Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
<p>Tasarı ile; 1111 sayılı Askerlik Kanununda yapılan değişiklikler ile celp dönemleri ile celp ve sevk esasların belirleme yetkisinin Millî Savunma Bakanlığına verilmesi, askere alınmadan önce veya askerlik hizmeti sırasında askeri yargının görev alanına giren suçların dışındaki suçları işleyen yükümlülerin kesinleşmiş cezalarının infazına ilişkin usul ve esasların yeniden belirlenmesi, hava değişimi ve istirahat sürelerinin askerlikten sayılacak kısmının oniki aylık hizmete tabi olanlar için doksan günden otuz güne, altı aylık hizmete tabi olanlar için kırkbeş günden onbeş güne düşürülmesi; 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda yapılan değişiklik ile 100 TL'nin makam tazminatı almayan subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaş emeklilerine de ödenmesi; 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda yapılan değişikliklerle orduevi, askeri gazino, vardiya yatak hanesi, askeri müzeler gibi sosyal tesislerin kurulmasının Genelkurmay Başkanlığının iznine tabi kılınması, orduevi gibi sosyal tesislerde özel ihtisas gerektiren bazı hizmetlerin hizmet alımı veya kiralama yoluyla karşılanmasına imkan tanınması, 237 sayılı Taşıt Kanununda yapılan değişiklik ile bu Kanun kapsamında edinilecek taşıtların menşei, silindir hacimleri ve diğer niteliklerini belirleme</p>			

			ve sınırlamalar getirme konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yapılan değişiklik ile Milli Savunma Bakanlığı gibi Genelkurmay Başkanlığı ve kuvvet komutanlıkların kadrolarında kariyer grubu personel istihdamına olanak sağlanması; 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda yapılan değişiklikler ile Yüksek Askeri Şuraya general ve amiral yıllık kontenjanlarında değişiklik yapabilme yetkisinin verilmesi, Kuvvet Komutanlarının görev sürelerinin birer yıllık sürelerle yaş haddine kadar uzatılabilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	1 / 879	14/01/2014	Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiyede Bir DSÖ Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile, Türkiye'de Dünya Sağlık Örgütü'nün Avrupa Bölge Ofisi ve bir üye ofisi kurulması amacıyla 17 Haziran 2013 tarihinde Kopenhag'da imzalanan Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiyede Bir DSÖ Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının uygun bulunması öngörülmektedir.
			Son Durumu : GÜNDEMDE Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	1 / 869	05/12/2013	Temel Hak ve Hürriyetlerin Geliştirilmesi Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının kullanımında zaman aralığının genişletilmesi, seçim propagandalarında Türkçe dışında farklı dil ve lehçelerin kullanılabilmesi, siyasi partilerin eş başkan seçebilmeleri, %3'ün üzerinde oy oranına sahip partilere devlet yardımı yapılması, nefret suçunun Türk Ceza Kanunu kapsamında düzenlenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	1 / 826	23/08/2013	Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin uygulamasını iyileştirmek amacıyla BM Çocuk Hakları Komitesine bireysel başvuruları inceleme yetkisi tanıyan Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün onaylanmasının uygun bulunması öngörülmektedir.
			Son Durumu : GÜNDEMDE Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	1 / 795	27/06/2013	Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile çeşitli kanunlarda değişiklikler yapılmak suretiyle, sözleşmeli erbaş ve erlerin terörlere mücadele dışındaki diğer kritik birlik ve görevlere de atanabilmelerine imkân tanınması; en az yedi hizmet yılını tamamlayan sözleşmeli erbaş ve erlerin, belli şartlar altında kamu kurum ve kuruluşlarındaki uygun kadrolara yerleştirilmesi; terörlere mücadele görevi sırasında veya bu görevlerinden dolayı kaçırılan ya da kaybolan sözleşmeli subay, astsubay, erbaş ve erler ile uzman erbaşların sözleşmelerinin talep şartı aranmaksızın uzatılması; terörlere mücadele görevi sırasında veya bu görevlerinden dolayı kaçırılan personele yapılacak maaş ödemeleri ile terfi ve özlük işlemlerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi; askerlik yükümlülüğünü yerine getirmekte olan yükümlülere, ölüm veya sakatlanması sonucunu doğuran olaylardan dolayı sosyal güvenlik kurumunca maaş bağlanmaması veya nakdi tazminat ödenmemesi şartıyla tazminat ödenmesine imkân tanınması; erbaş ve erlere yılda otuz günden fazla verilecek izinler ile acemi eğitimi esnasında acil durumlarda verilecek izinlerin, tugay komutanlıkları yerine alay veya eşidi birlik komutanlığı veya kurum amirliği tarafından verilmesi; firar, izin veya hava değişimi tecavüzünde olan yükümlülere ait suç dosyalarının, 5271 sayılı Kanun paralelinde derhal tanzim edilerek adli makamlara iletilmesi, askeri okullarda, subaylar yanında başta astsubaylar olmak üzere diğer askeri personelin de uygun görülecek öğretmen kadrolarında görevlendirilebilmesi; Silahlı Kuvvetlerin vazifesinin; yurt dışından gelecek tehdit ve tehlikelere karşı Türk vatanını savunmak, caydırıcılık sağlayacak şekilde askeri gücün muhafazasını ve güçlendirilmesini sağlamak, Türkiye Büyük Millet Meclisi kararıyla yurt dışında verilen görevleri yapmak ve uluslararası barışın sağlanmasına yardımcı olmak şeklinde yeniden düzenlenmesi ve diğer bazı konularda düzenlemeler yapılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	1 / 796	26/06/2013	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile çocuklara, engellilere, kadınlara, yaşlılara, şehit yakınlarına, gazilere, ihtiyaç sahiplerine, ailelere ve diğer kişilere sunulan sosyal yardım ve hizmetlerin yurt içinde ve yurt dışında etkin ve

			verimli hale getirilmesi ve kesintisiz şekilde sürdürülmesi amacıyla çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnamelelerde değişiklikler yapılması; özellikle yatırım niteliğindeki işlerin, ihalelerin ve imzalanan sözleşmelerin zamanında bitirilmesine elverişli olmayan hükümlerinin gözden geçirilmesi amacıyla 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda değişiklikler yapılması; uygulamada karşılaşılan ihtiyaçların giderilmesine yönelik olarak da Karayolları Genel Müdürlüğü Dışındaki Kuruluşların Erişme Kontrollü Karayolu (Otoyol) Yapımı, Bakımı ve İşletilmesi ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun, Karayolu Taşıma Kanunu, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun, Elektronik Haberleşme Kanunu, Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun, Anadolu Ajansının Malları ve Personeli Hakkında Kanun ile Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklikler yapılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	1 / 778	15/05/2013	Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
			Tasan ile; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yapılan düzenlemelerle, uzman yardımcılığı ve müfettiş yardımcılığında geçirilmesi gereken asgari sürenin üç yıldan iki yıla indirilmesi, Müdür, İl Müdürü, Daire Başkanı ve daha üst unvanlı kadrolara yapılacak atamalarda aranan hizmet süresinin beş yıla düşürülmesi, Müdür, İl Müdürü, Daire Başkanı ve daha üst kadrolara atanabilmek için öğrenim durumu ile beş yıllık hizmet süresinin dışında özel şartların aranmaması; 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda yapılan düzenlemelerle, Dışişleri Bakanlığında meslek mensupları dışından büyükelçi ve daimi temsilci olarak atanmaların merkeze döndüklerinde meslek mensubu olanlarla aynı haklara sahip olması; 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda yapılan düzenlemelerle, önlisans, lisans ve lisansüstü diploma programlarına kayıtlı öğrencilerin sınav hizmetlerine yönelik geçici işlerde kısmi zamanlı olarak çalıştırılabilmesi; 5525 sayılı Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanunda yapılan düzenleme ile 28 Şubat 1997 tarihinden sonra verilen disiplin cezaları nedeniyle memuriyetten çıkarılanların yeniden göreve alınmasında kadro kısıtlamalarının uygulanmaması; 6223 sayılı Kamu Hizmetlerinin Düzenli, Etkin ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkileri ile Kamu Görevlilerine İlişkin Konularda Yetki Kanunu kapsamında yürürlüğe konulan 633 ilâ 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelere ilişkin olarak, yetki kanunu kapsamına girmediği veya kanun hükmünde kararnamelerle düzenleme yapılamayan konular kapsamına girdiği gerekçesiyle Anayasa Mahkemesince iptal edilen hükümlerin yeniden düzenlenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	1 / 771	24/04/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile 5510 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle sadece yükseköğrenim sebebiyle değil diğer öğrenim sebepleri ile gelen yabancı uyruklu öğrencilerin de talepleri halinde genel sağlık sigortalısı olmaları; 18 yaşına kadar vatandaşlarımızın herhangi bir şart aramaksızın sağlık yardımı alabilmesi ve genel sağlık sigortası kapsamını düzenleyen maddede hükümün taşınması; 5726 ve 6284 sayılı Kanun kapsamında sayılan kişilerin gelir testine tabi olmaksızın genel sağlık sigortalısı sayılması; Ülkemizde 1 yıldan fazla ikamet izni ile ikamet eden yabancı uyrukluların genel sağlık sigortalısı olmalarının zorunlu olmaktan çıkarılarak isteğe bağlı hale getirilmesi; sağlık hizmeti için SGK tarafından ödenecek bedellerin belirlenmesinde, sağlık hizmeti satın alınan üniversiteler ile özel hastanelerin de katkılarının sağlanması ve karar mekanizmasının şeffaflığının artırılması; sözleşmeli özel sağlık hizmeti sunucuları ve vakıf üniversitesi hastanelerinin daha fazla ilave ücret alabilmeleri; kamu üniversite hastanelerinde, kişilerin tercihleri doğrultusunda öğretim üyelerince verilen sağlık hizmetlerinden ilave ücret alınması uygulaması öngörülmektedir. Ayrıca 3843 ve 6363 sayılı kanunlarda değişiklik yapılmak suretiyle KİT sözleşmeli personeli ile yükseköğretim kurumlarının ikinci öğretim yapan birimlerinde, mesai saatleri dışında fazla çalışma yapan personele fazla çalışma ücreti ödenmesinin temin edilmesi; 5543 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle mahallinde göçer olarak adlandırılanların hak sahiplerinin iskan edilecekleri taşınmazla ilişkin düzenleme yapılması; 193 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle gerçek ve tüzel kişilerce sahip olunan para, döviz, altın, hisse senedi, tahvil ve diğer menkul kıymetlerin Türkiye'ye getirilmesi, taşınmazların kayda alınması suretiyle milli ekonomiye kazandırılması; sahip olunan söz konusu kıymetlerin banka ve aracı kurumlara ya da vergi dairelerine bildirilmek suretiyle kayda alınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	1 / 769	17/04/2013	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile sağlığın sosyal belirleyicilerini içeren sağlık politikası; sağlık sistemlerinin güçlendirilmesi ve halk sağlığı; bulaşıcı olmayan hastalıklar, sağlığın geliştirilmesi ve sağlıklı yaşam tarzları; bulaşıcı

			hastalıklar, sağlık güvenliği ve çevre; sağlık enformasyonu, kanıt, araştırma ve yenilik alanlarında projelerin yürütülmesini amaçlayan Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunması öngörülmektedir.
			Son Durumu : GÜNDEMDE Metni Diğer Bilgiler...
			Şeker Kanunu Tasarısı
			Tasarı ile; şeker, şeker ham maddeleri ve şeker alternatifleri tatlandırıcıların, üretimi, kullanımı ile şeker piyasasının sağlıklı ve düzenli işleminin sağlanmasına ve geliştirilmesine yönelik düzenleme, yönlendirme, gözetim ve denetim işlemleri ile Şeker Piyasası Düzenleme ve Denetleme Kurumunun teşkilat, görev ve yetkileri ile Kurum personeline ilişkin düzenlemeler öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	1 / 748	07/03/2013	İnsan Hakları ve İfade Özgürlüğü Bağlamında Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi tarafından koruma altına alınan hakların ihlaline sebebiyet verebilen çeşitli kanun hükümlerinde değişiklik yapılması ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince verilebilecek olası ihlal kararlarının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	1 / 745	19/02/2013	Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Yer Alan Engelli Bireylere Yönelik İbarelerin Değiştirilmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
			Teklif ile ilgili mevzuatta terminoloji birliğinin sağlanması, uluslararası hukuki metinlerde ve literatürde ağırlık kazanan eğilimin yansıtılması, söz konusu ifadelerle yönelik toplum nezdindeki negatif algının izale edilmesi amaçlarını teminen, mevzuatımızda yer alan sakat, özürlü ve çürük ibareleri ve türevlerinin yerine engelli ibaresinin ve türevlerinin kullanılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...
			Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile, ekonomik kalkınmayı tehdit eden önemli meselelerden biri olan yolsuzluk ile mücadele edilmesi ve bu kapsamda yolsuzlukla mücadele için kurulmuş uluslararası örgütlenmelerde yer alma gerekliliği göz önünde bulundurularak, ülke içi hakemlerin rüşvet alması, hakemlere rüşvet verilmesi ile ülke içi ve yabancı jürilerin rüşvet eylemleri konularını düzenleyen Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesine Ek Protokolün kanunla onaylanmasının uygun bulunması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	1 / 730	19/12/2012	Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu Tasarısı
			Tasarı ile, Türk Silahlı Kuvvetleri personeli disiplin hukukuna ilişkin sorunların, disiplin amirlerinin otoritesinde ve emir komuta sisteminde zafiyet meydana getirmeden, değişen ve gelişen günümüz hukuk anlayışına uygun olarak çözülmesi amaçlanmakta ve dağınık olan askeri disiplin mevzuatının tek bir kanunda toplanması, sivil memurların askeri disiplin mevzuatı kapsamında çıkarılması, askeri ceza ve disiplin hukuku sistemlerinin birbirinden bağımsız hale getirilmesi, sicil verme yetkisi olan astsubayların da disiplin amiri olarak tanımlanması, seferberlik ve savaş zamanı ile barış zamanında Türk karasuları dışında bulunan gemilerde işlenen disiplinsizlikler hariç oda hapsi cezasının kaldırılması, disiplinsizlik teşkil eden eylemlerin tanımlanması, disiplin mahkemelerinin kapatılması ve yerlerine disiplin kurullarının oluşturulması ve disiplin cezalarına karşı Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde iptal davası açılabilmesine imkan sağlanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	1 / 717	03/12/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile, lise ve dengi öğrenimini tamamlayanlardan aynı yıl içerisinde yükseköğrenime başlayanların bakmakla yükümlü olunan kişi kapsamında değerlendirilmesi, terörlere mücadele ve benzeri sebeplerle malul kalanların özel hastaneye müracaatlarında ayrıca sevk şartı aranmaksızın ek ücret alınmaması, 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların geçmişe dönük sosyal güvenlik destek prim borçlarının yeniden yapılandırılması, Sosyal Güvenlik Kurumunda kadro ihdas edilmesi, emekli ve yaşlılık aylığı alanların kamuda işe başlamaları nedeniyle kesilmesi gereken aylıklarının yapılandırılması, Türkiye İş Kurumu bünyesinde İş ve Meslek Danışmanlığı pozisyonunun istihdam biçiminin düzenlenmesi, Temmuz 2009 istatistiklerinde toplu iş sözleşmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yapılan yetki tespit başvurularında aranan yüzde on işkolu barajını aşan işçi sendikalarının 6356 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonraki başvurularının Kanununun 41 inci maddesine yer alan işyeri ve işletme çoğunluğu şartlarına göre

			sonuçlandırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	1 / 698	17/10/2012	2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı
			10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa uygun olarak hazırlanan 2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı, büyümenin potansiyel seviyesine çıkarılması, istihdamın artırılması, istikrarlı bir şekilde sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak, dışsal şoklara karşı ekonominin dayanıklılığını artırmak ve enflasyonla mücadele politikasını desteklemek üzere, 2013 yılı için hükümete gelir toplama ve harcama yetkisi verilmesini ve bütçe ile ilgili diğer düzenlemeleri içermektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	1 / 662	03/08/2012	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Çalışma, Sosyal Güvenlik ve İstihdam Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
			15 Mart 2012 tarihinde imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ve Karadağ Hükümeti Arasında Çalışma, Sosyal Güvenlik Ve İstihdam Alanlarında İşbirliği Anlaşması ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Karadağ Çalışma ve Sosyal Refah Bakanlığı arasında ikili ilişkilerinin güçlendirilmesi, çalışma hayatı, sosyal güvenlik ile istihdama ilişkin konularda işbirliği yapılması ve Anlaşmanın izlenmesi amacı ile Ortak Çalışma Komisyonu kurulması öngörülmüştür.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

24 / 3	1 / 655	01/08/2012	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı
			Tasarı ile, Türkiye ile Singapur arasında sağlık sistemlerinin güçlendirilmesi konusunda tecrübe paylaşımı ve uzman değişimi yapılabilmesi, sağlık araştırmaları, sağlığın geliştirilmesi ve sağlıkta teknolojinin kullanımı konularında işbirliğine gidilebilmesi maksadıyla imzalanan mutabakat zaptının onaylanmasının uygun bulunması amaçlanmıştır.
			Son Durumu : GÜNDEMDE Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	1 / 652	31/07/2012	Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile, Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ arasında sosyal güvenlik alanındaki ilişkilerin düzenlenmesi, her iki ülke vatandaşları ve çalışanlarının sosyal güvenlik haklarının müttekabilyet esasları çerçevesinde korunması ve güvence altına alınması amaçlanmıştır.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	1 / 672	22/08/2012	Türkiye Cumhuriyeti ile İtalya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile, Türkiye Cumhuriyeti ile İtalya Cumhuriyeti arasında, her iki ülkenin vatandaşları ve çalışanlarının sosyal güvenlik haklarının müttekabilyet esasları çerçevesinde korunması ve güvence altına alınabilmesi "Türkiye Cumhuriyeti İle İtalya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 651	29/06/2012	Şehit Yakınları, Gaziler ve Terör Mağdurlarına Tanınan Hakların Düzenlenmesi ile İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile; sosyal güvencesi olan harp malullerinin faizsiz konut kredisinden yararlandırılması; terör eylemleri nedeniyle malul olanların kendilerine, hayatını kaybedenlerin ise ailelerine aylık bağlanması; terörle mücadele esnasında yaralanan ve tedavisi devam eden personele ödenen özel hareket ve operasyon tazminatının 12 aydan 24 aya çıkartılması; maluliyetleri sürekli olan erbaş, er ve köy korucularına sağlık durumlarında meydana gelen değişiklikler nedeniyle maluliyet derecelerinin yeniden belirlenmesini isteme hakkı verilmesi gibi şehit yakınlarına, gazilere ve terör mağdurlarına tanınan haklarda düzenlemeler yapılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 645	19/06/2012	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna-Hersek Cumhuriyeti Arasında Kültür Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile, Türkiye ve Bosna Hersek arasında kültür, eğitim ve spor alanlarında işbirliğini güçlendirmek ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti İle Bosna-Hersek Cumhuriyeti Arasında Kültür Alanında İşbirliği Protokolu"nun onaylanmasının uygun bulunması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 637	18/06/2012	Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile, Sağlık Bakanlığı bünyesinde Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği teşkil edilmesi, Devlet hizmeti yükümlüsü olan tabiplerin kamu hastaneleri birliklerinde, Bakanlığın ve diğer bağlı kuruluşların merkez teşkilatlarında sözleşmeli olarak çalıştırılabilmeleri ve sözleşmeli çalışılan sürenin Devlet hizmeti yükümlülüğünden sayılması, görevlerinden dolayı personele karşı işlenen suçlar sebebiyle ceza hukuku kapsamında yürütülecek işlemler ve davalarda personele verilecek hukuki yardımın nasıl yapılacağına belirlenmesi, Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesisleri ve üniversitelere ait birimlerin birlikte kullanımı ve işbirliğine ilişkin temel esasların belirlenmesi, aile hekimliği, ilk defa kamu hizmeti ve görevine atanacak dış hekimi ve eczacılarla perfüzyonist ve ağız ve diş sağlığı teknikeri olarak yetkilendirilecek kişilere ilişkin bazı düzenlemelerin yapılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 641	18/06/2012	Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile Emniyet Genel Müdürlüğüne ait merkez teşkilatına 3.000 adet, taşra teşkilatına 27.000 adet polis memuru kadrosunun ihdas edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 625	17/05/2012	Yargılama Sürelerinin Uzunluğu ile Mahkeme Kararlarının Geç veya Kısmen İcra Edilmesi ya da İcra Edilmemesi Nedeniyle Tazminat Ödenmesine Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılmış başvuruların tazminat ödenmek suretiyle çözümüne ilişkin esas ve usuller belirlenmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 626	17/05/2012	Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu Tasarısı
			Tasarı ile gerçek ve tüzel kişilerin idarenin işleyişi ile ilgili şikâyetlerini, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmak üzere Kamu Denetçiliği Kurumunun kuruluşu ile görev ve çalışma usulleri düzenlenmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 627	17/05/2012	Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı
			Tasarı ile, türlerin ve türlere ait yaşama alanlarının korunmasının sağlanması, tabii değerlerin ve biyolojik çeşitliliğin korunması ve korunan alanların statülerinin net ve anlaşılır bir şekilde yeniden belirlenmesi, bozulmuş ekosistemlerin rehabilite edilmesi amaçlanmakta ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki doğal ve tabii sit alanlarının yönetiminin Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verilmesi öngörülmektedir. Ayrıca, tasarı ile yabani hayvan ve bitki türlerinin sürekli güvenliğinin ve karşılıklı ekolojik etkileşimlerinin sağlanması ve yaşama alanlarının korunması amacıyla Biyoçeşitliliği Koruma Ağı kurulması öngörülmektedir.
			Son Durumu : GÜNDEMDE Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 618	08/05/2012	Askerlik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile, askerlik şubesi başkanlıklarınca kısa sürelerle teşkil edilen ve etkinliği kalmayan askerlik meclislerinin kaldırılması; ilk yoklama ile yedeklik yoklama işlemlerinin kaldırılması; yükümlülerin sağlık muayenelerinin, sürekli rahatsızlıklarını, kullandığı ilaçları, geçmiş olduğu ameliyat ve operasyonların kayıtlarını tutan aile hekimlerince yapılmasına imkan sağlanması; asker hastanesi

			bulunmayan yerlerde engelli, yatalak, uzuv kaybı gibi gözle görülür rahatsızlığı bulunanlar hakkındaki "askerliğe elverişli değildir, sevk geciktirmesi veya ertesi yıla bırakma" kararlı sağlık raporlarının, askerlik şube başkanı ile mülki amirliklerce görevlendirilecek resmi iki tabipten oluşan geçici sağlık kurulunca verilmesi; yoklama süresinin uzatılması ve buna bağlı olarak yoklama kaçağı sayısının azaltılması, 83 üncü, 84 üncü, 85 inci, 87 nci ve 94 üncü maddeler gereğince il veya ilçe idare kurullarınca yükümlülere idari para cezası verilmesi uygulamasına ve bundan kaynaklı vatandaş şikayetlerine son verilmesi; astsubayların birinci dereceye yükselbilmelerine imkân tanınması; askerlik hizmeti sırasında veya bitirdikten sonra fakülte ve yüksekokulları bitirenlere sözleşmeli subay veya astsubay olabileme imkanı tanınması; askeri öğretim kurumlarında görevli öğretim elemanı sivil personele, eşiti subaylar gibi sosyal tesis ve lojmanlardan istifade imkânı tanınması; Anayasa değişiklikleri ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi kararları doğrultusunda, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı ilkeleri esas alınarak 357 sayılı Kanun, 27/6/1972 tarihli ve 1600 sayılı Askerî Yargıtay Kanunu, 4/7/1972 tarihli ve 1602 sayılı Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Kanunu, 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununda değişiklikler yapılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 612	26/04/2012	Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile İstanbul'u uluslararası finans merkezi haline getirme, yurtiçi tasarrufları artırma ve finansman araçlarını çeşitlendirme hedefleri doğrultusunda bireysel emeklilik ve sigortacılık sistemine ilişkin değişikliklere gidilmekte; Hazine Müsteşarlığı tarafından kira sertifikaları ihracına imkan sağlanmakta ve ülkemizde bireysel katılım sermayesi sistemi oluşturulmasına ilişkin esaslar düzenlenmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 605	03/04/2012	İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Tasarısı
			Tasarı ile çalışma hayatını yakından etkileyen ekonomik, sosyal ve siyasal koşullar, uygulamada karşılaşılan sorunlar, koruyucu ve önleyici hizmetlerden bütün çalışanların yararlanmasını sağlamak, uygulamaların kalite yönetim sistemi benzeri sürekli iyileştirme felsefesinin yerleştirilmesi ve Avrupa Birliği ile Uluslararası Çalışma Örgütü normlarına uyum sağlama zorunluluğundan dolayı, mevcut İş Kanunundan bağımsız çalışanların tümünü kapsayan, önleyici ve koruyucu tedbirleri içeren ve gelişmiş ülke örneklerindeki mevzuat metinleriyle uyumlu düzenlemelerin hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 589	05/03/2012	Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kanunu Tasarısı
			Tasarı ile; genel olarak insan haklarını korumak ve geliştirmeye yönelik çalışmalarda bulunmak, bu çerçevede inceleme ve araştırmalar yapmak, raporlar hazırlamak, görüş, tavsiye ve önerilerde bulunmak, bilgilendirme, bilinçlendirme ve eğitim faaliyetleri gerçekleştirmek ve insan hakları ihlali iddialarını incelemek ve araştırmakla görevli olacak, Birleşmiş Milletler Paris Prensipleri ile uyumlu bir İnsan Hakları Kurumu kurulması öngörülmektedir. Kamu tüzel kişiliğini, idari ve mali özerkliği haiz Kurumun; biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere toplam on bir kişiden müteşkil karar organı olan Türkiye İnsan Hakları Kurulu ve buna bağlı bir teşkilattan oluşması; Başkan, İkinci Başkan ve üyelerin Bakanlar Kurulunca seçilmesi ve Kurulun asgarî ayda bir toplanması hüküm altına alınmaktadır.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 572	24/02/2012	Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 566	31/01/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile, son tahsis talep tarihi veya ölüm tarihi 2000 yılı Ocak ayının başından önce olup 506 sayılı Kanun'un mülga hükümleri uyarınca gösterge sistemine göre bağlanan malullük, yaşlılık ve ölüm aylıkları ile 1479 sayılı Kanun'un mülga geçici 17'nci maddesine göre 1/4/2002 ile 30/6/2002 tarihleri arasında kullanılmak üzere hazırlanan gelir basamakları esas alınarak hesaplanmış olan aylıkların yeniden hesaplanması amacıyla 5510 sayılı Kanun'a iki geçici madde eklenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 567	31/01/2012	Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı
Tasarı ile, Sendikalar Kanunu ile Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun yürürlükten kaldırılarak işçi ve işveren sendikaları ile konfederasyonların işleyişlerinin düzenlenmesi ve toplu iş sözleşmeleri ile ilgili hususların belirlenmesi amaçlanmaktadır. Söz konusu Tasarı, işçi ve işveren sendikaları ile konfederasyonların kuruluş esaslarının, organlarının, gelirlerinin, denetim esaslarının belirlenmesini; bu kuruluşlara üyelikle ilgili hususların, sendikal faaliyetler ile ilgili güvence ve faaliyetlerin, toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavtın genel esaslarının hükme bağlanmasını öngörmektedir.			
Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...			

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 556	23/01/2012	Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
Tasarı ile; 12/9/2010 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun doğrultusunda memurlar ve diğer kamu görevlilerine tanınan toplu sözleşme hakkının kullanımının, toplu sözleşmenin yapılma usulünün taraflarının, kapsamının, toplu sözleşmeden yararlanacak olanların, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılmasının, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili ile çalışma usul ve esaslarının belirlenmesi yanında uygulamadaki aksayan yönlerin düzeltilmesine ilişkin düzenlemeler öngörülmektedir.			
Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...			

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 547	06/01/2012	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
Tasarı, Türkiye ve Fas Krallığı arasında gençlik ve spor alanlarında daha geniş kapsamda işbirliği öngören anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlanmıştır.			
Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...			

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 537	30/12/2011	23/12/2011 Tarihli ve 6262 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi
Memuriyet görevlerinden emeklilik dışında nedenlerle ayrılmış olanların son defa 5434 sayılı Kanun ve 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerinin uygulanmasını gerektiren görevlerde çalışıp çalışmadıklarına bakılmaksızın, tabi oldukları sigortalılık statüleri için öngörülen aylık bağlama şartlarını taşıyarak aylık bağlanana emekli ikramiyesi ödenebilmesi; Sosyal Güvenlik Kurumunda istihdam edilen sözleşmeli bilişim personeli sayısının artırılması; Sosyal Güvenlik Kurumunda finansmanı sağlanacak veya sağlanmayacak olan sağlık hizmetlerinin kapsamının yeniden belirlenmesi; Sosyal Güvenlik Kurumuna gerekli gördüğü hallerde kişilerin ulaşım hizmetlerini hizmet satın alma ve kiralama gibi usullerle temin edebilme yetkisi verilmesi; ilaç kullanımında her bir ilaç kalemi veya kutu adedi için 3 Türk Lirasını geçmemek üzere katılım payı uygulanması konusunda Sosyal Güvenlik Kurumunun yetkili kılınması, Sosyal Güvenlik Kurumuna katılım paylarını yeniden değerlendirme oranında artırmasına ilişkin yetki verilmesi, aile hekimliği hizmetlerinin katılım payı alınmayacak kapsamın dışına çıkarılması, yeşil kart sahiplerinin genel sağlık sigorta sistemi kapsamında sağlık hizmetlerinden yararlanma usullerinin belirlenmesine yönelik Sosyal Güvenlik Kurumunun yetkilendirilmesi, mülga 2926 sayılı Kanunun 4956 sayılı Kanunla değiştirilen kadınlara dönük eşitsizliklerini gideren hükmün 2/8/2003 tarihi öncesinde de uygulanması, Van depremleri sonucunda malul kalan veya ölen sigortalılar ile bunların hak sahiplerine 5510 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanması, aylıkların artırılması ve katılım payı konularında lehte düzenlemeler yapılması, 4857 sayılı İş Kanununda yer alan idari para cezalarının güncellenmesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununa uygun olarak düzeltilmesi, Mesleki Yeterlilik Kurumunun gerçek veya tüzel kişilere sağlayacağı hizmetlerden gelir sağlayabilmesi, sosyal taraf temsilcilerinin aidat borçlarının yeniden yapılandırılması öngörülmektedir.			
Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...			

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 536	08/12/2011	Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
Tasarı ile memuriyet görevlerinden emeklilik dışında nedenlerle ayrılmış olanların son defa 5434 sayılı Kanun ve 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerinin uygulanmasını gerektiren görevlerde çalışıp çalışmadıklarına bakılmaksızın, tabi oldukları sigortalılık statüleri için öngörülen aylık bağlama şartlarını taşıyarak aylık bağlanana emekli ikramiyesi ödenebilmesi; Sosyal Güvenlik Kurumunda istihdam edilen sözleşmeli bilişim personeli sayısının artırılması; Sosyal Güvenlik			

			<p>Kurumunca finansmanı sağlanacak veya sağlanmayacak olan sağlık hizmetlerinin kapsamının yeniden belirlenmesi; Sosyal Güvenlik Kurumuna gerekli gördüğü hallerde kişilerin ulaşım hizmetlerini hizmet satın alma ve kiralama gibi usullerle temin edebilme yetkisi verilmesi; ilaç kullanımında her bir ilaç kalemi veya kutu adedi için 3 Türk Lirasını geçmemek üzere katılım payı uygulanması konusunda Sosyal Güvenlik Kurumunun yetkili kılınması, Sosyal Güvenlik Kurumuna katılım paylarını yeniden değerlendirme oranında artırmasına ilişkin yetki verilmesi, aile hekimliği hizmetlerinin katılım payı alınmayacak kapsamın dışına çıkarılması, yeşil kart sahiplerinin genel sağlık sigorta sistemi kapsamında sağlık hizmetlerinden yararlanma usullerinin belirlenmesine yönelik Sosyal Güvenlik Kurumunun yetkilendirilmesi, mülga 2926 sayılı Kanunun 4956 sayılı Kanunla değiştirilen kadınlara dönük eşitsizliklerini gideren hükmün 2/8/2003 tarihi öncesinde de uygulanması, Van depremleri sonucunda malul kalan veya ölen sigortalılar ile bunların hak sahiplerine 5510 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanması, aylıkların artırılması ve katılım payı konularında lehte düzenlemeler yapılması, 4857 sayılı İş Kanununda yer alan idari para cezalarının güncellenmesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununa uygun olarak düzeltilmesi, Mesleki Yeterlilik Kurumunun gerçek veya tüzel kişilere sağlayacağı hizmetlerden gelir sağlayabilmesi, sosyal taraf temsilcilerinin aidat borçlarının yeniden yapılandırılması öngörülmektedir.</p>
			<p>Son Durumu : CUMHURBAŞKANINCA İADE Metni Diğer Bilgiler...</p>

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 527	23/11/2011	<p>Türkiye Cumhuriyeti Mili Eğitim Bakanlığı ile Kosova Cumhuriyeti Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı</p> <p>Tasarı ile, 20 Mayıs 2010 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı ile Kosova Cumhuriyeti Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolü"nü onaylanmasının uygun bulunması öngörülmektedir. Söz konusu anlaşma, taraflar arasında okul öncesi eğitim, mesleki ve teknik eğitim, bilgi iletişim teknolojileri, ölçme-değerlendirme, merkezi sınavlar, özel eğitim ve rehberlik konularında karşılıklı uzman değişimi ile bilgi, belge ve tecrübe paylaşımını amaçlamaktadır.</p>
			<p>Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...</p>

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 510	11/11/2011	<p>Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı</p> <p>Tasarı ile, kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadele edilmesi amacıyla Avrupa Konseyi 121. Bakanlar Komitesi Toplantısında kabul edilen "Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi" nin onaylanmasının uygun bulunması öngörülmektedir.</p>
			<p>Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...</p>

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 519	02/11/2011	<p>Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname</p>
			<p>Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...</p>

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 522	02/11/2011	<p>Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname</p>
			<p>Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...</p>

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 523	02/11/2011	<p>Kamu Görevlilerinin Mali Haklarının Düzenlenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname</p>
			<p>Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...</p>

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 454	22/09/2011	<p>187 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliğini Geliştirme Çerçeve Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı</p> <p>Tasarı ile iş kazalarının, meslek hastalıklarının ve ölümlerin önlenmesi, iş sağlığı ve güvenliğinin gelişiminin sağlanması amacıyla 187 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliğini Geliştirme Çerçeve Sözleşmesine Katılmamızın uygun bulunması öngörülmektedir.</p>
			<p>Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...</p>

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 301	14/09/2011	Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle; Anayasa, 430 sayılı Tevhidi Tedrisat Kanunu, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile kalkınma plan ve programları doğrultusunda milli eğitim hizmetlerini yürütmek üzere, Milli Eğitim Bakanlığının kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	---

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 397	22/09/2011	Vatansızlığın Azaltılmasına Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Tasarıyla uluslararası seviyede vatansızlığa neden olan koşulları azaltmayı amaçlayan 30 Ağustos 1961 tarihli Vatansızlığın Azaltılmasına İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunması öngörülmektedir. Son Durumu : GÜNDEMDE Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	--

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 410	22/09/2011	Vatansız Kişilerin Statüsüne İlişkin Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Tasarı ile Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konsey tarafından düzenlenen Tam Yetkili Temsilciler Konferansında kabul edilen 28 Eylül 1954 tarihli "Vatansız Kişilerin Statüsüne İlişkin Sözleşmeye" katılmamızın uygun bulunması öngörülmektedir. Son Durumu : GÜNDEMDE Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	---

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 384	22/09/2011	Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Tasarı ile; her iki ülke vatandaşları ve çalışanlarının sosyal güvenlik haklarının karşılıklılık ilkesi çerçevesinde korunması ve güvence altına alınması amacıyla Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının onaylanmasının kanunla uygun bulunması öngörülmektedir. Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	--

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 362	22/09/2011	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Tasarı ile; gençlik ve spor alanında ikili ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Programının kanunla uygun bulunması öngörülmektedir. Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	---

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 363	22/09/2011	14 Aralık 1972 Tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 nci ve 26 ncı Maddeleri Uyarınca, 5 Nisan 1966 Tarihli Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda Krallığı Arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonunu Amaçlayan Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda Krallığı Arasında Anlaşmaya Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Tasarı, Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda krallığı arasında imzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonunu Amaçlayan Anlaşmaya Ek Anlaşmanın onaylanmasının kanunla uygun bulunmasını öngörmektedir. Söz konusu Ek Anlaşma ile iki ülke sosyal güvenlik iç mevzuatında, 2000 yılına kadar yapılmış olan değişiklikler ikili Sözleşmeye yansıtılmış ve 2000 yılından sonra meydana gelen değişikliklerin Sözleşmeye uyarlanması için yeniden görüşmelere başlanması mümkün olacaktır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	---

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 323	22/09/2011	Türkiye Cumhuriyeti Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Aile, Kadın ve Çocuk Sorunlarından Sorumlu Devlet Komitesi Arasında İşbirliği Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Tasarı ile kadın ve çocukların içinde buldukları dezavantajlı durumları ortadan kaldırmayı, onların ekonomik ve sosyal haklarını devlet çatısı altında korumayı amaçlayan, bu çerçevede karşılıklı bilgi ve tercüme aktarımı yapılmasını, ortak stratejilerin belirlenmesini ve projeler yürütülmesini planlayan Muhtıranın onaylanmasının uygun bulunması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	---

AK Parti Kanun Tasarısı (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	1 / 303	22/09/2011	Adaletle Uluslararası Erişim Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
			Hukuki, ticari veya idari uyumsuzluklarda, yargı makamlarına başvurmayı kolaylaştırmak, bunun için ülkelerarası adli yardım taleplerinin basit ve hızlı bir yöntemle iletileceği bir sistem kurmak ve bu sistem çerçevesinde yerine getirilen adli yardımların akit devletlerde tanınmasını sağlamak amacıyla Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı bünyesinde hazırlanan ve 25 Ekim 1980 tarihinde imzaya açılan ve Türkiye Cumhuriyeti adına 7 Temmuz 2004 tarihinde imzalanan "Adaletle Uluslararası Erişim Hakkında Sözleşme'nin onaylanmasının uygun bulunması öngörülmektedir.
			Son Durumu : GERİ ALINDI (F) Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1927	03/01/2014	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, Türkiye Diyanet Vakfına ait hastanelerin taşınır ve taşınmazları ile personelinin Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna devredilmesi; engellileri ilgilendiren standartların tespitinde, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının, Türk Standartları Enstitüsü Genel Kurul ve Teknik Kurulunda temsil edilmesi; korumalı işyerlerinde istihdam edilen engelli çalışanlara yapılan ücret ödemelerinin yıllık brüt tutarının tamamının, korumalı işyeri indirimi olarak gelir vergisi matrahından indirilmesi; korumalı işyerlerinde çalışan engellilerin işsizlik sigortası işveren payının, İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması; korumalı işyerlerinin çevre temizlik vergisinden muaf tutulması; kendisi, eşi ve birinci derece kan hısımlığı bulunan bakmakla yükümlü olduğu aile fertleri engelli olan devlet memurlarının, engellilik durumundan kaynaklanan yer değiştirme taleplerinin karşılanması için kamu kurumlarının özel düzenleme yapması; satın alma veya kiralama yoluyla ithal edilen ya da Türkiye'de imal edilen hava araçlarının, uçuşa elverişlilik durumu tespit edilinceye kadar geçici olarak tescil ve terkin edilmesi; engellilere sunulan sağlık hizmetlerinin finansmanının Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanmasına ilişkin esasların belirlenmesinde, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının da görüşünün alınması; korumalı işyerlerinde istihdam edilen engelli çalışanlara yapılan ücret ödemelerinin yıllık brüt tutarının tamamının, kurumlar vergisi matrahından indirilmesi; Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulunda, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının da temsil edilmesi; Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluğunda bulunan otoyollar, bunlar üzerindeki bulunan tesis, mal ve hizmet üretim birimleri ve bunlara ilişkin varlıklar ile ilgili olarak Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından işlem yapılması; özel teşebbüslere kamu kaynaklarından mali kaynak aktarımının Hazine Müsteşarlığı Devlet Destekleri Genel Müdürlüğü bünyesindeki bilgi sistemine kaydedilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1966	29/01/2014	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; hekim tarafından gerekli görüldüğü takdirde 657 sayılı Kanun uyarınca çalışan ebeveynlerden birinin çocuğunun bakımının yapılabilmesi için mazeret izni kullanma hakkının getirilmesi, Bakanlıklar ve merkezi idare kuruluşları tarafından il özel idarelerine kaynak aktarılmış olan işlerden özel idarelerin tüzel kişiliğinin kalkacağı tarihe kadar tamamlanamayacak olanlara ilişkin iş ve kaynakların uygulama birliği sağlanması, işlerin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi ve uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi bakımından farklı idarelere devredilmesi yerine Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına devredilmesi, üyelerinin tamamı il özel idarelerinden oluşan ulusal düzeydeki birlik için Birlik Başkanının İçişleri Bakanlığı Müsteşarı olması, tüzel kişiliği kaldırılan il özel idarelerin bünyesindeki il afet ve acil durum müdürlüklerinin bağlılık sorununu giderilmesi, uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçların karşılanmasına yönelik çeşitli kanunlarda değişiklik yapılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : GÜNDEMDE Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	1 / 820	06/08/2013	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile, Türkiye Cumhuriyeti ile Benin Cumhuriyeti arasında kültür, eğitim, bilim, basın-yayın, gençlik ve spor alanlarında iş birliğinin ve ikili ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla imzalanan anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunması öngörülmektedir.
			Son Durumu : BASIMEVİNDE Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	1 / 826	23/08/2013	Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
			Tasarı ile, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin uygulamasını iyileştirmek amacıyla BM Çocuk Hakları Komitesine bireysel başvuruları inceleme yetkisi tanıyan Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün onaylanmasının uygun bulunması öngörülmektedir.
			Son Durumu : GÜNDEMDE Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	1 / 816	23/08/2013	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Tasarı ile Türkiye ile Sırbistan arasında gençlik ve spor alanlarında karşılıklı yakın ilişki ve iş birliği oluşturmayı amaçlayan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunması öngörülmektedir. Son Durumu : BASIMEVİNDE Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	--

AK Parti Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1776	02/10/2013	5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile 5395 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, çocuğun ifadesinin alınması veya çocuk hakkındaki diğer işlemler sırasında sosyal çalışma görevlisinin bulundurulmasının zorunlu hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

AK Parti Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	1 / 858	31/10/2013	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Tasarı ile, genel olarak her iki ülkenin vatandaşları ve çalışanlarının sosyal güvenlik haklarının mütakabiliyet esasları çerçevesinde korunması ve güvence altına alınması öngörülmektedir. Son Durumu : GÜNDEMDE Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	--

AK Parti Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1449	16/04/2013	İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile, iş güvenliği uzmanlığının gerektirdiği öğrenim koşullarının belirginleştirilmesi, bu çerçevede mühendislik ve mimarlık öğrenimi veren fakültelerden mezun olan kişilerin iş güvenliği uzmanı olabilmesinin yolunun açılması amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

AK Parti Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1136	16/01/2013	Köy Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile, geçici köy korucusunun aylığa hak kazanan dul eşinin vefatı hâlinde, belli koşulları taşıyan çocuklarına da aylık bağlanması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	--

AK Parti Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 199	13/12/2011	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile; düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten önce birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylık bağlananlar ile ölenlerin hak sahiplerine 5434 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi hükümlerinin uygulanmak suretiyle emekli ikramiyesi ödenmesi, SGK merkez teşkilatında sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına dâhil kadrolarda çalışan Kurum personelinin haklarının korunması, Kurum taşınmaz kira bedellerini güncellemeye Yönetim Kurulunun yetkili kılınması, yabancı öğrencilerin genel sağlık sigortası prim tutarının hesaplanmasında kıstas alınan sigorta primine esas kazancın alt sınırının üçte birinin uygulanması ve öğretim görevlilerinden alınacak ücretin tavanını belirlemek için SGK'ya yetki verilmesi, işyeri bildireleri için verilen idari para cezalarına uygulanan pişmanlık indiriminin kapsamının genişletilmesi ve indirimden faydalanılabilmesi için cezanın 15 gün içinde ödenmesi , 5434 sayılı Kanuna göre emekli olup bu tarihten önce avukatlık ve noterlik yapanlardan sosyal güvenlik destek primi kesilmesi hususlarında düzenlemeler yapılmaktadır. Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	---

AK Parti Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1030	05/12/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile, lise ve dengi öğrenimini tamamlayanlardan aynı yıl içerisinde yükseköğrenime başlayanların bakmakla yükümlü olunan kişi kapsamında değerlendirilmesi, terörlere mücadele ve benzeri sebeplerle malul kalanların özel hastaneye müracaatlarında ayrıca sevk şartı aranmaksızın ek ücret alınmaması, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların geçmişe dönük sosyal güvenlik destek prim borçlarının yeniden yapılandırılması, Sosyal Güvenlik Kurumunda kadro ihdas edilmesi, emekli ve yaşlılık aylığı alanların kamuda işe başlamaları nedeniyle kesilmesi gereken aylıklarının yapılandırılması, Türkiye İş Kurumu bünyesinde İş ve Meslek Danışmanlığı pozisyonunun istihdam biçiminin düzenlenmesi, Temmuz 2009 istatistiklerinde
--------	----------	------------	---

			toplu iş sözleşmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yapılan yetki tespit başvurularında aranan yüzde on işkolu barajını aşan işçi sendikalarının 6356 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonraki başvurularının Kanunun 41 inci maddesine yer alan işyeri ve işletme çoğunluğu şartlarına göre sonuçlandırılması ve Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu personeli için aranan yabancı dil yeterliliği şartının 31/12/2013 tarihine kadar aranmaması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 698	19/06/2012	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; afetzedelerin, şehit yakınları ile gazilerin ve muhtaç durumda bulunanların sosyal güvenceleri olsa veya bu kişiler maaş alsalar dahi muhtaç durumda olduklarının tespiti halinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu kapsamına alınabilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca ihtiyaç sahiplerine Sosyal Yardımlaşma Fonundan yapılan bazı yardımların haciz yasağına tabi olması ile çevrenin engellilerin kullanımına uygun hale getirilmesi konusunda uygulayıcılara tanınan sürenin uzatılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1030	05/12/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, lise ve dengi öğrenimini tamamlayanlardan aynı yıl içerisinde yükseköğrenime başlayanların bakmakla yükümlü olunan kişi kapsamında değerlendirilmesi, terörlere mücadele ve benzeri sebeplerle malul kalanların özel hastaneye müracaatlarında ayrıca sevk şartı aranmaksızın ek ücret alınmaması, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların geçmişe dönük sosyal güvenlik destek prim borçlarının yeniden yapılandırılması, Sosyal Güvenlik Kurumunda kadro ihdas edilmesi, emekli ve yaşlılık aylığı alanların kamuda işe başlamaları nedeniyle kesilmesi gereken aylıklarının yapılandırılması, Türkiye İş Kurumu bünyesinde İş ve Meslek Danışmanlığı pozisyonunun istihdam biçiminin düzenlenmesi, Temmuz 2009 istatistiklerinde toplu iş sözleşmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yapılan yetki tespit başvurularında aranan yüzde on işkolu barajını aşan işçi sendikalarının 6356 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonraki başvurularının Kanunun 41 inci maddesine yer alan işyeri ve işletme çoğunluğu şartlarına göre sonuçlandırılması ve Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu personeli için aranan yabancı dil yeterliliği şartının 31/12/2013 tarihine kadar aranmaması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

AK Parti Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 1	2 / 1	13/07/2011	2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca her yıl Ocak ve Temmuz aylarında yayımlanacak istatistiklerin 31/12/2011 tarihine kadar yayımlanmaması ve bu tarihten sonraki ilk istatistik yayımlama dönemine kadar Bakanlıkça yayımlanmış en son işçi ve üye istatistiklerinin geçerli olması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

Tablo 8 : 24.Dönem CHP'nin Kanun Teklifleri

**CHP'NİN 28/06/2011-20/05/2014 TARİHLERİ ARASINDAKİ
KANUN ÖNERİ LİSTESİ**

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2069	24/02/2014	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40'ıncı maddesinin ikinci fıkrasına yapılacak eklemeye, belediyelerde görev yapan zabıta personelinin fiili hizmet zammı (yıpranma payı) uygulanacaklara dâhil edilmesi öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2072	03/03/2014	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile eşit işe eşit ücret doğrultusunda emniyet mensupları arasında özlük hakları konusunda ortaya çıkan eşitsizliklerin giderilmesi amacıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun derece ve kademe ilerlemesini engelleyen 36'ncı maddesinin "Ortaklar Hükümleri" başlığının (B) bendinin 3 numaralı alt bendinin yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2074	04/03/2014	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile yaş şartının sağlamalarına rağmen prim ödeme gün sayılarını tamamlayamayanların, bir seferliğine eksik primlerini ödeyebilmeleri imkânının sağlanması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2073	04/03/2014	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa geçici madde eklenerek, 8/9/1999 tarihinden önce sigortalı olanlardan erkek ise 9000 gün, kadın ise 7200 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası bildirilmiş olanların, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 81'inci maddesi hükmünden istisna tutularak yaşlılık aylığından yararlandırılmaları öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2076	05/03/2014	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile, yaş koşulunu sağlayıp prim ödeme gün sayısı koşulunu sağlayamayanların eksik kalan günleri için borçlanarak yaşlılık aylığı alabilmeleri öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2075	05/03/2014	Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile, kadın sığınma evlerinde veya benzeri yerlerde kalan kadınların oy kullanmasının sağlanması amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2087	19/03/2014	2985 Sayılı Toplu Konut Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile; subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş, sözleşmeli er ile erbaş ve erlerden görevleri nedeniyle yaşamlarını yitirenlerin dul ve yetimleri ile malul olanların konut sahibi olmalarını sağlamak amacıyla Toplu Konut İdaresince faizsiz olarak kredi verilmesi öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2084	19/03/2014	Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; birinci dereceye yükselen ve 3600 ek gösterge rakamına hak kazanan subay ve astsubay ile bunların emeklilerinin görev tazminatı alması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2088	19/03/2014	Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Sosyal Güvenlikte İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Temsil Tazminatı Ödenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli binbaşılar ile kıdemli başçavuşlara da makam tazminatı verilmesi ve astsubay emeklileri arasındaki maaş farklarının giderilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2100	08/04/2014	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41. Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile, sigortalı sayılanların er veya erbaş olarak silah altında veya yedek subay okulunda geçen sürelerine ilişkin hesaplanan borçlanma tutarlarının tamamının Devlet tarafından ödenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2096	10/04/2014	İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile İş Kanununda değişiklik yapılarak kamu yararına faaliyet gösterme izni bulunan ve engellilere hizmet amacıyla çalışan dernek, vakıf, federasyon ve konfederasyonlarda istihdam edilen personelin işverene ait primlerinin Hazinece karşılanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2109	18/04/2014	657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile, halihazırda kamu kurumlarında asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa etmek üzere hizmet alımı yoluyla alt işveren tarafından istihdam edilen personele memur veya işçi kadrosu verilmesi ve kamu hizmetlerinin alt işveren firmalar eliyle sürdürülmesi uygulamasına son verilerek bu hizmetlerin yalnızca memurlar veya kamu işçilerince yürütülmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2104	18/04/2014	657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile sözleşmeli personelin memur kadrolarına atanmaları ve sözleşmeli personel çalıştırılmasına ilişkin hükmün yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2110	17/04/2014	Katma Değer Vergisi Kanunu ile Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile, toplu taşıma araçlarının engellilerin erişebilirliğine uygun hâle getirilmesinin teşviki için katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi muafiyetine ilişkin düzenlemeler yapılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2115	22/04/2014	Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifi
			Teklif ile Türk Ceza Kanunu'nda cinsel taciz ve tecavüz vakalarında şikâyet şartının kaldırılması, tecavüz suçlarının cezalarının artırılması, cezalarda indirim yapılmaması ile 18 yaş altı çocuklara yönelik her türlü cinsel davranışın çocukların cinsel istismarı olarak düzenlenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2130	25/04/2014	28 Nisan'ın İş Cinayetlerinde Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 28 Nisan'ın İş Cinayetlerinde Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü olarak ilan

			edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2118	28/04/2014	Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, şehir içi toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz ve indirimli olarak yararlanan kişilerin ulaşım masraflarının Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesinden karşılanması ve ilgili hizmet karşılığının tespiti yapılarak meslek sahiplerine ödenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2132	29/04/2014	657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, memurların kendilerinin veya eşlerinin büyükbaba ve büyükannesinin vefatı hâlinde isteği üzerine 7 günlük izin verilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2131	29/04/2014	İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile hastalık nedeniyle çalışmayan günlerde geçici iş göremezlik ödeneğinin aylık ücretli işçilerin ücretlerinden mahsup edilmemesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2121	29/04/2014	2429 Sayılı Bayram ve Genel Tatiller Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, işçi sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin alındığı bir çalışma hayatının gerçekleşmesine katkı amacıyla 28 Nisan'ın 'Anma ve Yas Günü' olarak resmi tatil ilan edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1977	28/01/2014	Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununda yapılan değişikliklerle, hekimlerin emekliye sevk edilecekleri yaş haddinin, altmış beşten yetmiş ikiye yükseltilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1976	28/01/2014	4857 Sayılı İş Kanununun 30. Maddesi 1. Fıkrası 1. Cümlesinin Değiştirilmesi Hakkındaki Kanun Teklifi
			Teklif ile 4857 sayılı İş Kanunu'nda değişiklik yapılmak suretiyle, kamuda % 2 olan eski hükümlü çalıştırma yükümlülüğünün % 5 e yükseltilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1983	30/01/2014	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, kamuda fiili olarak çalıştırılan taşeron işçilerin 90 gün içinde başvuruları halinde kadroya atanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2000	04/02/2014	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile engelli olmalarından dolayı işten çıkmak zorunda kalanların, işsiz geçen sürelerinin borçlandırılarak bu sürelerin sigortalılıklarına sayılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2005	12/02/2014	Türk Medeni Kanunu ve Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile on sekiz yaşını doldurmamış kişilerin evlenememesi ve evlenme akdi olmadan dinsel tören yapanlara verilen cezaların artırılması öngörülmektedir.

			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
--	--	--	-------------------------	-----------------------	-----------------------------------

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2023	12/02/2014	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi		
			Teklif ile Sosyal Güvenlik Kurumu'na sosyal güvenlik destek primi borcu bulunanların bu borçlarının faizlerinin silinmesi ve 48 eşit taksitte ödenmesi öngörülmektedir		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2017	14/02/2014	492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi		
			Teklif ile Anayasa Mahkemesi'ne yapılacak bireysel başvurulardan harç alınmaması öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2041	17/02/2014	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile 5510 sayılı Kanunda bazı değişiklikler yapılmak suretiyle bakmakla yükümlü olunan kişi tanımının genel sağlık sigortalılığı ya da bakmakla yükümlü olduğu kişi bulunmayan evli olmayan çocuklarını kapsayacak şekilde genişletilmesi ve 18 yaşın üzerinde olup da gelir testi yaptırmamış olanların prim borçlarının gecikme faizleriyle birlikte silinmesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1943	09/01/2014	Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda değişiklik yapılmak suretiyle, mevcut düzenlemede on hafta olan isteğe bağlı kürtaj süresinin yirmi haftaya kadar uzatılarak gebelik süresi yirmi haftadan fazla olan kadının çocuğunu isteyerek düşürmesi halinde, bir yıla kadar hapis veya adli para cezasına hükümlenmesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1938	14/01/2014	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmak suretiyle, emekli aylıklarının artırılmasında gayrisafi yurt içi hâsıla gelişme hızının dikkate alınması, 2000 ile 2008 yılları arasında emekli olanların aylıklarının gayrisafi yurt içi hasılanın gelişme hızı dikkate alınarak yeniden hesaplanması, prim ödeme gün sayısını doldurmalarına rağmen yaş şartı nedeniyle emekliliği bekleyenlerin altı ay içinde başvurmaları halinde emekli aylığından yararlandırılmaları, kendi nam ve hesabına çalışıp sigorta tescili yaptırmayanlara 1982 ile 2008 yılları arası için borçlanma imkânı getirilmesi, sigorta prim borçlarının yapılandırılması, 657 sayılı Kanunun 4/C maddesine tabi personelin sürekli işçi kadrolarına geçirilmesi, İş Kanunundaki alt işveren tanımı değiştirilerek asıl işlerde alt işveren yasağı getirilmesi, bir yıldan az çalışma için de kıdem tazminatı hakkı verilmesi, 18 yaşını doldurmamış çocuk işçilerin her durumda sanayi iş yerlerinde çalışmasının yasaklanması, 6356 sayılı Kanun'da yer alan yüzde üç iş kolu barajının kaldırılması, milli savunma ve güvenlik hizmetleri kolunda sendikalaşmasının serbest bırakılması, kamu kurum ve kuruluşlarında hizmet satın alma yöntemiyle çalıştırılanların sürekli işçi kadrolarına geçirilmesi gibi hususlarda düzenlemeler öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1950	09/01/2014	Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile, Türk Medeni Kanununun 582'nci maddesinde yapılan değişiklikle ceninin miras hakkını kazanmasında sağ doğma koşulu kaldırılarak ana rahmine düştüğü andan itibaren mirasçı olması öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1952	14/01/2014	Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, engelli kişilere evde bakım hizmeti verilebilmesi için aranan her türlü gelirleri toplamı esas alınmak suretiyle kendilerine ait veya bakmakla yükümlü olduğu birey sayısına göre kendilerine düşen ortalama aylık gelir tutarı bir aylık net asgari ücret tutarının 2/3'ünden daha az olması şartı kaldırılarak, gelir durumu dikkate alınmaksızın bakıma muhtaç engellilere, resmî veya özel bakım merkezlerinde ya da ikametgâhlarında bakım hizmeti verilmesi öngörülmektedir.

			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
--	--	--	-------------------------	-----------------------	-----------------------------------

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1963	16/01/2014	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile, 5510 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, işverenin işyerinde ücretsiz çalışan eşinin sigortalı sayılmamasına ilişkin hükmün yürürlükten kaldırılması ve işverenin işyerinde sigortasız ve ücretsiz çalışan eşlerine sigortasız çalıştıkları süreleri borçlanabilme imkanı verilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1689	01/07/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, kamu görevlilerinin hukuka aykırı eylem ve işlemlerinden ve kendi kusurlarından doğan zarar nedeniyle Devlet tarafından ödenen tazminatın ödenmesinden sonraki üç ay içinde sorumlu personele rücu edilmesi ve tazminatın sorumlu personele herhangi bir nedenle rücu edilememesi durumunda tazminatın suçun meydana geldiği sırada Başbakanlık görevini yürüten kişiye ve ilgili Bakana rücu edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1687	01/07/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, emeklilere veya hak sahiplerine sağlanacak sağlık hizmetlerinden katılım payı alınmaması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1691	02/07/2013	İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, iş yerinde psikolojik tacize ilişkin olarak önleyici birtakım tedbirler ve yaptırımlar öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1694	03/07/2013	Toplumsal Olaylardan Olumsuz Etkilenen Esnaf ve Sanatkarların Zarar ve Ziyanınunun Telifisi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, toplumsal olaylardan zarar gören esnaf ve sanatkarların vergi, sigorta prim ve kamu sermayeli bankalardan kullandıkları kredi borçlarının yeniden yapılandırılması ile toplumsal olaylar ve gösterilerde uğradıkları zarar ve ziyanın telifisi için kamu sermayeli bankalar tarafından uygulanan faiz destekli kredi imkanından yararlandırılmaları öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1706	04/07/2013	Köy Kanunu, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu ve Tarım Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, çobanların mesleki eğitimden geçirilmesi, sosyal güvenlik kapsamına alınması ile ücret ve sosyal güvenlik primlerinin ödemelerinde tarımsal destek tedbirleri alınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1704	03/07/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 5510 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, emekli aylıklarının artırılmasında tüketici fiyatları endeksi ile birlikte gayri safi yurtiçi hasıla gelişme hızının da dikkate alınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1711	05/07/2013	Kamuda Aynı İşi Yapan Kadrosuz Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Memur Kadrolarına Atanması Amacıyla Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre kamu hizmetlerinin yürütülmesinde hizmet alım yöntemiyle taşeron firma personelinin kullanılmaması; 4/C, geçici, mevsimlik ve taşeron işçi statüsünde çalışanlardan başvuru yapanların niteliklerine uygun kadrolu işlere kanunun yayımı

			tarihinden itibaren 60 gün içinde atanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1731	16/07/2013	14/07/1965 Tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; il kültür turizm müdürlerinin ek göstergesinin 3600'e çıkarılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1730	16/07/2013	Çocuk Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Anayasanın 38'inci maddesinde belirlenen masumluk (suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz) karinesine uygun olarak 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nda geçen 'suça sürüklenen' ibarelerinin 'suça sürüklendiği şüphelenilen veya iddia edilen' biçiminde değiştirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1733	19/07/2013	4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, yürürlükteki mevzuatta elli veya daha fazla işçi çalıştıran özel sektördeki iş yerleri için öngörülen yüzde üç engelli ve kamu kesimindeki iş yerleri için belirlenen yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçi çalıştırma yükümlülüğünün yeniden düzenlenmesi amaçlanmakta; bu kapsamda, özel kesim ' kamu kesimi ayrımı gözetilmeksizin kırk veya daha fazla sayıda işçi çalıştıran iş yerlerinde yüzde altı engelli ve yüzde dört eski hükümlü işçinin meslek, beden ve ruhsal durumlarına uygun işlerde çalıştırılması yükümlülüğünün işverenler tarafından yaşama geçirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1740	26/07/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, emniyet güçleri ve sosyal hizmetler uzmanları tarafından engellenen intihar girişimleri için bu kişilere ödül verilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1739	26/07/2013	İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, iş ilişkisinde cinsel kimliğe ve cinsel yönelime dayalı ayrımcılık yapılmasının engellenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1742	30/07/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile mahalli idareler ile kurum tabipliklerinde çalışan tabip, dış tabibi ve eczacılar ile diğer sağlık çalışanlarına ek ödeme yapılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1743	01/08/2013	Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile, engelliye ikametgâhında bakım hizmeti vermeleri dolayısıyla kendilerine ödeme yapılmış kişiler adına gelir ölçütünün aşılması nedeniyle yersiz veya fazla ödenmiş tutarlar için çıkarılan borç ve para cezalarının ve bunların faizlerinin terkin edilmiş sayılması, haklarında adli, idari ve icrai takip yapılmaması ve bu sebeple kişilerden tahsil edilmiş olan borç ve para cezaları ile bunların yasal faizlerinin bir defaya mahsus olarak iadesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1745	02/08/2013	Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, sendika üyesi olamayacak kamu görevlilerinin kapsamının daraltılması; Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği personeli kamu görevlilerinin, hâkim ve savcılarının, kurum ve kuruluşların yönetici yardımcılarının, merkezi denetim elemanlarının, emniyet hizmetleri sınıfı ve emniyet teşkilatında çalışan diğer hizmet sınıflarına dâhil personelin ve ceza infaz kurumları personelinin sendika kurabilmeleri ve sendika üyesi olabilmeleri öngörülmektedir.

			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
--	--	--	-------------------------	-----------------------	-----------------------------------

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1747	15/08/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile; sigortalıların yaşlılık aylığından yararlanması için öngörülen yaş şartını yerine getiremeyen sigortalılara bir defaya mahsus olmak üzere emeklilik hakkı öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1755	22/08/2013	23/7/1965 Tarih ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile; Devlet memurlarının siyasi partiye üye olma, siyasi eylemde bulunma gibi eylemlerin yasaklanmış olduğu çeşitli hükümlerin kaldırılması yoluyla memurların siyaset yapma hakkının verilmesi öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1759	09/09/2013	Devlet Memurları Kanunu ve İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile, Devlet Memurları Kanunu ve İş Kanununda düzenlenen engelli personel çalıştırma yükümlülüğü kapsamında istihdam edilecek engellilerin bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yetenekler bakımından engellilik oranının yüzde 25 veya üzeri olarak belirlenmesi öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1767	20/09/2013	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile muharip gazilere her hangi bir işte çalışıp çalışmadığına bakılmaksızın şeref aylığı verilmesi, istihdam olanaklarından yararlandırılması ve bu kişilere TOKİ tarafından faizsiz konut kredisi verilmesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1780	02/10/2013	4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile, İş Kanunu kapsamında çalışanlara eşinin doğum yapması hâlinde isteği üzerine on gün babalık izni, kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâlinde isteği üzerine yedi gün izin verilmesi öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1782	07/10/2013	İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile, İş Güvenliği Uzmanı olabilmek için beş yıllık mesleki tecrübe aranması öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1795	09/10/2013	İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile, asgari ücretin açık sınırının altında olamayacağı ve çalışma saati başına en az on Türk Lirası olarak belirlenmesi öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1788	09/10/2013	İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile kamu kurumlarında asli görevlerinin dışında iş sağlığı ve güvenliği uzmanı olarak görev yapan personelin ücretlerinin, hizmet alan kurum yerine Devlet tarafından oluşturulacak bir fondan ödenmesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1785	08/10/2013	4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile, işçi ve memurlar arasında eşi doğum yapan babalara sağlanan izin hakkı konusundaki farkın giderilerek işçi babalara da memurlarda olduğu gibi on günlük babalık izni verilmesi, kadınların süt izni konusundaki farkın giderilerek işçi kadınlara da memurlarda olduğu gibi çocuklarını emzirmeleri için doğum sonrası yeniden çalışmaya başladıkları günden itibaren ilk altı ayda günde üç saat, ikinci		

			altı ayda günde bir buçuk saat süt izni verilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1799	10/10/2013	Türkiye İş Kurumu Kanunu ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile İş ve Meslek Danışmanlığına giriş şartlarının yeniden düzenlenmesi, bu mesleğin kadro tanımının yeniden yapılması, özlük ve mali haklarının iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1809	23/10/2013	İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, iş yerlerinde, yüz elli ve daha fazla işçi çalıştırılması hâlinde, işçilerin ve ailelerinin gerekli ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla işçiler tarafından kurulacak tüketim kooperatiflerine işverenlerce yer tahsisinin yapılmasının zorunlu hâle getirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1808	23/10/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, muhbir ve kameramanlara yaşlılık aylığı bağlanması için öngörülen prim gün sayısının 5400'e düşürülmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1811	23/10/2013	Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılayanlara, bu suçun kamu güvenliği açısından açık ve yakın bir tehlike ortaya çıkarması hâlinde ceza verilebilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1813	24/10/2013	Millî Eğitim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 1739 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, ortaokul ve liselerde medya okuryazarlığının zorunlu ders statüsüne alınması ve İletişim Fakültesi mezunlarının formasyon eğitimine tabi tutularak, medya okuryazarlığı dersinin branş öğretmeni olarak atanmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1815	25/10/2013	Medeni Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile evlenen eşlerin, anlaşarak eşlerden birinin soyadını ya da her iki eşin evlenmeden önceki soyadını ortak soyadı olarak seçebilmesi veya eşlerin ortak soyadı seçmeden evlenmeden önceki soyadlarını kullanabilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1820	30/10/2013	657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile kamuda 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamında çalışan geçici personelin memur kadrolarına atanmaları öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1821	31/10/2013	Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile Alevilerin kutladığı Gadir Hum Bayramının Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun'da sayılan dini bayramlar arasında yer alması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1837	04/11/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile Bağ-Kur'lu kadınların SSK'lı kadınların faydalandığı tüm doğum haklarından faydalandırılması amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1836	04/11/2013	6305 Sayılı Afet Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile, kalıcı konut olarak yapılan depremzede vatandaşların ikamet ettiği konutların zorunlu deprem sigortası primlerinin 10 yıl süresince Maliye Bakanlığı bütçesinden karşılanması amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1843	07/11/2013	Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvurularda harç alınmaması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1867	19/11/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile 5510 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, ev hizmetlerinde gündelik olarak sürekli olmayan bir şekilde çalışanların sigortalı sayılmamasına ilişkin hükmün yürürlükten kaldırılması ve ev hizmetlerinde çalışanlar için işverenlerce asgari ücretin günlük tutarının yüzde 30'u oranında sosyal güvenlik primi, yüzde 5'i oranında da kıdem tazminatı primi ödenmesi öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1865	20/11/2013	657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Ek Madde Eklennesine Dair Kanun Teklifi Teklif ile eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfına dahil olup fiili olarak öğretmenlik mesleğini yapanlara her yılın 24 Kasım tarihinde o yılın kasım ayı maaşı oranında Öğretmenler Günü İkramesinin ödenmesi öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1892	22/11/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile öğretmenler için yıpranma payı ödemesi yapılması amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1891	27/11/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına dair Kanun Teklifi Teklif ile emniyet teşkilatı mensuplarının ek göstergelerinin yükseltilmesi öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1898	03/12/2013	Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile din hizmetleri sınıfından emekli olmuş devlet memurlarına ek ödeme yapılması amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1903	05/12/2013	Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile, kamu görevlileri sendikalarına farklı düzeylerde toplu sözleşme hakkı getirilmesi, Milli Savunma ve Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarında görev yapan sivil memurların kurdukları
--------	----------	------------	---

			sendikaların dâhil olacağı işkolunun savunma hizmetleri olarak belirlenmesi, mahalli idarelerde imzalanan sözleşmelerden sendika üyelerinin haricinde yararlanmak isteyen kamu görevlilerinden alınan dayanışma aidatına bir üst sınır getirilmesi, kamu görevlileri toplu sözleşmelerinde en çok üyeye sahip konfederasyonun yanı sıra diğer konfederasyon temsilcilerinin de söz ve karar sahibi olabilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1902	05/12/2013	657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile emniyet hizmetleri sınıfına mensup kamu görevlileri arasındaki derece ve kademe yükselmesine ait sınırlandırmaların kaldırılması ve polis memurlarının emekliliğe esas alınan ek göstergelerinin 2200'den 3600'e yükseltilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1910	13/12/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, emekli olduktan sonra da çalışanlardan 60 yaşını doldurana kadar sosyal güvenlik destek primi kesilmemesi, 60 yaşını doldurduktan sonra çalışmaya devam edenlerden kesilen sosyal güvenlik destek primi oranının yüzde 3'e düşürülmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1917	16/12/2013	Kişinin Açık Rızası Olmaksızın Elde Edilen ve Arşivlenen Kişisel Verilerin İmha Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile kişinin açık rızası olmadan siyasi, felsefi veya dini görüşleri, etnik kökeni, ahlaki eğilimleri ve cinsel yaşamları, sağlık durumları, sendikal bağlantıları ve benzer kişisel verilerin hiçbir şekilde elde edilmemesi, kaydedilmemesi, açıklanmaması, arşivlenmemesi, üçüncü kişilere aktarılmasına; Devletin güvenlik ve istihbarat birimleri ile kamu kurum ve kuruluşlarında bulunan bu türlü kayıtların ve arşivlerin imhası; kişisel verileri elde etmek için yayınlanan genelge, yönerge ya da yazılı emirlerin geçersiz sayılması; bu verileri tutmaya devam edenler ile imha etmeyenlerin cezalandırılması ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından bu konu ile ilgili olarak verilecek cezaların ilgili kamu görevlisine ya da ilgili idarenin en üst idari amirine rücu ettirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1922	17/12/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, analık hali ve gebelik nedeniyle sunulan sağlık hizmetlerinin katkı payı alınmayacak sağlık hizmetleri arasında sayılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1923	19/12/2013	İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile, tıbbi ürün isminin ambalaj üzerinde görme engellilere yönelik Braille formatında da ifade edilmesi ve tıbbi ürün ruhsat sahibinin hasta kuruluşlarının talepleri doğrultusunda paket bilgi prospektüsünü görme engelli ve kısmi görme engellilere uygun formatlarda sağlamasının yönetmelikte düzenlenmesinin olanaklı hale getirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1925	24/12/2013	Devlet Memurları Kanunu ve İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, 657 sayılı Kanuna tabi kamu kurum ve kuruluşları ile 4857 sayılı Kanuna tabi özel sektör ya da kamu iş yerlerinde %1 oranında altı aydan fazla kadın sığınma evinde kalan ve iş başvurusunda bulunan kadınların çalıştırılması zorunluluğu öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1823	01/11/2013	Siyasi Partiler Kanunu ve Milletvekili Seçimi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; siyasi partilerin, milletvekilli genel veya ara seçimlerinde adaylık için müracaat eden ve

			adaylığı uygun bulunanlar arasından adayların tespitini ilçe seçim kurullarının yönetiminde serbest, eşit, gizli oy açık tasnif esaslarına göre, genel seçim için kabul edilen seçim çevresini esas alarak, tüm üyelerin katılacağı ön seçimle belirlemesi; Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının % 5'ini aşmamak üzere, ilini, seçim çevresini, aday listesindeki sırasını, aday tespitinde her bir cinsiyetin en az yüzde otuz üç temsil ve katılımı gözetilerek il seçim kuruluna gönderilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1679	27/06/2013	4/11/1981 Tarih ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu ile 19/11/1992 Tarih ve 3843 Sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, yükseköğretim kurumlarında birinci öğretimdeki öğrenci katkı payının, ikinci öğretim ve uzaktan öğretimdeki öğrenim ücretinin, ayrıca ikinci lisansüstü öğretime kabul edilecek öğrencilerin ödeyecekleri öğrenim ücretinin Devlet tarafından karşılanması, bu kapsamda birinci öğretim, ikinci öğretim, açık ve uzaktan öğretim için Yükseköğretim Kurulu tarafından hesaplanan cari hizmet maliyetlerinin Devletçe üstlenilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1680	27/06/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, genç emeklilerin atıl kalmaması amacıyla sosyal güvenlik destek prim oranlarının düşürülmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1681	27/06/2013	Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu Teklifi
			Teklif ile gerçek ve tüzel kişilerin toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının kullanılmasına ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1685	27/06/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; 5510 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, kısmi süreli çalışan işçilerin çalışmadıkları sürelerle ilişkin genel sağlık sigortası primlerinin, istihdam edildikleri son aydaki aldıkları ücretler esas alınarak işverenler tarafından ödenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1699	27/06/2013	2 Temmuz Gününün Türkiye Genelinde "Anlayış, Sevgi ve Saygı Günü" İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, 2 Temmuz gününün Türkiye genelinde 'Anlayış, Sevgi Ve Saygı Günü' ilan edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1674	25/06/2013	İfade Özgürlüğünün Eksiksiz Sağlanması Bağlamında; Terörle Mücadele Kanunu ile Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, Terörle Mücadele Kanunu kapsamında isim ve kimlik belirterek veya belirtmeyerek kime yönelik olduğunun anlaşılmasını sağlayacak surette kişilere karşı terör örgütleri tarafından suç işleneceğinin veya terörle mücadelede görev almış kamu görevlilerinin hüviyetlerinin açıklanması veya yayınlanması veya bu yolla kişilerin hedef gösterilmesi, terör örgütlerinin cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerinin meşru gösterilmesi veya övülmesi ya da bu yöntemlere başvurmayı teşvik eden bildiri veya açıklamaların basılması veya yayınlanması; Türk Ceza Kanunu kapsamında suçu ve suçluyu övme, herhangi bir terör örgütüne üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işlenmesi, örgütün cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerini meşru gösterecek veya övecek ya da bu yöntemlere başvurmayı teşvik edecek şekilde propagandasının yapılması, adil yargılamayı etkilemeye teşebbüs, Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşağılama ve halkı askerlikten soğutma fiillerinin ceza kapsamından çıkarılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1677	25/06/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun kapsamında çalışan özel güvenlik görevlilerinin fiili hizmet süresi zammından yararlandırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1621	11/06/2013	Engelliler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, iş seçiminde, başvuru formlarında, seçim sürecinde, teknik değerlendirmede, çalışma süreleri ve şartlarında engellilerin aleyhine ayrımcı uygulamalarda bulunulmasının yasaklanması, çalışan veya iş başvurusunda bulunan engellilerin karşılaşılabileceği engel ve güçlükleri azaltmaya veya ortadan kaldırmaya yönelik istihdam süreçlerindeki önlemlerin alınması ve iş yerinde fiziksel düzenlemelerin bu konuda görev, yetki ve sorumluluğu bulunan kurum ve kuruluşlar ile iş yerleri tarafından yapılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1612	07/06/2013	Fikir ve Sanat Eserleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; umuma açık bir mahalde kullanım ve/veya iletme konu olan eser, icra, fonogram, yapım ve yayınların, mahalde sunulan ürün veya hizmetin ayrılmaz parçası olmadığı ve ürün veya hizmete katkısının olmadığı hâllerin sınıflandırma dışı bırakılması ve böylece ücrete tabi tutulmaması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1608	05/06/2013	Sosyal Hizmetler Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile, bakıma muhtaç engellilere ve yaşlılara bakım hizmeti sunacak kişilerin eğitimlerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi; bu hizmet karşılığında ödenecek ücret tabanının asgari ücret olarak belirlenmesi ve ücretin hizmet verilen kişinin engellilik derecesine göre artırılabilmesi; bakım hizmetini evde veren kişilerin sosyal güvenlik kapsamına alınması; evde bakım hizmetlerine ilişkin ayrı bir yönetmeliğin hazırlanması; engelliye evde bakım hizmeti vermesi dolayısı ile kendilerine ücret verilmiş olanlardan engellinin geliri sebebiyle bu ücretin bir kısmının takip ve tahsil edilmesine yönelik hükmün yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1602	04/06/2013	6216 Sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile, on yedi üyesi bulunan Anayasa Mahkemesinin en az dokuz üyesinin kadınlardan oluşması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1593	31/05/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, tüm devlet memurlarının yıllık izin süresinin otuz gün olarak düzenlenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1595	31/05/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun kapsamında çalışan özel güvenlik görevlilerine fiili hizmet süresi zammı verilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1585	29/05/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 657 sayılı Kanun'da değişiklik yapılması suretiyle, Devlet memurlarının ek göstergelerinin yükseltilecek emekli aylık ile emekli ikramiye miktarlarının artırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1586	29/05/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile, yaş ve prim gün sayısı itibari ile emekliliğe hak kazanmış fakat prim borcu bulunanların, altı ay içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna başvurmaları hâlinde, birikmiş prim borçlarının Hazine tarafından Kuruma ödenmesi ve emekli olmaları, söz konusu borçların daha sonra emekli maaşlarından taksitler hâlinde tahsil edilmesi öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1588	29/05/2013	İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile, işverenin iş sözleşmesini geçersiz sebeple feshetmesi hâlinde mahkeme kararının kesinleşmesine kadar çalıştırılmadığı süre için işçiye ödemesi gereken ücretin ve mahkeme kararına rağmen işçiyi işe geri başlatmaması hâlinde ödemesi gereken tazminatın artırılması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1583	27/05/2013	Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emekli olanlara sendika ve üst kuruluş kurma, bunlara üye olma, organlarında görev alma ve üyelikten çekilme haklarının tanınması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1557	21/05/2013	Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile; İş Kanunu uyarınca engelli, eski hükümlü ve terör mağduru çalıştırmak zorunda olanların buna aykırı davranışları durumunda bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmaları öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1565	21/05/2013	İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile 4857 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, haftalık çalışma süresinin 37,5 saat olarak, fazla çalışma süresinin de yıllık 90 saat olarak belirlenmesi amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1568	21/05/2013	Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile, şehitlerin aile üyelerine yönelik olarak genel, katma ve özel bütçeli kurum ve kuruluşlarla mahalli idareler ve sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait olan her nevi teşebbüs veya bağlı ortaklıklar tarafından sağlanan iki kişilik istihdam olanağının kullanımına ilişkin bir yeniden düzenleme gerçekleştirilmekte; bu çerçevede şehidin ana, baba ve kardeşlerinin söz konusu istihdam olanağını kullanmaması durumunda eş ve çocuklarından toplam iki kişinin bundan yararlanabilmesi sağlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1552	15/05/2013	Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile, %40 ve üzeri engellilik raporuna sahip ortaöğretim mezunları için devlet ve vakıf üniversitelerinde %1 oranında kontenjan ayrılması ve bu engelli öğrencilerin yükseköğretimleri süresince katkı payı, yaz okulu ücreti ve öğrenim ücreti adı altında herhangi bir ücret ödememeleri öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1547	17/05/2013	4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi Teklif ile, yargı kararına ve işçinin başvurusuna rağmen işçinin işe başlamasını sağlamayan işverenin, işçinin aynı işyerinde çalışma iradesi devam ettiği sürece, iş akdi feshedilen işçiye aylık ücret ödemesi öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 /	08/05/2013	5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
--------	-----	------------	--

3	1528		Teklifi
			Teklif ile büyükşehir belediye meclislerinde Engelli Hakları Komisyonunun zorunlu olarak kurulması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1525	02/05/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 5510 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, Çiftçi Malları Koruma Başkanlıkları bünyesinde çalışanların Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlarının yeniden yapılandırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1510	02/05/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, asil memur olarak en az iki yıl çalıştıktan sonra istifa yoluyla memurluktan ayrılanlara ayrıldıkları tarihteki derece ve kademeleri dikkate alınarak, başvurdukları tarihteki geçerli katsayılar üzerinden hesaplanacak tutar kadar tazminat verilmesi ve emekli ikramiyesi hesabında da güncel katsayıların dikkate alınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1511	02/05/2013	İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, üniversitelerin Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri bölümlerinden mezun olan kişilerin, iş güvenliği uzmanı olabilmesine olanak tanınması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1512	02/05/2013	28 Nisan Gününün İş Kazalarında Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, 28 Nisan gününün "İş Kazalarında Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü" olarak kabul edilmesi, bu günde, anma törenleri ve iş kazalarını önleme konusunda etkinlikler düzenlenmesi, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu ile bölgesel ve yerel yayın yapan özel televizyon kuruluşları ve radyoların iş kazalarının önlenmesi ile ilgili en az on dakikalık yayın yapması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1519	29/04/2013	25/10/1984 Tarihli ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, her türlü oyuncak için katma değer vergisi oranının %1 olarak belirlenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1516	25/04/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, itfaiye ve yangın söndürme işlerinde çalışan sigortalıların fiili hizmet süresi zammından mesai saatlerinin tamamında yararlandırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1515	17/04/2013	17 Nisan Gününün Sağlık Çalışanlarına Yönelik Şiddeti Kınama Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 17 Nisan gününün Sağlık Çalışanlarına Yönelik Şiddeti Kınama Günü olarak ilan edilmesi ve sağlık hizmetinde çalışanlara yönelik artan şiddet olayları hususunda kamuoyunda farkındalığın artırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1506	02/05/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile basın ve gazetecilik mesleğinde fiili hizmet zammından yararlanmayı basın kartı sahibi olmaya bağlayan hükmün değiştirilmesi, meslekte basın kartı olmadan çalışanlar ile basın ve gazetecilik işlerinde İş Kanununa göre çalışanların da fiili hizmet zammı kapsamına alınması

			öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1509	02/05/2013	İcra ve İflas Kanununa Madde Eklennesine Dair Kanun Teklifi Teklif ile, boşanmış çiftlerden çocuğun velayetine sahip olan ebeveynin, çocuğun diğer ebeveyn ile görüşmesini engellemesi sonucunda çocukla görüşme gayesinde olan ebeveynin İcra İflas Kanunu'na göre ödemesi gereken masraf ve harcın kaldırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1491	25/04/2013	Taşeron İşçilerinin Kadrolu İşçi Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile kamu kurum ve kuruluşlarının son bir yıl içinde yaptıkları ihaleler sonucunda hizmet sunucuları ile imzaladıkları sözleşmeler kapsamında çalıştırılan işçilerin bir ay içinde ihaleyi açan kamu kurum ve kuruluşlarının işçi kadrolarına atanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1497	25/04/2013	Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile bakıma muhtaç olan engellilere, gelirine bakılmaksızın resmi veya özel bakım merkezlerinde ya da ikametgahlarında bakım hizmetinin verilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1498	25/04/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile 5510 Sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, yerüstünde çalışan maden işçilerinin de fiili hizmet zammından yararlandırılması ve yeraltı maden işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıldan beri çalışan sigortalılar 55 olan yaş şartının 50'ye düşürülmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1494	23/04/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile emekli aylığı alan astsubaylara ek olarak her ay 300 TL ödeme yapılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1493	22/04/2013	İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile mimarlık ve mühendislik fakülteleri ile çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri fakültesi mezunlarının iş güvenliği uzmanı olabilmesine olanak sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1477	24/04/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile, evli bulunan Devlet memurlarına verilen aile yardımı ödeneğinin artırılması; bu çerçevede aile yardımı ödeneği miktarının belirlenmesinde, memurun her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışmayan veya herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan aylık almayan eşi için esas alınan gösterge rakamının 1500'den 4500'e, çocuklarından her biri için esas alınan gösterge rakamının ise 250'den 500'e çıkarılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1476	23/04/2013	6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile, spor alanlarında kasten yaralama veya mala zarar verme suçunun işlenmesi hâlinde öngörülen cezalardan ve seyirden yasaklanma cezasından sporcuların muaf tutulması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1474	18/04/2013	İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile on beş yaşını doldurmamış çocukların çalıştırılmalarına yönelik istisnaların kaldırılması ve bu yaşı doldurmayanların hiçbir şekilde çalıştırılmaması, sanayiye ait işlerde ise on sekiz yaşını doldurmamış çocuk ve genç işçilerin çalıştırılmasının engellenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1468	19/04/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, 5510 sayılı Kanun yürürlüğe girmeden önce çalışma gücünün yüzde 60'ını veya vazifesini yapamayacak derecede meslekte kazanma gücünü kaybetmiş olanlardan ilk defa çalışmaya başlayacak sigortalıların da malullük aylığından yararlanmaları öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1469	19/04/2013	İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, işveren tarafından geçerli neden gösterilmediğinin veya gösterilen nedenin geçerli olmadığı mahkemece veya özel hakem tarafından saptandığı iş sözleşmesi feshinin geçersizliği durumlarında işverenin işçiyi bir ay içinde işe başlatmasının zorunlu kılınması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1457	18/04/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, muhtar seçilen kadınların mevcut ise eş durumundan sigortalı sayılmaya devam edilmeleri ve sigorta primi ödememeleri öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1451	17/04/2013	Eğitim Bayramı ile İlgili Kanun Teklifi
			Teklif ile Köy Enstitüleri Kanunu'nun kabul edildiği 17 Nisan tarihinin 'Eğitim Bayramı' olarak kutlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1456	17/04/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 6. Maddesi ile 4857 Sayılı İş Kanununun 4. Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, ev hizmetlerinde çalışanların 5510 sayılı Kanuna göre sigortalı sayılmayacaklarına ve bu şekildeki çalışmalar hakkında 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerinin uygulanmayacağına ilişkin hükümlerin yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1465	17/04/2013	17 Nisan Gününün Sağlık Çalışanlarına Yönelik Şiddeti Önleme Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, 17 Nisan gününün Sağlık Çalışanlarına Yönelik Şiddeti Önleme Günü ilan edilmesi, bu günde yapılacak etkinlik ve törenlerin düzenlenme esaslarına dönük ikincil mevzuat belirlemelerinin ortaya konulması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1459	11/04/2013	Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; 3713 sayılı Kanun'da değişiklik yapılması suretiyle, şehit olanların eşi ve çocuklarının tamamı ile ana, baba veya kardeşlerinden birisinin kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1436	11/04/2013	5620 Sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda
--------	----------	------------	--

			Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanuna Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan geçici işçilerin sürekli işçi kadrolarına geçirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1455	12/04/2013	14/07/1965 Tarihli 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda ve 31/ 05/ 2006 Tarihli 5510 Sayılı Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Geçici 4. Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, hekimlerin özel hizmet tazminatı tutarlarının artırılması ve ek gösterge tavan puanlarının yükseltilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1437	11/04/2013	Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerden 1/1/1989 ile 8/5/2008 tarihleri arasında Türkiye'ye göç eden, Türk vatandaşı olup Türkiye'de ikamet eden kişilerin; Türkiye'ye girişlerinin zorunlu göçle gerçekleşip gerçekleşmediğine bakılmaksızın -1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun uyarınca yapılan ödemeler de dâhil olmak üzere sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir veya aylık almamak koşulu ile- yurt dışında geçen ve belgelendirilen çalışma sürelerinin borçlandırılarak yaşlılık aylığı bağlanmasında sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilmesine olanak tanınması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1442	11/04/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli sivil memurlar, kamu ve özel sağlık kuruluşlarında görev yapan sağlık hizmetleri ile yardımcı sağlık hizmetleri personeli ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bünyesinde teknik hizmetler sınıfında görev yapan teknisyen, arama kurtarma teknisyeni, tekniker ve mühendislerin fiili hizmet süresi zammı kapsamında yararlandırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1443	11/04/2013	Emniyet Teşkilatı Kanunu ile Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, Emniyet Teşkilatı mensuplarının dernek kurma, kurulan derneklere üye olma ve sendika ile sendika benzeri birlik kurma, kurulan birliklere üye olma hakkından yararlandırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1434	03/04/2013	Köy Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 442 sayılı Kanun'da değişiklik yapılması suretiyle, köy koruculuğu sisteminin kaldırılması, bu statüde çalışanların ise başka kurumlarda işe yerleştirilmeleri, emekli maaşlarının iyileştirilmesi, emekli yaşının indirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1432	01/04/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 657 sayılı Kanun'da değişiklik yapılması suretiyle, kimyagerlerin Sağlık Hizmetleri Sınıfına uygulanan ek göstergeden yararlandırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1428	04/04/2013	İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan işçilerin fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışma yapmalarını öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1426	03/04/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, ayırım yapılmaksızın tüm kadın çalışanlara doğum borçlanması olanağının tanınması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1423	29/03/2013	2972 Sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun 9. Maddesine İlişkin Değişikliğe Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, halen memur ve işçi statüsünde çalışmakta olan kamu görevlilerinin görevlerinden istifa etmeksizin belediye başkanlığına, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliğine aday olabilmeleri öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1414	28/03/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 112 acil sağlık hizmetleri çalışanlarının fiili hizmet süresi zammından faydalandırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1417	28/03/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile; 657 sayılı Kanun'da yer alan devlet memurlarına ilişkin grev yasağı hükmünün kaldırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1412	26/03/2013	Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile lisans mezunlarının araştırma görevlisi kadrolarına atanabilecekleri yaş sınırının 35, yüksek lisans mezunlarının yaş sınırının ise 38 olarak belirlenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1406	29/03/2013	Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile muhtarlara ödenen aylık ödeneğin artırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1391	28/03/2013	Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile milli eğitimin temel ilkelerine evrensellik ilkesinin eklenmesiyle insanlığın ortak değerleri olan barış, özgürlük, adalet, eşitlik, hümanizm, etnik ve dinsel hoşgörü kavramlarının eğitim sisteminin her kademesinde temel değerler arasında yer almasını sağlanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1401	28/03/2013	Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile muhtarların sosyal güvenlik primlerinin İçişleri Bakanlığı tarafından ödenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1402	28/03/2013	Hakimler ve Savcılar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile hakim ve savcılara üç ayda bir fiilen kendilerine ödenen net aylık tutarında ek sosyal yardım ödenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1392	15/03/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 657 sayılı Kanun'a ek madde eklenmesi suretiyle, özlük haklarına ilişkin memur ile işçiler

			arasındaki farklılıkların giderilmesi, 8 Mart Dünya emekçiler Kadınlar Gününde kadın memurlara ek olarak bir ikramiyenin ödenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1376	13/03/2013	2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; 2429 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, her yıl 8 martın Dünya Emekçiler Kadınlar Günü olarak kutlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1379	20/03/2013	Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 21 Mart günlerinin Nevruz Bayramı olarak kutlanması ve resmi tatil olması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1370	20/03/2013	Diyanet İşleri Başkanlığı ve Demokrasi Müzesi Kurulmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile eski Diyanet İşleri Başkanlığı binasında, Diyanet İşleri Başkanlığı'nun kurulması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1374	21/03/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gazilere yönelik çeşitli konularda iyileştirici düzenlemeler öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1381	22/03/2013	Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Oran Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile, 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun uyarınca hak sahibi olarak belirlenen kişilerin, satışa konu olan 2/B alanlarında bulunan taşınmazların idarece belirlenen satış bedeline karşı itiraz ve dava yoluna başvurusuna olanak tanınması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1388	28/03/2013	Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile, zorunlu ilköğretim çağının 6-14 yaş aralığını kapsayacak biçimde yeniden düzenlenmesi ve bu çağın başlangıcının çocuğun 6 yaşını bitirdiği yılın Eylül ayı sonu olarak belirlenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1392	15/03/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 657 sayılı Kanun'a ek madde eklenmesi suretiyle, özlük haklarına ilişkin memur ile işçiler arasındaki farklılıkların giderilmesi, 8 Mart Dünya emekçiler Kadınlar Gününde kadın memurlara ek olarak bir ikramiyenin ödenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1365	21/03/2013	Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, büyükşehir belediyelerinin görevleri arasında, yatak kapasitesi üç yüzdenden az olmayan, alkol ve madde kullanım bozukluklarının tanı, sağaltım, izleme ve yeniden ortaya çıkmasının önlenmesi hizmetlerini yürüten Alkol - Madde Bağımlılığı Araştırma, Tedavi ve Eğitim Merkezleri (AMATEM) ve Çocuk ve Ergenlerde Alkol - Madde Bağımlılığı Araştırma, Tedavi ve Eğitim Merkezleri (ÇEMATEM) kurma görevinin eklenmesi amaçlanmaktadır.

			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
--	--	--	-------------------------	-----------------------	-----------------------------------

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1366	21/03/2013	Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile köy muhtarlarının aylıklarının asgari ücretin iki katına, mahalle muhtarlarının aylıklarının asgari ücret seviyesine çıkarılması; muhtarların sosyal güvenlik primlerinin devlet tarafından karşılanması, muhtarlık hizmet binalarının hizmetle ilgili giderlerinin İçişleri Bakanlığı tarafından ödenmesi, hizmet binası olmayan mahalle muhtarlıklarının hizmet binalarının ilçe belediyelerince yapılması ve demirbaş masraflarının karşılanması öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1364	20/03/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az yirmi yıl çalışan madencilerin emeklilik yaşının 50 olarak belirlenmesi ve maden ocaklarında yerüstünde çalışanlara yılda 90 gün fiili hizmet süresi zammı verilmesi öngörülmektedir		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1362	15/03/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile 5510 sayılı Kanuna göre sosyal güvenlik destek primi ödemesi gereken iştrahçilerin tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan sosyal güvenlik destek primi borçlarının ve ferilerinin terkin olanması öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1353	07/03/2013	Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile; 2429 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, her yıl 8 martın Dünya Emekçiler Kadınlar Günü olarak kutlanması amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1351	01/03/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile; 1987 yılında verilen borçlanma hakkıyla SSK'ya çok yüksek tutarda para ödeyen ve üst gösterge tablosundan aylık almayı amaçlayan 'Süper Emekli' olarak da bilinen hak sahiplerinin, Anayasa Mahkemesinin söz konusu düzenlemeye ilişkin iptal kararı sonucu oluşan mağduriyetlerinin giderilmesi öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1358	14/03/2013	03.07.2005 Tarihli ve 5393 Sayılı Belediye Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile; belediyelerde yaşanan personel sıkıntısını gidermek amacıyla, her bir belediyede çalışan devlet memurlarından emekliliklerini hak etmiş her üç memura karşılık bir ilave memur istihdam edilebilmesi ve bu şekilde belirlenen memur kadrosunun her bir belediye için tespit edilmiş norm kadroya ilave edilmiş sayılması öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1348	12/03/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile emekli oldukları kurumlara göre farklı maaş alan emekli belediye başkanlarının maaşları arasındaki eşitsizliğin giderilmesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1346	08/03/2013	2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, 8 Mart gününün 'Dünya Kadınlar Günü' adıyla genel tatil günü olarak belirlenmesi öngörülmektedir.

			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
--	--	--	-------------------------	-----------------------	-----------------------------------

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1339	07/03/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile, Bağ-Kur tarım emeklilerinin, maaşlarıyla net asgari ücret arasındaki farkı her ay tazminat olarak almaları öngörülmektedir		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1340	07/03/2013	Ailenin Korunması ve Kadına Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile kadınların kadın konukevlerinde kalma sürelerinin 6 aydan 12 aya çıkarılması, tehdit unsurunun devamı halinde kalış sürelerinin sorunlar ortadan kalkıncaya kadar uzatılması ve her konukevinde bir değerlendirme komisyonu oluşturulması öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1334	06/03/2013	4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile esnaf ve sanatkarlar için işsizlik fonu oluşturulup iş yerini kapatmak zorunda kalan esnaf ve sanatkarlar için işsizlik maaşı ödenmesi ve sağlık primlerinin ödenmesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1332	04/03/2013	Madalya ve Nişanlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi		
			Teklif ile F Klavyeyi Türkiye'ye kazandıran İhsan Yener'in ve F Klavyeyi Standart Türk Klavyesi olarak kabul eden Bakanlıklararası Standardizasyon Komitesi üyelerinin Devlet Üstün Hizmet Madalyası ile ödüllendirilmesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1341	07/03/2013	Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile konukevinde kalan kadınların istihdamına yönelik olarak kamu kurum ve kuruluşlarında her yılbaşındaki serbest kadro mevcudundan binde bir oranında kontenjan ayrılması öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1342	07/03/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile, 12 Eylül döneminde yargılanan, gözaltına alınan, tutuklanan ve beraat eden kimselere tanınan sigortalılık hakkının beraat etmeyenlere de tanınması, sigortalılık için öngörülen 6 aylık başvuru süresinin kaldırılması, borçlanılan sürelerin tazminat ödenmiş olup olmasına bakılmaksızın Hazinece ödenmesi öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1324	04/03/2013	İletişimin Tespiti, Dinlenmesi ve Kayda Alınması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile Ceza Muhakemesi Kanununun iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınmasını düzenleyen 135 inci maddesinde çeşitli değişiklikler öngörülmekte olup; iletişim bilgilerinin sadece mahkeme kararı ile tespit edilmesi; özel hayata, kişilik haklarına aykırı kayıtların imhası; yasadışı dinlemelerin ve bunların kamuoyu ile paylaşılması hallerinde uygulanacak hükümler ve yapılacak dinlemelerin süresi düzenlenmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1312	28/02/2013	Çanakkale Savaşlarına Katılanlara Şeref Madalyası Verilmesine Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile Çanakkale savaşlarına katılan, şehit ve gazi olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına şeref madalyası verilmesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1303	27/02/2013	14/7/1965 Tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Ekl 1 Sayılı Cetvelde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
--------	----------	------------	--	--	--

			Teklif ile, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı olarak görev yapan Genel Müdür Yardımcısı, Daire Başkanı ve Grup Başkanı konumundaki kişilerin ek göstergelerinin yeniden düzenlenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1301	25/02/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen çıracıklar ile meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan kişilerin, çıraklık ve staj sürelerini borçlanmalarına olanak tanınması; çıraklık veya stajın başladığı tarihin sigortalılık başlangıç tarihi olarak esas alınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1302	25/02/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile yeraltı maden ocaklarında çalışan işçilerin emeklilik yaşının elliye indirilmesi ve yerüstü maden ocaklarında çalışan işçilerin ise fiili hizmet süresi zammından faydalanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1300	22/02/2013	4721 Sayılı Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, eşlerin ortak bir soyadı belirleyebilmesi, kullanmakta olduğu soyadı ile ortak soyadını beraberce kullanabilmesi, çocuğun soyadının anne ve babası tarafından belirlenebilmesi, boşanma halinde ise evlilik ile kazanılan kişisel durumun korunması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1267	14/02/2013	5393 Sayılı Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, belediyelerde çalışan koruma ve güvenlik personeline fazla mesai ücreti ödenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1266	14/02/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, 5510 sayılı Kanuna göre ödenen emekli aylıklarına bir defaya mahsus olmak üzere 100,00.-TL artış yapılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1271	15/02/2013	Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile; can güvenliği tehdit altında olan kadınların, 27/12/2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu hükümlerine göre kimliklerinin değiştirilmesine ilişkin iş ve işlemlerin öncelikli ve gizli bir şekilde yürütülmesi için nüfus müdürlüklerine yetki verilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1269	15/02/2013	4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, işverenin konkordato ilanı, aciz vesikası alınması veya iflas sebebiyle ödeme güçlüğüne düşmesi durumunda, işçilerin iş sözleşmesine dayanan ihbar ve kıdem tazminatları dâhil her türlü alacaklarının, kamu alacakları dahil diğer tüm imtiyazlı alacaklardan önce gelmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1268	15/02/2013	Devlet Memurları Kanunu ile İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, kadın memurların ve işçilerin doğumdan önce ve sonra kullanabilecekleri analık izninin doğumdan önce on dört ve doğumdan sonra on dört hafta olması, çoğul gebelik durumunda doğum öncesi on dört haftalık süreye iki hafta daha eklenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1283	19/02/2013	İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Milli Mücadeleye iştirak eden ve bu sebeple kendilerine İstiklal Madalyası verilmiş bulunan Türk vatandaşları ile 1950 yılında Türk Tugayının Kore'ye ayak bastığı Ekim ayından başlayarak 1953 yılı Pan-Munjon Ateşkes Anlaşmasına kadar Kore'de fiilen savaşa katılmış olan Türk Vatandaşlarına ve 1974 yılında Temmuz 1'inci ve Ağustos 2- nci Barış Harekâtına Kıbrıs'ta fiilen görev alarak katılmış olan Türk Vatandaşlarına, hayatta buldukları sürece, vatani hizmet tertibinden, on altı yaşından büyük işçiler için uygulanan otuz günlük net asgari ücret tutarında aylık bağlanması; bu kişilere ve yakınlarına konut edindirme ve istihdam alanlarında destek sağlayıcı bir hukuksal çerçevenin oluşturulması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1275	19/02/2013	24/02/1968 Tarih Ve 1005 Sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Milli Mücadeleye iştirak eden ve bu nedenle kendilerine İstiklal Madalyası verilmiş olan vatandaşların hak sahibi dul eşlerine herhangi bir sosyal güvenlik kurumu ile ilişkisi olup olmadığına bakılmaksızın 16 yaşından büyükler için belirlenen brüt asgari ücretin tamamının net olarak ödenmesi ve hiçbir şekilde bu aylıktan kesinti yapılmaması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1285	20/02/2013	4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile, işsizlik ödeneğinden yararlanma koşullarında değişiklik yapılması, ödenek tutarının artırılması ve ödeneye ilişkin üst sınırın yeniden belirlenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1279	19/02/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile turizm çalışanlarının işsiz kaldıkları sürede bir yıl içinde altı ayı geçmemek üzere işveren sigorta primlerinin ve genel sağlık sigortası primlerinin işsizlik sigortası fonundan karşılanması ve bu sürelerin borçlandırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1253	14/02/2013	65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile; 2022 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, kendisine bakmakla yükümlü kimse olmaksızın 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesizlere aylık bağlanması ile özürli yakınlarına aylık bağlanması için aranan 18 yaşının doldurulması, kanunen bakmakla mükellef kimsesinin olmaması ve herhangi bir işe yerleştirilememiş olması şartlarının kaldırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1258	13/02/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, madencilik sektöründe yeraltında çalışan işçilerin emeklilik yaş haddinin 50'ye düşürülmesi, yer üstü maden ocaklarında çalışan işçiler için fiili hizmet süresi zammının 90 gün olması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1260	13/02/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; yapılan işin zorluğu ve yıpranma, hastalık ve travmalar göz önünde bulundurularak demir-çelik sektöründe çalışan işçilerin emeklilik yaş haddinin elli yaşa çekilmesi ve bu sektörde çalışanların fiili hizmet süresi zammı kapsamında eklenecek gün sayısının yüz seksen olarak değiştirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1248	08/02/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41. Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; çıraklık ve meslek liselerinde okumakta olan veya yüksek öğrenimleri sırasında staj yapan öğrencilere çıraklık ve staj süreleri içerisinde borçlanma hakkının verilmesi ile bu öğrencilerin sigortalılığının başlangıç tarihinde çıraklık ve stajın başlangıç tarihinin esas alınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1246	07/02/2013	351 Sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 351 sayılı Kanun'a geçici madde eklenmesi suretiyle, Teklif'in yürürlüğe girdiği tarihten önce kredi borcu olan ve ödemeyen öğrencilerin kredi borçlarının affedilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1235	07/02/2013	4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile 4688 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinin yürürlükten kaldırılması suretiyle emniyet hizmetleri sınıfı ve emniyet teşkilatında çalışan diğer hizmet sınıflarına dâhil personelin sendika kurabilmesine imkân tanınması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1227	06/02/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, 5510 sayılı Kanunda doğum borçlanması hakkının kullanılması için doğumdan önce sigortalılık şartının aranması yönündeki uygulamanın ortadan kaldırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1228	06/02/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, emeklilere veya bunların hak sahiplerine her yıl ocak ve temmuz aylarında olmak üzere, yılda iki defa almakta oldukları aylık tutarında ikramiye verilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1217	05/02/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, yeraltında çalışan işçilerin emeklilik yaş haddinin 50 yaşa düşürülmesi ve yeraltı işleri için fiili hizmet süresinin tamamının yaş haddinden indirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1222	01/02/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, madenlerde yer altı işlerinde en az yirmi yıl çalışmış olan sigortalıların yaşlılık aylığı alabilmeleri için gereken 55 olan yaş şartının 50'ye indirilmesi ve maden ocaklarında yer üstünde çalışan sigortalılara yıpranma hakkı olarak 90 gün fiili hizmet süresi zammı uygulanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1213	31/01/2013	Emekli Sendikaları Kanunu Kanun Teklifi
			Teklif ile; emeklilerin sendika kurabilmeleri konusunda yasal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmasına binaen emeklilere örgütlenme ve toplu sözleşmelerde söz hakkı tanınması ile birlikte, ilgili kanunlarına göre emekli olan emeklilerin ve bunların dul ve yetimlerinin haklarının korunması amacıyla tüzel kişiliğe sahip sendikaların oluşmasına ve teşkilatlanmasına ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1214	31/01/2013	Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerine Bir Derece Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile; 15/1/2005 tarihinden bu yana geçen sekiz yıllık süre zarfında, kamu görevine yeni giren veya bu tarihten önce kamu görevinde bulunmakla birlikte, görevden ayrılmış olmaları nedeniyle bu haktan yararlanamayıp sonradan göreve atanan personelden 15/1/2013 tarihi itibarıyla görevde bulunanların da ilave bir dereceden yararlandırması suretiyle kamu personeli arasında eşitliğin sağlanması amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1219	31/01/2013	İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile; 4857 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, işçi statüsündeki anneler ile memur statüsündeki annelerin küçük çocuklarını emzirmeleri için verilen süt izin saatlerinin eşitlenmesi öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1210	30/01/2013	22/05/2003 Tarihli ve 4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile; maden sektöründe taşeronlaşmanın bir sonucu olarak meydana gelen kazaların sayıca çokluğu dikkate alınarak maden ocaklarında yaşanan can kayıplarının önüne geçmek amacıyla, maden işkolunda faaliyet gösteren işletmelerde alt işveren marifetiyle işçi çalıştırılması uygulamasına son verilmesi amaçlanmaktadır. Son Durumu : BASİMEVİNDE Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1203	31/01/2013	İş Mahkemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile, iş mahkemelerinde açılan davaların tebligat ücretinden ve her türlü harçtan muaf tutulması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1185	18/01/2013	4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile, işçilerin ücretleri üzerinde haciz bulunması halinin işveren için geçerli bir fesih sebebi olamayacağı hüküm altına alınarak, haciz nedeniyle işçilerde yaşanan sözleşme feshinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1173	18/01/2013	Belediye Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile, belediyeler tarafından engel oranı yüzde 40 ve üzeri olanlara engelli indirim kartı, engel oranı yüzde 60 ve üzeri olanlara ise engelli serbest ulaşım kartı düzenlenmesi ve ulaşım hizmetlerinin özel hukuk kişilerden karşılanması durumunda engellilere verilecek bu hizmetin bedelinin belediye bütçesinden karşılanmasının sağlanması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1158	11/01/2013	5953 Sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştiranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi Teklif ile; 5953 ve 5510 sayılı Kanunlarda değişiklik yapılmak suretiyle, gazetecilerin ücretli izin haklarına ilişkin sürelerin uzatılması ve fiili hizmet zammı uygulamasından faydalanması amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1157	10/01/2013	Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile, emekli devlet memurlarının emekli aylığı bağlandıktan sonra bir üst eğitim kurumunu tamamlamaları halinde yeni öğrenim durumlarına göre emekli aylıklarının yeniden hesaplanması ve bu kişilere eğitim durumlarına göre değişen ek ödeme yapılması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	----------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1166	16/01/2013	6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; ülkemizde son yıllarda spor kaynaklı şiddet olaylarında görülen artış oranı dikkate alınarak, taraftarların, satışa sunulan kombine biletleri ve/veya kulüp gişelerinde satılan maç biletlerini satın almaları sırasında taraftarlık sözleşmesi imzalamaları öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1156	15/01/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile, hâkim ve savcılara fiili hizmet zammı süresi verilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1144	11/01/2013	Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 4721 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, vasinin kısıtlımın öz anne ve babası olması durumunda, ailenin zorunlu tıbbi giderleri için kısıtlımın mal varlığından yararlanabilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1140	10/01/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, mesleki eğitimi teşvik etmek amacıyla mesleki ve teknik eğitim veren ortaöğretim kurumlarında eğitim gören öğrencilerin Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamına alınarak sigortalı olması ve primlerinin devlet tarafından ödenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1142	10/01/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 657 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, Kanun'un 4'üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamında görev yapan geçici personelin memur kadrolarına atanmaları öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1133	08/01/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; emekli olduktan sonra çalışmaya devam edenlerin gelirlerinden %15 oranında destek primi kesintisi yapılması uygulamasına son verilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1131	07/01/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, askerlik hizmetini yerine getirmekte olan er ve erbaşlar ile yedek subay öğrencilerinin bakmakla yükümlü olduğu kişilerin genel sağlık sigortası primi ödemeksizin sağlık hizmetlerinden yararlandırılmaları ve askerlik hizmetini yerine getirenlerin bu süredeki sosyal güvenlik primlerinin Milli Savunma Bakanlığı tarafından ödenmesinin sağlanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1130	03/01/2013	Askerlik Görevinin İfası Sırasında Yaşamını Yitirenlerin Ailelerinin Korunması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, askerlik hizmeti yaparken görevin sebep ve tesiriyle hayatını kaybeden yedek subay, erbaş ve erlerin eş, çocuk, anne, baba ve kardeşlerinden birisinin 50 veya daha fazla işçi çalıştıran özel sektör işletmelerinde istihdam edilmesi; hayatını kaybeden bu kişilerin henüz askerliğini yapmamış en büyük erkek kardeşlerinin askerlikten muaf tutulmaları ve varsa diğer erkek kardeşlerinin bağlı olduğu askerlik şubesinin bulunduğu ilde askerlik görevinin yerine getirmesinin sağlanması; askerlik hizmeti yaparken görevin sebep ve tesiriyle hayatını kaybeden yedek subay, erbaş ve erlerin eş, çocuk, anne, baba ve bakmakla yükümlü oldukları çocukları ve gazileri ile vazife malullerinin tükettikleri elektrik enerjisinden %50, kullandıkları içme suyundan %90 indirimli, toplu taşımadan ücretsiz ve hava ulaşımından %50 indirimli faydalanmaları öngörülmektedir.

			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)					
24 / 2	2 / 266	28/12/2011	Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasası ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile, köy ve mahalle muhtarlarının aylık ödeneklerinin brüt asgari ücret oranında düzenlenmesi ile prim mükellefiyetlerinin Hazine tarafından karşılanması amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)					
24 / 2	2 / 263	21/12/2011	Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile, tamir edilen yollardan yararlanan gayrimenkul sahiplerinin yol harcamalarına katılma payı ile ilgili sorumluluklarının kaldırılması ve harcamalara katılma paylarının alınabileceği durumdaki belirsizliğin giderilmesi amaçlanmıştır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)					
24 / 2	2 / 264	21/12/2011	21.6.1927 Tarihli ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Eklennesine Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile Askerlik Kanunu'nda değişiklik yapılarak, er ve erbaşların fiili askerlik süresince Sosyal Güvenlik Kurumu ile ilişkilendirilmesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)					
24 / 2	2 / 246	15/12/2011	Elektrik Piyasası Kanunu ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklifi ile, Kaçak/kayıp bedeli ve sayaç okuma bedeli olarak elektrik faturalarına yansıtılan ve abonelerden tahsil edilen bedellerin tüketicilerden alınmasını engellemeye yönelik olarak 4628 sayılı Kanunda; elektrik enerjisi hasılatından TRT'ye pay ayrılmasını düzenleyen bütün hükümlerin kaldırılmasına yönelik olarak 3093 sayılı Kanunda değişiklik yapılması amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KANUNLAŞTI	Metni	Diğer Bilgiler...
CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)					
24 / 2	2 / 261	13/12/2011	5302 Sayılı İl Özel İdaresi kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve 5682 Sayılı Pasaport Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile, il genel meclisi üyelerinin huzur hakları ile diğer sosyal haklarında iyileştirmeler yapılması ve il genel meclisi üyelerine görevleri süresince hususi damgalı pasaport verilmesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)					
24 / 2	2 / 260	09/12/2011	Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu Teklifi		
			Teklif ile, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun yürürlükten kaldırılarak yerine daha özgürlükçü bir kanunun kabul edilmesi ile toplanma ve gösteri yürüyüşleri hakkının kullanılmasının önündeki engellerin kaldırılması amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)					
24 / 2	2 / 252	07/12/2011	5102 Sayılı Yükseköğrenim Öğrencilerine Burs, Kredi Verilmesine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklif		
			Teklifle, yükseköğrenim öğrencilerine burs, kredi ve nakdi yardım yapacak kamu kurum ve kuruluşlarının kapsamı genişletilerek daha çok sayıda yükseköğrenim öğrencilerinin burs, kredi ve nakdi yardımdan faydalanması amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)					
24 / 2	2 / 250	06/12/2011	12 Eylül 1980 Askeri Darbesinden Sonra Çalışmadan Alıkonulan, Kapatılan ve Münfesih Sayılan Mesleki Dernek ve Kuruluşların Yeniden Açılması ve Hazineye Devredilen Taşınmazlarının İadesi Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile, 12 Eylül 1980 askeri darbesinden sonra kapatılan, çalışmadan alıkonulan ve münfesih sayılan derneklerin yeniden açılması ve hazineye devredilen mallarının iadesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 248	02/12/2011	2090 Sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; yangın, yersarsıntısı, yer kayması, fırtına, taşkın, sel, don, dolu, kuraklık, haşere ve hastalık gibi nedenlerle tarımsal ürünleri, üretim araçları ve tesisleri zarar gören çiftçilere ve köylünün kurmuş olduğu tarımsal amaçlı üretim kooperatiflerine, Devletçe yapılan yardımlardan "aşırı yağış" nedeniyle de zarar görenlerin yararlandırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 236	29/11/2011	İbadet Yerlerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; cami, mescit, cemevi, klise ve sinagogların ibadethane olarak adlandırılması ve mevzuatta geçen "ibadethane" ifadesinden bunların anlaşılacağı hüküm altına alınmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 233	27/12/2011	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile askerlik hizmetlerini er ve erbaş olarak yapmakta olanların 5510 sayılı sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre sigortalı sayılmaları ve buna paralel olarak Kanunun ilgili hükümlerinde değişiklik yapılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 239	23/12/2011	2981 Yılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun ve 3194 Sayılı İmar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, 2981 sayılı Kanun ile 6785 sayılı Kanunda yer alan "ibadet yerleri" ibarelerinin "cami, cemevi, mescit, kilise, sinagog ve havra" şeklinde değiştirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 227	22/12/2011	Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile belediyelerce veya belediyelere bağlı müesseselerce inşa, tamir ve genişletilmeye tabi tutulan yolların iki tarafında bulunan veya başka bir yola çıkışı olmaması dolayısıyla bu yoldan yararlanan gayrimenkullerin sahiplerinden Yol Harcamalarına Katılma Payı alınması hususu Belediye Meclisi kararına bağlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 232	22/12/2011	14/7/1965 Tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Belediye Kanununun 49 uncu maddesi ile İl Özel İdaresi Kanununun 36 ncı maddesine tabi olarak sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışmakta olanların bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrolarına ya da Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığınca belirlenecek memur kadrolarına atanmaları amaçlanmıştır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 230	20/12/2011	Fransa'nın Cezayir ve Ruandada Yaptığı Katliamların Soykırım Kabul Edilmesine Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile Türkiye, Fransa'nın Cezayir'de ve 1994 yılında Ruanda'da yaptığı soykırımı tanımakta ve reddedenlere ceza verilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 238	20/12/2011	Fransanın Cezayir ve Ruanda Halkına Yönelik Soykırımı Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile Fransa'nın Cezayir'de 1945 yılından itibaren gerçekleştirmiş olduğu eylemlerin "soykırım" olarak tanınması, bu soykırımı inkar edenlere yönelik cezai yaptırımlara gidilmesi ve her yıl 8 Mayıs tarihinin "Cezayir Halkına Yönelik Soykırımı Anma Günü" olarak kabul edilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : GERİ ALINDI (F) Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 226	19/12/2011	İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile eşinin doğum yapması halinde üç güne kadar verilecek izin süresinin çalışılmış günler gibi hesaba katılması, yıllık ücretli izin hakkının hesabında çalışılmış gibi sayılması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 225	15/12/2011	Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile evliliğin sona ermesini müteakip kadının 300 gün evlenmesini engelleyen hükmün yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 231	14/12/2011	Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda ve Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Kocaeli ili Gebze İlçesine Gebze Üniversitesi adıyla bir üniversite kurulması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 224	13/12/2011	Sosyal Devlet İkramesi Ödenmesi Hakkındaki Kanun Teklifi Teklif ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatı gereğince aylık ve gelir bağlananlara veya bunların hak sahiplerine yılda dört defa sosyal devlet ikramiyesi verilmesi öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 223	05/12/2011	5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda yer alan koruma tedbirlerinden tutuklama ve adli kontrole ilişkin hükümlerde değişiklik yapılması öngörülmektedir. Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 235	25/11/2011	Türk Ceza Kanununun 109. ve 234. Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile, "çocuk kaçırılması ve alıkonulması" suçlarına ilişkin Türk Ceza Kanununda öngörülen hapis cezalarının artırılması amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 218	15/12/2011	Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile, Türk Ceza Kanununda değişiklik yapılarak, Kanunun 102 nci, 103 üncü, 104 üncü ve 105 inci maddelerinde sayılan cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı, reşit olmayanla cinsel ilişki ve cinsel taciz suçlarına ilişkin cezaların artırılması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 216	14/12/2011	Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile; kadının evlenmekle kendi soyadını kaybetmemesi, fakat eğer isterse kendi soyadının arkasında kocasının soyadını da kullanabilmesi olanağının sağlanması amaçlarıyla Türk Medeni Kanununda değişiklik yapılması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 215	09/12/2011	Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış eski Sovyetler Birliği cumhuriyetlerinden 1/1/1989 tarihinden itibaren zorunlu göçe tabi tutulan veya çeşitli sebeplerle göç etmiş Ahıska Türklerinden Türk vatandaşı olup Türkiye'de ikamet edenlerin, hiçbir sosyal güvenlik kuruluşundan aylık almamaları koşuluyla yurt dışında geçen ve belgelendirilen veya beyan edilen çalışma sürelerinin borçlandırılarak yaşlılık aylığı bağlanmasında sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilmesi öngörülmektedir.
--------	---------	------------	---

			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
--	--	--	-------------------------	-----------------------	-----------------------------------

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 209	08/12/2011	Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile; kasten öldürme, kasten öldürmenin nitelikli şekilde işlenmesi, işkence, neticesi sebebiyle ağırlaşmış işkence ve çocukların cinsel istismarı suçları hakkında dava zaman aşımı ve ceza zaman aşımı hükümlerinin uygulanmaması öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 200	05/12/2011	5187 Sayılı Basın Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile; basında, kadınları aşağılayıcı ve cinsiyet ayrımcılığı yaratacak nitelikte haber yapanlar, yazı ve resim yayımlayanların cezalandırılması öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 207	23/11/2011	Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile Van depremi sonucu depremden zarar görenlerden alacağı olan mükelleflere Vergi Usul Kanunu çerçevesinde kolaylık tanınması, kamu menfaatine yararlı dernekler ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların; öğrenci yurdu, hastane, huzurevi ve okul inşaatları için yapılacak teslim ve hizmetlerin KDV'den istisna edilmesi, bu kapsamda yapılan binaların çevre temizlik vergisi ve bina inşaat ruhsatından istisna edilmesi ve ayrıca Hazineye ait taşınmazların sözkonusu dernekler ve vakıflara kuruluş amaçlarında kullanmak ve ticari faaliyete konu edilmemek şartıyla doğrudan satışına imkân verilmesi öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KANUNLAŞTI	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 206	22/11/2011	23.10.2011 Tarihinde Van İli ve Erciş İlçesinde Meydana Gelen Depremlerden Zarar Görenlerin Vergi Borçları ve Vergi Cezalarının Terkini Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile, Van İli ve çevresinde meydana gelen depremlerden etkilenen vergi mükelleflerinin vergilerini ödemelerinde kolaylıklar sağlanması amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 203	01/11/2011	05.02.1972 Tarih ve 1586 Sayılı "Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın Ölüm Cezalarının Yerine Getirilmesine Dair Kanunun" Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Kanun Teklifi		
			Teklif ile Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın Ölüm Cezalarının Yerine Getirilmesine Dair Kanunun yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 202	09/12/2011	Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile memuriyet görevlerinden emeklilik dışında nedenlerle ayrılmış olanlara Anayasa Mahkemesi kararları dikkate alınarak emekli ikramiyesi ödenebilmesi öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 201	08/12/2011	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile; harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malûl ve gazilerin maddi yönden mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla ilgili kanunlarda değişiklikler yapılması öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 198	07/12/2011	2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile lisans üstü öğretim yapan öğrencilerin her defasında bir yıl için olmak üzere öğretim yardımcılığı kadrolarından birine atanabilmeleri hükmü kaldırılarak, şu anda bu statüde çalışanların araştırma görevlisi kadrolarına atanmaları öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 196	05/12/2011	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 5510 sayılı Kanun ve bu Kanundan önce yürürlükte bulunan sosyal güvenlik kanunlarına göre gelir veya aylık almakta olan kişiler ile 2022, 1005, 3292, 2330, 3713 ve 442 sayılı Kanunun 74 üncü maddesi kapsamında aylık alanlar veya bunların hak sahiplerine Her yıl ocak ve temmuz aylarında ödenmek üzere yılda iki kez en son aldıkları maaş tutarı kadar ikramiye ödenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 190	02/12/2011	İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			24/2/1968 tarihli ve 1005 sayılı Kanunda değişiklik yapılarak bahse konu Kanun kapsamında bulunanlara bağlanan şeref aylığının, 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan 30 günlük net asgari ücret tutarına yükseltilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 192	30/11/2011	2 Temmuz Gününün Sevgi ve Hoşgörü Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 2 Temmuz 1993 tarihinde Sivas Madımak Otel'i'nin, Pir Sultan Abdal şenlikleri sırasında yakılması sonucunda 35 kişinin ölümüyle sonuçlanan olay anısına, 2 Temmuz Günü'nün Sevgi ve Hoşgörü Günü olarak kabul edilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 188	24/11/2011	Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile asgari ücretle çalışan işçilerin ücretlerinin gelir vergisinden istisna tutulması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 177	11/11/2011	3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17/4 Fıkrasının "s" Bendinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile; 3065 sayılı Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle özürü vatandaşlar için üretilmiş binek otomobili, diğer nakil araçları ve özel uygulamaların cep telefonları gibi her türlü araç gerecin vergi istisnası kapsamına alınması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 176	10/11/2011	4721 Sayılı Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 4721 sayılı Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle, hem erkekler hem de kadınlar için evlenme yaşının her durumda 18 olarak belirlenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 180	23/11/2011	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; emekliliğe esas hizmetini ve prim gün sayısını tamamlayıp yaş şartının dolmasını bekleyenlerin sağlık hizmetinden faydalandırılmaları öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 159	17/11/2011	Üniversite Öğretim Elemanları ile Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfında Çalışan Personelin Tam Süre Çalışmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Sağlık Bakanlığı, üniversite hastaneleri ve Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan sağlık personeli ve sağlık alanındaki öğretim üyelerinin haftalık çalışma sürelerinin düzenlenmesi, kamuda çalışanların özel kurum ve kuruluşlarda çalışması veya serbest meslek icrasının yasaklanması, kamuda çalışmayı teşvik amacıyla adı geçen sağlık personelinin mali durumlarının iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 163	15/11/2011	Aile Sigortası Kurumu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile, aileye sosyal yardım ve hizmet sunan kurumsal yapıyı tek çatı altında toplayacak, belirlenecek yoksulluk eşliğinin altında gelir elde eden ailedeki her yurttaş aile sigortası kapsamına alacak, üçüncü bir sosyal güvenlik kurumu gibi çalışacak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı Aile Sigortası Kurumu kurulması ile bu Kurumun görevleri, gelirleri, yapacağı yardımlar, organları, teşkilatı ve personeline ilişkin hükümler öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 178	15/11/2011	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı Maddesinin Değiştirilmesi ve Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Yasa Teklifi Teklif ile; Muhabir, foto muhabiri ve kameraman gibi olay alanında görev yapan medya mensuplarının 360 günlük hizmet sürelerine 90 gün fiili hizmet süresi zammı ilave edilmesi amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 158	16/11/2011	31.05.2006 Tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile Adalet Bakanlığı ceza infaz koruma memurlarına bu işlerde geçen çalışma sürelerine, her 360 günü için 90 gün fiili hizmet süresi zammı eklenmesi öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 146	26/10/2011	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile; genel sağlık sigortası sisteminde hak sahipliği statüsünde bulunmayan yükseköğrenim gören öğrencilerin genel sağlık sigortalısı olarak primlerinin devlet tarafından karşılanması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 148	26/10/2011	Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 33 üncü maddesinin (a) fıkrasına göre atanan araştırma görevlileriyle 50 nci maddesinin (d) fıkrasına göre atanan araştırma görevlilerinin arasındaki eşitsizliği gidermek amacıyla; Yükseköğretim Kanununun 50 nci maddesinin (d) fıkrasının kaldırılması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 155	26/10/2011	Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile; Muğla Üniversitesi'nin adının "Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi" olarak değiştirilmesi amaçlanmaktadır. Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	---

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 138	16/11/2011	Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile 6222 sayılı Kanunda öngörülen bazı ceza sürelerinde indirim yapılması, şike ve teşvik primi suçları bakımından verilecek cezalarda hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilemeyeceği ve verilen hapis cezasının seçenek yaptırımlara çevrilemeyeceği ve ertelenmeyeceği öngörülmektedir. Son Durumu : CUMHURBAŞKANINCA İADE Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 137	03/11/2011	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile; 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılarak gayri safi yurtiçi hasıladaki değişim oranlarının emeklilik aylıklarına yansıtılması, sosyal güvenlik destek priminin ve sağlık hizmetlerinden alınan katılım payının kaldırılması amaçlanmaktadır. Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	--

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 139	31/10/2011	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 5510 sayılı Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle, sigorta kaydı başladıktan sonra herhangi bir şekilde sigortalılığı sona erenlerin arada oluşacak boşlukları borçlanabilmesine imkan tanınması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 128	26/10/2011	Şanlıurfa'da Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, Şanlıurfa'da büyükşehir belediyesi kurulması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 129	26/10/2011	Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile yurt dışında çalıştıktan sonra yurda kesin dönüş yapmış olanların borçlanmak suretiyle bu sürelerinin sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilmesinde yurt dışında geçen çalışma sürelerinin her 360 günü için 60 gün fiili hizmet süresi eklenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 133	26/10/2011	4109 Sayılı Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, askerlik hizmetinde bulunanların ailelerine yapılan yardım miktarının asgari ücret tutarından az olmaması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 114	26/10/2011	Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Terörle Mücadele Kanununda değişiklik yapılarak mevcut düzenlemeyle eşleri, çocuklarından yalnız biri ya da kardeşlerinden yalnız biri kadro hakkından yararlanabilen şehit ya da çalışmayacak derecede malûl olan kamu görevlileri, er-erbaş, geçici köy korucuları ve gönüllü köy korucularının varsa eşlerinin ya da tüm çocuklarının, yoksa kardeşlerinden ikisinin Kanunda belirtilen kadro hakkından yararlanabilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 115	26/10/2011	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, 8/9/1999 tarihinden önce sigortalı olarak işe başlayanlardan emekli olabilmek için gerekli prim ödeme gün sayısını tamamlamalarına rağmen emeklilik yaşının kademeli olarak yükseltilmesi sonucunda mevzuatın öngördüğü emeklilik yaşına ulaşamadıkları için emekli olamayanların mağduriyetlerinin ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 113	21/10/2011	5102 Sayılı Yükseköğrenim Öğrencilerine Burs, Kredi Verilmesine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları, bütçenin transfer tertibinden yardım alan kuruluşlar, belediyeler ile diğer mahalli idareler ve bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, özel bütçeli kuruluşlar, özelleştirme kapsam ve programına alınmış, hisselerinin yarısından fazlası kamuya ait olan özel hukuk hükümlerine tâbi kuruluşlar, fonlar, döner sermayeler, kamu bankaları, kanunlarla veya kanunların verdiği yetkiye dayanarak kurulan kurumlar ile kurul/üst kurullar ve diğer tüm kamu kurum ve kuruluşlarının yüksek öğrenim öğrencilerine burs, kredi verebilmeleri ve nakdi yardım yapabilmeleri öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 102	06/10/2011	29.08.1977 Tarihli 2108 Sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasında, 18.03.1924 Tarihli ve 442 Sayılı Köy Kanununda, 04.1944 Tarihli ve 4541 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına
--------	---------	------------	---

			Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile köy muhtarları ile şehir ve kasaba mahalle muhtarlarına brüt asgari ücret miktarının yüzde ellisi kadar zamlı olarak aylık ödenek verilmesi, her köyde il özel idaresi tarafından yapılmış bir köy odası bulunması, şehir ve kasabalarda muhtarlık hizmetlerinin mahalle muhtarlıklarına ilgili belediyeler tarafından tahsis edilen bürolarda yürütülmesi, Devletten aynı ve nakdi yardım almaya hak kazanacak vatandaşların bildirilmesinde muhtarların görüşünün alınması, köy parası gelirlerinin artırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 111	06/10/2011	657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; AİHM tarafından verilen kararlar sonucunda işkence suçu nedeniyle Devletçe ödenen tazminatların sorumlu personele rücu edilmesinin zorunlu olması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 93	30/09/2011	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 14/07/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet memurları Kanununa geçici madde eklenmesi suretiyle, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak görev yapmakta iken 13/11/1981 tarihli ve 2559 sayılı Kanun ile işine son verilen öğretmenlerin haklarının iadesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 74	16/09/2011	Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, Gazi Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı Alevilik-Bektaşılık Araştırma Enstitüsü kurulması ve Enstitü bünyesinde kullanılacak kadroların ihdas edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 77	16/09/2011	1937-1938 Yıllarında Tunceli İlinde Yapılan Askeri Harekâta Zarar Görenlerin Zararlarının Karşlanması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, 1937-38 yıllarında Tunceli iline yapılan askeri harekâta hayatını kaybeden, yaralanan veya zorunlu göçe tabi tutulanların veya mirasçılarının, kurulacak zarar tespit komisyonlarınınca tespit edilecek zararlarının karşılanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 73	13/09/2011	Atanamayan Öğretmenlerin Boş Bulunan Kadrolara Atanması ve Devlet Memurları Kanunu ile Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunlarının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile Milli Eğitim Bakanlığına tahsis edilen serbest öğretmen kadrolarından boş bulunan tüm öğretmen kadrolarına atama yapılması, öğretmenlik mesleğinden ayrılmış olanların geri atanabilmesi ve sözleşmeli statüde görevli yaparken ayrılanların da yeniden atanmak isterlerse atanabilmeleri imkanı sağlanmaktadır.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 68	21/07/2011	Yoksul Ailelerin Çocukları ile İlköğretim Okulu Öğrencilerine Süt Yardımının Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; beş yaşına kadar olan yoksul aile çocukları ile beşinci sınıfa kadar ilköğretim okullarında öğrenim gören öğrencilere devlet tarafından günde yarım litre süt yardımı yapılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 86	26/09/2011	4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununda değişiklik yapılması suretiyle iş kazası veya meslek hastalığı sonucunda hayatını kaybeden ya da çalışamayacak durumda malul olan işçilerin bazı yakınlarının işverence istihdam edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 /	21/09/2011	Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
--------	-----	------------	---

2	76		Teklif ile, Tunceli İli sınırlarında yer alan Munzur Vadisi'nin, birinci derece doğal sit alanı olarak belirlenmesi amaçlanmış ve sözü edilen alandaki su kaynaklarının kullanım hakkı düzenlenmiştir.
Son Durumu : KOMİSYONDA			Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 83	21/09/2011	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
Teklif ile, emekli olduktan sonra Sosyal Güvenlik Kanununa tabi işlerde çalışmakta olan kişilerden alınan sosyal güvenlik destekleme prim kesinti oranlarının azaltılması amaçlanmaktadır.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 32	21/07/2011	Her Yıl Ekim Ayının İlk Haftasının Uyuşturucu ve Madde Bağımlılığı ile Mücadele ve Eğitimi Haftası Olarak Kutlanması Hakkında Kanun Teklifi
Teklif ile her yıl ekim ayının ilk haftasının "Uyuşturucu ve Madde Bağımlılığı ile Mücadele ve Eğitimi Haftası" olarak kutlanması öngörülmektedir.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 36	21/07/2011	2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 2' nci Maddesinin A Bendinin Değiştirilerek 21 Mart Gününün Resmi Tatil ve Nevruz Bayramı İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi
Teklif, 17/3/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda değişiklik yapılması suretiyle, 21 Mart gününün "Nevruz Bayramı" adıyla tatil günü olarak belirlenmesini öngörmektedir.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 41	05/08/2011	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40. Maddesinde Değişiklik Yapan 5511 Kanun Teklifi
Teklif ile, fiili hizmet süresi zammı uygulamasından ceza infaz kurumları çalışanlarının da yararlanmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 20	21/07/2011	2090 Sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
Teklif ile, yağışların az olmasından kaynaklanan kuraklık nedeniyle zor durumda kalan çiftçilere, tabii afetlerden zarar görenlere yardım yapılmasını öngören 2090 sayılı Kanunda değişiklik yapılması suretiyle yardımdan faydalanmanın kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 23	21/07/2011	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
Kanun Teklifiyle; emekli olmaya hak kazanan sigortalılara bir defaya mahsus olmak üzere, ilk yaşlılık aylıklarının yüzde 50 fazlası ile ödenmesi öngörülmektedir.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 24	21/07/2011	Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
Kanun Teklifiyle; köy muhtarları ile şehir ve kasaba muhtarlarına brüt asgari ücret miktarı tutarında aylık ödenmesi, yeniden göreve seçilemeyenlerin veya çeşitli sebeplerle ayrılanların primlerini kendi ödedikleri sürece Bağ-Kur'la ilişkilerinin devam etmesi öngörülmektedir.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 30	21/07/2011	Emekliler ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşması Hakkında Kanun Teklifi
Teklif ile emekli maaşı alanlarla bunların dul ve yetimlerinin sendikalaşmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.			

			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
--	--	--	-------------------------	-----------------------	-----------------------------------

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 62	12/09/2011	12 Eylül 1980 Darbe Sürecinin Yolaçtığı Mağduriyetlerin Giderilmesine İlişkin Kanun Teklifi
			12 Eylül 1980 darbesinin demokrasiye, hukuka ve millete yapılmış bir hareket olarak kabul edilmesi ve darbeden zarar görenlere maddi ve manevi tazminat ödenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 60	09/09/2011	Askerlik Kanun ile Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile erbaş ve erler için muvazaflık hizmeti süresi; Kara, Deniz, Hava Kuvvetleri ile Jandarma Genel Komutanlığında dokuz aya indirilmektedir. Yine yedek subaylarda aynı süreye indirilmekte ve 1076 sayılı Kanun hükmüne tabi yükümlülerden; bu yükümlülüklerini istekleriyle veya seçim sonucu yedek subay adayı olmadıkları için erbaş veya er olarak yerine getireceklerin hizmet süresi de yedek subay adayı olarak ayrılanların hizmet süresinin yarısı kadar olarak öngörülmesi dolayısıyla bunların askerlik süresi de kısaltılmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 47	25/08/2011	Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile Milli Eğitim bakanlığına 100.000 öğretmen kadrosunun ihdas edilmesi, tahsis edilen serbest öğretmen kadrolarından boş bulunan 15.000 öğretmen kadrosuna 31/12/2011 tarihine kadar atama yapılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 49	25/08/2011	Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, bankalar tarafından kredi kartları ve mevduat hesaplarından çeşitli adlar altında ücret alınmasının engellenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 51	25/08/2011	Türk Medeni Kanunu ile Ailenin Korunmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile, boşanmalarda kadın lehine hüküm altına alınan nafakaların, icra takibinin sonuçsuz kalması veya eş tarafından ödemedi aciz belgesi alınması durumunda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından ödenmesi ve yaşamsal tehlike altındaki kadınlar için uygulanabilecek koruma tedbirlerinin belirlenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 56	25/08/2011	Muhtarların Sosyal Güvenlikleri Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile muhtarların özlük hakları ve sosyal güvenliklerine ilişkin bir kod kanun düzenlenmesi yapılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 35	21/07/2011	5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Kanun Teklifiyle; çalışan hangi sosyal güvenlik kurumundan emekli olursa olsun, Emekli Sandığına tabi görevlerde çalıştığı sürelerle ilişkin emekli ikramiyesinin kendisine, kendisinin vefat etmesi halinde yasal mirasçılara ödenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 67	14/09/2011	Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Türk Ceza Kanununda yer alan çocukların cinsel istismarı, reşit olmayanla cinsel ilişki suçlarına ve aralarında evlenme olmaksızın, evlenmenin dinsel törenini yaptırılanlar ve bu töreni yapan kimselere ilişkin cezaların artırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 63	12/09/2011	Bazı Ölüm Cezalarının Yerine Getirilmesi Hakkında Bazı Kanunların Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile ölüm cezalarının yerine getirilmesi amacıyla 1980-1984 yılları arasında çıkarılmış olan bazı kanunlar yürürlükten kaldırılmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 59	09/09/2011	İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, İş Kanunu kapsamına giren işyerlerinde çalışan işçilere, mevzuatta ulusal bayram ve genel tatil olarak belirlenmiş günlerde çalışmalarını durdurulmuş, ayrıca, çalıştıkları gün başına iki günlük ücret ödenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 58	26/08/2011	31.05.2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun yürürlüğe girdiği 1/10/2008 tarihinden önce birbirinden farklı sistemlere göre hesaplanmak suretiyle bağlanan gelir ve aylıkların, aynı sistem kullanılarak yeniden hesaplanması ve bu hesaplama sonucunda gelir ve aylıklarda artış meydana gelmesi halinde artışların, Kanunun yürürlük tarihini takip eden ay başından itibaren aylık ve gelirlere yansıtılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 38	25/07/2011	Kadını Şiddetten Koruma Kanunu Teklifi
			Teklif ile medeni durumlarına bakılmaksızın bir arada yaşıyor olmaktan veya kadınla erkek arasındaki eşitsiz güç ilişkisinden kaynaklanan şiddete uğrayan ya da şiddete uğrama tehlikesi altındaki kadın, çocuk ve diğer bireyleri şiddetten korumaya ilişkin hükümler düzenlenmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1115	31/12/2012	Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; il müftü yardımcısı, ilçe müftüsü ve vaiz kadro unvanları esas alınarak emekli aylığı ödenen emekli kamu personelinin maaşlarının iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1116	31/12/2012	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve Anayasa'da teminat altına alınmış olan din ve vicdan hürriyeti kapsamında, mevzuatta, mevzuatta, ibadet yeri, ibadethane, mabet olarak tanımlanan mekanların cami, mescit, cemevi, kilise, sinagog, havra olarak değiştirilmesi ve mevzuatta karşılaşılan muğlak ifadelerin açıklığa kavuşturulması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1124	31/12/2012	Askerlik Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 1111 sayılı Askerlik Kanununa geçici madde eklenmesi suretiyle, henüz fiili askerlik hizmetine başlamamış olup 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla 27 yaşından gün almış olan ve Askerlik Kanunu ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa tabi yükümlülerin 2.400 Türk Lirası tutarını ödemeleri koşuluyla temel askerlik eğitimlerini yaparak askerlik hizmetini yerine getirebilmeleri, yıllık geliri 12.000 Türk Lirasından az veya hiç geliri olmayan yükümlülerin ise herhangi bir bedel ödemeksizin belirtilen esaslar çerçevesinde askerlik hizmetini yerine getirebilmeleri, bedelli askerlik uygulaması sonucu elde edilen gelirin Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunun yurt yapımında kullanılması için tahsis edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1123	28/12/2012	926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda değişiklik yapılması suretiyle,

			yargılama süreci devam eden Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin terfileri, kademe ilerlemeleri ile vesair özlük haklarına ilişkin işlemlerinin gerçekleşmesi için yargı sürecinin sonuçlanmasının beklenmemesini öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1106	20/12/2012	Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de değişiklik yapılmak suretiyle, 31.08.2013 tarihine kadar yüz bin öğretmen kadrosuna atama yapılması ve öğretmenlerin özür durumu ve isteğe bağlı yer değiştirme esaslarına ilişkin bazı değişiklikler öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1100	20/12/2012	Turizmi Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile; yaz turizmi ağırlıklı faaliyet gösteren Antalya, Aydın, İzmir, Mersin ve Muğla illerinde sezon dışında elektrik, gaz ve su ücretleri ile işçi giderlerinin azaltılması; en az on işçi istihdam eden turizm tesislerinin işverene düşen sigorta primlerinin yarısının 2023 yılı sonuna kadar Hazine tarafından karşılanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1101	20/12/2012	Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması ile Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkındaki Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile, amatör sporcu ve antrenörlere maddi ve manevi olarak verilen desteğin artırılması ve sporcu başarılarının artırılmasının teşvik edilmesi amacıyla Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması ile Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanun'un kapsamının olimpiyat ve dünya şampiyonalarında ilk üç dereceye giren sporcuları ve bunların milli takım antrenör ve teknik direktörlerini de kapsayacak şekilde genişletilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1067	11/12/2012	Sosyal Hizmet Uzmanı Meslek ve Oda Kanunu Teklifi
			Teklif ile, Türkiye'de kamu, özel, gönüllü kurum ve kuruluşlarda ya da kendi adlarına görev yapan sosyal hizmet uzmanlarının meslek unvanları, yetkileri, görev ve sorumluluk alanları, mesleki çalışma ve ilişkilerinde uyacakları etik kurallar ve değerleri ile bu konuların teknik yönden düzenlenmesi, oda ve şube kurulmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi hedeflenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1063	07/12/2012	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, hâkim ve Cumhuriyet savcılarının fiili hizmet süresi zammından yılda doksan gün eklenmek suretiyle yararlandırılmaları amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1062	06/12/2012	Engelliler Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile Engelli Vatandaşlar Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü, Engelli Vatandaşların Sosyal Yaşama Uyum Sağlamasından Sorumlu Genel Müdürlük, Strateji Geliştirme Başkanlığı, Gündelik Yaşamda Engelli Sorunları Araştırma Merkezi Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı, Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı, Personel Dairesi Başkanlığı, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği, Özel Kalem Müdürlüğü, Döner Sermaye Başkanlığı ve on üç bölge müdürlüğünden oluşan Engelliler Bakanlığının kurulması; görev, yetki ve sorumluluklarının düzenlenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1060	05/12/2012	Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile nefret saiki deyiminin tanımlanması; kasten öldürme, kasten yaralama, işkence, eziyet, cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı, cinsel taciz, tehdit, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma, inanç, düşünce ve kanaat hürriyetinin kullanılmasını engelleme, konut dokunulmazlığının ihlali, haksız arama, nitelikli yağma, mala zarar verme, ibadethanelere ve mezarlıklara zarar verme suçlarının nefret

			saikiyle işlenmesi halleri ile genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması, radyasyon yayma, atom enerjisi ile patlamaya sebebiyet verme, zehirli madde katma ve halk arasında korku ve panik yaratmak amacıyla tehdit suçlarının nefret saikiyle hedef alınan kişi veya gruplara karşı işlenmesi hallerinde verilecek cezaların ağırlaştırılarak verilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1078	15/12/2012	Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, Diyanet İşleri Başkanlığı Teşkilatında Din Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda görev yapanlardan, ibadet yerlerinde haftada altı gün görev yapanlara her ay öğrenim durumlarına göre ek ödeme yapılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1069	12/12/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 5510 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, sigortalılara bağlanacak aylıklık aylığının, asgari ücret net tutarından az olmayacak şekilde hesaplanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1056	11/12/2012	Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 21/6/2011 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa geçici madde eklenmesi suretiyle, henüz fiili askerlik hizmetine başlamamış olup 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla 28 yaşından gün almış olan Askerlik Kanununa tabi yükümlülerin 21.000 Türk Lirası tutarı, defaten veya üç eşit taksitte ödemeleri koşuluyla temel askerlik eğitimlerini yaparak askerlik hizmetini yerine getirebilmeleri; yıllık geliri 12.000 Türk Lirasından az veya hiç geliri olmayan yükümlülerin ise herhangi bir bedel ödemeksizin belirtilen esaslar çerçevesinde askerlik hizmetini yerine getirebilmeleri öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1044	06/12/2012	5 Aralık Türk Kadınlar Günü Olarak Kutlanmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, kadınlara seçme ve seçilme hakkının verildiği 5 Aralık gününün Türk Kadınlar Günü olarak kutlanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1045	07/12/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 5510 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin yürürlükten kaldırılması suretiyle, ev hizmetlerinde çalışanların da Kanun Kapsamında sigortalı sayılması amaçlanmıştır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1037	04/12/2012	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; Anayasamız ve ülkemizin de 2007 yılında taraf olduğu Birleşmiş Milletler Engelli İnsan Hakları Sözleşmesi uyarınca, engelli bireylerin toplumla kaynaşmasını sağlamak ve eşitlik karşıtı muameleleri engellemek adına mevzuatta geçen "özürlü" ve türevi ifadelerin "engelli" ve türevi ifadelerle değiştirilmesi; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağlı "Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü"nü'nün adının buna uygun olarak değiştirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1038	04/12/2012	65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, özürlü aylıklarının asgari ücret tutarında ödenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1032	30/11/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
--------	----------	------------	--

			Teklif ile, askerlik hizmetini er ve erbaş olarak yapmakta olanlar ile yedek subay okulu öğrencilerinin askerlik süresince sigortalı sayılmaları ve bu süre boyunca sigorta primlerinin Milli Savunma Bakanlığı tarafından karşılanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1021	22/11/2012	652 Sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Geçici Bir Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, Milli Eğitim Bakanlığına tahsis edilmiş olan serbest öğretmen kadrolarından boş bulunan tüm kadrolara Bütçe Kanunu'ndan bağımsız olarak atama yapılması, öğretmenlerin özür durumu nedeniyle yer değiştirebilmelerinin sağlanması ve bu değişikliklerin yarıyıl ve yaz tatillerinde yapılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1017	27/11/2012	Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; öğrencilerin ve öğretmenlerin toplu taşıma araçlarında kullanmış oldukları bandrollerin tüm belediyeler tarafından kabul edilmesi ve bu bandrole sahip kişilerin belediyelere ait tüm toplu taşıma araçlarından faydalanmasının sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1013	26/11/2012	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, öğretmenlerin Devlet Memurları Kanunda yer alan ek göstergelerinin artırılarak, emekli olduklarında daha yüksek maaş alabilmelerinin sağlanması hedeflenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1002	20/11/2012	23 Kasım Gününün Atanamayan Öğretmenler Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 23 Kasım Gününün atanamayan öğretmenler günü ilan edilmesi ve anılan günde törenler ve etkinlikler düzenlenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1001	26/11/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile Sağlık Bakanlığı dışındaki resmi sağlık hizmeti sunucularına yapılan doğrudan müracaatlarda, ilgili sağlık hizmeti sunucusunda tedavinin sağlanamaması halinde, hastanın diğer resmi sağlık hizmeti sunucularına sevk edilebilmesi ve bu kapsamda sevk edilen hastanın yol, gündelik ve refakatçi giderlerinin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 998	22/11/2012	Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, İş Kanunu'na paralel bir düzenleme yapılarak işverence geçersiz sebeple yapılan iş akdi feshinde basın işçileri için de kötü niyet tazminatı hakkı tanınması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 995	20/11/2012	Devlet Memurları Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, Devlet Memurları Kanunu'na tabi olarak fiilen öğretmenlik yapmakta olanlara ve yine aynı kanun kapsamında çalışıp öğretmenlik mesleğinden emekli olanlara, derece ve kademesine bakılmaksızın, her yılın kasım ayında birinci dereceden aylık alan bir öğretmenin aylık tutarında ikramiye ödenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 993	16/11/2012	İnsan Hakları Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, insan hakları ihlallerini konu alan davaların Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdine taşımadan önce, ihaller konusunda tespit, inceleme ve araştırmalar yapmak amacıyla ihallerin önüne

			geçilmesi, bu konuda politikalar oluşturulması ve bu alanda faaliyet gösteren kuruluşlarla işbirliği yapılması gibi görevleri olan İnsan Hakları Bakanlığının kurulması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 995	20/11/2012	Devlet Memurları Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, Devlet Memurları Kanunu'na tabi olarak fiilen öğretmenlik yapmakta olanlara ve yine aynı kanun kapsamında çalışıp öğretmenlik mesleğinden emekli olanlara, derece ve kademesine bakılmaksızın, her yılın kasım ayında birinci dereceden aylık alan bir öğretmenin aylık tutarında ikramiye ödenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 978	08/11/2012	Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununda gelir vergisi stopajı teşvikine ilişkin olarak öngörülen tarihler ileriye dönük olarak değiştirilerek teşvik sürelerinin uzatılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 977	07/11/2012	657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Devlet Memurları Kanununa göre Adalet Hizmetleri Tazminatı alan cezaevi müdürü, infaz ve koruma baş memuru, infaz ve koruma memurlarına Emniyet Hizmetleri Tazminatı ile aynı oranlarda tazminat ödenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 975	06/11/2012	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, ölen sigortalının hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanması için öngörülen prim bildirim gün sürelerinin 1/3 oranında indirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 964	31/10/2012	2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, araştırma görevlisi olarak istihdam edilen personelden aynı işi farklı yasal dayanaklar ile yapan araştırma görevlileri arasında birlik sağlanması hedeflenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 974	08/11/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 5510 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, yaş ve prim gün sayısı itibarıyla emekliliğe hak kazanmış olanlardan prim borcu bulunanların altı ay içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna başvurmaları halinde bu borçlarının Hazine tarafından karşılanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 957	01/11/2012	İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; sosyal güvenlik kapsamında olup olmadıklarına bakılmaksızın, tüm muharip gazilere aynı miktarda şeref aylığı bağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 944	31/10/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, itfaiye teşkilatı personelinin işgal ettikleri kadro ile bağlantılı olarak fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmaları öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 943	23/10/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; aylıklı veya ücretli olarak bir işte çalışmayan lisans, ön lisans ve yüksek lisans öğrencilerine verilen sağlık hizmetlerinden katılım payı alınmaması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 929	17/10/2012	Yükseköğretim Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile üniversite öğretim elemanlarına her akademik yıl başında en son almış oldukları net maaş tutarında, bilimsel çalışmaya katkı payı ödenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 935	15/10/2012	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının "Özürü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü", "Özürü Hizmetleri Genel Müdürlüğü" ve "Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü" şeklinde iki ayrı genel müdürlük şeklinde düzenlenmekte ve Bakanlığın kuruluşuna ilişkin KHK'da geçen "özürü" ibarelerinin "engelli" şeklinde değiştirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 917	12/10/2012	4721 Sayılı Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile, evlenen kadına, evlenmeden önce sahip olduğu soyadını eşinin soyadına yer vermeksizin kullanma hakkının tanınması ve söz konusu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce evlenmiş olan kadınların kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içerisinde nüfus idaresine başvurmaları halinde bu haktan yararlandırılmaları amaçlanmıştır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 896	05/10/2012	Devlet Memurları Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; sağlık çalışanlarının mevcut ekonomik durumlarının düzeltilmesi ve emeklilik maaşlarının yükseltilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 908	05/10/2012	Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Kamu sağlık hizmetlerinde çalışan personelin haftalık çalışma saatlerinin üst sınırının 40 saati olarak belirlenmesi hedeflenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 900	10/10/2012	65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında bulunan tüm vatandaşların, 5510 sayılı Kanun kapsamında sigortalı bulunan vatandaşlar gibi katılma payı ödeyerek özel hastanelerden yararlanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 893	04/10/2012	4447 Sayılı Kanun Teklifi
			Muvazzaf askerlik görevini yerine getirmek için işinden ayrılanlar mevzuat gereği kıdem tazminatı hakkından faydalanmakta ancak işsizlik sigortasından yararlanamamaktadır. Teklif ile muvazzaf askerlik görevini yerine getirmek için iş akdi feshedilenlerin işsizlik sigortasından da faydalanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 883	01/10/2012	4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, İşsizlik Sigortası Fonu gelirlerinin kullanımının sadece işsizlere yapılacak ödemelerle

			sınırlandırılması, fondan daha çok işçinin yararlandırılması, işsizlik ödeneğinden yararlanma süresinin artırılması ve ödeneğin miktarının artırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 871	20/09/2012	6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, doğuştan veya sonradan ilgili uzuvlarını kısmen veya tamamen kaybeden ve ilgili uzuvlarını kullanamayacak kimselerin, okuma yazma bilmeyenler ile görme engelli olanların veya sair sağlık nedenleri ile Türk Borçlar Kanununda kefaletin kurucu şekil şartı olan kefilin kendi el yazısı ile beyanda bulunması şartını yerine getiremeyecek kişilerin noter huzurunda en az iki tanık eşliğinde vermiş olduğu beyanın geçerli sayılmasının sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 889	03/10/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; 5510 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olarak çalışanların işe başlama ve işten ayrılış bildirimlerinin yapılmaması halinde idari para cezası uygulanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 832	29/08/2012	Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; Türk Medeni Kanununda belirlenmemiş olan, boşanma sonrasında mal ayrılığı rejimi döneminde elde edilen mallar için açılan katkı payı alacağı davalarında uygulanacak zamanaşımı süresinin belirlenerek, Kanundaki bu boşluğun doldurulması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 891	03/10/2012	Yükseköğretim Kanunu ile Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, yükseköğretim kurumlarında lisans ve lisansüstü düzeyde okuyan öğrencilerden birinci öğretimde alınan öğrenci katkı payı ile ikinci öğretim ve uzaktan eğitimde alınan öğrenim ücretinin Devlet tarafından karşılanmasının sağlanması hedeflenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 812	24/08/2012	Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; fakirlere yardım amacıyla gıda, temizlik, giyecek ve yakacak yardımı yapacak olan kamuya yararlı dernek ve vakıfların tüzüklerinde gıda bankacılığı yapabileceklerine dair hüküm olmasa bile, bu derneklerin yapacağı gıda, temizlik, giyecek ve yakacak yardımlarının maliyet bedellerinin tamamının vergiden muaf tutulması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 813	24/08/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; iş kazası ve meslek hastalığına bağlı nedenlerle ölen sigortalının hak sahiplerine paylaştırılan ölüm aylığının asgari ücretten az olması durumunda, aylığın en az brüt asgari ücretten hesaplanarak paylaştırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 795	02/08/2012	3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, 3065 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, sakatlık derecesi yüzde otuz ve üzeri engelli ve malül olanların otomobil alımlarında katma değer vergisi indiriminden yararlandırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 792	30/07/2012	Ailenin Koruması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
--------	---------	------------	--

			Teklif ile, kadına karşı şiddet olaylarında ihbar yükümlülüğünün getirilmesi, ilköğretim ve ortaöğretim müfredatına kadın erkek eşitliğine ilişkin dersler konulması ve nafaka alan kadınların aldıkları ödemelerde sıkıntı olması durumunda bu ödemelerin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesinden karşılanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 777	17/07/2012	İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile nedeni ücret uyumsuzluğu olmayan işçi-işveren uyumsuzluklarında işverenin ispatlaması gerektiği konularda İş Müfettişi raporunun ilam hükmünde sayılması öngörülmekte, bu sayede işçilerin işverene karşı konumunun güçlendirilmesi hedeflenmiştir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 818	28/08/2012	Çevirmenler Meslek Odası Birliği Kanun Teklifi
			Teklif ile, çevirmenlik mesleği mensuplarına ait oda ve birliklerin kurulma usul ve esaslarının belirlenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 819	28/08/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Sosyal Güvenlik Kurumundan yaşlılık aylığı almakta iken yeniden çalışmaya başlayan vatandaşlardan %15 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilmesi şeklindeki uygulamanın ortadan kaldırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 821	28/08/2012	Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, kamu yönetimi bölümü mezunlarının ve psikologların belediyelerde sözleşmeli personel olarak istihdam edilebilmeleri amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 822	28/08/2012	Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; belediyelerin beldeye yaşayan ve maddi durumu müsait olmayanlar için milli eğitim mevzuatına sadık kalarak orta öğretime hazırlık dershanesi açabilmesi düzenlenmiştir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 823	28/08/2012	Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; nüfusu 25 binin üzerinde olan belediyelerin, amatör spor kulüplerine belediye gelirlerinden yüzde bir ile yüzde beş arasında destek sağlanmasının düzenlenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 824	28/08/2012	Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, belediyelerin beldeye yaşayan ve maddi durumu uygun olmayan muhtaç üniversite öğrencileri için öğrenci yurdu açmasına imkan tanınması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 828	28/08/2012	657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; Devlet Memurları Kanunu'na ekli (I) sayılı cetvelin IV- Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı' başlıklı bölümünde yer alan öğretmen ve diğer personele ilişkin ek gösterge rakamlarının artırılması hedeflenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 770	09/07/2012	24/06/2004 Tarihli 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, hayvan haklarının korunmasına ve bu kapsamdaki yükümlülüklerle aykırı fiillerin yaptırma bağlanmasına ilişkin yeni hükümler ihdas edilmesi öngörülmektedir.

			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
--	--	--	-------------------------	-----------------------	-----------------------------------

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 838	04/09/2012	Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, yüksek öğrenim öğrencilerinin kredi ve yurtlar kurumuna bağlı yurtlara yerleştirilmesinde, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Yurt İdare ve İşletme Yönetmeliği ile Kredi Yurtlar Kurumu Genel Müdürü'ne tanınan öğrenci yerleştirme kontenjanının kaldırılması ve öğrenci yerleştirme oranlarının yeniden düzenlenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 839	04/09/2012	Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; özel okulların öğrenim ücretlerine uygulanan katma değer vergisi oranının indirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 840	04/09/2012	Yükseköğretim Kanunu ile Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; ikinci öğretimin paralı olmaktan çıkarılması ve öğretim maliyetlerinin devlet tarafınca karşılanması amaçlanmakta olup, ayrıca ikinci lisansüstü eğitimin parasız hale getirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 814	24/08/2012	65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 65 yaşını doldurmuş muhtaç, gücsüz ve kimsesiz Türk vatandaşlara verilen aylıklık ve sakatlık aylığının asgari ücretle ilişkilendirilerek artırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 802	08/08/2012	Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, belediyelerin görevleri arasına, beldede yaşayan ve maddi durumu uygun olmayan öğrenciler için üniversiteye hazırlık dershanesi açma yetkisinin eklenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 801	06/08/2012	Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, engellilerin otomobil alırken yararlandıkları vergi indiriminin kapsamının yeniden belirlenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 799	25/07/2012	Özel Öğretim Kurumları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin eğitim giderlerinin bir kısmının devlet tarafından karşılanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 878	26/09/2012	657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, emniyet hizmetleri sınıfında görev yapan üniversite veya yüksek okul mezunu polis, başkomiser ve emniyet amirlerinin müktesebinin birinci dereceye kadar yükselebilmesi, emniyet hizmetleri tazminatının iyileştirilmesi, emniyet hizmetleri sınıfında çalışanlara sekizinci dereceye kadar ek gösterge verilmesi ve bazı unvanların ek göstergelerinin yeniden düzenlenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 874	20/09/2012	Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile Anayasada gözetilen sendika hakkına ve ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere

			uygun olarak meslek esaslı sendika kurulmasının önündeki engellerin kaldırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 860	18/09/2012	Yükseköğretim Kanunu ile Yükseköğretim Kurumlarında İki Öretim Yapılması, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; birinci öğretimde okuyan öğrencilerden alınan katkı payı ile ikinci öğretimde okuyan veya ikinci lisansüstü öğretime kabul edilen öğrencilerden alınan öğrenim ücretinin devlet tarafından ödenmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 857	14/09/2012	İlköğretim Okullarında Okuyan Öğrencilere Kırtasiye Yardımı Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, ilköğretim okullarında okuyan öğrencilere müfredatın öngördüğü ve kullanılması zorunlu olan kırtasiye malzemelerinin öğretim yılının başında bedelsiz olarak verilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 854	12/09/2012	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 6283 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen sosyal güvencilikte intibak çalışmaları neticesinde, sigortalıların aylık aylığının bağlanmasında aylık bağlama oranlarının sehven yanlış hesaplanmasından dolayı tespit edilen fazla ödemelerin sigortalılardan tahsil edilmesinin engellenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 848	10/09/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; genel sağlık sigortası kapsamına alınacak kişilerin belirlenmesinde aile içindeki gelirin kişi başına düşen aylık tutarın asgari ücretin üçte birinden asgari ücret tutarına yükseltilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 846	04/09/2012	Yükseköğretim Kanununda ve Yükseköğretim Kurumlarında İki Öretim Yapılması, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; ikinci öğretimde okuyan veya ikinci lisansüstü öğretime kabul edilen öğrencilerden alınan öğrenim ücretinin devlet tarafından ödenmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 836	03/09/2012	Yükseköğretim Kanunu ile Yükseköğretim Kurumlarında İki Öretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; ikinci öğretimin paralı olmaktan çıkarılması ve öğretim maliyetlerinin devlet tarafınca karşılanması amaçlanmakta olup, ayrıca ikinci lisansüstü eğitimin parasız hale getirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 731	26/06/2012	İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, işverenin iş sözleşmesinin feshini geçerli bir sebebe dayandırma yükümlülüğünün doğabilmesi, işyerinde on beş veya daha fazla işçi çalıştırılması ve işçinin en az üç aylık kıdeminin bulunması koşullarına bağlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24	2 /	26/06/2012	Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
----	-----	------------	---

/ 2	732		Teklif ile er ve erbaşların terör eylemleri nedeniyle mağdur olan diğer kamu görevlileriyle aynı haklardan yararlanmalarının ve yararlanacakları yardımlarda eğitim durumlarının göz önünde bulundurulmasının sağlanması hedeflenmektedir.
Son Durumu : KOMİSYONDA			Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 733	26/06/2012	İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
Teklif ile, 4447 sayılı Kanunda değişiklik yapılarak, hizmet akdi sözleşmesinin grev ve lokavt nedeniyle askıya alınmış olması durumunda dahi sigortalının işsizlik sigortası ödeneği talebinde bulunabilmesine imkan tanınması amaçlanmaktadır.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 684	13/06/2012	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
Teklif ile memurların haftalık ortalama çalışma süresinin fazla çalışma süresi de dâhil olmak üzere azami 48 saat ile sınırlandırılması, 40 saati aşan çalışmaların fazla çalışma olarak değerlendirilip ücretlendirilmesi amaçlanmaktadır.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 699	18/06/2012	Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
Teklif ile 4688 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, emniyet hizmetleri sınıfı ve emniyet teşkilâtında çalışan diğer hizmet sınıflarına dâhil personele ilişkin sendika yasağının kaldırılması amaçlanmaktadır.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 691	15/06/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
Teklif ile Adalet Bakanlığı bünyesinde görev yapan ceza infaz koruma memurlarına fiili hizmet zammı süresi verilmesi ve ceza infaz kurumlarında görev yapan memurların ek göstergelerinin yükseltilmesi amaçlanmaktadır.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 692	15/06/2012	Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasası, Köy Kanunu ile Şehir ve Kasabalarda Mahalle Muhtar ve İhtiyar Heyetleri Teşkiline Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
Teklif ile, muhtarlara 25000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda aylık ödenek verilmesi, bunların sigorta primlerinin il özel idarelerinin bütçelerinden karşılanması, köylerde muhtarın ve ihtiyar heyetinin görevlerini yürütebilmeleri için il özel idaresi tarafından yapılacak bir köy odası bulunması, bu odaların elektrik vb. giderlerinin il özel idaresi bütçesinden karşılanması, şehir ve kasabalarda mahalle muhtarlık hizmetlerinin ilgili belediyelerce tahsis edilecek bürolarda yürütülmesi, büro giderlerinin ilgili belediyelerin bütçesinden karşılanması, köy ve mahalle muhtarlarının belediyelerce yürütülen toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanması öngörülmektedir.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 693	15/06/2012	65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
Teklif ile engellilerin engelsizler için açılan sınavlar vesilesi ile de memur olabilmesi, 65 yaş altında olan ve engelli aylığı alan engelli vatandaşların maaşlarının kesilmesinin zorlaştırılması, engellilerin ekonomik veriler göz önüne alınarak yaşam standartlarının yükseltilmesi, engelli vatandaşların dışlanmasının önüne geçilmesi için eğitim müfredatında gerekli düzenlemelerin yapılması ve resmi belgelerde engelli vatandaşlar için kullanılan özürle ibarelerinin engelli ile değiştirilmesi öngörülmektedir.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 689	14/06/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
--------	---------	------------	--

			Teklif ile otel, restoran, lokanta, çay bahçeleri ve kahvehanelerde çalışan komi, garson ve servis elemanlarının toplam çalışma sürelerinin her 360 günü için, 180 günlük fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmaları hedeflenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 686	13/06/2012	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfında yer alan öğretmen ve diğer personelin ek göstergeleri yükseltilecektir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 680	12/06/2012	Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile askerlik yaşı gelenlerden yaş sınırı aranmaksızın mali gücü olmayanların bedel ödemediği, olanların ise yıllık gelir seviyelerine göre belirli bir bedel ödemek ve her durumda temel askerlik hizmetini yerine getirmek şartıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmaları ve buradan elde edilecek gelirin öğrenci yurtlarının finansmanında kullanılması hedeflenmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 676	08/06/2012	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, boşandığı eşle fiilen birlikte yaşadığı tespit edilen kadınların, anne veya babasından dolayı bağlanan aylıkların SGK tarafından kesilmesinin engellenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 658	05/06/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (A) ve (B) bentleri kapsamında çalışmakta olanlardan emekli aylığı bağlanmaya hak kazanmış olanlara, emekli olmaları durumunda emekli ikramiye ve maaşlarının %50 oranında fazla ödenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

2 / 4 / 6 / 5 / 7 / 2	2 / 012	05/06/2012	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile makam tazminatı cetveline kamu avukatları eklenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 640	28/05/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile er veya erbaş olarak silâh altında veya yedek subay okulunda geçen sürelerin mirasçılar tarafından da borçlanılabileceği imkânı getirilmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 632	24/05/2012	Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs Kredi Verilmesine İlişkin Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 5102 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, yüksek öğrenim gören öğrencilere verilecek öğrenim kredisi veya burs miktarının, Asgari Ücret Komisyonunca 16 yaşından büyükler için tespit edilen asgari ücret miktarının 2/3'ünden az olamayacağı ve kredi geri ödemelerinin bir iş yerleşmeden itibaren en az on yılda gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 629	17/05/2012	Türk Medeni Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Medeni Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce evlenmiş olan eşlerin de mevcut mal rejimine tabi olmaları amaçlanmaktadır.

			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
--	--	--	-------------------------	-----------------------	-----------------------------------

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 620	16/05/2012	İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile İş Kanunu'na tabi işveren işçi ilişkilerinde, tarafların anlaşması hâlinde yıllık ücretli iznin bir bölümü en az on gün olmak üzere en çok ikiye bölünmesine dönük bir düzenleme getirilmesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 606	18/05/2012	Fikir ve Sanat Eserleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile, 2001 yılından önce yapılmış Türk filmlerinin -bunların ilk tespitini gerçekleştiren film yapımcıları, eser sahibinden ve icracı sanatçıdan mali hakları kullanma yetkisini devralmadığı sürece- yayınlamasının engellenmesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 607	18/05/2012	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile Devlet Memurları Kanunu'nda belirlenen özel hizmet tazminatlarından avukatlık hizmetleri sınıfına dâhil olanlar için belirlenen oranın artırılarak diğer meslek gruplarına yaklaştırılması amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 622	18/05/2012	492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile engelli vatandaşların engelliliğe dayalı ayrımcılık nedeniyle açtıkları davalar ile buna ilişkin takiplerin yargı harçlarından istisna edilmesi öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 618	16/05/2012	Millî Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile 2012-2013 eğitim-öğretim yılından önce kayıtlı olan ve ortaöğretim kurumlarının 12 nci sınıflarında öğrenim gören öğrencilerin 30 Nisan tarihinden öğrenim süresinin bitimine kadar izinli sayılmaları öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 619	16/05/2012	İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile işçinin haftalık çalışma süresinin sözleşme ile 45 saatin altında belirlendiği hallerde belirlenen bu süreyi aşan çalışmaların da fazla çalışma sayılması ve sözleşmeyle belirlenen haftalık çalışma süresini aşan her saat için verilecek ücretin normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde elli artırılmasıyla belirlenmesi öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 608	09/05/2012	657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile (I) sayılı Ek gösterge Cetvelinde yer alan Emniyet Hizmetleri sınıfında yer alan unvanların ek gösterge rakamları yükseltilmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 601	08/05/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile doğum borçlanmasından yararlanabilecek kadın sigortalıların, borçlanmayı talep ettikleri tarihte sigortalı olmalarının yeterli sayılması ve ikiden fazla kez doğum yapan kadınların da borçlanma hakkından yararlanmalarının sağlanması öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 578	09/05/2012	Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Taşeron Firmalar Aracılığıyla İstihdam Edilen İşçilerle Geçici Personelin Memur ya da Sürekli İşçi Kadrolarına Geçirilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik		
--------	---------	------------	---	--	--

			Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile kamu kurum ve kuruluşlarında hizmet alımı amacıyla yapılan sözleşmeler gereğince yüklenici aracılığıyla çalıştırılanlar bu kurum, kuruluş ve ortaklıklarında sürekli işçi kadrolarına ve 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamında istihdam edilenlerin memur veya işçi kadrolarına geçirilmeleri öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 576	08/05/2012	Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile Tüketici Sorunları Hakem Heyetine başvuran kişilerin talebi hâlinde, bu kişilere, Adalet Bakanlığınca görevlendirilmek ve ücreti ödenmek üzere bir avukat görevlendirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 574	02/05/2012	652 Sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile Millî Eğitim Bakanlığının görevlerine ilişkin maddede bir değişiklik yapılarak Atatürk ilkeleri ve millî değerler gibi kavramların öğrencilerin yetiştirilme esasları arasına eklenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 591	19/04/2012	Yükseköğretim Kanunu, İş Kanunu ve Tababet ve ŞuabatıSan'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Yükseköğretim Kanunu'nda değişiklik yapılmak suretiyle intörn hekim ve intörlük döneminin tanımlanması, intörnlere ödenecek ücretin ve intörnlere tabi olacakları statünün belirlenmesi; İş Kanunu'nda değişiklik yapılarak intörn hekimlerin iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin hükümler kapsamına alınması; Tababet ve ŞuabatıSan'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'da değişiklik yapılarak tıbbi kötü uygulama nedeniyle intörn hekimlerden talep edilebilecek zararlara karşı kurumlarınca sigorta yaptırılmasının sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 559	03/05/2012	İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 4857 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, en az 50 işçi çalıştıran işyerlerinde özürsüz ve eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu uygulamasının en az 30 işçi çalıştıran işyerlerini de kapsamaması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 555	02/05/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile gazeteciler ile basın işkolunda çalışanların çalışma sürelerine her 360 günü için 90 günlük sürenin fiili hizmet süresi zammı olarak eklenmesi ve bu sürelerin beş yılının emeklilik yaş haddinden indirilebilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 556	02/05/2012	5737 Sayılı Vakıflar Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile mazbut vakıflara ait hayrat taşınmazlardan ibadethane statüsünde olup, yanında ya da bitişğinde konut, lojman ya da meşruta olarak din görevlilerince kullanılanlardan kira bedeli alınmaması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 557	02/05/2012	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 657 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, sağlık hizmetleri sınıfında yer alan kadroların ek göstergelerinin yükseltilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 553	26/04/2012	Emekliler ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, ilgili kanunlarına göre emekli olmaya hak kazanan ve herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emekli maaşı alanlarla bunların dul ve yetimlerinin sendika kurabilmeleri, sendikalara üye olabilmeleri öngörülmekte ve kurulacak sendikaların çalışma esasları düzenlenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 542	25/04/2012	Türk Ceza Kanunu, Çocuk Koruma Kanunu ve Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile uyuşturucu ve uyarıcı maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak imal, ithal veya ihraç eden, ülke içinde; satan, satışa arz eden, başkalarına veren, sevk eden, nakleden, depolayan, satın alan, kabul eden, bulunduran, kullanılmasını kolaylaştırmak için; özel yer, donanım veya malzeme sağlayan, kullananların yakalanmalarını zorlaştıracak önlemler alan, kullanma yöntemleri konusunda başkalarına bilgi veren, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını alenen özendirilen veya bu nitelikte yayın yapan, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran kişilere verilen cezalar artırılmakta, uyuşturucu ile ilgili suçlardan ceza alan kişilerin eşleri ve çocuklarının koruma altına alınması, özel güvenlik tedbirlerinin niteliğinin artırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 538	25/04/2012	İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, işsizlik ödeneğinin artırılması, bu ödenekten faydalanma şartlarının kolaylaştırılması ve İşsizlik Sigortası Fonunun yüzde onunun her yıl meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimi giderleri ile iş bulma danışmanlığı ve işe yerleştirme hizmetleri giderlerine ayrılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 525	19/04/2012	Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifidir
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 524	18/04/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılarak basın çalışanlarının fiili hizmet süresi zammı uygulamasından yararlanmasının sağlanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 530	18/04/2012	Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin çalıştırmak zorunda oldukları şehit yakını, gazi ve çalışmayacak derecede malul olan gazilerin yakınları için istihdam etmekte zorunlu oldukları %1 oranı %2'ye çıkarılmakta, varsa eşlerinin ve medeni durumlarına bakılmaksızın çocukların tamamının yoksa kardeşlerinden birisinin kamuda istihdamı sağlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 529	12/04/2012	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'de değişiklik yapılarak; Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları bünyesinde 4857 sayılı İş Kanununa tabi hizmet akdiyle çalışmakta olan personelin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında Bakanlığın taşra teşkilatına ait memur kadrolarına atanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 528	28/03/2012	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile ceza infaz koruma memurlarının prim ödeme gün sayılarına, söz konusu işyerlerinde ve

			işlerde geçen çalışma sürelerinin her 360 günü için 90 gün eklenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 503	12/04/2012	Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 1739 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, orta öğrenim süresince sınıf tekrarı nedeniyle öğrencilerin okulla ilişkisinin kesilmemesi ve son üç yılda sınıf tekrarı nedeniyle ilişkisi kesilenlere 2012-2013 öğretim yılı için kayıt hakkı verilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 507	12/04/2012	12 Eylül Öncesi Kapatılan veya Faaliyeti Durdurulan Demokratik Kitle Örgütlerinin Haklarının ve Mal Varlıklarının İadesine Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; 12 Eylül 1980 tarihinde gerçekleşen askeri müdahale döneminde kapatılan dernek, meslek kuruluşları ile sendikaların haklarının ve malvarlıklarının iade edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 518	12/04/2012	Avrupa Birliği İşleri Komisyonu Kuruluş Kanunu Teklifi
			Teklif ile; Avrupa Birliği ile ilgili gelişmeleri izlemek, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş olan kanun tasarısı ve teklifleri ile kanun hükmündeki karamameleri Avrupa Birliği mükteşabatına uyumu açısından incelemek üzere Avrupa Birliği İşleri Komisyonunun kurulması, görev, yetki, çalışma usul ve esaslarının düzenlenmesi ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Kanununun yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 501	05/04/2012	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; bir defaya mahsus uzman Erbaşlar Kanununa tabi olarak çalışan uzman erbaşlar ile Uzman Jandarma Kanununa tabi olarak çalışan uzman jandarmalardan kendi istekleriyle görevden çekilmiş olanların, boş kadro bulunması ve gireceği sınıfın niteliklerini taşımak kaydıyla memuriyete atanmaları öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 498	02/04/2012	Mahir Çayan, Sinan Kazım Özdoğru, Hüdayi Arıkan, Ertan Saruhan, Saffet Alp, Sabahattin Kurt, Nihat Yılmaz, Ahmet Atasoy, Cihan Alptekin, Ömer Ayna İsimlerinin Uygun Görülecek Bazı Kamusal Alanlara Verilmesine Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile Mahir ÇAYAN, Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU, Hüdayi ARIKAN, Ertan SARUHAN, Saffet ALP, Sabahattin KURT, Nihat YILMAZ, Ahmet ATASOY, Cihan ALPTEKİN, Ömer AYNA isimlerinin Bakanlar Kurulunca uygun görülecek bazı kamusal alanlara verilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 494	04/04/2012	Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun ile Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; eczanelerin nüfus kriteri esas alınması suretiyle açılması, yeni mezun eczacıların serbest eczane açabilmeleri için en az bir yıl süreyle mesul müdür eczacı ile birlikte yardımcı eczacı olarak çalışmaları, reçete veya ciroya göre eczanelerde ikinci eczacı çalıştırılma zorunluluğu getirilmesi, eczacının eczanede bulunmadığı hallerde mesul müdürün çalıştırılması koşullarının düzenlenmesi, geleneksel bitkisel tıbbi ürünlerin eczanelerde satılabilmesi ve eczanelerde elektronik kayıt yapılabilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 485	02/04/2012	Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, emekli ikramiyesinin tahakkuk ettirilme hesabına esas alınan 30 yıllık fiili hizmet süresinin değiştirilerek emekli ikramiyesinin hesaplanmasında hizmet sürelerinin tamamının dikkate alınması ve daha önce emekli olanların da bu düzenlemeden yararlandırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 490	28/03/2012	Meslek Hastalıkları ve İşçi Sağlığı Kanun Teklifi
			Teklif ile; iş kazası ve meslek hastalığına ilişkin tanım, kapsam, önleyici yükümlülükler, işyeri hekimliği ve hemşireliği, denetim ve diğer hususlarda düzenlemeler öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 480	31/03/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, meme kanseri hastalığının ileri evresinde bulunan sigortalıların çalışma gücü kaybına bakılmaksızın malul sayılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 468	29/03/2012	6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un kapsamına giren suçlarda, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun herhangi bir mahkemeyi ihtisas mahkemesi olarak görevlendirmemesi halinde yetkili mahkemenin suçun işlendiği mahal asliye ceza mahkemesinin olması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 465	23/03/2012	Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, toplam aylık geliri brüt aşgari ücretten az olan ailelere ait hanelerde kullanılan elektriğin 150 kilovatsaate kadarlık bölümünün Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından geri ödeme yöntemiyle karşılanması, 150 kilovatsaati aşan bölümünün ise mevcut tarife göre faturalandırılarak aboneden tahsil edilmesi amacıyla Elektrik Piyasası Kanunu'nda değişiklik yapılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 472	23/03/2012	Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, emekli ikramiyesinin tahakkuk ettirilme hesabına esas alınan 30 yıllık fiili hizmet süresinin değiştirilerek emekli ikramiyesinin hesaplanmasında hizmet sürelerinin tamamının dikkate alınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 462	22/03/2012	İcra ve İflas Kanunu ile Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, çocuk teslimi ve çocukla kişisel ilişki kurulmasına dair ilamların icrasında; borçlunun icra emrine uymaması halinde zor kullanma yetkisinin borçlu üzerinde kullanılması, icranın her aşamasında çocuğun yararının gözetilmesi, icra esnasında aile mahkemesi bünyesinde görev alan bir uzmanın görevlendirilmesi ve bu uzmanın etkinliğinin artırılması, bu ilamların icrası için gereken masrafları ödeme gücünden yoksun olan alacaklının adli yardım kapsamı dışında kalan masraflarının Adalet Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 463	22/03/2012	Kamu Görevlileri Sendikası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 4688 sayılı Kanun'a bir ek madde eklenmek suretiyle, toplu sözleşmeye ek olarak yetkili sendikalar ile yerel yönetimler arasında sosyal denge tazminatı sözleşmelerinin imzalanabilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 469	22/03/2012	65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, gelirleri toplamına bakılmaksızın kanunen bakmakla yükümlü özürle yakını bulunanlara aylık ödenmesi ve özürlelerin bakım giderleri ile sağlık harcamalarının karşılanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 458	19/03/2012	Şehit Yakınları ile Gazilerin Toplumsal ve Ekonomik Durumlarının İyileştirilmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmündeki Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile şehit yakınlarının tedavilerinin ücretsiz yapılması, konut kredisi verilmesi öngörülmekte, gazilere ödenen OHAL tazminatı yükseltilmekte, kira yardımı artırılmakta, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Genel Müdürlüğü muvazzaf personeli ile söz konusu teşkilat hesabına okuyan ortaöğrenim, önlisans ve lisans öğrencileri, operasyonlara gidiş, dönüş ve operasyon esnasında kazalarda malul olanlarla ölenlerin aylığa müstahak dul ve yetimlerinin bazı haklardan faydalanması öngörülmekte, demiryolu, deniz, toplu taşıma araçlarında ücretsiz seyahat olanağının sağlanmasında gerekli önlemlerin alınması hüküm altına alınmakta, kamu kuruluşlarında iş imkanı % 2'ye çıkarılmakta, harp ve vazife malulleriyle şehit dul ve yetimlerine ödenen aylıklar artırılmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 442	14/03/2012	Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Taşeron Şirketler Aracılığıyla İstihdam Edilen Güvenlik İşçilerinin İşçi Kadrolarına Geçirilmesi ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Teklifi
			Teklif ile kamu kurum ve kuruluşlarında güvenlik hizmet alımı sözleşmeleri aracılığıyla çalıştırılan güvenlik işçilerinin sürekli işçi kadrolarına geçirilmeleri öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 455	14/03/2012	Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerine Bir Derece Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, memur ve diğer kamu görevlilerinin emekli keseneklerine esas aylıklarının bir defaya mahsus olmak üzere, öğrenim durumlarına bakılmaksızın bir üst derecenin aynı kademesine getirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 456	14/03/2012	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, kamu avukatlarının özel hizmet tazminatı, ek gösterge ve makam tazminatının yükseltilmesi ile vekalet ücretlerinden alacakları payın oranının değiştirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 441	13/03/2012	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; Emniyet Teşkilatı'na bağlı personelin ek göstergelerinin yükseltilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 454	13/03/2012	27.07.1967 Tarihli 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, askeri müdahale dönemlerinde Türk Silahlı Kuvvetleri'yle işi kesilen personelin özlük haklarının iade edilmesine veya telifine yönelik daha önce çıkarılan kanunlardan yararlandırılmamış askeri personelin de söz konusu kanun hükümlerinden yararlandırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 439	09/03/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, bir hastalığın tedavisi amacıyla uygulanacak yardımcı üreme yöntemi tedavilerinin finansmanının Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanmasının kolaylaştırılması amacıyla; tedaviden yararlanacak kadının yaş şartının kaldırılması ile tedavinin tıbben gerekli görülmesinin yeterli olması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 435	07/03/2012	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının adının "Kadın, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı" şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 434	05/03/2012	3201 Sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerden gelenlerden sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir veya aylık almamaları koşulu ile, Türk vatandaşı olup Türkiye'de ikamet edenlerin yurt dışında geçen ve belgelendirilen çalışma sürelerinin borçlandırılmak suretiyle yaşlılık aylığı bağlanmasında sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 433	01/03/2012	Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasası, Köy Kanunu ve Şehir ve Kasabalarda Muhtar ve İhtiyar Heyetleri Teşkiline Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, köy ve mahalle muhtarları ödeneklerinin brüt asgari ücret oranına çıkarılması ile özlük ve sosyal haklarının iyileştirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 444	15/03/2012	Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 926 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarındaki tabip ve diş tabibi dışındaki sağlık personelinin de sağlık hizmetleri tazminatından yararlandırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 425	07/03/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile 5510 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, sigortalılık süresi ve prim gün sayısını doldurup yaş koşulu nedeniyle emekli olmayanların genel sağlık sigortalısı sayılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 405	15/02/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı federasyonlardan lisanslı olan sporcuların sağlık giderleri Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesine konulacak ödenekten karşılanması, geçimini sağlayamayan ve çalışma gücünün en az yüzde 60'ını kaybeden lisanslı amatör sporculara aylık bağlanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 394	28/02/2012	Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 8 Mart'ın Dünya Kadınlar Günü olarak Resmî Bayram günleri arasına alınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 368	10/02/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalı olup olmamasına bakılmaksızın iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla bu sürelerde sigortalı olarak çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreleri borçlanabilmeleri öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 367	08/02/2012	Asgari Ücretle Çalışanlara Aile Yardımı Yapılması ve 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifi
			Teklif ile; asgari geçim indiriminin asgari ücretin brüt tutarının tamamı olarak uygulanması, asgari ücretten damga vergisinin alınmaması, asgari ücretle çalışanlara aile yardımı yapılması ve gelir vergisine tabi gelirlere alınan vergi oranının düşürülmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

CHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 383	23/02/2012	Ailenin Korunmasına Dair Kanun'da Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile, Ailenin Korunmasına Dair Kanun'da değişiklik yapılarak nikahsız birlikteliklerde bireyler arasında yaşanan şiddetin de söz konusu Kanun'un kapsamına alınması ve şiddet gören kadının korunması amacıyla uzman bir adli birim oluşturulması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

Tablo 9 : 24.Dönem MHP'nin Kanun Teklifleri

**MHP'NİN 28/06/2011-20/05/2014 TARİHLERİ ARASINDAKİ
KANUN ÖNERİ LİSTESİ**

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2119	28/04/2014	Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Belediye Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; büyükşehir, il ve ilçe belediyelerince uygulanan politika ve hizmetlerde engelli haklarının korunması, engellilere pozitif ayrımcılık ilkesinin gözetilmesi ve denetleme mekanizmasının oluşturulması amacıyla yerel yönetimler bünyesinde engelli hakları komisyonları kurulması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1995	04/02/2014	Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, en az 2 yıl süreyle Sosyal Hizmetler Kanunu kapsamında bakılmış ve korunmuş olan çocuklardan, çeşitli sebeplerle işten çıkarılmış ya da müstafi sayılmış olanların başka şart aranmaksızın yeniden işe yerleştirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2025	12/02/2014	6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 6331 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi çalıştırma zorunluluğunun 50'den az çalışanı olan az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 1/7/2023 tarihine, 50'den az çalışanı olan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 1/1/2023 tarihine ertelenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : GERİ ALINDI (F) Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2014	13/02/2014	Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerine Bir Derece Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 15.01.2005 tarihinden sonra göreve başlayan devlet memurlarına ilave bir derece verilmesi ve yeni başlayan her memurun bir derece alma hakkına sahip olması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2016	14/02/2014	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile kamu kurum ve kuruluşlarında engelli kadrolarında istihdam edilen personelin emeklilik yıllarının engellilik oranına göre kademeli olarak düzenlenerek dezavantajı yüksek olan gruba yapılan haksızlığın engellenmesi, kademe ve derece işlemlerinin yeniden düzenlenerek emekli maaşlarında yaşanan düşüşün minimuma indirilmesi, yıllık izinlerinin yeniden düzenlenerek mağduriyetlerin giderilmesi ve çalışma barışının sağlanması, asgari geçim indirimi uygulamasından önce diğer memurlarla aralarında bulunan maaş farkının iade edilerek, sürekli artış gösteren giderlerinin karşılanmasına destek olunabilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2018	18/02/2014	Kamu Hizmetlerinin Gerektirdiği Sürekli Görevlerde Alt İşveren (Taşeron) İşçisi Olarak Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına Atanmasına İlişkin Kanun Teklifi
			Teklif ile, kamu hizmetlerinin gerektirdiği sürekli görevlerde hizmet alımı yoluyla alt işveren (taşeron) işçisi olarak çalışanların tamamının sürekli işçi kadrolarına atanmaları öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2043	18/02/2014	Madalya ve Nişanlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 24.10.1983 tarihinden sonra şehit olan kimselere de Devlet Şeref Madalyası verilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1962	16/01/2014	Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, dini nikahla gerçekleştirilen çocuk yaşta evliliklerin engellenmesi amacıyla resmi nikah yapılmadan dini nikahın yapılmasına dair cezai yaptırımın artırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1957	16/01/2014	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, üniversite ve Sağlık Bakanlığı hastanelerinde, uzman tabip, tabip, diş tabibi, uzman veteriner hekim, veteriner hekim, eczacı, biyolog, psikolog, ebe, hemşire, laborant, sağlık teknikeri, sağlık memuru, hasta bakıcı kadrolarında çalışanlara yıpranma payı verilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1722	12/07/2013	Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile Ortaöğretimde ve dershanelerde geometri derslerinin Milli Eğitim Bakanlığı tarafından usul ve esasları belirlenen ÖSYM tarafından yapılacak seviye tespit sınavında başarılı olan matematik öğretmenleri tarafından verilebilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1726	13/07/2013	Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile engelli ailelerine mutlak bakım ücretinin yanı sıra belli bir gelirin altındalar ise devlet desteği verilmesi, mutlak bakım yardımı miktarının çeşitli kıstaslara göre değişiklik göstermesi, fazladan ödenen ücretlerin ise faizsiz ve eşit taksitlerle geri ödenebilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1794	03/10/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, belediyede görevli zabıta memurlarının fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmaları öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1789	09/10/2013	Aile Hekimliği Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile aile sağlığı elemanı olarak çalıştırılacak sağlık personelinin sözleşmelerinin yenilenmesinde aile hekimlerinin uygun görme şartının kaldırılması ve bu konu ile ilgili usul ve esasların yönetmelikle belirlenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1797	09/10/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, Ceza infaz kurumlarında çalışan personelin fiili hizmet zammından yararlandırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1869	20/11/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile şehirlerarası, uluslararası yük ya da yolcu taşıyan kamyon, çekici ve büyük otobüs sürücülerini kendi nam ve hesaplarına bağımsız çalışıp aynı işi yaptıklarını belgeleyen sürücülerin fiili hizmet süresi zammından faydalandırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1899	03/12/2013	Türkiye İş Kurumu Kanunu ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, iş ve meslek danışmanlarının kadroya atanması, bu kapsamda özel hizmet tazminatı ve ek

			göstergelere ilişkin düzenleme yapılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1906	10/12/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile öğretmenlerin fiili hizmet süresi zammından yararlandırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1676	26/06/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, engelli kimlik kartı olanların sosyal güvencesine bakılmaksızın kronik hasta olarak değerlendirilip katılım payı muafiyetinden yararlandırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24/3	2 / 1665	21/06/2013	Devlet Memurları Kanununun 53 üncü Maddesinin İkinci Fıkrasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, kurum ve kuruluşların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda çalıştırmak zorunda oldukları engelli kişiler oranının %3'ten %6'ya çıkarılması ve bu oranın hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun taşra teşkilatı dâhil toplam kadro sayısının dikkate alınması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24/3	2 / 1651	19/06/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 5510 sayılı Kanun'da değişiklik yapılması suretiyle, yeterli prim gün sayısını dolduran, ancak yaş haddini tamamlamayan esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olan sigortalılar ile tarımsal faaliyette bulunan sigortalıların genel sağlık sigorta kapsamına alınarak sağlık hizmetlerinden faydalandırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24/3	2 / 1652	19/06/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, emeklilikte yaş koşulunu sağlayıp prim ödeme gün sayısı koşulunu sağlayamayanların eksik kalan primlerini altı ay içinde başvurarak ve eksik kalan primlerini günlük kazanç alt ve üst sınırları içinde kalmak üzere kendilerince belirlenecek günlük kazancın yüzde otuz ikisi üzerinden ödeyerek yaşlılık aylığı alabilmeleri; kadın sigortalıların sigorta başlangıcından önce yaptıkları doğumlar için her bir doğumda doğum tarihinden sonraki iki yıllık süreyi borçlanabilmeleri öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24/3	2 / 1653	19/06/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 5510 sayılı Kanun'da değişiklik yapılması suretiyle, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından finansmanı sağlanacak sağlık hizmetleri kapsamına embriyo implantasyonunun alınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24/3	2 / 1655	19/06/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 5510 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, sigortalı kadının doğum sonrası iki yıllık süreyi borçlanma hakkının iki defadan dört defaya çıkarılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1640	19/06/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, kendi nam ve hesabına çalışan sigortalılardan, faaliyetlerine son vererek vergi mükellefiyetini sona erdirdiği hâlde, herhangi bir nedenle esnaf ve sanatkâr sicilinden kaydını sildirmemiş olanların, faaliyetlerine son verdiği tarihten sonra esnaf ve sanatkâr sicil kaydından dolayı çıkarılmış olan sigorta prim borçlarının, sosyal güvenlik destek prim borçları da dâhil olmak üzere, bu maddenin yayımı tarihinde terkin edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1641	19/06/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Emniyet Hizmetleri Sınıfı mensuplarından emniyet müdürleri ve bu sınıfta taşımakta olan emniyet teşkilatı mensupları ile başkomiser ve emniyet amirleri dışında kalanların en fazla üçüncü derecenin son sınıfına kadar yükselebileceğine ilişkin hükmün yürürlükten kaldırılmasıyla yükseköğretim ve üniversite bitirmiş polis memurlarının emeklilikte maaş kaybı yaşamamasının sağlanması ve Emniyet Hizmetleri Sınıfı mensuplarının derece ve ek göstergelerinde değişikliğe gidilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1642	19/06/2013	2108 Sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, köy ve mahalle muhtarlarına brüt asgari ücret tutarı kadar aylık ödenek verilmesi, muhtarların ödeyecekleri sosyal güvenlik primlerinin görev süreleri boyunca İçişleri Bakanlığı bütçesinden karşılanması, muhtarlık hizmet binalarının elektrik, su, telefon, doğalgaz, internet vb. giderlerinin hizmetle bağdaşır kısmının İçişleri Bakanlığı bütçesinden karşılanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1643	19/06/2013	Engelli Memurların Emekliliğini Düzenleyen 5434 Sayılı Kanunun 39 uncu Maddesinin (j) Bendinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, yaş şartı aranmaksızın on iki yıl hizmeti bulunan engelli memurların kendi istekleri üzerine emekliye ayrılabilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1644	19/06/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, kadın memura doğumdan önce sekiz hafta doğumdan sonra bir yıl süreyle analık izni verilmesi, eşinin doğum yapması hâlinde erkek memura altı hafta babalık izni verilmesi, 0-5 yaş arasındaki çocuklar için asgari ücretin yarısı kadar kreş bakım ödeneği verilmesi, en az bir asgari ücret miktarında doğum yardım ödeneği verilmesi, anne ve babanın her ikisinin de devlet memuru olması hâlinde doğum yardımının anneye yapılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1645	19/06/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; 657 sayılı Kanun'da değişiklik yapılması suretiyle, kadın devlet memurlarının toplam 16 haftalık analık izin süresinin 24 haftaya çıkarılması ile doğum sonrası süt izninin 3 saatten 4 saate yükseltilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1620	11/06/2013	2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, terörle mücadele kapsamı dışında kalan kamu görevlerinin ifası sırasında veya bu görevlerinden dolayı ya da görevleri sona ermiş olsa bile, yaptıkları hizmet nedeniyle yaralanan, yaralanarak engelli hâle gelen, şehit olan veya vefat eden Subay Astsubay, Uzman Jandarma, Uzman Erbaş, Erbaş ve Erler ile Emniyet Teşkilatı mensupları ve diğer kamu görevlilerinin Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamına alınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1605	04/06/2013	Sağlık Çalışanlarının Yıpranma Payı, Fiili Hizmet Zammı ve Görev İzinleri Hakkında Kanun Teklifi
--------	----------	------------	---

			Teklif ile, Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşları ile üniversite hastanelerinde görev yapan kamu görevlilerinin fiili hizmet süresi zammı kapsamından yararlandırılması ve bir yılda on beş günü geçmemek üzere görev izni kullanırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1577	22/05/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 657 sayılı Kanun'da değişiklik yapılması suretiyle, devlet memurlarının yıllık izin sürelerinin 30 güne çıkartılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1526	03/05/2013	Devlet Memurları Kanunu ile İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, bünyesinde çocuk bakım evi bulunmayan kamu idarelerinde çalışan ve 0-6 yaş arası çocuğu bulunan devlet memurlarına her bir çocuk için 4000 gösterge rakamının aylık katsayısı ile çarpımı sonucu elde edilecek miktar üzerinden kreş yardımı yapılması; 50'den çok işçi çalıştırılan iş yerlerinde işveren tarafından çocuk bakım evi kurulmasının zorunlu kılınması ve bu imkanın bulunmadığı durumlarda 0-6 yaş arası çocuğu bulunan işçilere yine her bir çocuk için net asgari ücretin yarısı tutarında kreş yardımı yapılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1529	08/05/2013	Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, doğum yapan kadın çalışanlara ödenen ücretlerin 24 ay boyunca gelir vergisinden istisna tutulması öngörülmektedir.
			Son Durumu : GÜNDEMDE Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1530	08/05/2013	İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Devlet Övünç Madalyası tevdi edilmiş şehit yakını ve malul gazilere şeref aylığı adı altında aylık ek ödeme yapılması; subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş, sözleşmeli er ile erbaş ve erlerden yapmış oldukları vazifenin sebep ve etkileriyle hayatını kaybedenlerin dul eşine, eşi hayatta değilse veya evlenmişse maaşa bağlanmış çocuklarına müştereken, bunlar bulunmadığı takdirde bakmakla yükümlü olduğu ana veya babasına TOKİ tarafından konut sahibi yapmak amacıyla faizsiz konut kredisi verilmesi; askerlik hizmetini yaparken malul olan harp ve vazife malullerinin tamamının orte ve protezlerinin katkı/katılım payı ve fark alınmaksızın karşılanması, bu kimselerin 3600 prim gün sayısı ile yaşlılık aylığı almaya hak kazanabilmeleri öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1531	08/05/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakültelerden veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içindeki ve yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olup kamu kurumlarında işçi olarak çalışan kişilerin memur kadrolarına geçişlerinin sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1472	17/04/2013	31.5.2006 Tarihli 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen çıracıklar ile meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrencilerin çıraklık veya staj süreleri için borçlanma imkânı tanınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1482	12/04/2013	Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, emniyet amiri ve daha üst seviyede görevli emniyet hizmetleri sınıfı mensupları hariç olmak üzere, emniyet hizmetleri sınıfı ve emniyet teşkilatında çalışan diğer hizmet sınıflarına dâhil personele sendika kurma ve sendikalara üye olma hakkı tanınması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1485	12/04/2013	6172 Sayılı Sulama Birlikleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile Sulama Birliklerinde çalışan personelin memur ya da sürekli işçi kadrolarına geçirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1480	09/04/2013	19/9/2006 Tarihli ve 5543 İskan Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; Göçmen Konutları Projesi kapsamında konut sahibi olanların, borçlanma sözleşmesinin imzalandığı tarihe kadar yatırmış oldukları peşinat ve avans ödemelerinin Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından ayrıca bir işlem yapılmaksızın kendilerine ödemesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1450	17/04/2013	65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile engellilere aylık bağlanmasında engellilerin ve ailelerinin gelir düzeyine bakılmaması ve aynı evde birden fazla engelli bulunması durumunda her engellinin aynı haktan yararlandırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1460	12/04/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile sivil savunma uzmanlarının özlük ve mali haklarının kamuda görev yapan uzmanlarla aynı düzeye getirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1444	12/04/2013	Er ve Erbaş Harçlıkları Kanunu ve Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; er ve erbaşlara ödenen harçlıkların bu kişilerin görev yerleri ve ailelerinin gelir durumu dikkate alınarak kademelendirilmesi ve artırılması, evli olan er ve erbaşların Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda okuyan çocuklarının eğitim gereksinimlerinin bu Bakanlık tarafından karşılanması, er ve erbaşlara ödenen münzam (ek) harçlıkların artırılması, 11/8/1941 tarihli ve 4109 sayılı Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım Hakkında Kanun uyarınca yapılan yardımlardan yararlanma koşullarının ve yardım miktarlarının yeniden düzenlenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1440	09/04/2013	Şehit ve Gaziler ile Yakınları Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, şehit ve gaziler ile yakınlarının bazı mali ve sosyal hakları kapsamında bunlara yapılacak aylık, yardım ve benzeri ödemeler, askerlik, eğitim, istihdam, konut hakkı, seyahat, pasaport, silah bulundurma, spor müsabakalarına katılım, araç satın alma, tatil, hac, huzurevi ve benzeri hususlardaki imkân ve öncelikler düzenlenmekte ayrıca Şehit ve Gazi İşleri Başkanlığının kurulması ve çalışma esaslarının düzenlenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1422	28/03/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile Adalet Bakanlığı bünyesinde çalışan adli personel ve ceza infaz koruma memurlarının fiili hizmet süresi zammından yararlandırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1404	28/03/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 5510 sayılı Kanun'da değişiklik yapılması suretiyle, genel sağlık sigortalılığına tescilli yapılmış olan sigortalıların işsiz kaldığı dönemlerde bir defaya mahsus olmak üzere borçlandırılmaları öngörülmektedir.

			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
--	--	--	-------------------------	-----------------------	-----------------------------------

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1394	21/03/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile; 657 sayılı Kanun'un değiştirilmesi suretiyle, kamuda istihdam edilen hukuk müşavirlerinin statü ve özlük haklarına ilişkin farklılıkların giderilmesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1383	21/03/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile gemi adamlarının fiili hizmet süresi zammından faydalandırılması amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1372	21/03/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile, kamu ve özel sektör sağlık kuruluşlarında sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfında görev yapan personelin fiili hizmet süresi zammından yararlandırılması öngörülmektedir		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1387	27/03/2013	Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi		
			Teklif ile, 2/B arazilerine ilişkin olarak hak sahiplerine yapılan satışlarda, tarım amaçlı kullanılan alanlarda on bin metre kareye kadar, yerleşim amaçlı kullanılan alanlarda ise iki bin metre kareye kadar olan kısım için satış bedelinin rayiç bedelin yüzde otuzu olarak uygulanması; orman köylerinde 2/B alanları ile Hazineye ait tarım alanlarının orman köylülerine bedelsiz olarak verilmesi, orman kenarı köylerde satış bedelinin rayiç bedelin yüzde onu olarak uygulanması ve ödeme süresi ile koşullarının peşin ödemelerde kazanım sağlayacak biçimde yeniden düzenlenmesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1350	27/02/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile; 5510 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olanların ödeme yapmaları şartı ile doğum ya da analık izinleri süreleri boyunca borçlandırılarak bu sürelerin sigortalılıklarına sayılması amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1345	08/03/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile, erken yaşlanmış olduğu tespit edilen sigortalıların diğer şartları taşımaları hâlinde yaşlılık aylığından yararlandırılmasında esas alınan yaş koşulu elli beşten elliye düşürülmekte; ayrıca, yer üstü maden ocaklarında çalışan sigortalıların doksan günlük fiili hizmet süresi zammından yararlandırılması öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1314	01/03/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıldan beri çalışan sigortalılar için 55 olan emeklilik yaş haddinin 50 yaşa çekilmesi ve maden ocaklarında yerüstünde çalışanlara yılda 90 gün fiili hizmet süresi zammı verilmesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1322	01/03/2013	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri uyarınca sigortalı sayılanlar ile devlet memuru ve işçi kadınların analık ve süt izinlerinin, ayrıca devlet memurlarına tanınan evlilik ve yakınlarının ölümüne bağlı mazeret izinlerinin artırılması; 4857 sayılı İş Kanunu'nun çeşitli maddelerinde belirlenen çalışma		

			yasaklarına uymayan işverenlere ve işveren vekillerine uygulanacak idari para cezalarının yükseltilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1320	27/02/2013	29.01.2004 Tarihli ve 5084 Sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 5084 sayılı Kanununda yer alan ve 31/12/2012 tarihinde sona eren Sigorta primi ve işveren desteği teşvikinin 2023 yılı sonuna kadar devam ettirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1296	21/02/2013	Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasası ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, muhtarların özlük haklarında iyileştirme yapılması ve bazı sosyal haklardan yararlandırılması, muhtarlıkların gelirlerinin düzenlenmesi ve ihtiyaçlarının giderilmesi ile muhtarların görevlerini yapmaması halinde uygulanacak yaptırımlar ve görevden uzaklaştırılan, sıfatları kaldırılan muhtarların kesinleşen yargı kararı olmadıkça tekrar aday olabilmeleri öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1276	08/02/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, gazilerin 15 yıl hizmet ve 3600 gün prim ödemek şartıyla vergi muafiyet indirim belgesi aranmaksızın yaşlılık aylığı alması yönündeki düzenlemenin yürürlük tarihinden geriye dönük olarak uygulanması, 5434 sayılı Kanun'da yer alan malullük derecelerine ilişkin zam oranlarının değiştirilmesi, tüm vazife ve harp malullerinin ortez ve protez giderlerinin katkı payı alınmaksızın Devlet tarafından karşılanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1274	18/02/2013	31.05.2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, çırak veya stajyer öğrenci olarak çalışılan süreler için borçlanma hakkının verilmesi ve uzun vadeli sigorta kolları uygulamasında sigortalılık başlangıç tarihi olarak çırak veya stajyer olarak çalışmaya başlanılan tarihin esas alınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1286	21/02/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 5510 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, il genel meclisi üyelerinin Sosyal Güvenlik Kurumu ile ilişkilendirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1247	08/02/2013	İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; Devlet Övünç Madalyası verilmiş şehit yakını ve malul gazilere de madalya maaşı altında aylık bağlanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1238	08/02/2013	2985 Sayılı Toplu Konut Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş, sözleşmeli er ile erbaş ve erlerden, yapmış oldukları vazifenin sebep ve etkileriyle hayatını kaybedenlerin dul ve yetimleri ile malul olanlara konut sahibi yapmak amacıyla Toplu Konut İdaresince faizsiz kredi verilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 3713	08/02/2013	3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
--------	----------	------------	---

3	1240		Teklif ile 3713 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, malul olanlarla aylığa müstahak dul ve yetimlere yapılan kira yardımının on yıldan on beş yıla çıkarılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1241	08/02/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, askerlik hizmetini yaparken malül olan harp ve vazife malullerinin ortez ve protezlerinin katılım payı alınmaksızın karşılanması hedeflenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1242	08/02/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında çırak olarak çalıştırılanlar ile meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrencilerin bu staj ve çalışma sürelerinin borçlandırılması ve bu sürelerin sigortalılıklarına sayılması imkanının sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1233	07/02/2013	Yükseköğretim Kanunu ile Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklennesi Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, en az %40 oranında engelli olduğunu gösteren sağlık kurulu raporuna sahip olan ikinci öğretim, açık öğretim, uzaktan öğretim ve lisansüstü öğretim gibi yükseköğretim öğrencilerinin öğrenim ücreti, cari hizmet maliyeti ve benzeri giderlerinin Devlet tarafından karşılanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1220	31/01/2013	Öğretmenlerin Ulaşım Hizmetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda çalışan öğretmenlerin Türk Hava Yolları ve Devlet Demiryollarının yurt içi seferlerinden yüzde elli indirimli, şehir içi ulaşımdan ise ücretsiz faydalanmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1202	31/01/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, harp ve vazife malulleri ile gazilerin rapor ve vergi muafiyet belgesi istenmeden üç bin altı yüz prim gün sayısını doldurmaları halinde yaşlılık aylığına hak kazanmaları öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1194	24/01/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 5510 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, ustalık eğitimi almakta olan kalfaların sigorta primlerinin Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ödemesi yoluyla çırak çalıştıran küçük esnafın desteklenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1197	24/01/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, yaşlılık aylığı almakta iken tekrar çalışmaya başlayanlardan sosyal güvenlik destek primi adı altında kesinti yapılması yönündeki uygulamanın ortadan kaldırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1181	14/01/2013	Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Terörle Mücadele Kanunu veya Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında malullük aylığı alanlar ile asayiş ve güvenliğin sağlanması ile ilgili görevinden ötürü vazife malullüğü aylığı almakta olanlara, motor kapasitesi 1600 cc'den düşük binek araç alımlarında

			beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere KDV'den muafiyet tanınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1183	14/01/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Terörle Mücadele Kanunu veya Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında malullük aylığı alanlar ile asayiş ve güvenliğin sağlanması ile ilgili görevinden ötürü vazife malullüğü aylığı almakta olup da çalışanların 1/10/2008 tarihinden önceki döneme ait sosyal güvenlik destek primlerinin iade edilmesi ve prim borcu olanların borçlarının silinmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1152	14/01/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; 2008 Ekim ayından önceki ve sonraki hizmetler için bağlanan aylıklar arasında oluşan eşitsizliklerin giderilmesi amacıyla, emekli aylığı bağlanmasına esas olan prime esas kazançların güncellenmesini sağlayan katsayının hesabında sabit fiyatlarla gayrisafi yurtiçi hasıla gelişme hızının tamamının dikkate alınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1154	14/01/2013	197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, mevzuatta engelli vatandaşlar için öngörülen muafiyetlere hak kazanmanın ön koşulu olarak baz alınan %40 ve üzeri engellilik derecesinin, motorlu taşıtlar vergisi muafiyeti için de uygulanması öngörülmekte ve böylelikle engelli vatandaşların ulaşımını kolaylaştıran ve sosyal hayat intibaklarında önemli bir etken olan motorlu taşıtlara ulaşabilmelerinin sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1160	14/01/2013	Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, şehit olanların çocuklarının tamamının, eşi ile ana, baba veya kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam iki kişinin, şehidin eşinin ve çocuğunun bulunmaması durumunda ana veya babası ile kardeşlerden birisi olmak üzere toplam iki kişinin, ana veya babanın bu hakkını kullanmaması durumunda ise bir diğer kardeşi olmak üzere toplam iki kişinin kamuda istihdam edilmesi; gazilerin ise çalışabilir durumda olmaları halinde kendileri ile eşi veya çocuklarından birisi olmak üzere iki kişinin, çalışamaz durumda olmaları halinde eşi ile çocuklarından birisi olmak üzere iki kişinin, kendisi ve eşinin çalışamaz durumda olması halinde çocuklarından ikisinin, eşi veya çocuğu olmayıp çalışabilir durumda olanların kendileri ile ana, baba veya kardeşlerinden birisi olmak üzere iki kişinin, çalışamaz durumda olup eşi ve çocuğu olmayanların ana, baba veya kardeşlerinden ikisinin kamuda istihdam edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1161	14/01/2013	Özel Öğretim Kurumları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Özel öğretim kurumlarının ücretsiz okutmakla yükümlü olduğu öğrenci sayısının alt sınırının kurumda öğrenim gören öğrenci sayısının yüzde üçünden yüzde dördüne çıkarılması ve bu kontenjanın en az yarısının şehit ve gazî çocuklarına ayrılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1163	14/01/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 657 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, kamu kurum ve kuruluşlarında daha çok sayıda engelli kişilerin istihdam edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1147	14/01/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, emniyet teşkilatı mensuplarının günlük çalışma saatinin uluslararası standartlara uygun olarak sekiz saat ile sınırlandırılması ve çalışma sistemi olarak üç vardiya usulünün uygulanması öngörülmektedir.

			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
--	--	--	-------------------------	-----------------------	-----------------------------------

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 255	29/12/2011	Memur ve Emeklilerinin Maaş Gösterge Dereceleriyle, Şehit, Gazi, Yaşlılık ve Malullük Aylığı Alanların Ayrılkılarıyla Aile, Doğum ve Ölüm Yardım Ödeneklerinin Artırılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile memuriyete başlangıç derecelerine iki derece eklenmekte, 15 ve 16'ncı dereceler kaldırılmakta, aile yardımı ödeneği, doğum yardımı ödeneği ve ölüm yardımı ödeneği göstergeleri iki katına çıkarılmakta, emekli sandığı, sosyal sigorta ve Bağ-Kur emeklilerinde, şehit, gazi maaşlarında iyileştirme yapılmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 245	15/12/2011	31/12/1960 Tarihli ve 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile; asgari ücretin vergi dışı bırakılması ve ücretlilerin vergi yükünün hafifletilmesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 208	24/11/2011	14/7/1965 Tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile öğretmenlerin maaşlarının buldukları derecelere göre 275 TL ile 330 TL arasında, emekli öğretmenlerin maaşlarının da 304 TL artırılması öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 213	18/11/2011	Güvenlik Tazminatı Kanun Teklifi		
			Teklif ile, güvenlik işlerinde görev yapmakta olan kamu görevlilerine güvenlik tazminatı ödenmesi ve bunların emeklilerinin maaşlarına 50-100 TL tutarında seyyanen zam yapılması öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 212	17/11/2011	Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasası, Köy Kanunu ve Şehir ve Kasabalarda Muhtar ve İhtiyar Heyetleri Teşkiline Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile, muhtarlara brüt asgari ücret oranında aylık ödenmesi, köy ve mahalle ihtiyar heyetleri üyelerine aylık asgari ücretin yüzde 25'i oranında huzur ödeneği verilmesi, köylerde ilgili il özel idaresi tarafından köy odasının yaptırılması ve köy odasının zaruri giderlerinin ilgili il özel idaresi bütçesinden karşılanması, mahalle muhtarlıklarının hizmet bürolarının ilgili belediyeler tarafından muhtarlara tahsis edilip zaruri giderlerinin karşılanması ve muhtarların belediye toplu taşıma ücretleri ile kamuya ait trenlerden ücretsiz yararlanmaları öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 195	02/12/2011	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile, askerlik hizmetini er veya erbaş olarak yapanlar ile yedek subay öğrencilerinin, er veya erbaş olarak silah altında geçen veya yedek subay okulunda geçen sürelerinin sigortalılık süresinden sayılması için, borçlanarak ödemeleri gereken primlerin Hazine tarafından ödenmesi öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 187	18/11/2011	Yükseköğretim Personel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile yardımcı doçentlerin 3600 olan ek göstergelerinin 4200 olarak belirlenmesi öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 179	18/11/2011	26 Şubat 1992 Tarihinde Ermeniler Tarafından Azerbaycan'ın Hocalı Kentinde Gerçekleştirilen Katliamın "Soykırım" Olarak Tanınması, 26 Şubatın "Hocalı Soykırımını Anma Günü" Olarak Kabul Edilmesine İlişkin Kanun Teklifi		
			Teklif ile; 26 Şubat 1992'de Ermenilerin Azerbaycan'ın Hocalı Kentinde yaptıkları katliamın "soykırım" olarak tanınması, her yılın 26 şubat gününün "Hocalı Soykırımını Anma Günü" olarak kabul edilmesi öngörülmektedir.		

			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
--	--	--	-------------------------	-----------------------	-----------------------------------

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 150	14/11/2011	31/5/2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılarak basın yayın sektöründe çalışanların da 40 mıcı maddesine alınarak söz konusu maddede öngörülen fiili hizmet süresi zammından yararlanabilmeleri amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 142	02/11/2011	4/11/1984 Tarihli ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 4/11/1981 tarihli Yükseköğretim Kanununda değişiklik yapılarak, 24/2/1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanuna göre aylık bağlanmış gazilerin ve 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında terör eylemleri nedeniyle şehit veya malul olan kamu görevlileri, er-erbaş, geçici köy korucuları ve gönüllü köy korucularının çocuklarının, kendileri için yükseköğretim kurumlarında açılacak kontenjanlara yerleştirilebilmeleri amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 132	02/11/2011	3/11/1980 Tarihli ve 2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, 2330 sayılı Kanununun kapsamına giren kişilerin ilgili mevzuat uyarınca almış oldukları görev malullüğü aylıklarının artırım oranının %25 ten %50 ye çıkarılması ve bu artırılan kısmın 16 yaşından büyükler için uygulanmakta olan asgari ücretin brüt tutarından az olamayacağı öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 135	02/11/2011	12/4/1991 Tarihli ve 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki maluller ile şehit yakınlarına elektrik, doğalgaz ve telefon hizmetlerinde özel tarife uygulanması, malullere ve şehit yakınlarına verilen iş imkanlarının artırılması ve bu haklardan İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanuna göre aylık bağlanan gazilerin de yararlanması öngörülmüştür.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 136	02/11/2011	31/5/2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki terör eylemleri nedeniyle şehit olanların anne ve babalarına artan hisseye bakılmaksızın, muhtaçlık ve 65 yaş şartı aranmaksızın hesaplanacak şehit aylığının %25 inin bağlanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 141	02/11/2011	24/2/1968 Tarihli ve 1005 Sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 24/2/1968 tarihli ve 1005 sayılı Kanunda değişiklik yapılarak bahse konu Kanun kapsamında bulunanlara bağlanan şeref aylığının, 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan 30 günlük brüt asgari ücret tutarına yükseltilmesi ve hak sahibinin ölümü halinde bu aylığın hak sahibinin dul eşine, çocuklarına ve anne babasına ödenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 89	23/08/2011	Türkiye Emekli Subaylar Emekli Astsubaylar Harp Malûlü Gaziler Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; emekli uzman erbaşlara dernek kurma hakkı tanınması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 91	23/08/2011	Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile; uzman jandarmaların derece ve kademelerinin hesaplanmasında yüksek tahsillerinin, emeklilik hizmet süresinin hesaplanmasında ise bir yıllık askeri eğitimlerinin dikkate alınması amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	--------	------------	--

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 70	10/08/2011	Orman Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile, 6831 sayılı Orman Kanununun 31 inci ve 32 nci maddelerinde düzenlenen köy nüfusuna kayıtlı ve köyde devamlı oturan hak sahiplerine yapacak emval verilmesi veya nakdi bedel ödenmesini öngören maddelerinde belirtilen hak sahiplerinin kapsamının genişletilmesi amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	--------	------------	---

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 72	23/08/2011	Nafaka Alacaklılarının Korunmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde Nafaka Takip Müdürlüğü kurulması ve bu müdürlük aracılığı ile kendisi ve çocuğu için bağlanan nafaka bedellerini tahsil edemeyen kişilerin nafaka bedellerinin takip edilmesi amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	--------	------------	--

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 17	19/07/2011	Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile Tokat ili Niksar ilçesinde "Danışman Üniversitesi", Zile ilçesinde "Mustafa Necati Sepetçioğlu Üniversitesi", Erbaa ilçesinde "Erbaa Üniversitesi ve Turhal ilçesinde "Turhal Üniversitesi" kurulmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	--------	------------	--

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 19	19/07/2011	T.C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'dan Aylık ve Gelir Almakta Olanlara Ek Ödeme Yapılması İle Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'dan Aylık veya Gelir Almakta Olanlara Ödenen Gelir ve Aylıklardaki Artışlar Hakkında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile çeşitli sosyal güvenlik kurumlarından aylık almakta olanlara, her yıl aralık ayı içerisinde almakta oldukları aylık tutarında ek ödeme yapılması amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	--------	------------	--

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 15	18/07/2011	2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile; üniversite hastanelerinde geçici olarak görev yapmakta iken 657 sayılı Kanunun 4/B maddesine tabi sözleşmeli personel statüsüne geçirilen personele döner sermayeden ek ödeme yapılması amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	--------	------------	---

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 16	18/07/2011	2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifi Teklif ile 2022 sayılı Kanun gereğince 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesiz Türk vatandaşları ile özürülere bağlanacak aylıkların 16 yaşından büyükler için öngörülmesi olan asgari ücret tutarına göre hesaplanması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	--------	------------	---

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 43	23/08/2011	5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetler Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile 5434 sayılı Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde görev yapan askeri personelden emekli aylığı almakta olanlara emekli aylıkları ile birlikte ödenmek üzere her ay 100 TL tutarında bir ek ödemenin yapılması amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	--------	------------	---

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 1	2 / 5	05/07/2011	4736 Sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklifte, belediye ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmelerin toplu taşıma hizmetlerinde,
--------	-------	------------	---

			öğrenci kimlik kartı ve muhtar kimlik kartı sahiplerinden ücret talep etmemeleri ve öğrenci kimlik kartlarının tüm belediyelerde geçerli olması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 1	2 / 6	05/07/2011	Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun İle 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile İzmir'de İzmir Sağlık Bilimleri adıyla bir üniversite kurulması öngörülmektedir,
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1108	21/12/2012	657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 3294 Sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile devlet memurları ile analık sigortası kapsamındaki sigortalı kadınların 0-5 yaş grubunda yer alan çocukları için asgari ücretin yarısı kadar kreş-bakım ödeneği, ev kadınlarının da 0-5 yaş grubunda yer alan çocukları için asgari ücretin beşte biri oranında çocuk bakım desteği ödenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1102	21/12/2012	Engelli Hakları İzleme Komisyonu Kanun Teklifi
			Teklif ile, dünyada ve ülkemizde engelli hakları konusundaki gelişmeleri izlemek, engellilere ilişkin alınacak önlem ve tedbirler hakkında çalışmalar yapmak ve engelli haklarına aykırı davranışlarla ilgili başvuruları incelemek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisinde Engelli Hakları İzleme Komisyonu kurulması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1099	18/12/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; 2008 yılı Ekim ayından sonra ilk defa belediye başkanı olanların Bağ-Kur ve SSK hizmetlerinin kazanılmış hak aylığı ve emekli ikramiyesi hesabında dikkate alınmaması nedeniyle yaşanan sorunların giderilmesi; belediye başkanlığı yapmış veya yapacak olan eşit sosyal haklardan yararlandırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1073	13/12/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, esnaf ve sanatkarların hastalık ve ayakta tedavi süresinde geçici iş göremezlik ödeneği alabilmelerinin sağlanması hedeflenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1058	13/12/2012	Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, ortaokul ve liselerde Osmanlı Türkçesinin zorunlu ders olarak okutulması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1019	28/11/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Milli Eğitim Bakanlığı personeli olan öğretmenlerin fiili hizmet süresi zammı kapsamına alınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1005	27/11/2012	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, durumu Sağlık Kurulu Raporu ile belgelenen engellilerin ihtiyaç duydukları her türlü ortez/portez ve diğer iyileştirici araç ve gereçlerin herhangi bir katılım payı veya fark alınmaksızın ve

			kısıtlama getirilmeksizin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanmasının sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1006	27/11/2012	Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 193 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan öğretmenlere ödenen ek ders ücretlerinin gelir vergisinden istisna tutulması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 961	31/10/2012	Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; nüfusu on binin üzerinde olan belediyelerde kimsesizler ve barınma ihtiyacı olanlar için barınma evlerinin açılması amaçlanmaktadır
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 963	31/10/2012	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, Hatay, Şanlıurfa, Gaziantep, Kahramanmaraş, Adıyaman ve Osmaniye illerinde görev yapan devlet memurlarına bir yıl süreyle kira yardımı yapılması ve yapılacak bu yardımın süresini ve miktarını artırma yetkisinin Bakanlar Kuruluna verilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 927	17/10/2012	5449 Sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 5449 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, engelli istihdamı gruplarının oluşturulması, engelli istihdamını artıracak faaliyet ve projelere destek olunması, desteklenen faaliyet ve projelerin uygulama sürecinin izlenmesi, değerlendirmesi ve sonuçlandırılmasının Kalkınma Ajanslarının görevleri arasına eklenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 911	10/10/2012	Devlet Memurları Kanunu ile İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, kadın memurlar ile kadın işçilerin mevcut durumda doğumdan önce 8 ve doğumdan sonra 8 olmak üzere toplam 16 hafta olan analık izninin, doğumdan önce 12 ve doğumdan sonra 12 olmak üzere toplam 24 haftaya çıkarılması hedeflenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 920	12/10/2012	Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, 2330 sayılı Kanun kapsamına girenlerden, terör olayları sebebiyle hayatını kazanamayacak derecede ruh sağlığı bozulanlara da aylık bağlanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 906	10/10/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Sosyal Güvenlik Kurumundan yaşlılık aylığı almakta olan vatandaşlara yılda iki defaya mahsus ikramiye ödenmesi yoluyla refah seviyelerinin yükseltilmesi hedeflenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 885	02/10/2012	31/5/2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; çırak ve stajyer öğrenci olarak çalışan meslek lisesi ve yükseköğrenim öğrencilerine çalışılan bu süreler için borçlanma hakkı verilerek, sigortalılık başlangıç tarihinin çıraklığa veya staja başlama tarihi olarak esas alınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 886	02/10/2012	Devlet Memurları Kanununda ve İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile; doğum sonrası dönemin bebeğin gelişimi için önemi sebebiyle kadınların doğum izninin doğum sonrası için 8 haftadan 16 haftaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	--

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 809	13/08/2012	Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile; bakıma muhtaç özürülere sunulacak bakım hizmetleri için ödenecek bakım ücreti için gerekli şartların yeniden düzenlenmesi ve ödenecek tutarın tespit edilmesine ilişkin esasların belirlenmesi hedeflenmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	--

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 772	10/07/2012	657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler... 24 / 32 / 81728/08/2012 Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Teklif ile, genel idare hizmetleri sınıfında görev yapan müdürlerin ve şube müdürlerinin ek göstergelerinin 3000 olarak düzenlenmesi öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	--

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 798	20/07/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile daha önce 506 ve 5434 sayılı kanunlar kapsamında fiili hizmet zammı almakta olup 5510 sayılı kanuna göre bu haktan yararlanamayan bazı meslek gruplarının tekrar bu kapsama alınmaları, yaş haddinden emeklilik hakkını kazandığı halde hizmet süresi eksik olduğu için emekli olamayanlara 5 yıla kadar prim borçlanma verilerek emekli olmalarının sağlanması ve 31/12/2000 tarihinden önce vergi mükellefi olup kendi hesabına bağımsız süreleri bulunanların daha önce Sosyal Güvenlik Kurumuna sigortalılığı tescil edilmiş olması şartı aranmadan; bu sürelerin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi ve bu sürelerin tamamının borçlandırılmasına imkan verilmesi amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	--

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 847	06/09/2012	Özürülüler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile, 5378 sayılı Kanun'da yer alan 'özürülü' ibarelerinin 'engelli' şeklinde değiştirilmesi amaçlanmaktadır. Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	--

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 724	22/06/2012	31/05/2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile, genel sağlık sigortalısının yaşları ne olursa olsun evli olmayan, boşanan veya eşi vefat eden kızlarının bakmakla yükümlü olduğu kişiler arasına alınması öngörülmektedir. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	---

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 707	19/06/2012	1005 Sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile; İstiklal Savaşı, Kore Savaşı ve Kıbrıs Barış Harekatına katılanlara bağlanan ve sosyal güvencesi olup olmaması durumuna göre sınıflandırmaya tabi tutulan şeref aylığı ödemesinde eşitlik sağlanması amaçlanmaktadır. Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...
--------	---------	------------	---

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 687	14/06/2012	Kamuda Aynı İşi Yapmakla Birlikte Farklı Statüde Çalışanların Memur veya Sürekli İşçi Kadrolarına Atanması Amacıyla Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Teklif ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi kurumlarda kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin hizmet alımı yoluyla gördürülmesinin yasaklanması, kamuda memur statüsü dışında sözleşmeli ve geçici statüde istihdam edilecek personel sayısına sınırlama getirilmesi, kamuda çalışan sözleşmeli ve geçici statüde çalışan personel ile mevsimlik ve taşeron işçi statülerinde çalışan
--------	---------	------------	--

			personelin durumlarına uygun memur veya sürekli işçi kadrolarına atanmaları amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 614	15/05/2012	Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, devlet üniversitelerinde halen yılı içerisinde usulüne uygun olarak vizesi yapılmış geçici iş pozisyonlarında toplam 6 ay veya daha fazla süreyle çalışmış olanlardan fabrika, şantiye, atölye, çiftlik, arazi gibi işçi istihdamının zorunlu olduğu yerlerde işçiler eliyle gördürülmesi gereken işlerde fiilen çalışanlar sürekli işçi kadrolarına, bunların dışında kalan geçici işçiler ise istekleri hâlinde Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (A) fıkrası hükümleri uyarınca eğitim düzeyleri ve hizmet sürelerine uygun memur kadrolarına ilgili mevzuattaki sınırlamalara tabi olmaksızın atanmaları öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 625	23/05/2012	Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasası ve Sosyal Güvenlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, köy ve mahalle muhtarlarının özlük haklarının iyileştirilmesi öngörülmekte ve sigorta primlerinin ödenme usul ve esasları düzenlenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 603	16/05/2012	Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan subay ve astsubay rütbelilerin zorunlu hizmet sürelerinin kısaltılması, yükselebilecekleri derece ve kademenin artırılarak emekli olmuş olanların da intibaklarının sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 616	16/05/2012	Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, milli istihbarat teşkilatı ve emniyet teşkilatı emeklilerine ödenen 100 Türk Lirası tutarındaki ek ödemenin 200 Türk Lirası olarak değiştirilmesi; subay, astsubay, uzman jandarma, ve uzman erbaş emeklilerinin de ek ödeme kapsamına alınması ve bu ek ödeme tutarının her yıl Tüketici Fiyatları Endeksi oranında artırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 617	16/05/2012	Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 1111 sayılı Askerlik Kanunu'nda değişiklik yapılmak suretiyle, Terörle Mücadele Kanunu kapsamında hayatını kaybeden yükümlülerin yanı sıra Subay, Astsubay, Uzman Jandarma ve Uzman Erbaşlar ile Emniyet Teşkilatı mensuplarının da çocukları ile kardeşlerinin tamamının istekli olmadıkça silah altına alınmaması ve silah altındakilerin istekleri halinde terhis edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 615	15/05/2012	Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'nda değişiklik yapılmak suretiyle, Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde bakılan ve korunan çocukların kamu kurum ve kuruluşlarına memur olarak atanabilmesi için ayrılan binde bir oranındaki kadro sayısının binde beşe yükseltilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 598	16/05/2012	Güvenlik Tazminatı Ödenmesine Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile subay, astsubay, uzman jandarma ve erbaşlar ile emniyet sınıfı hizmetleri mensupları ve geçici köy korucularının özlük haklarında iyileştirme yapılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24	2 /	15/05/2012	T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün ve
----	-----	------------	--

/ 2	594		Özürü Memur Seçme Sınavının İsmının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklifle, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde kurulmuş olan "Özürü ve Yaşı Hizmetleri Genel Müdürlüğü"nde ve engelli vatandaşların kamuda istihdam edilmeleri için düzenlenen "Özürü Memur Seçme Sınavı"nda yer alan "özürü" ibarelerinin "engelli" ibaresi ile değiştirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 573	02/05/2012	29/8/1977 Tarihli ve 2108 Sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile muhtarlara verilen aylık ödenek tutarının brüt asgari ücret olarak belirlenmesi ve bu ödeneği, muhtarlıkların bulunduğu yerleşim biriminin idari yapısı ve nüfusu dikkate alınmak suretiyle bir katına kadar farklı olarak belirlemeye Bakanlar Kurulunun yetkili kılınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 545	24/04/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 25'inci maddesinde bir değişiklik yapılarak, göğüs kanseri hastalığının ileri aşaması bulunduğu yetkili sağlık kurumlarında düzenlenecek raporla tespit edilen sigortalının, meslekte kazanma gücü veya çalışma gücü kaybı dikkate alınmaksızın malul sayılacağı düzenlenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 533	24/04/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 60'ıncı maddesinde bir değişiklik yapılarak, üniversitelerin yapmış olduğu ikili anlaşmalar veya değişim programları çerçevesinde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin genel sağlık sigortalısı sayılmayacağı ve bunların sağlık giderlerinin 2547 sayılı Kanun'un 46'ncı ve 47'nci maddeleri çerçevesinde üniversitelerin bütçelerine konulacak ödenekten karşılanacağı düzenlenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 517	12/04/2012	22/5/2003 Tarihli ve 4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'na ek bir madde eklenerek kamu kurum ve kuruluşlarında belirsiz süreli hizmet akdi ile çalışan işçilerin belli koşullarda kurumlar arası nakline imkan sağlanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 496	11/04/2012	Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun ile Uyuşturu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; eczanelerin nüfus kriteri esas alınması suretiyle açılması, yeni mezun eczacıların serbest eczane açabilmeleri için en az bir yıl süreyle mesul müdür eczacı ile birlikte yardımcı eczacı olarak çalışmaları, reçete veya ciroya göre eczanelerde ikinci eczacı çalıştırılma zorunluluğu getirilmesi, eczacının eczanede bulunmadığı hallerde mesul müdürün çalıştırılması koşullarının düzenlenmesi, geleneksel bitkisel tıbbi ürünlerin eczanelerde satılabilmesi ve eczanelerde elektronik kayıt yapılabilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 483	30/03/2012	Yolsuzluklarla Mücadele Kurumu Kanun Teklifi
			Teklif ile; kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde yolsuzluklarla mücadele etmek üzere, kamu tüzel kişiliğini haiz ve özerk bir kurum yapısında, Yolsuzluklarla Mücadele Kurumunun kurulması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 492	30/03/2012	2013 Yılı'nın "Düşünme ve Beyin Yılı" İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 2013 yılı'nın "düşünme ve beyin yılı" ilan edilmesi ve her on yılda bir kutlama yapılması öngörülmektedir.

			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
--	--	--	-------------------------	-----------------------	-----------------------------------

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 466	28/03/2012	Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile Terörle Mücadele Kanunu'nda şehit ve malul gazi/gazi tanımları eklenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 457	15/03/2012	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, emniyet hizmetleri sınıfına mensup memurlardan üniversite veya yüksekokul mezunu olanların birinci dereceye kadar yükselebilmeleri, bu sınıfa dahil personelin ek göstergesinde iyileştirme yapılması ve tazminat oranının artırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 453	09/03/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Kadınların sigorta tescil tarihinden önce gerçekleşen doğum veya analık sürelerini borçlanabilmeleri ve hizmet akdine bağlı olmaksızın bağımsız çalışan kadınların da bu haktan yararlanmaları öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 449	09/03/2012	6660 Sayılı Güzel Sanatlarda Fevkalade İstidat Gösteren Çocukların Devlet Tarafından Yetiştirilmesi Hakkında Kanunda İki Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, üstün zeka ve yeteneğe sahip görülen çocukların devlet tarafından sağlanacak ödenekle yurt içinde ve yurtdışında özel eğitime tabi tutulmaları öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 428	07/03/2012	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile 657 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, emniyet hizmetleri sınıfında görev yapan personelin ek göstergelerinin artırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

2 / 4 / 2	2 / 41 / 7	13/03/2012	Yayla ve Yaylacılık Kanunu Teklifi
			Yayla ve yaylacılık hakkındadır.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 393	27/02/2012	Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, temel eğitim aşamasını tamamlayan er ve erbaşlara, Devlet Memurları Kanunu'nda göreve yeni başlayan memurlar için belirlenen aylık tutarında harçlık verilmesi ve bu harçlığı bir katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulunun yetkili kılınması amacıyla 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanunu'nda değişiklik yapılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 399	27/02/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, emeklilik yaşını doldurduğu halde ödemesi gereken prim gün sayısını doldurmadığı için emekli olamayanların borçlanarak emekli olabilmelerini sağlamak amacıyla 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda değişiklik yapılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 21/02/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
--------	----------------	--

/ 2	382		Teklifi
			Teklif ile, 506 sayılı Kanun'a tabi olanlar ile 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanların hesaplanacak malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortası primlerini ödeyerek, on beş yılı geçmemek şartıyla çalışma sürelerini borçlanabilmeleri öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 379	15/02/2012	Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanuna Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 21 Mart gününün Nevruz Bayramı olarak kutlanması amaçlanmıştır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 365	03/02/2012	Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, hayvan haklarının güvence altına alınması ve hayvanların korunması amacıyla hayvanlara zarar verenlere adli para cezalarının yanı sıra hürriyeti bağlayıcı cezaların da verilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 363	31/01/2012	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, belediyelerde ve il özel idarelerinde sözleşmeli olarak çalışan personelin durumlarına uygun memur kadrolarına atanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

MHP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 919	12/10/2012	6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile şiddet olarak tanımlanan tutum ve davranışlar yönünde, şiddet uygulama ihtimali olan ya da şiddet uygulayan kişileri doğrudan ya da dolaylı olarak etkileyen veya şiddet teşvik eden kişilerin azmettirici sıfatıyla 6284 sayılı Kanun kapsamına alınması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

Tablo 10 : 24.Dönem BDP'nin Kanun Teklifleri

**BDP'NİN 28/06/2011-20/05/2014 TARİHLERİ ARASINDAKİ
KANUN ÖNERİ LİSTESİ**

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2027	12/02/2014	03.07.2005 Gün ve 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile on sekiz yaşını doldurmamış çocuklar hakkında, üst sınırı beş yılı aşmayan hapis cezasını gerektiren fiillerden dolayı tutuklama kararı verilememesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2015	13/02/2014	Toplumsal Barış ve Müzakere Kanunu Teklifi
			Teklif ile toplumsal barışın sağlanması ve mevcut çatışmalara kaynaklık eden sorunların çözümü için barış ve müzakere süreçlerinin yasal çerçevesinin belirlenmesi ve bu süreçlerin desteklenip kolaylaştırılması öngörülmektedir. Bu doğrultuda gerçekleştirilen müzakerelerin usul ve esaslarının belirlenmesi, katılım ve şeffaflığının sağlanması; tüm yurttaşların sivil, siyasi, kültürel ve sosyal haklarının korunması ve geliştirilmesi; ayrımcı uygulamalar ile mücadele edilmesi; politik amaçlarla silahlı mücadeleye başvurmuş örgüt üyelerinin toplumsal yaşama katılması ve demokratik mücadele zemininin hazırlanması; daha özgürlükçü ve demokratik bir Anayasa'nın hazırlanması için gerekli çalışmaların yürütülmesi; zorunlu göçe tabi tutulanların zararlarının tazmini ve isteğe bağlı geri dönüş yapanlara insan onuruna yaraşır yaşam koşullarının sağlanması; kişilerin zorla kaybedilmesi ve öldürülmesi suçlarını işlemiş olan Devlet görevlilerinin yargılanması ve bu suçların insanlığa karşı suç olarak tanımlanması; bu teklifte yer alan düzenlemelerin hayata geçirilmesi için TBMM bünyesinde Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Komisyonu'nun kurulması ve aynı amaçlar ile Toplumsal Barış ve Müzakere Bakanlığı'nın teşkili için gerekli çalışmaların yapılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1690	01/07/2013	65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; 2022 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, eşi vefat eden kadınların almış oldukları ödeneklere ek olarak 65 yaşına geldiklerinde söz konusu vatandaşlara bağlanan aylıktan da yararlanabilmeleri öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1716	10/07/2013	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; doğum sonrası istihdam edilen ve sigortalı olan kadın çalışanların borçlanabilmeleri, doğum sonrası verilen analık izninin ebeveyn izni şeklinde düzenlenerek babaların da izin kullanımına teşvik edilmesi, ebeveyn izni süresi sonrası işçilerin bir önceki istihdam edildikleri iş yerinde çalışabilmeleri, ebeveyn izni kullanılması kaynaklı kıdem ve derece ilerlemesinde söz konusu sürenin dahil edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1781	07/10/2013	Devlet Memurları Kanununda Kısmi Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile kademe ilerlemesi teşvikinden yararlanmada kapsamın genişletilmesi, mevcut iki yıllık sürenin bir yıla indirilmesi, karşılıklı olarak yer değiştirmede atamaya yetkili amirin uygun bulma şartının kaldırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1909	04/12/2013	4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, işverenlerin elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör ve kamu iş yerlerinde, kadın sığınma evinde en az altı ay kalmış olan kadınları çalıştırmakla yükümlü olması ve terör olaylarının

			etkisiyle malul sayılmayacak şekilde yaralananların çalıştırılma yükümlülüğü kapsamından çıkarılarak, engellilerin zorunlu çalıştırılma oranının artırılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1916	13/12/2013	Türkiye İş Kurumu Kanununun ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile iş ve meslek danışmanlarının Devlet Memurları Kanununa göre istihdam edilmeleri, meslek sınıflarının kategorize edilmesi, özlük haklarının iyileştirilmesi ve güvence altına alınması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1915	13/12/2013	23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 Tarihlerinde Meydana Gelen Depremlerden Zarar Görenlerin Vergi Borçları ve Vergi Cezalarının Terkini Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde meydana gelen depremlerde zarar gören il ve ilçelerde, bu tarihlerden önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak tahakkuk etmiş ve vadesi geldiği hâlde ödenmemiş veya bu tarihlerden önceki dönemlere ait olup deprem tarihi itibarıyla vadesi geçmemiş olan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergiler, emlak vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, veraset ve intikal vergisi, çevre temizlik vergisi ve harçlar ile bunlara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı, fon payı ve vergi cezaları ile 4306 sayılı Kanuna göre alınan eğitime katkı payının terkinin ile depremedelerin ekonomik külfetinin azaltılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1682	27/06/2013	4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 4857 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, banka çalışanların fazla çalışma sürelerine verilecek ücretin normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde yüzüne yükseltilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24/3	2 / 1670	24/06/2013	6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Hakkında Değişiklik Teklifi
			Teklif ile, tehlike sınıfları tebliğinde belirlenen sektörlerde kendi mesleğinde beş yıl çalışmış olan C sınıfı iş güvenliği uzmanlarının tehlikeli sınıfta dört yıl, 8 yıl çalışmış olanların beş yıl süreyle çok tehlikeli sınıfta çalışabilmeleri öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1657	19/06/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, yer altında çalışanlar için 55 olan emeklilik yaşının aşağıya çekilmesi ve yer üstünde çalışanlara yıpranma payı verilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1638	18/06/2013	İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, İş Kanunu'na psikolojik taciz (mobbing)'in tanımının eklenmesi ve işverene istihdam ettiği personele karşı uygulanan psikolojik tacizi önleme sorumluluğunun verilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1618	07/06/2013	Millî Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 1739 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, 'Medya Okuryazarlığı' dersinin ortaokul ve lise müfredatına zorunlu ders olarak alınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1610	06/06/2013	65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
--------	----------	------------	---

			Teklif ile; 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesiz Türk vatandaşlarına bir aylık net asgari ücretin yarısı oranında aylık bağlanması; her türlü gelirler toplamı esas alınarak kendilerine ait veya bakmakla yükümlü oldukları birey sayısına göre ortalama aylık gelir tutarı, net asgari ücret tutarının yarısından daha az olanların muhtaç sayılmaları; 65 yaşını doldurmamış olmakla beraber muhtaç sayılan ve 18 yaşını dolduran engelliler ile muhtaç sayılan ve bakmakla mükellef olduğu 18 yaşını doldurmamış engelli yakını bulunanlara bir aylık net asgari ücret tutarında aylık bağlanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1591	29/05/2013	Devlet Memurları Kanunu ile Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, kamuda istihdam edilen engelli bireylerin kademe ve derece ilerlemesi, maaş, emekli aylığı ve pasaport gibi hakları alanında koruyucu bazı düzenlemelerin yapılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1573	23/05/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, olağanüstü hâl dönemlerinde kamu kurum ve kuruluşları ile kamu tüzel kişiliğine sahip kurumlarda açılan kamu görevine ve işçiliğe giriş sınavını kazanıp haklarında yapılan güvenlik soruşturması sonucunda sakıncalı oldukları gerekçesiyle göreve başlatılmayan veya göreve başlatılmasına karşın işine son verilenlerin göreve atanmaları, işe iade edilmeleri ve mahrum kaldıkları özlük haklarının tazmini amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1543	16/05/2013	Psikologlar Meslek Kanununa Dair Kanun Teklifi
			Teklif, psikolog unvanının kazanılması ve psikologluk mesleğinin yürütülmesine ilişkin ilkeler ile Türkiye Psikologlar Birliği ve psikolog odalarının kuruluş, görev, yetki ve organlarının düzenlenmesini amaçlamaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1542	15/05/2013	Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, bakım hizmetine ihtiyaç duyduğu tespit edilen veya bakım hizmeti almak için başvuruda bulunan engellilere sunulan bakım hizmetlerinin çeşitlendirilmesi ve bakıma muhtaç engellilere maddi olanaklarına bakılmaksızın bu hizmet türlerinden herhangi birini seçme imkânının verilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1527	03/05/2013	İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile elli ve üzerinde işçi çalıştırılan işyerlerinde emzirme odasının kurulmasının, yüz elliden çok işçi çalıştırılan işyerlerinde ve çalışan sayısına bakılmaksızın tüm kamu kurumlarında kreş kurulmasının zorunlu hale getirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1446	12/04/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4'üncü maddesini birinci fıkrasının (C) bendi kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda çalışmakta olan geçici personelin memur kadrolarına atanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1461	12/04/2013	Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 4/C'li kamu çalışanların kadroya geçirilmesi yoluyla, geçici personelin sosyal haklara ve güvenceli çalışma koşullarına sahip olmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.

			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
--	--	--	-------------------------	-----------------------	-----------------------------------

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1462	12/04/2013	193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; gelir vergisi oranları düşürülerek, çalışanların üzerindeki vergi yükünün azaltılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA
			Metni
			Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1441	10/04/2013	6581 Sayılı Azınlık Okulları Türkçe ve Türkçe Kültür Dersleri Öğretmenleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, 20/5/1955 tarihli ve 6581 Sayılı Azınlık Okulları Türkçe ve Türkçe Kültür Dersleri Öğretmenleri Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un yürürlükten kaldırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA
			Metni
			Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1431	08/04/2013	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, itfaiye teşkilatında daire başkanı, itfaiye müdürü, itfaiye şube müdürü, itfaiye amiri, itfaiye çavuşu ve itfaiye eri olarak görev yapan kişilerin yangın söndürme işinde çalışma ölçütü esas alınmaksızın fiili hizmet süresi zammından yararlandırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA
			Metni
			Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1405	28/03/2013	İş Kanunu ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile İş Kanununda yer alan 'Analık halinde çalışma ve süt izni' başlıklı maddenin, madde başlığının 'Ebeveynlik ve Süt İzni' olarak değiştirilmesi, doğum izinlerinin artırılması, erkek işçilerin de bu izinlerden yararlandırılması ve bu hakların Devlet Memurları Kanununa tabi olarak çalışanlarla eşit hale getirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA
			Metni
			Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1380	20/03/2013	Sulama Birlikleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile sulama birliklerinde işçi olarak görev yapan idari, teknik ve yardımcı teknik personelin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak çalıştırılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA
			Metni
			Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1363	19/03/2013	Emeklilerin ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, emekli olmaya hak kazananlar ve sosyal güvenlik kurumlarından emekli maaşı alanlar ile bunların dul ve yetimlerinin sendika kurmalarına ve bu sendikalara üye olmalarına olanak sağlayacak mevzuat altyapısının oluşturulması amaçlanmakta; bu bağlamda, söz konusu sendikal yapıların kuruluş ve kurumsal yapılanma esasları belirlenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA
			Metni
			Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1331	28/02/2013	Tekke ve Zaviyelerin Serbestliği ve İbadet Yeri İbaresinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, 30/11/1925 tarihli ve 677 sayılı Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklar ile Bir Takım Unvanların Men ve İlgasına Dair Kanun'un yürürlükten kaldırılması ve 2981, 6785 ve 3194 sayılı Kanunlarda yer alan 'ibadet yeri' ibarelerinin 'cami, cem evi, mescit, kilise, sinagog, havra' olarak değiştirilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA
			Metni
			Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1330	27/02/2013	17.03.1981 Tarih ve 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nün resmi bayram günü olması öngörülmektedir.

			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
--	--	--	-------------------------	-----------------------	-----------------------------------

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1307	21/02/2013	1353 Sayılı Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile; 1353 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, resmi kayıtlarda Türk harflerinin kullanılma zorunluluğunun ortadan kaldırılması; Türkçe dışında farklı dilleri konuşan vatandaşların kamusal hizmetlerden kendi dillerinde yararlanmaları; 1353 sayılı Kanun'da yer alan merbut cetveline Teklif ile eklenen yeni harflerin tapu kayıtları ile nüfus ve evlenme cüzdanlarında yer alması; Türk harfleri dışındaki harflerin de eğitimde kullanılması; Türkçe levha, tabela, ilan, reklam ve sinema yazıları ile gazete, kitap ve dergilerin Türk harfleriyle basılma ve yazılma zorunluluğunun kaldırılması amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1288	21/02/2013	Ceza ve İnfaz Kurumu Personelinin Özlük Haklarının İyileştirilmesine Dair Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile ceza ve infaz kurumu personelinin özlük haklarının iyileştirilmesi ve ceza ve infaz kurumu personeline sendika kurma hakkı verilmesi amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1249	11/02/2013	5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile; 5237 sayılı Kanun'a ek madde eklenmesi suretiyle, sağlık personelinin yerine getirdiği sağlık hizmeti sırasında fiili olarak hukuka aykırı bir şekilde baskı uygulayan kişi ya da kişilere ceza verilmesi öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1245	05/02/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile çıraklık ve meslek liselerinde okumakta olan veya yüksek öğrenimleri sırasında staj yapan öğrencilerden sigortalı sayılanların çıraklık ve staj süreleri içerisinde borçlanma hakkı öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1234	07/02/2013	Tevhid-i Tedrisat Kanununun Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile, Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1200	29/01/2013	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
			Teklif ile, maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıldan beri çalışanların emeklilik yaş şartının 55'ten 50'ye indirilmesi ve yerüstü maden işlerinde çalışanlara fiili hizmet zammı süresi verilmesi öngörülmektedir.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1143	10/01/2013	Eğitim Kurumlarında ve Kamuda Kılık Kıyafet Serbestisi Hakkında Kanun Teklifi		
			Teklif ile; orta ve yükseköğrenim kurumlarında eğitim gören ve kamusal alanda çalışan kimselerin dini inançları gereği giymiş oldukları kılık ve kıyafetlerinden ötürü eğitim ve öğrenim ile kamuda görev yapma haklarını kullanmalarındaki engellerin kaldırılması, eğitim ve öğrenim hakkı ile çalışma hürriyetinden herkesin eşit yararlanması amaçlanmaktadır.		
			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 244	14/12/2011	Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile hükümlü ve tutukluların, yakınlarının ikametgâhlarına en yakın yerleşim yerlerindeki ceza ve tutukevlerinde tutulmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 222	19/12/2011	Türk Ceza Kanununda ve Basın Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Türk Ceza Kanununun 216 ncı maddesinde sayılan halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama suçlarına ilişkin hapis cezalarının paraya çevrilememesi, ertelenememesi ve bu suçların zamanaşımına uğramasının engellenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, Basın Kanununda değişiklik yapılarak basın özgürlüğünün kullanılmasının ancak Türkiye'nin taraf olduğu nefret suçları ile ırkçı ve etnik ayrımcılığa karşı uluslararası sözleşme hükümleri ile çatışan hallerde sınırlanabilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 205	22/11/2011	21.06.1927 Tarih ve 1111 Sayılı Askerlik Kanunu, 22.05.1930 Tarih ve 1632 Sayılı Askeri Ceza Kanunu ile 26.09.2004 Tarih ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun Kimi Maddelerinin Değiştirilmesine ve Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; askerlik çağına gelmiş olan kişiler için, vicdani ret hakkı ve bu hakkın kapsamı ile yararlanma usul ve esaslarına ilişkin olarak 1111 sayılı Kanunda, bu haktan yararlanacak kişilere verilecek cezaların kaldırılması ve açılmış davaların düşmesi için 1632 sayılı Kanun ile 5237 sayılı Kanunda değişiklik yapılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 214	18/11/2011	5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; cinsel saldırı suçları, çocukların cinsel istismarı, reşit olmayanla cinsel ilişki, müstehcenlikte ve fuhuşta çocukların kullanımı suçlarına ilişkin cezaların artırılması ile çocukların cinsel istismarı suçundan mahkum olanların koşullu salıverilme hükümlerinden yararlanmalarının önlenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 186	16/11/2011	17.03.1981 Tarih ve 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 2'nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile Resmi bayram günleri kapsamına kadınlar günü ve bahar bayramının dâhil edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 181	24/11/2011	2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; muhtaç, güçsüz ve kimsesiz 65 yaşını doldurmuş olanlara bağlanan aylık miktarında artış sağlanarak günümüz ekonomik koşulları ile uyumlu hale getirilmesi, muhtaçlık sınırının rakamsal olarak açık ve net bir biçimde ifade edilmesi, 2022 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin (a) bendinde belirtilen bakıma muhtaç engellilere verilen maaş miktarının, 2828 sayılı Kanunda aynı nitelikteki engellilere tanınmış olan maddi imkanlar seviyesinde eşitlenmesi ve özur oranı itibarıyla bu Kanundan yararlananların maaşlarının iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 153	25/10/2011	2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda değişiklik yapılarak polisin "durdurma" yetkisinin kaldırılması, polisin parmak izini alma yetkisinin sınırlandırılması, polise bulunduğu tüm binalarda kimlik gösterme zorunluluğuna son verilmesi ve polisin mahkeme kararı olmaksızın dinleme yapabilmesinin engellenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 145	24/10/2011	5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu ve 4320 Sayılı Ailenin Korunması Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, son yıllarda artan kadın cinayetlerinin önüne geçmek amacıyla, cinayeti işleyen suçlulara verilecek cezaların caydırıcı nitelikte olabilmesi için 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda; şiddete maruz kalan kadınların, çocukların ve diğer aile bireylerinin mevcut durumdan daha etkin bir şekilde korunabilmesi için ise 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanunda değişiklik yapılması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 120	07/10/2011	Türk Ceza Kanununun Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar Kanununda Yer Alan Maddelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; Türk Ceza Kanununun Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar Bölümünde yer alan haberleşmenin gizliliğini ihlal, kişiler arasındaki konuşmaların dinlenmesi ve kayda alınması, özel hayatın gizliliğini ihlal, kişisel verilerin kaydedilmesi, verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme, verileri yok etmeme suçlarına ilişkin öngörülen yaptırımların daha etkili ve caydırıcı düzenlenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 109	07/10/2011	Kredi Kartları Faizlerinin İndirilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Kredi kartı faizlerine sınırlama getirilmekte, halihazırdaki borçluların altı ay içerisinde başvurularını durumunda borçlarına uygulanacak faizlerin yeniden hesaplanması ve bir defaya mahsus olmak üzere bu borçların 12 taksitte ödenebilmesi imkanı öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 112	07/10/2011	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yargıç Üye Seçilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yargıç üyeliği için aday gösterilmesinin usul ve esasları düzenlenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 97	07/10/2011	Cinsel Taciz Suçlarında Cezanın Arttırılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, bir kimseyi cinsel amaçlı olarak taciz eden kişi hakkında muhakeme yapılabilmesi için aranan mağdurun şikayeti şartının kaldırılması; ceza alt sınırının üç aydan altı aya yükseltilmesi; toplumun infialine yol açan, bu nevi suçları topluca işleyen, şiddet kullananlara, alenen açık yerlerde söz ve fiilleri ile cinsel tacizde bulunanlara iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 98	07/10/2011	Soyadı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, Soyadı Kanununda yer alan Türk ibaresinin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak değiştirilmesi, kullanılmayacak soyadlarının kapsamının değiştirilmesi, kadınların sadece kendi soyadlarını da kullanabilmelerine imkân tanınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1109	19/12/2012	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, eşi cezaevinde olan, resmîyette evli gözüktüp eşi tarafından terkedilmiş, eşini terk etmek zorunda kalmış, kuma olup eşini yitirmiş ya da terk etmiş veya terk edilmiş, eşi vefat etmiş veya boşanmış olup aile içinde kişi başına düşen geliri asgari ücretin üçte birinin altında olanlara, herhangi bir ölçüt ya da tespit yapılmadan doğrudan nakit sosyal destek sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1104	18/12/2012	5393 Sayılı Belediye Kanununun 32. Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 5393 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle, belediye meclis üyelerine ödenen huzur

			hakkı ödemesinin artırılması ve sosyal güvencesi olmayanların bir sosyal güvenlik kuruluşu ile ilişkilendirilmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1036	30/11/2012	HIV-AIDS Kanunu Teklifi
			Teklif ile; AIDS'in yayılmasının önlenmesi, tedaviye erişimin kolaylaştırılması, HIV pozitif kişilerin haklarının korunması, hak ihlallerini önlemeye yönelik caydırıcı tedbirlerin alınması ve HIV virüsünün yayılmasının önlenmesi amaçlanmakta; bu kapsamda Ulusal AIDS Kurulunun kurulması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 947	31/10/2012	Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılması Hakkında İçtüzük Teklifi
			Teklif ile; Kadınların Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda kumaş pantolon giyebilmelerine ve başörtüsü takabilmelerine imkan tanınması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 948	31/10/2012	4721 Sayılı Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, kadının evlenmekle kocasının soyadını alacağı yönündeki hüküm değiştirilmekte, eşlerin evlendikten sonra kendi soyadlarını kullanmaya devam edebilecekleri gibi içlerinden birinin soyadını aile soyadı olarak seçip kullanabilecekleri ya da her iki soyadını birlikte kullanma hakkına sahip oldukları düzenlenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 942	22/10/2012	65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; yaşlılık aylığı alan Türk vatandaşlarına yapılan aylık ödemenin artırılarak asgari ücretin üçte biri oranına çıkartılması ve bu kişilere üç ayda bir asgari ücret kadar ödeme yapılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 950	01/11/2012	5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenen suçların din, dil, mezhep, siyasi veya felsefi görüş, etnik köken, cinsiyet, cinsel yönelim, yaş ve sakatlık gibi ayırt edici bir özellikten dolayı işlenmesi halinde, bu suçlara verilecek cezanın beşte bir oranında artırılarak uygulanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 934	18/10/2012	Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, sanık veya mağdurun duruşmadaki savunmasını tercih ettiği dilde yapabilmesinin sağlanması hedeflenmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 923	16/10/2012	5187 Sayılı Basın Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, herhangi bir kişiye veya gruba karşı din, dil, mezhep, siyasi veya felsefi görüş, etnik köken, cinsiyet, cinsel yönelim, yaş, sakatlık gibi ayırt edici bir özellikten dolayı nefret söylemi üretmek okuyucuları bu kişi ve gruplara karşı saldırıya özendiren yazı ve resim yayımlayanların idarî para cezasıyla cezalandırılmaları amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 902	05/10/2012	657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda ve 3797 Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; 657 sayılı Kanun kapsamında kamu hizmetlerinde çalıştırılan sözleşmeli öğretmenlerin istihdamına son verilmesi öngörülmüştür. Ayrıca, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında

			sözleşmeli statüde görev yapan öğretmenlerin hizmet sürelerine, hizmet bölgelerine ve hizmet puanlarına bakılmaksızın Bakanlığın öğretmen kadrolarına naklen atamaları amaçlanmıştır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 879	27/09/2012	Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; çeşitli nedenlerle Türkiye'den ayrılmak zorunda kalan ancak bugün Türkiye'ye geri dönmek isteyen kişilerin vatandaşlıklarını geri kazanma haklarının temin edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 767	06/07/2012	Hakikat ve Adalet Komisyonunun Kurulması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde Hakikat ve Adalet Komisyonu adlı bir komisyon kurulması ve kurulacak bu komisyonun görevlerinin, yetkilerinin ve çalışma usul ve esaslarının belirlenmesi amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 876	21/09/2012	4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile Türk Medeni Kanunu ve Türk Ceza Kanunundaki çocuk tanımlarının 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunundaki tanımla uyumlu hale getirilmesi, böylelikle çocuk haklarının ihlalinin ve çocuk istismarının önlenmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 650	31/05/2012	Muhtarların Sosyal Güvenlik Hakları Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile muhtarların ödeneklerinin yeniden düzenlenmesi, sosyal güvenlik primlerinin İl Özel İdaresince ödenmesi ve görevleriyle ilgili seyahatlerini indirimli gerçekleştirmelerinin sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 609	10/05/2012	5879 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 2828 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kanunu'nda değişiklik yapılmak suretiyle, kültür ve tabiat varlıklarına ait müze ve ören yerlerine yapılan ziyaretlerin herhangi bir ücrete tabi tutulmaması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 543	20/04/2012	222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, askeri güvenlik alanlarının okullara yakın olması nedeniyle yaşanan sorunların çözülmesi amacıyla okul binaları ile askeri alanlar arasında en az 5000 metrelik bir mesafe bulunması zorunluluğu getirilmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 497	12/04/2012	Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun ile Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; eczanelerin nüfus kriteri esas alınması suretiyle açılması, yeni mezun eczacıların serbest eczane açabilmeleri için en az bir yıl süreyle mesul müdür eczacı ile birlikte yardımcı eczacı olarak çalışmaları, reçete veya ciroya göre eczanelerde ikinci eczacı çalıştırılma zorunluluğu getirilmesi, eczacının eczanede bulunmadığı hallerde mesul müdürün çalıştırılması koşullarının düzenlenmesi, geleneksel bitkisel tıbbi ürünlerin eczanelerde satılabilmesi ve eczanelerde elektronik kayıt yapılabilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 05/04/2012	Ödeme Gücü Olmayan Vatandaşların Elektrik, Su, Doğalgaz ve Diğer Yakıt Giderlerinin
--------	----------------	--

2	495		Devlet Tarafından Karşlanması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, ödeme gücü olmayan vatandaşların elektrik, su, doğalgaz ve diğer yakıt giderlerinin devlet tarafından karşılanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 470	22/03/2012	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; parasız yatılı veya burslu okuyan öğrenciler ile polis koleji, askeri liseler ve astsubay okullarında eğitim gören öğrencilere sunulan sağlık hizmetleri için katkı payı alınmaması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 423	24/02/2012	3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, maden işletmelerinde görev yapan teknik nezaretçilerin denetimlerini daha sağlıklı yapmaları amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 412	05/03/2012	17.03.1981 Tarih ve 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 2'nci Maddesinin A Bendinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile 8 Mart'ın Dünya Kadınlar Günü olarak Resmî Bayram günleri arasına alınması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 404	13/02/2012	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile; silikozis hastalığına yakalananların genel sağlık sigortasından prim ödemeksizin yararlanmaları ve silikozis hastalığının meslek hastalığı olarak tanımlanması öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 395	17/02/2012	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile mülteciler, ikincil koruma statüsü sahipleri ve sığınma amacıyla Türkiye'ye gelip yetkili makamlara başvurmuş fakat haklarında henüz bir karar verilmeyen yabancılar genel sağlık sigortalısı yapılmaktadır.
			Son Durumu : KANUNLAŞTI Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 381	13/02/2012	Silikoz Hastalığına Yakalanan Vatandaşların Sosyal Güvenlikleri Hakkında Kanun Teklif
			Teklif ile, silikozis hastalığına yakalanmış vatandaşların sosyal güvenliklerinin sağlanması amacıyla, yapılacak yardımlardan yararlanacak kişiler ve bu kişilere sağlanacak haklar belirlenmekte; bu haklardan yararlanma şartları ile işleyişle ilgili usul ve esaslar düzenlenmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 376	13/02/2012	Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararıyla Geçen Kimi İbarelerin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile; Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Kurumunun amaçlarını, görevlerini ve idari yapısını düzenleyen 664 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de yer alan "Türk" ibarelerinin "Anadolu ve Mezopotamya" şeklinde değiştirilmesi ve "Türkçe" ibarelerinden sonra "Kürtçe ve Türkiye'de yaşayan diğer etnik grupların" ibaresinin eklenmesi amaçlanmıştır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

BDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 396	24/02/2012	Silikoz Hastalığına Yakalanan Vatandaşların Sosyal Güvenlikleri Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile silikoz hastalığına yakalanmış vatandaşların sosyal güvence altına alınması, yapılacak

			yardımlardan yararlanacak kişileri ve sağlanacak hakları, bu haklardan yararlanma şartlarını belirlenmekte, işleyişle ilgili usul ve esaslar öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA <u>Metni</u> <u>Diğer Bilgiler...</u>

Tablo 11 : 24.Dönem HDP'nin Kanun Teklifleri

**HDP'NİN 28/06/2011-20/05/2014 TARİHLERİ ARASINDAKİ
KANUN ÖNERİ LİSTESİ**

HDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2123	29/04/2014	28 Nisan Gününün İş Cinayetlerinde Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi
			Teklif ile, 28 Nisan'ın İş Cinayetlerinde Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü olarak ilan edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

HDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 2	2 / 436	08/03/2012	2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, 8 Mart gününün "Dünya Emekçi Kadınlar tatili" olarak kabul edilmesi, her yıl 8 Mart gününde resmi daire ve kuruluşların tatil edilmesi öngörülmektedir.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

HDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1496	25/04/2013	4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile işsizlik ödemesi ile işsizlere yönelik eğitim hizmetlerinin güvence altına alınması, fon gelirlerinin kullanımında Bakanlar Kurulu'nun yetkilerinin kaldırılması, isteğe bağlı sigortalılardan işsizlik sigortası primini ödeyenlerin fona prim yatırma zorunluluğunun kaldırılması, işsizlik sigortasının, kapsamı ile ödenecek işsizlik ücretinin artırılması ve giderlerinin azaltılması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

HDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1488	25/04/2013	4857 Sayılı İş Kanunu ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
			Teklif ile, asıl işveren-alt işveren ilişkisi bağlamında gözetilen asıl iş-yardımcı iş ayrımının kaldırılması, işyerinde süreklilik arz eden asıl ve yardımcı işlerin tümünün asıl işveren tarafından yürütülmesi, alt işverene verilebilecek işlerin teknolojik nedenlerle özel uzmanlık gerektiren ayrık ve geçici işlerle sınırlandırılması, aynı işyerinde eşdeğer nitelikte iş yapan çalışanların eşit ücret alması ve aynı mali ve sosyal haklardan yararlandırılması, alt işveren işçilerinin asıl işverenin işyerinde uygulanan toplu iş sözleşmesi hükümlerinden yararlanabilmesi için toplu iş sözleşmesinin tarafı olan işçi sendikasına üye olma dışında bir koşula tabi olmamalarının hüküm altına alınması, işverenin ödeme güçlüğüne düşmesi hâllerinde çalışanların ücretlerinin Ücret Garanti Fonu'ndan karşılanması ve bu ödemelerin daha sonra işverene rücu edilmesi, Teklif'in kanunlaşması hâlinde söz konusu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte asıl işveren-alt işveren ilişkisi çerçevesinde alt işverene bağlı olarak çalışanların asıl işverene bağlı çalışanlar durumuna geçişlerinin sağlanması, işçiler için haftalık çalışma saatinin otuz beş saate düşürülmesi ve bu çalışma süresinin gün bazındaki dağıtımı ve denkleştirme ile ilgili esasların belirlenmesi, çocuklarda çalıştırma yasağını belirleyen alt yaş sınırının on beşten on sekize çıkarılması ve bu kuralın istisnalarının düzenlenmesi, Devlet memurlarının günlük çalışma süresinin yedi, haftalık çalışma süresinin otuz beş saat olarak belirlenmesi, Devlet memurları ve işçiler için analık hâlinde çalışmama ve süt izni sürelerinin artırılması, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre sözleşmeli personel ve geçici personel olarak çalışanların memur ve sürekli işçi konumuna getirilmeleri, özelleştirme uygulamaları sonucunda işsiz kalan veya kalacak olan işçilerin, kamu kurumlarında memur veya sürekli işçi olarak görevlendirilmelerinin sağlanması amaçlanmaktadır.
			Son Durumu : KOMİSYONDA Metni Diğer Bilgiler...

HDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1489	25/04/2013	5521 Sayılı İş Mahkemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yasa Teklifi
			Teklif ile, iş mahkemesi kararıyla hükme bağlanmış işçi alacaklarının söz konusu işçilerin çalıştıkları şirketten tahsil edilmesinin olanaklı olmadığı icra-iflas dairelerinden alınacak belgeler ile kesinlik kazanması hâlinde, bu alacaklardan anonim şirketlerde yönetim kurulu üyelerinin, limitet şirketlerde ortakların sermaye payları oranında kişisel malvarlıkları ile sorumlu tutulmaları amaçlanmaktadır.

			Son Durumu : KOMİSYONDA	Metni	Diğer Bilgiler...
--	--	--	-------------------------	-----------------------	-----------------------------------

HDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1517	26/04/2013	12.04.1991 Tarih ve 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanununun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi
Teklif ile; 3713 sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırılması yoluyla ifade özgürlüğünün kısıtlandığı ve hak ihlallerin olduğu durumların önlenmesi amaçlanmaktadır.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			
Metni Diğer Bilgiler...			

HDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 3	2 / 1630	13/06/2013	2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
Teklif ile, siyasi partilere Devlet tarafından yapılan hazine yardımlarının kaldırılması öngörülmektedir.			
Son Durumu : GÜNDEMDE			
Metni Diğer Bilgiler...			

HDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24/3	2 / 1664	21/06/2013	6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
Teklif ile, iş güvenliği uzmanı görevlendirme yükümlülüğünün yerine getirilmesine dönük olarak, tehlikeli sınıf içinde yer alan sektörlerde kendi mesleğini yürütmüş olma ve beş yıl çalışma koşuluyla, (C) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanlarının dört yıl boyunca tehlikeli sınıfta, sekiz yıl çalışma koşuluyla da beş yıl süreyle çok tehlikeli sınıfta çalışmalarına olanak tanınması amaçlanmaktadır.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			
Metni Diğer Bilgiler...			

HDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1828	04/11/2013	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
Teklif ile siyasi partilere ve belediyelere bir kadın ve erkek temsiliyetinden oluşan eşbaşkanlık sisteminin getirilmesi amaçlanmaktadır.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			
Metni Diğer Bilgiler...			

HDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 1918	18/12/2013	Türk Ceza Kanununda ve Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
Teklif ile eski eşe, nişanlıya ya da eski nişanlıya karşı; kadınlara kadın olmaları nedeniyle cinsel yönelim ve cinsel kimliği nedeniyle; ailenin bir ferdi, mağdurla evlilik dışı ilişki yaşayan veya aynı çatı altında yaşayan bir kimse tarafından işlenen kasten öldürme, kasten yaralama, eziyet, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma, tehdit suçlarında hükmedilecek cezaların artırılması, bu suçlardan hüküm giyenlerin taksiri indirim nedenlerinden ve aftan yararlandırılmaması, kadın örgütlerinin de kadınlara veya cinsiyete dayalı her türlü suçtan mağdur olanların kamu davalarına katılabilmeleri amaçlanmaktadır.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			
Metni Diğer Bilgiler...			

HDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2032	14/02/2014	Türkiye İş Kurumu Kanunu ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
Teklif ile iş ve meslek danışmanlarının Devlet Memurları Kanununa göre istihdam edilmeleri, meslek sınıflarının kategorize edilmesi, özlük haklarının iyileştirilmesi ve güvence altına alınması amaçlanmaktadır.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			
Metni Diğer Bilgiler...			

HDP Kanun Teklifi (TBMM-Kanun Tasarı ve Teklifleri Sorgu Formu, www.tbmm.gov.tr, 20.05.2014)

24 / 4	2 / 2028	13/02/2014	506 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
Teklif ile, 17/7/1964 tarih ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 81'inci maddenin (c) bendi değiştirilerek 8.9.1999 tarihinden önce işe girmiş SSK sigortalılarından, 15 yıllık sigortalılık süresini, kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurmuş ve en az 3600 gün yaşlılık, malullük ve ölüm sigortası primi ödemiş bulunanlara istekleri halinde yaşlılık aylığı bağlanması öngörülmektedir.			
Son Durumu : KOMİSYONDA			
Metni Diğer Bilgiler...			